

ชวน แม่ สุขภาพดี ด้วยชีวิตวิถีใหม่

ที่มาข้อมูล: เฟซบุ๊กเพจ สสส. (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ)

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๕ กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓

เสนาศึกษา

สิริกิติ์ ภัททิ

เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๕ กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓ ISSN 0857-5002

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธาน ในพิธีวันพระราชทานกำเนิด โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ครอบรอบ ๑๓๓ ปี ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงทอดพระเนตรการทอผ้า ณ แปลงสาธิตการเกษตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

○ ขอเดชะ ได้ฝ่าละออง รุสีพระบาท
พระบรมราช ชนนี พันปีหลวง
ทรงเป็นศูนย์ รวมใจ ไทยทุกดวง
ช ทรงห่วง ปวงอาณา ราษฎร์

○ พระเมตตา ตั้งวารี ทรงมีให้
น้ำพระทัย ไหญ่ยิ่ง กว่าสังขร
พระมหา กรุณา ตั้งศาสตร
พสกนิกร น้อมสำนึก พระกรุณา

○ ศิลปาชีพ ฟาร์มตัวอย่าง สร้างอาชีพ
จุดประทีป ช่วยคนจน พันปัญหา
ฟื้นฟูใจน พระราชทาน ตระการตา
สืบรักษา ศาสตร์ศิลป์ไทย ให้ดำรง

○ ชาว จปร. ขอน้อมถวายชัยมงคล
เฉลิมพระชนม พรรษาไท้ ไม่เสื่อมหลง
หมายสิ่งใด ให้ทรงสม เจริญล้ำนง
ถวายพระพร ขอจง ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ข้าราชการและนักเรียนนายร้อย

(พ.อ.จิระ เหล่าจिरังกูร : ร้อยกรอง)

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

● กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุนชนะนันท์

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.เอกรัตน์ ช้างแก้ว

พล.ต.ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์

พล.ต.วิชาติ เอี่ยมไพจิตร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.ศุภชัย ศรีหอม

พล.ต.ประมวล จันทร์ศรี

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอฟ พล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.อ.สิทธิพล ชินสำราญ

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พันยนิติกาศสร

พล.ท.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.หญิง ปิยนุช รัตนวิชัย

พ.อ.อำนาจ ไยมผกา

พ.อ.นันทยศ บุชา

พ.อ.ศักดิ์ระวี พิงเย็น

พ.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

พ.อ.ณรงค์ กักคิตุกผล

พ.อ.วันปิยะ ไชยเนตร

เลขานุการ

พ.อ.ตรีบัณฑิต จิตรีศรีอร่าม

ผู้ช่วยเลขานุการ

พ.ท.หญิง กัลย์ทิพา พงษ์สุப்பு

● กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พ.อ.จิระ เหล่าจิริอังกูร

บรรณาธิการที่ปรึกษา

พล.ต. ธัชพล ไม้รอด

พล.ต.หญิง กฤตยา ไม้รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง ผศ.เยาวภา ทองอร่าม

พ.อ.หญิง อุษา หอมอุป

ประจำกองบรรณาธิการ

พ.อ.หญิง บุษยามาศ ทรรทรานนท์

พ.อ.หญิง จิราภา ธรรมวิหาร

พ.อ.หญิง อารีย์วรรณ สุทธิพงศ์พันธ์

พ.ท.จูนัส มานวงศ์

พ.ท.หญิง ขึ้นหทัย สุริยโสภานันธ์

พ.ต.หญิง ธนัชพร ยอดเพชร

พ.ต.สมโชค วีระภัทรเวธ

ร.อ.สุทธอด ชือมา

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษา

น.นร. ธนฤกษ์ แสนอินทร์

น.นร. ณัฏชานนท์ ทองรอย

น.นร. เปรมปรีดิ์ สุข

ฝ่ายพิสูจน์อักษร

พล.ต.หญิง ภาวดี ศีพิงคน

พ.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหติ

ฝ่ายศิลป์

พ.อ.ศึกษา วรรักษ์

ฝ่ายกฎหมาย

พ.อ.ธรา ไหมทอง

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนะจงงาม

● กองจัดการ

ผู้จัดการ

พ.อ.อำนาจ ไยมผกา

ผู้ช่วยผู้จัดการ

พ.อ.ชัยณรงค์ แก้วประสิทธิ์

เหรียญ

พ.อ.อภิพัฒน์ บุญตา

ผู้ช่วยเหรียญ

ร.ต.หญิง นัฐภัทร พันธ์ผา

ฝ่ายจัดส่ง

พ.ท.ไวพจน์ ปาจะกัง

จ.ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นายบุญเชิดธนัท เกษมสวัสดิ์

นายปฐม กอบแก้ว

นายณัฐวุฒิ เอมแย้ม

ฝ่ายธุรการ

ร.อ.หญิง ชนิศ รัตนสิน

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยิ่งขวัญ

จ.ส.อ.กฤษฎาภรณ์ ปาละสิทธิ์

นางนันทวดี ขุนสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท์ ปาจันทร์

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง

จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๔๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

✳️ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารตั้งจ่าย ปรณ.รร.จปร. ในนาม เหรียญนิตยสาร โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๖๒๑๐๔, ๖๒๗๔๓, ๐๔๗ - ๐๐๕๕๓๙๘ และกรุณาส่งยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ

✳️ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา อาคารหอสมุด โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๔ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓

✳️ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจําการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผง.ของหน่วย

บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา ● พ.อ.จิระ เหล่าจิริอังกูร

บรรณาธิการกลาง เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓

สวัสดีครับ สมาชิกและผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

ในสถานการณ์ของโลกที่ทั่วโลกกำลังประสบปัญหาต้องเผชิญกับภาวะโรคระบาดครั้งใหญ่ ในประวัติศาสตร์ของมวลมนุษยชาติ คือการระบาดของ โควิดไวรัส ๒๐๑๙ (โควิด-19) นั้น ประเทศไทยของเราได้รับการชื่นชมยกย่องจากนานาชาติว่า สามารถบริหารจัดการโรคระบาดได้อย่างดีเยี่ยม ทั้งนี้เกิดจากความร่วมมือร่วมใจ ของคนไทยทุกสาขาอาชีพที่ช่วยกัน และควรมุ่งมั่นในการเป็นชาติไทยของเรา

เนื้อหาในตอนยังคงน่าสนใจและติดตามอ่านเช่นเคย ทั้งบทความเฉลิมพระเกียรติ ๔๐ ปี ทรงสอนของทูลกระหม่อมอาจารย์ การปฏิรูปสยาม นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้ อากาศยานไร้คนขับ การลงทัณฑ์ทหารฯ คลองกระ

คดีบอสฯ เมื่อเชื้อโรครมาโลกก็เปลี่ยน ฯลฯ และบทความประจำตอนก็ยังเข้มข้นชวนอ่าน

ขอขอบคุณทุกกำลังใจ ที่มอบให้แก่บรรณาธิการ ผมจะใช้กำลังใจของพวกท่าน เป็นแรงผลักดัน ในการทำนิตยสารเสนาศึกษาให้เป็นนิตยสารที่ดีและมีคุณค่าที่สุดครับ

ขอบคุณครับ

(พ.อ. จิระ เหล่าจिरอังกฤษ)

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

๔๐ ปี กุลกระหม่อมอาจารย์ : การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๑๓

สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๔ เดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖

★ การปฏิรูประบบดินสยามในรัชกาลที่ ๕	๒๔
★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้	๓๗
★ อากาศยานไร้คนขับลาดตระเวนทางทะเล	๔๑
★ การลงทัณฑ์ทหารที่น่าจะมีการพิจารณาทบทวนแก้ไขในอนาคต	๔๖
★ เมื่อเชื้อโรครมาโลกก็เปลี่ยน (ตอนจบ)	๖๓
★ คดีบอส-วรยุทธ อยู่วิทยา ปัญหาน้ำผึ้งหยดเดียวสะเทือนถึงรัฐบาลฯ	๖๙
★ ภาษาอังกฤษ	๗๕
★ เสียงช็อกโกแลตซีสต์ (Chocolate Cyst)	๘๕
★ ตำนาน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	๘๙
★ ไฟรักไฟสงคราม	๙๕
★ มีของดีมาฝาก	๑๐๑
★ เกมส์	๑๐๔
★ กำลังของกรรม	๑๐๖
★ ใคร อะไร ที่ไหน	๑๑๐

๕๑

คลองกระ...

ไฟใบสุดท้าย ในมือคนไทย
พลิกฟื้นความหายนะ:
สู่มหาอำนาจเศรษฐกิจโลก

๗๙

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) กับปฏิบัติการทางทหาร

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมมาจารย์

๑-๕ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการหว่านข้าว ณ แปลงสาธิตการเกษตร รร.จปร. เมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

พระราชกิจ ทูลกระหม่อมอาจารย์

๖

๗

๖-๘ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ มาทรงเป็นประธาน ในพิธีวันพระราชทานกำเนิด รร.จปร. ครบ ๑๓๓ ปี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

๘

๙

๑๐

๑๑

๙-๑๓ พล.อ.หญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะข้าราชการ และ นนร. ชั้นปีที่ ๕ วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย เดินทางไปทัศนศึกษา พิพิธภัณฑ์ส่วนพระองค์ พระตำหนักบ้านสวนปทุม จว.ป.ท. เมื่อ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๑๒

๑๓

๑

๒

๓

๔

๑-๔ พล.ท.วัชรพงศ์ สายทิพย์วดี ผู้แทน ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีถวายเทียนพรรษา ถวายผ้าอาบน้ำฝน ถวายข้าวสารให้กับวัดในพื้นที่รอบ รร.จปร. จำนวน ๙ วัด และพิธีเวียนเทียน เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๕

๖

๕-๗ พล.ท.วัชรพงศ์ สายทิพย์วดี ผู้แทน ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีถวายพระพร สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เนื่องในวันคล้ายวันประสูติ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ ลานหน้ากองบัญชาการ รร.จปร. เมื่อ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๗

๘-๑๑ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๘ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ณ ลานหน้ากองบัญชาการ รร.จปร. เมื่อ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๑๒ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร. นายทหารชั้นผู้ใหญ่ รร.จปร. พร้อมคู่สมรส บันทึกแถบวีดิทัศน์ กล่าวถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ททบ. เมื่อ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๑๓-๑๖ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร. ร่วมพิธีมุทิตาจิตต่ออดีตครู อาจารย์ และนายทหารปกครอง ในงานรื้อแดงกำแพงเหลือง โดยมี พล.อ. อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผบ.ทบ./ประธานคณะกรรมการ อำนวยการกองทุนพัฒนา รร.จปร. เป็นประธานในพิธี ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑๗

๑๘

๑๙

๒๐

๒๑

๑๗-๒๑ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร.เป็นประธานในพิธีถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๘ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ลานหน้ากองบัญชาการ รร.จปร. เมื่อ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๑

๒

๓

๑-๓ พล.ท.ณัฐวุฒิ ชุณหะนนท์ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ พ.อ. Stephen Fomiatti ผู้ช่วยทูตทหาร ออสเตรเลียประจำประเทศไทย ในโอกาสเยี่ยมคำนับ และมอบชุดเครื่องแบบสโมสرخของกองทัพออสเตรเลียให้กับพิพิธภัณฑสถานของ รร.จปร. ณ ห้องรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

กิจกรรม นักเรียนนายร้อย

พิธีปฏิญาณตนสวนสนาม และพิธีรับกระบี่สั้นของ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๑ (จปร.รุ่นที่ ๗๒) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓ ณ ลานหน้ากองบัญชาการ และหอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

การแสดงความยินดีให้กับนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๑ (ใหม่) ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม ปลูกฝังและเสริมสร้างคุณลักษณะทหาร ในห้วงการเป็นนักเรียนใหม่ จนเป็นที่ประจักษ์ต่อนักเรียนนายร้อยรุ่นพี่และผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น และได้รับการยอมรับให้เปลี่ยนสถานะ จากนักเรียนใหม่เป็นนักเรียนนายร้อยโดยสมบูรณ์

เสนาศึกษา

พันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ

๔๐ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์ : การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

“การเรียนวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทยทำให้เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านความเป็นมา การเปลี่ยนแปลง การรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศ การปรับตัว และปัญหาที่เกิดจากการปรับตัว เมื่อมีความเข้าใจที่กระจ่างย่อมทำให้นำมาประยุกต์ใช้เชิงปฏิบัติในการงานต่าง ๆ ได้ รวมทั้งปรับตัวได้ดีในกระแสความเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วหลากหลาย”

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

พื้นฐานอารยธรรมไทย: จุดมุ่งหมายในการศึกษาและเนื้อหาสาระหลักสูตร
วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย (HI 2001) ๑๔ กันยายน ๒๕๔๔

บทนำ

วิธีการหนึ่งที่ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงฝึกฝนให้นักเรียนนายร้อย “...เข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ ...” ตามข้างต้นนั้น นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนแล้ว คือการฝึกภาคปฏิบัติทั้งจากการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมในขอบข่ายของ “การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” และพระองค์ทรงเป็นแบบอย่างให้กับบรรดาลูกศิษย์ ข้าราชการและอาจารย์ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการ

สนับสนุน ส่งเสริมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านนี้ตลอดมา

นอกจากมีพระราชภารกิจด้านการบริหาร ในฐานะผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์ และด้านการสอนวิชาต่าง ๆ ในฐานะ “ครูประวัติศาสตร์” หรือทูลกระหม่อมอาจารย์ของนักเรียนนายร้อยแล้ว พลเอกหญิง ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ยังทรงมีพระราชภารกิจด้านอื่น ๆ เช่นเดียวกับบรรดาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาหรือ

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

พระราชภารกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม: แนวคิดและตัวอย่าง

ข้อเขียนสั้น ๆ นี้จะเริ่มนำเสนอพระราชภารกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมก่อน ส่วนด้านการวิจัยและการบริการทางวิชาการนั้นจะได้แสดงให้เห็นในโอกาสถัด ๆ ไป เนื่องจากพระราชภารกิจในแต่ละด้านนี้พระองค์ทรงสนับสนุน ส่งเสริม รวมทั้งทรงเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมากมายและหลากหลาย จึงควรแยกออกจากกันเพื่อให้ผู้อ่านผู้สนใจได้ติดตามพระราชภารกิจในแต่ละด้านอย่างทั่วถึง ทั้งยังสามารถสืบสาน รักษา ต่อยอดพระราชปณิธานของทูลกระหม่อมอาจารย์ต่อไปอีกได้ด้วย

เหตุผลที่ควรบอกกล่าวเล่าพระราชภารกิจในแต่ละด้านนี้ ก็เพราะทุก ๆ พระราชภารกิจที่พระองค์ทรงดำเนินการตลอด ๔๐ ปีที่ผ่านมาซึ่งถือว่าอยู่ในขั้นเริ่มต้นทั้งนั้น ได้แก่ ด้านการวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองนครนายก นครนายกสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ การวิจัยหลักสูตรและการจัดการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และด้านการบริการทางวิชาการทั้งการจัดงานสัมมนาและความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งโครงการหอจดหมายเหตุของกองวิชาประวัติศาสตร์ฯ ในพระราชดำริของทูลกระหม่อมอาจารย์ เพื่อรวบรวมจัดเก็บเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ไทยจากต่างประเทศ เป็นต้น

ดังนั้นจึงขอกล่าวพระราชภารกิจเป็นด้าน ๆ ไป กล่าวเฉพาะในพระราชภารกิจด้านการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนี้ พระองค์ทรงสนับสนุน ส่งเสริม และเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่กองวิชาประวัติศาสตร์และหน่วยงานอื่น ๆ ในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ริเริ่มและมีส่วนในการดำเนินงานผ่านกิจกรรมของนักเรียนนายร้อย เช่น ชมรมดนตรีไทย กิจกรรมเกี่ยวเนื่องทางวัฒนธรรมการเกษตรกรรม เช่น การดำนา เกี่ยวข้าว หรือวันสำคัญต่าง ๆ ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เช่น วันไหว้ครู และหรือผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการอาจารย์และนักเรียนนายร้อยมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมอย่างเข้าใจเข้าถึงและนำไปพัฒนาต่อไป

นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมศิลปากร โครงการสวน

พระองค์ สอนจิตรลดา สำนักพระราชวัง และหรือโรงเรียน ชุมชนในบริเวณใกล้เคียง เพื่อร่วมคิดร่วมกำหนดแนวทางและร่วมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมทั้งร่วมสร้างสรรค์ผลงานวัฒนธรรมให้ก้าวหน้าภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ในที่นี้ขอเน้นเพียง ๔ ตัวอย่าง ได้แก่ (๑) การสาธิตดนตรีและนาฏศิลป์ไทย (๒) การทัศนศึกษา โครงการส่วนพระองค์ สอนจิตรลดา (๓) พระบรมมหาราชวัง และ (๔) พระตำหนักบ้านสวนปทุม พิพิธภัณฑสถาน “ตำหนักสวนปทุม”

การสาธิตดนตรีและนาฏศิลป์ไทย

กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งอยู่ในวิชาพื้นฐานอารยธรรมไทยหรือวิชาไทยศึกษา พระองค์ทรงมี

วัตถุประสงค์เพื่อให้แก่นักเรียนนายร้อยเข้าใจเข้าใจถึงเครื่องดนตรีไทย นาฏศิลป์พื้นบ้านและนาฏศิลป์ประจำชาติ

“นาฏศิลป์และดนตรีไทย ได้แก่ การพ่อนรำ การเต้น (เต้นโขน) เป็นศิลปะที่แสดงให้เห็นคนเข้าใจท่าทางที่สวยงาม แสดงอารมณ์ต่าง ๆ มักจะประกอบดนตรี มีดนตรีแบบของไทย ทั้งปี่พาทย์ เครื่องสาย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก เช่น วงเครื่องสายผสมออร์แกน การใช้วงโยธวาทิตในการเล่นเพลงไทย เพลงภาษาต่าง ๆ (ไทยศึกษา: เรื่องไทยอันเนื่องด้วยประสบการณ์วิชาไทยศึกษา ๗ กันยายน ๒๕๖๑)

เพื่อการเข้าใจเข้าใจถึงนาฏศิลป์และดนตรีไทยนี้ พระองค์ทรงเชิญผู้เชี่ยวชาญและคณะจากกรมศิลปากรมาสาธิต ณ โรงเรียนนายร้อยพระ

จุลจอมเกล้า โดยมีการสาธิตเครื่องดนตรีไทยครบครันทั้งเครื่องดีด เครื่องสี เครื่องตี และเครื่องเป่า ทั้งการแสดงเดี่ยว และการรวมวงแบบต่าง ๆ และการสาธิตนาฏศิลป์ ได้แก่ การฟ้อนรำ การเต้น (เต้นโขน) ตัวอย่าง เช่น ระบำไดโนเสาร์ ละครนอก เรื่องสุวรรณหงส์ ตอน ชมถ้ำ และการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุดพระรามรบทศกัณฐ์ (ยกรบ)

นอกจากนักเรียนนายร้อยและอาจารย์แล้ว พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ทางโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเชิญชวนข้าราชการและครอบครัวภายใน รร.จปร. และโรงเรียนใกล้เคียง รร.จปร. ร่วมชมการบรรยายประกอบการสาธิตและนาฏศิลป์ไทยดังกล่าวพร้อมนักเรียนนายร้อยเสมอมาทุกปี และได้รับการตอบรับอย่างดีตลอดมา จากบรรดาครูอาจารย์และนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดนครนายก เช่น ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๒) มีครูอาจารย์และนักเรียนเข้าร่วมชมจำนวน ๑, ๔๒๙ คน จาก ๑๑ โรงเรียน ได้แก่ สาธิตลอออุทิศ นครนายก อนุบาลคุณนารี วัดโคกกล้าสวน วัดโยธีราษฎร์ศรัทธาราม วัดวังปลาจืด วัดสุทธธรรมาราม วัดสันตยาราม บ้านนา “นายกพิทยากร” นวมราชา

นุสรณ์ นครนายกวิทยาคม และปียชาติพัฒนาในพระราชูปถัมภ์

โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา

กิจกรรมนี้ก็เช่นเดียวกับการสาธิตดนตรีและนาฏศิลป์ไทย เพราะเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในวิชาไทยศึกษา และก่อนที่นักเรียนนายร้อยจะเดินทางไปทัศนศึกษา พระองค์ทรงแนะนำไว้ในวันเปิดเรียนวิชานี้เสมอว่า

“โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา เป็นสถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทดลองความรู้ต่าง ๆ ด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม การเกษตร เช่น การปลูกข้าว การเลี้ยงโคนม การปลูกต้นยางนา การทำผลิตภัณฑ์จากนม น้ำผลไม้พลังงานจากพืช ฯลฯ การทำกิจกรรมเหล่านี้ต้องทำให้มีประสิทธิภาพ และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ เมื่อทำได้ดีแล้ว ได้นำความรู้ไปส่งเสริมให้เกษตรกรต่อไป หรือให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปดูงานเพื่อให้ได้ความรู้ความคิดไปปฏิบัติ หรือได้ทราบไว้ว่าประเทศไทยมีสิ่งเหล่านี้” (ไทยศึกษา: จุดมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษา ๔ กันยายน ๒๕๕๘)

ที่จริงแล้ว โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดาเปรียบเสมือนพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานโดยยึดแนวพระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีหลายโครงการและหลายเรื่องเล่าที่นักเรียนนายร้อยจะได้เข้าใจเข้าถึงรากฐานของวัฒนธรรมไทย ตัวอย่างสำคัญคือ นาข้าวทดลองในสวนจิตรลดา และขอยกความตอนหนึ่งใน “๓๐ ปีนาข้าวทดลองในสวนจิตรลดา” (๒๕๓๕) ว่า

“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นความสำคัญของผู้ประกอบอาชีพการเกษตร พอถึงในเดือนหกของทุกปี ซึ่งเป็นระยะที่ชาวนาไทยจะเริ่มต้นการทำนา จึงมีพระราชพิธีที่ขมขลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อความเป็นสิริมงคลและบำรุงขวัญเกษตรกร ถือฤกษ์ยามเหมาะสมต้องตามประเพณี โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูพระราชพิธีฯ และปรับปรุงพิธีการบางอย่างให้เหมาะสมกับยุคสมัย รวมทั้งทำให้ชาวต่างประเทศได้เห็นวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยด้วย”

นอกจากนี้ ในโครงการสวนพระองค์ฯ ยังมีกิจกรรมหลายส่วนที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับด้านศิลปวัฒนธรรมด้วย เช่น โรงหล่อเทียนหลวงและโรงกระดาษสา ซึ่งกิจกรรมในส่วนนี้ก็มีผลช่วยให้

นักเรียนนายร้อยเรียนรู้กระบวนการผลิตเทียนหลวง อันเป็นส่วนหนึ่งของศิลปกรรมไทย และกระบวนการผลิตกระดาษสาและงานหัตถกรรมชนิดต่าง ๆ หรือการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากกระดาษสา ซึ่งเป็นผลผลิตที่เรียบง่ายสวยงามและสะท้อนลักษณะไทยและภูมิปัญญาของไทย

สำหรับโรงหล่อเทียนหลวงนี้สร้างขึ้นเพื่อทำการผลิตเทียนหลวงเพื่อใช้ในราชการสำนักพระราชวัง แทนการพันเทียนด้วยมือ และดำเนินการหล่อเทียนเพื่อให้ได้เทียนที่มีคุณภาพสำหรับใช้ในพระราชพิธีต่าง ๆ ในราชสำนัก โดยจุดประสงค์ของการสร้างโรงหล่อเทียนหลวงนี้ก็เพื่อเป็นการลดงบประมาณแผ่นดินในการจัดซื้อ ตลอดจนฝึกหัดบุคลากรของโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดาให้มีความรู้ความสามารถในการสืบสานศิลปกรรมของไทยต่อไป

โรงกระดาษสา นั้น สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่ผลิตกระดาษสาแบบครบวงจร รวมถึงเผยแพร่กรรมวิธีการผลิตให้กับนิสิตนักศึกษาและผู้สนใจงานกระดาษสาได้ดำเนินการสาธิตงานหัตถกรรมชนิดต่าง ๆ โดยใช้เปลือกของต้นปอสาเป็นวัตถุดิบในการผลิต โดยผ่านกระบวนการต้มเยื่อและล้างเยื่อจนได้เยื่อสา แล้วนำไปช้อนเป็นแผ่นเพื่อใช้ในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น พัด โคมไฟ กรอบรูป สมุดโน้ต อัลบั้ม ดอกไม้ ฯลฯ

พระบรมมหาราชวัง

หลังจากช่วงเช้าได้เข้าใจเข้าถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ที่ผูกพันกับการเกษตรกรรมในโครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดาแล้ว ในช่วงบ่ายนักเรียนนายร้อยจะไปทัศนศึกษาสถานที่ที่เคยเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ ใช้ศิลปะขั้นสูงในการก่อสร้างและตกแต่ง คือ พระบรมมหาราชวัง และทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงแนะนำไว้ตั้งแต่ต้น ความว่า “พระบรมมหาราชวังเคยเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ ขณะนี้ยังใช้เป็นที่

ประกอบพระราชพิธี เป็นที่ตั้งของหน่วยราชการ เป็นที่ตั้งของโรงเรียน เป็นสถานที่เรียนรู้ในด้าน ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึง ปัจจุบัน” (จุดมุ่งหมายและขอบเขตการศึกษาวิชา ไทยศึกษา ๘ กันยายน ๒๕๖๐)

ในพระบรมมหาราชวัง นอกจากสถานที่ สำคัญทางประวัติศาสตร์และศิลปกรรม เช่น พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ฯลฯ แล้ว ยังมีวิทยาลัยในวังหญิงหรือโรงเรียนช่าง ฝีมือในวัง (หญิง) วิทยาลัยวังชายหรือโรงเรียนช่าง ฝีมือในวัง (ชาย) และที่สำคัญคือ “มัสยิดพระศรีรัตน ศาสดาราม เป็นวัดในเขตพระราชฐาน สำหรับทำพิธี ต่าง ๆ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหาอมณีรัตน ปฎิมากรหรือวัดพระแก้วมรกต” และทูลกระหม่อม อาจารย์ทรงเล่าให้นักเรียนนายร้อยฟังเพิ่มเติมด้วย ว่า พระองค์ทรง “มีโอกาสปฏิบัติงานด้านการ อรุรักษ์ ปฏิสังขรณ์พระบรมมหาราชวังและวัดพระ ศรีรัตนศาสดาราม” (ไทยศึกษา: เรื่องอันเนื่องด้วย ประสพการณ์ วิชาไทยศึกษา ๗ กันยายน ๒๕๖๑)

พระดำเนิน “บ้านสวนปทุม”

กิจกรรมนี้อยู่ในวิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย ของนักเรียนนายร้อยชั้นปี ๔/๕ พระองค์ทรงนิพนธ์ ไว้ในเอกสารประกอบการทรงสอน และทรงบอกกล่าว กับนักเรียนตั้งแต่ต้นของการเปิดเรียนในครั้งแรก ความว่า “ทัศนศึกษาบ้านสวนปทุม เพื่อเลี้ยงส่ง นักเรียนนายร้อย นักเรียนจะได้เห็นสิ่งของที่มาจาก ประเทศต่าง ๆ และในประเทศไทย พืชต่าง ๆ ทั้งที่เก็บ พันธุ์ไม่ได้ และโครงการทดลองผักและไม้ผล รวมทั้ง เกร็ดความรู้ต่าง ๆ” (ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย: บทนำ

วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘)

พระองค์ทรงมีจุดประสงค์ “เพื่อเลี้ยงส่งนักเรียนนายร้อย” แต่ก็ทรงต้องการให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมในความหมายที่กว้างและมีรูปแบบที่น่าสนใจ และถือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตามพระราชภารกิจในฐานะทูตกระหม่อมอาจารย์ของนักเรียนนายร้อย โดยพระองค์ทรงดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรมให้เป็นไปอย่างเต็มตามศักยภาพแห่งความรู้และความสามารถผ่านพิพิธภัณฑ์ “ตำหนักสวนปทุม” และพรธมไม้ “บ้านสวนปทุม” เพื่อให้ข้าราชการ อาจารย์และนักเรียนนายร้อยมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมจากสิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ทรงสะสมและมีการจัดเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและต่างประเทศ ตลอดจนพื้นฐานของสังคมไทยที่ผูกพันกับเกษตรกรรม

พิพิธภัณฑ์ “ตำหนักสวนปทุม” ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนพระองค์สำหรับการจัดเก็บสิ่งของส่วนพระองค์ต่าง ๆ ทั้งสิ่งของเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ทรงใช้ส่วนพระองค์ ตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ รวมทั้งของขวัญของฝาก และของที่ระลึกจากบุคคลสำคัญ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ “๑. เพื่อรวบรวมจัดเก็บของส่วนพระองค์อย่างเป็นระเบียบ มีการลงทะเบียนบัญชี สืบประวัติและจัดทำคำบรรยาย ๒. เพื่อจัดแสดงของส่วนพระองค์เป็นการให้ความรู้แก่ผู้สนใจศึกษา” (ความเป็นมา

ของพิพิธภัณฑ์ “ตำหนักสวนปทุม”)

การให้ความรู้แก่ผู้สนใจศึกษาในส่วนของพิพิธภัณฑ์ “ตำหนักสวนปทุม” นี้ ปัจจุบันประกอบด้วย ๖ อาคารใหญ่ ได้แก่

(๑) อาคารนิโบล สิ่งของที่แสดง เช่น สิ่งของสะสมส่วนพระองค์ เหยี่ยญที่ระลึกเนื่องในโอกาสสำคัญ พันธบัตร ปากกา นาฬิกา มีด ห้อยตุ๊กตาช้าง ช้างจำลองอิริยาบถต่าง ๆ ทำจากวัสดุ นานาชนิดและเทคโนโลยี

(๒) อาคารจงกลนี้ มีทั้งสิ่งของ ของขวัญของที่ระลึกจากต่างประเทศและสิ่งของในประเทศ เช่น โถกระเบื้องพร้อมฝา สมเด็จพระราชินีนาถมารีเกรเทอที่ ๒ แห่งเดนมาร์ก พระราชทาน อับแก้วพร้อมฝา สมเด็จพระราชินี ฟาปิโอลาแห่งเบลเยียม พระราชทาน เครื่องลายคราม เครื่องกระเบื้องที่เผาจากดินประสมสีขาว เขียนสีครามพื้นขาว ลายอาจเขียนบนเคลือบหรือได้เคลือบ มีทั้งของจีน ญี่ปุ่น เกาหลีและประเทศแถบยุโรป เครื่องถม ภาชนะโลหะเงินหรือทองลงยาตะกั่วทับ หรือถมรอยเป็นลวดลายต่าง ๆ ปัจจุบันงานฝีมือชั้นเยี่ยมซึ่งถือได้ว่าทำได้ดีกว่าโบราณ คืองานถมของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ

(๓) อาคารศรีโกสุม จัดเก็บเครื่องดนตรีในประเทศและต่างประเทศ หัวโขนใช้สวมศีรษะแสดงโขน ใช้ในพิธีไหว้ครูและครอบครูโขนละคร หัวโขนแบ่งเป็นหลายประเภท เช่น มนุษย์ ยักษ์ เทพ วานร และโขนสัตว์ต่าง ๆ และมีหุ่นกระบอก มหรสพที่มีมาแต่โบราณ เป็นการละเล่นเลียนแบบคน ใช้เชิด

มีบัตรรองคล้องด้วยชอู้ แสดงตามเนื้อเรื่องจากวรรณคดี เช่น พระอภัยมณี รามเกียรติ์ สังข์ทอง

(๔) อาคารปทุมชาติ จัดเก็บผ้า พรมในประเทศและต่างประเทศ เช่น ฉลองพระองค์จากผ้ามัดหมี่ ผีมือทองของราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ้าจีนใหม่ ผ้าลายอย่าง พรมและผ้าทอพื้นเมืองจากต่างประเทศ

(๕) อาคารอรรถนุษย์บัน คลังจัดเก็บสิ่งของในประเทศ เช่น เครื่องไม้ เครื่องจักสาน เครื่องเบญจรงค์ เครื่องกระเบื้อง และเครื่องดินเผา (ชั้นล่างและบน)

(๖) อาคารพิลาศบุษบากร ประกอบด้วยห้องพระพุทธรูป คลังจัดเก็บสิ่งของจากต่างประเทศ (ชั้นบน) และห้องเรือ จัดแสดงเรือใหญ่-เรือจำลอง มีมุมจัดแสดงภาพต่าง ๆ มุมหนึ่งตั้งสูง รวมทั้งยังมีนิทรรศการหมุนเวียน (ชั้นล่าง) ภายในอาคารพิลาศบุษบากรนี้มีมุมจัดแสดงแสดมภ์ที่น่าสนใจด้วย “บทบาทของแสดมภ์ไม่เพียงเป็นอุปกรณ์แสดงค่าฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์เท่านั้น หากเป็นจดหมายเหตุ

และสื่อแสดงประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญ ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ...” (เรียนรู้และรู้จักเพื่อนบ้านอาเซียนผ่านผู้นำ นักธุรกิจ ข้าราชการและชาวบ้าน: เรื่องเล่าจากประสบการณ์จริง วิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔)

สำหรับพรรณไม้ “บ้านสวนปทุม” เป็นการให้ความรู้แก่ผู้สนใจมีทั้งที่จัดเป็นกลุ่มสวนป่า สวนผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับและแปลงสาธิตทดลองการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ สำหรับสวนป่าประกอบด้วยพืชป่าหลายชนิด เช่น ไม้หอมในกลุ่มไม้อบเชย ไม้ในกลุ่มกฤษณาและไม้หอมอินเดีย รวมทั้งวงศ์ไมยาง วงศ์ไม้จำปา พืชสวนมีไม้ผลชนิดต่าง ๆ มากกว่า ๒๐ กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับที่เด่น ๆ คือ กลุ่มบัวซึ่งเป็นที่รวบรวมพันธุ์ไว้มากกว่า ๑๗๐ กระถางและจำแนกประเภทต่าง ๆ คือ บัวหลวง บัวผัน บัวเผื่อน บัวสาย จงกลนี้ บัวฝรั่ง และบัวกระดัง สำหรับแปลงสาธิตทดลองมีการปลูกพืชหลายชนิด เช่น วานิลา ฟิกส์ (Fig) องุ่นพันธุ์ไร้เมล็ด เป็นต้น

บทส่งท้าย:
พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า
และการบรรยายพิเศษของ
ท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน

นอกเหนือจากการสาธิตดนตรีและนาฏศิลป์ไทย และการใช้สถานที่สำคัญ เช่น โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา พระบรมมหาราชวัง และพระตำหนักบ้านสวนปทุม พิพิธภัณฑสถาน “ตำหนักสวนปทุม” เป็นแหล่งในการสนับสนุน ส่งเสริมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้ว ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงบริหารจัดการสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในพระราชภารกิจนี้ด้วย คือ พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการ อาจารย์และนักเรียนนายร้อยชั้นปี ๔ ที่เรียนวิชาเลือกเสรีเคยไปร่วมชมและเรียนรู้กิจกรรมของพิพิธภัณฑสถานนี้ และทรงเป็นวิทยากรพิเศษนำชมหลายครั้งด้วยกัน

“พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า

เดิมเป็นที่ประทับของสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า จัดเป็นพิพิธภัณฑสถานตามพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องจากพระตำหนักใหญ่หรือที่บางคนเรียกว่า พระตำหนักเหลืองตามสีของอาคาร มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่สวยงาม สมเด็จพระพันวัสสา เป็นพระอัครมเหสีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นสตรีที่มีบทบาทสำคัญหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการศึกษา การกุศลต่าง ๆ ด้านการแพทย์ ทัตถกรรม การเกษตร (โรงสี) บริษัทประกันภัย”

(พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ “การศึกษาเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวหรือพระจุลจอมเกล้าศึกษา (King Chulachomkiao Studies) ทำไมและอย่างไร วิชาหัวข้อพิเศษทางประวัติศาสตร์: พระจุลจอมเกล้าศึกษาว่าด้วยการสร้างความมั่นคงของชาติ ๙ กันยายน ๒๕๕๓)

ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการ

อาจารย์และนักเรียนนายร้อยชั้นปี ๒ ที่เรียนวิชาไทยศึกษา มีโอกาสได้รับฟังการบรรยายพิเศษจากท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมของพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) ผ่านงานวิจัยที่น่าสนใจของท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน เช่น โครงการ “วังหน้านฤมิต ในมิติแห่งการเวลา” และนิทรรศการ “นัยระนาบนอก อินซิทู : แปลงร่างอดีตในหีบแห่งปัจจุบัน” ที่พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

โครงการ “วังหน้านฤมิต ในมิติแห่งการเวลา” ท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน ผู้อำนวยการโครงการศึกษาสันนิษฐานรูปแบบพระราชวังบวรสถานมงคล (วังหน้า) และสื่อความหมายด้วยเทคโนโลยี กรรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เล่าว่า ทำโครงการนี้เพื่อที่จะทำความรู้จักกับวัฒนธรรมของประเทศไทย จึงสนใจใน “วังหน้า” และด้วยการทำงานที่อยู่ในกรมศิลปากรจึงทำให้ได้พบกับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ในกรมศิลปากร และปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร แล้วถ้าหากกาลเวลาเปลี่ยนไปเยาวชนในอนาคตจะรู้ได้อย่างไรว่าในอดีตมีประวัติความเป็นมาเป็นอย่างไร

ท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน เล่าต่อไปว่า ในอนาคตจะเป็นเรื่องของการเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นการทำให้วัฒนธรรมและข้อมูลรวมถึงประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ของประเทศไทยสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดายและทุกที่ทุกเวลาจึงเป็นเรื่องที่เราให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง พิพิธภัณฑสถานของกรม

ศิลปากรถือเป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่มี โบราณวัตถุและวัตถุอันล้ำค่าทางวัฒนธรรมจำนวนมาก ดังนั้นหากสามารถทำให้ผู้คนมากมายทั่วโลกสามารถที่จะเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมไทยได้อย่างกว้างขวางทุกที่ทุกเวลาและสามารถสัมผัสสัมผัสความสวยงามอันล้ำค่านี้ได้ ก็จะเป็นอีกหนึ่งโอกาสที่ทำให้วัฒนธรรมไทยก้าวไปสู่ระดับโลก

ส่วนนิทรรศการ “นัยระนาบนอก อินซิทู : แปลงร่างอดีตในหีบแห่งปัจจุบัน” นั้น ท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน ผู้อำนวยการโครงการฯ และหนึ่งในทีมภัณฑารักษ์ กล่าวว่า ด้วยตนเองมีความสนใจอย่างแรก คือในเรื่องของภาษาและเวลา เพราะบางทีประวัติศาสตร์กับเวลาเป็นเรื่องที่คนไม่ค่อยเข้าใจ ดังนั้นจึงอยากให้คนเคลื่อนเข้ามาอยู่ในสถานที่ที่มีประวัติศาสตร์ และสนใจในเรื่องของการขยายมุมมอง เพื่อที่จะทำให้เห็นว่า เขาสามารถที่จะเข้าไปอยู่ในเรื่องราวของอดีตได้เหมือนกัน และถือว่าเขาเป็นผู้ขับเคลื่อน ไม่ใช่แค่การขับเคลื่อนด้วยเอกสารอย่างนิทรรศการที่ได้จัดขึ้นจะสังเกตเห็นได้ว่า ผลงานทุกชิ้นมีการเชื่อมโยงในเรื่องของเวลาและภาษาทั้งหมด

“อยากให้ทุกคนเข้าใจประวัติศาสตร์ และคิดว่าประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่อยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่สิ่งที่ไกลจากตัวเรา เพราะถ้าหากไม่มีการเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ให้เข้ากับปัจจุบัน ก็จะกลายเป็นสิ่งที่ไกลจากตัวเรา และทุกอย่างที่เกิดขึ้นในนิทรรศการนี้ ก็คือการขับเคลื่อนประวัติศาสตร์ ที่เป็นการจัด

นิทรรศการให้มีแพลตฟอร์ม มีความหลวมขึ้นมานิดหนึ่ง เพื่อให้คนได้สามารถเข้าไปสัมผัสผลงาน และไม่จำเป็นต้องเข้าใจในตอนนั้นเลย แต่อยากให้เห็นที่ได้ชมได้คิดว่ามันมีการเชื่อมโยงระหว่างตัวเองกับประวัติศาสตร์ในอดีตอย่างไร และกลับมาดูอีกครั้งให้มีความคิดและสร้างสรรค์ หรือเป็นแรงบันดาลใจ” ท่านผู้หญิงสิริกิติยา เจนเซน กล่าว

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า นอกจากบุคลากรหม่อมอาจารย์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการสนับสนุน ส่งเสริมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมตลอดมาแล้ว พระองค์ยังทรงสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมร่วมกันกับหน่วยงานภายนอกต่างๆ เพื่อร่วมคิดร่วมกำหนดแนวทางและร่วมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม รวมทั้งร่วมสร้างสรรค์ผลงานวัฒนธรรมให้ก้าวหน้าภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยผ่านทั้งการเรียนรู้

ในชั้นเรียน การฝึกภาคปฏิบัติทั้งจากการทัศนศึกษาสถานที่สำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมในขอบข่ายของ “การทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” เพื่อให้ลูกศิษย์เยาวชน คนรุ่นใหม่เข้าใจเข้าถึง พัฒนาศิลปวัฒนธรรมไทยและสืบสานต่อไป

“...นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับชีวิตของตัวเอง ในฐานะที่เป็นคนไทย และอาศัยอยู่ในผืนแผ่นดินไทยนี้ ขนบธรรมเนียมและความเป็นอยู่ของคนในชาติอาจมีความแตกต่างกันบ้างก็เนื่องจากแต่ละคนมีประสบการณ์ในชีวิตที่แตกต่างกันมา ถ้าเราเรียนรู้แบบแผน ความประพฤติปฏิบัตินี้ไว้ก็จะทำให้เข้าใจสังคมไทยดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตต่อไป” (“อารยธรรมไทย” วิชาพื้นฐานอารยธรรมไทย ๕ กันยายน ๒๕๓๔)

เสนาศึกษา

การปฏิรูปแผ่นดินสยามในรัชกาลที่ ๕

หมายเหตุเสนาศึกษา/พลาติศัย สิทธิธัญกิจ

ในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าเป็นการปฏิรูปบ้านเมืองครั้งใหญ่ที่สุด เรียกว่า “พหลิกแผ่นดิน” จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจกันอย่างขนานใหญ่ ผลของการปฏิรูปเมืองสยามในครั้งนั้นได้มีเหตุการณ์สำคัญหลายเรื่อง

ครั้งนั้นได้มีการจัดระเบียบของสังคม จัดการสาธารณูปโภคและริเริ่มกิจการต่าง ๆ จนทำให้บ้านเมืองแห่งนี้มีความเจริญก้าวหน้า เช่นเดียวกับประเทศที่เจริญจนเป็นที่ยอมรับในนานาประเทศ

โดยเฉพาะการแก้ปัญหาบ้านเมืองจากสังคมเดิมสู่สังคมใหม่ ซึ่งมีการจัดการแก้ไขปัญหามากมายโดยเฉพาะเรื่อง การเลิกทาสจากสังคมเดิมไปสู่ความเป็นไทในสังคมใหม่ การบริหารราชการแผ่นดิน

ที่ทำให้ให้มีมณฑลเทศาภิบาล และกระทรวง กรม การศึกษาที่เปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้มากขึ้นและรับเอาราชกรูที่มีความรู้ความสามารถมาใช้ในราชการ และการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากการล่าอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจ ที่ทำให้ต้องเสียดินแดนเพื่อรักษาอาณาเขตของสยามเดิมไว้ให้คงอยู่ตามเดิม เป็นต้น

การปฏิรูปเมืองสยาม ในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง นั้น เป็นพระราชภารกิจที่ยิ่งใหญ่ ที่เป็นไปตามพระราชปณิธานของพระองค์ว่า “ด้วยข้าพเจ้ามุ่งต่อความดีแห่งพระราชอาณาจักร และด้วยความหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ตัวข้าพเจ้าด้วย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าตั้งใจจะรักษาคนให้สมควรแก่ที่เป็นเจ้าของประชาชนสยาม

ทั้งปวง จะรักษาเกียรติยศและพระราชอาณาจักร
เอกราชนี้ จนสุดกำลังที่ข้าพเจ้าทั้งปวงจะป้องกันได้
การแก้ไขระเบียบบริหารราชการแผ่นดินนั้น
ได้มีการยกเลิกตำแหน่ง อัครเสนาบดีและจตุสดมภ์
มาเป็นกระทรวง นั้นเป็นการปฏิรูปครั้งใหญ่ ที่พระ
มหากษัตริย์ทรงพระราชทานอำนาจของพระองค์
ไปยังเสนาบดีและสร้างรูปแบบการปกครองบ้าน
เมืองตามแบบอย่างตะวันตก เรื่องนี้ พระบาทสมเด็จพระ
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงพระราช
นิพนธ์ไว้ว่า

“การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากแบบเดิม
ได้ก่อตั้งกระทรวงขึ้น ๑๒ กระทรวงนี้ ต้องนับว่า
เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ซึ่งเรียกได้
อย่างพูดกันตามธรรมดาว่า “พลิกแผ่นดิน” มีน้อย
ประเทศนักที่จะสำเร็จไปได้โดยราบคาบจากการ
จลาจล หรือจะว่าไม่มีเลยก็เกือบจะว่าได้”

การพลิกแผ่นดินในสมัยพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น นอกจากจะต้องพัฒนาใน
ทุกด้านเพื่อให้มีความเจริญทัดเทียมกับประเทศอื่น
ในแถบเอเชียตะวันตกเฉียงใต้แล้ว พระองค์ยังต้อง
ประคับประคองสังคมให้รับรู้และเตรียมพร้อมต่อ
การรุกเข้ามาภายในประเทศทุกรูปแบบของประเทศ
มหาอำนาจที่กำลังขยายตัวและมีอิทธิพลในแถบนี้
อย่างระมัดระวัง ซึ่งครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระนั่ง
เกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงเตือนให้ระมัดระวัง
บ้านเมืองจากชาวต่างชาติ จึงทำให้พระองค์ทรงมี
พระทัยแน่วแน่ต่ออธิปไตยของประเทศและการนำ
ชาติไปสู่ความเจริญทั้งปวงดังพระราชดำรัสว่า

...“ทั้งได้มีความตั้งใจที่จะจัดการปกครองให้
ประกอบด้วยหลักฐานมั่นคง ดำรงอธิปไตยของ
แผ่นดินไว้ยิ่งขึ้น ทั้งจะบำรุงอาณาประชาราษฎร์ ให้มี
ที่ทางประกอบการแสวงหาผลประโยชน์เจริญยิ่งกว่า
แต่ก่อน จึงเป็นข้อสำคัญซึ่งทำให้เกิดมีความสามัคคี
ต่อกัน ตั้งแต่ในพระบรมราชวงศ์ลงไปจนถึงอาณา
ประชาราษฎร์ ให้เกิดสมัครสมานสร้อยไว้วางใจกัน ให้
อาณาประชาราษฎร์เชื่อมั่นในความปกครองว่าจะ

ดำเนินไปในทางที่จะเจริญสุขสมบัติ จะตัดการซึ่งไม่
เป็นธรรมเนียมที่เดิรดร้อนให้สิ้นไป ให้ประชาชน
ทั้งปวงรู้สึกใจว่า เป็นชาติอันหนึ่งอันเดียวกันโดย
สนิท มิได้เลือกกำเนิดและศาสนาให้มหาชนรู้สึกรัก
ชาติแลประเทศของตน ประกอบการแสวงผลให้
เจริญโภคทรัพย์ตามสมควรแก่ความสามารถ...”

**พระราชดำรัส หน้าพระบรมรูปทรงม้า
วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ร.ศ.๑๒๗ (พ.ศ.๒๔๕๑)**

การครองแผ่นดินด้วยอำนาจที่สมบูรณ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ ก่อนการครองราชย์สมบัตินั้น ด้วยเหตุ
ที่สมเด็จพระบรมชนก รัชกาลที่ ๔ ทรงพระประชวร
จนพระอาการทรุดลง แม้ในวันพระราชพิธีศรีสัจ
ปานการ พระองค์ก็ไม่ได้เสด็จออกอย่างเคย ขุนนาง
ข้าราชการจึงได้ประชุมถือน้ำพิพัฒน์สัจจาแต่ในพระ
อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ส่วนฝ่ายพระราช
วงศานุวงศ์นั้นคงประชุมถือน้ำตามราชประเพณีแต่
ในท้องพระโรงของพระที่นั่งอภิเนาวนิเวศ ไม่ได้เสด็จ
ออกไปที่วัด

แต่ด้วยความเป็นห่วงในพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ และสมเด็จพระเจ้า
ลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ฯ องค์ผู้เป็นรัชทายาท
แห่งราชบัลลังก์กษัตริย์สยาม ดังนั้นเมื่อขุนนาง
ข้าราชการและพระราชวงศานุวงศ์พากันถือน้ำถวาย
ความจงรักภักดีและแสดงสัจจาตามประเพณีของ
แผ่นดินแล้ว บุคคลทั้งหมดต่างพากันมาประชุม
พร้อมกัน ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม (พระที่นั่งองค์
เดิม ซึ่งอยู่ในพระบรมมหาราชวัง)

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ สมุหพระกลาโหม ใน
ฐานะอัครมหาเสนาบดีของบรรดาข้าราชการแห่ง
สยาม จึงกล่าวในที่ประชุมกันว่า พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวรพระอาการมากอยู่
ทั้งสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์ใหญ่คือ เจ้าฟ้า
จุฬาลงกรณ์ กรมขุนพินิตประชานาถ (รัชกาลที่ ๔
เรียก “พ่อใหญ่”) ก็มาทรงประชวรอยู่ด้วย ไม่ควรที่

ราชการบ้านเมืองติดขัดผันแปร” และมีรับสั่งให้
ภูษามาลาเชิญหีบพระเครื่องมาถวาย พระองค์ทรง
เลือกพระประจำทองสายหนึ่งอันเป็นของพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑ และพระธำมรงค์
เพชรองค์หนึ่งให้กับพระราชโกษา โดยให้เชิญ
ตามเสด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมมาวดีไป
พระราชทานแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์
ใหญ่ ณ ที่พระตำหนักสวนกุหลาบ โดยมีพระเจ้าน้อง
ยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิทกับเจ้าพระยา
ศรีสุริยวงศ์ ซึ่งทราบกระแสรับสั่งนั้นแล้วตาม
เสด็จไปพร้อมกันด้วย

ครั้งนั้นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ทรงแนะนำ
สิ่งของทั้งสองนั้นพระราชทานเป็นของขวัญ ที่สมเด็จพระ
บรมชนกนั้นทรงยินดีที่พระองค์ได้ทรงทราบว่
พระอาการประชวรนั้นค่อยคลายลงแล้ว สมเด็จพระ
เจ้าลูกยาเธอฯ จึงมีพระดำริสถามว่า เป็นของ
ขวัญแล้ว เหตุใดจึงได้พระราชทานพระประจำทอง
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑ ?
แต่ไม่มีผู้ใดทูลความจริง

เมื่อพระราชทานสิ่งของนั้นแล้วบุคคล
ทั้งหมดก็พากันกลับออกไป ส่วนพระเจ้าลูกเธอ
พระองค์หญิงโสมมาวดีนั้น ตอนผ่านกลับออกมา
ได้ทอดพระเนตรเห็นว่ามีการจัดตั้งกองล้อมวงอยู่
ที่พระตำหนักดังกล่าว จะนำความกราบทูลพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้คนทั้งสองคือพระเจ้าน้อง
ยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิทกับเจ้าพระยา
ศรีสุริยวงศ์ ตัดสินใจเข้าไปทูลให้สมเด็จพระเจ้า
ลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมมาวดีได้ทรงทราบและขอ
ให้นำความเข้ากราบบังคมทูลให้พระองค์ (ร.๔)
ทราบด้วยว่า เจ้านายผู้ใหญ่กับเสนาบดีปรึกษากัน
แล้วต่างเห็นว่า พระองค์มีพระอาการประชวร
มากอยู่ “ไม่ควรประมาทแก่เหตุการณ์” จึงสั่งให้
จัดการจุดช่องล้อมวงรักษาทั้งพระบรมมหาราชวัง
และพระตำหนักสวนกุหลาบ

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔

จะประมาท จึงให้ทหารจัดวางกำลังจุกช่องล้อมวง
รักษาพระบรมมหาราชวังและให้มีการกวาดขัน
มากขึ้น และให้ตั้งกองล้อมวงไว้ที่พระตำหนักสวน
กุหลาบ ซึ่งเป็นที่ประทับของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ
พระองค์ใหญ่ด้วย ตั้งแต่วันนั้นมาทั้งเจ้านายและ
เสนาบดีข้าราชการผู้ใหญ่ต่างก็พากันเข้ามาอยู่เวร
ประจำในพระบรมมหาราชวัง

ต่อมาวันอังคาร เดือน ๑๑ ขึ้น ๖ ค่ำ พระบาท
สมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงมีรับสั่งให้หา
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทเวศร์วัชรินทร์ พระ
ราชวงศ์ผู้ใหญ่ที่มีพระชันษามากกว่าพระองค์อื่น ๆ
นั้นมาพร้อมกับ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศา
ธิราชสนิท เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ อัครมหาเสนาบดี
เข้าเฝ้าพร้อมกัน แล้วพระองค์ทรงมีพระบรมราช
โองการมอบพระราชกิจในการปกครองพระราช
อาณาจักรให้คนทั้งสามปรึกษารื้อกัน และบังคับ
บัญชาในเวลาทีพระองค์ทรงพระประชวร “อย่าให้

ทราบความจริงตรัสถามว่า “ได้เห็นผู้คนล้อมวงที่สวนกุหลาบจริงหรือ และมีผู้หลักผู้ใหญ่ดูแลการล้อมวงอยู่ที่นั่น” แล้วพระองค์จึงให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมวดี ออกไปแจ้งยังพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิทกับเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ว่า

“การที่จะสืบพระวงศ์สนองพระองค์นั้น ขอให้คิดมุ่งหมายเอาแต่ความเรียบร้อยมั่นคงของพระราชอาณาจักรเป็นประมาณ พระองค์ไม่ได้ตั้งพระราชหฤทัยมักใหญ่ใฝ่สูงอย่างไรดอก ผู้ที่จะรับราชสมบัติจะเป็นน้องยาเธอก็ได้ หลานเธอก็ได้ ขอแต่ให้ได้ร่มเย็นเป็นสุขแก่ไพร่ข้าแผ่นดิน สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระชั้นชายังทรงพระเยาว์นัก จะทรงบังคับบัญชาราชการบ้านเมืองได้ละหรือ ขอให้คิดกันดูให้ดี”

จากนั้นทั้งสองคนก็เชิญ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนบาราบปรปักษ์มาปรึกษาอีกพระองค์หนึ่ง เมื่อเห็นพ้องกันแล้ว จึงแจ้งให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมวดีเข้าไปกราบบังคมทูลให้ทรงทราบว่า

“ได้ปรึกษาเห็นพ้องว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ สมควรจะรับรัชทายาทสืบสนองพระองค์ราชการบ้านเมืองจึงจะเรียบร้อยเป็นปกติ ข้อซึ่งทรงปริวิตกว่ายังทรงพระเยาว์นั้น สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมขุนบาราบปรปักษ์จะรับสนองพระเดชพระคุณช่วยประคับประคองในส่วนพระองค์ไม่ให้เสื่อมเสียได้”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงปริวิตกจึงแจ้งออกไปอีกว่า

“ไม่ถูกถ่วงตามพระราชประสงค์”

ดังนั้นในวันรุ่งขึ้น วันพุธเดือน ๑๑ ขึ้น ๗ ค่ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ จึงสั่งให้พระยาศรีสุนทรโวหาร เข้ามาเขียนกระแสรับสั่งพระราชทานให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมวดี เชิญพระราชกระแสรับสั่งนั้นออกไปยังที่ประชุมพระราชวงศ์และเสนาบดี ซึ่งมีความว่า

“ผู้ซึ่งจะครองราชสมบัติสืบพระราชวงศ์ต่อไปนั้น ให้ท่านผู้หลักผู้ใหญ่ปรึกษากันแล้วแต่จะเห็นว่าเจ้านายพระองค์ใด จะเป็นพระเจ้าน้องยาเธอก็ดี พระเจ้าลูกยาเธอก็ดี พระเจ้าหลานเธอก็ดี สมควรจะเป็นใหญ่ เมื่อพร้อมกันเห็นว่าพระองค์ใดจะปกครองรักษาแผ่นดินได้ ก็ให้ถวายราชสมบัติแก่พระองค์นั้นสืบสนองพระองค์ต่อไป”

พระราชกระแสรับสั่งนั้นได้นำอ่านในที่ประชุมแต่ไม่ปรากฏความในที่ประชุมว่าได้มีการทูลสนองอย่างใดกลับไป ด้วยเหตุที่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์ใหญ่นั้นประชวรมากอยู่ หากรู้ความจริง จึงเกรงกันว่า พระองค์จะปริวิตกมากขึ้นจนพระอาการทรุดหนัก จึงปิดความไว้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงไม่สิ้นพระทัยสงสัย จึงขอให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมวดีได้ปฏิญาณตนก่อน แล้วพระองค์จึงถามเอาความจริงว่า “พ่อใหญ่ขึ้นสิ้นพระชนม์เสียแล้ว หรือยังมีพระชนม์อยู่” ทำให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ พระองค์เจ้าโสมวดีนั้นต้องกราบบังคมทูลว่า

“สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอขึ้นเดิมนั้นประชวรใช้ครั้นค่อยคลายพระยอดมีพิษขึ้นที่พระศอ พระอาการมากอยู่คราวหนึ่ง แต่เดี๋ยวนี้ค่อยคลายขึ้นแล้ว เป็นความสัตย์จริงดังนี้”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำรัสว่า

“ถ้าเช่นนั้นให้ไปทูล พ่อใหญ่ ว่าถ้าพระอาการค่อยคลายพอจะมาเฝ้าได้ ให้เสด็จมาเสียก่อนวันขึ้น ๑๕ ค่ำ ถ้ารอไปจนถึงวันแรม ก็จะได้แต่สงพระบรมศพ ไม่ทันสั่งเสียอันใด”

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิทกับเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ จึงปรึกษากันแล้วเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ยังพระกำลังอ่อนอยู่ ถ้าอัญเชิญเสด็จเข้าเฝ้าในเวลานี้ คงจะโศกาอาดูรอย่างแรงกล้า น่ากลัวพระโรคจะกำเริบขึ้น เห็นควรระวังรักษา อย่าให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ มีภัย

อันตรายเป็นดีกว่า ทำให้ไม่ยอมทูลตามพระราชประสงค์ และให้กราบบังคมทูลว่า

“สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระอาการค่อยคลายแล้ว แต่พระกำลังยังอ่อนเพลียนัก เสนาบดีปรึกษากันเห็นว่า ยังจะเชิญเสด็จมาเฝ้าไม่ได้”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังไม่คลายปริวิตก จึงรับสั่งให้หา พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์ จางวางมหาดเล็กเข้าเฝ้าพร้อม พระยานุสรรัตนราชพัลลภ เพื่อถามถึงพระอาการของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์ใหญ่หรือ “พ่อใหญ่” ของพระองค์ พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์กราบบังคมทูลว่า “พระอาการค่อยคลายขึ้น”

แล้วพระองค์ก็ตรัสถามต่อว่า “แล้วการแผ่นดินเดี๋ยวนี้จัดกันอย่างไร”

พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์ กราบบังคมทูลต่อว่า “เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้บิดาเห็นว่าอาการที่ทรงประชวรมาก ได้ปรึกษากับพระราชวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ ได้เห็นพร้อมกันว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนพิณิตประชานาถ เป็นพระราชโอรสองค์ใหญ่ ควรจะรับสิริราชสมบัติสืบ ต่อสนองพระองค์ต่อไป เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ จึงได้สั่งเจ้าพนักงานตั้งกองล้อมวงที่พระตำหนักสวนกุหลาบหลายเวลามาแล้ว”

พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่า “สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระชันษายังเยาว์จะทรงบังคับบัญชาราชการแผ่นดินอย่างไรได้ เกรงจะทำการไปไม่ตลอด เจ้านายผู้ใหญ่ที่ทรงพระสติปัญญาก็มีอยู่หลายพระองค์ พระองค์ใดสามารถจะว่าราชการแผ่นดินได้ จะเลือกพระองค์นั้นก็ควร อย่าให้เกิดเป็นอันตรายเป็นแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ซึ่งยังทรงพระเยาว์อยู่”

พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์กราบทูลว่า “ถ้าไม่ยกสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ขึ้นครองราชย์ น่ากลัวจะมีเหตุร้ายไปภายนอก ด้วยคนทั้งหลาย ตลอดจนนานาประเทศก็นิยมนับถือสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

เจ้าฟ้าฯ กรมขุนพิณิตประชานาถว่าเป็นรัชทายาท แม้แต่พระเจ้าแผ่นดินที่ ๓ เอมเปอเรอฝรั่งเศสก็ได้มีพระราชสาสน์ทรงยินดีประทานพระแสง มีจารึกยกย่องพระเกียรติยศเป็นรัชทายาทมาเป็นสำคัญ ถ้าไม่ยกสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนพิณิตประชานาถขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ต่อไปการภายนอกเห็นจะไม่ปกติเรียบร้อยได้”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสว่า “เมื่อเห็นพร้อมเช่นนี้ก็ตามใจ”

แล้วพระองค์ก็ชี้แจงว่าเมื่อครั้งรัชกาลที่ ๓ นั้น พระองค์ไม่ได้รับสั่ง ให้หาสมเด็จพระบรมมหาประยูรวงศ์ไปฝากสั่งเสียดราชการแผ่นดิน กลับให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ซึ่งยังเป็นจางวางมหาดเล็กเข้าไปรับสั่ง ครั้นนี้พระองค์ก็ทำเช่นเดียวกันจึงไม่ได้รับสั่ง ให้หาเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์เข้ามาสั่งเสียดพระองค์ให้พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์เป็นผู้รับสั่ง แล้วพระองค์ก็ทรงตรัสว่า

“เมื่อจะขัดขวางอย่างใดก็จงปรึกษากับเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้เป็นบิดาเถิด ไหน ๆ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ก็เป็นเชย การที่ได้ปรึกษาเห็นพร้อมกันว่าจะให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ ครองราชสมบัติต่อไปนั้น ขอฝากฝังให้ช่วยกันทำนุบำรุงให้ดี อย่าให้มีเหตุการณณ์เกิดขึ้นได้ ต้องระวังอย่าให้มีเหตุเช่นพระเสน่หามนตรี ถ้าเกิดเหตุขึ้นเช่นนั้นจะอายุเขา”

พระยาสุรวงศ์วัยวัฒน์ (เป็นบุตรของ เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ มีบิดาซึ่งอภิเษกเป็นพระมเหสีของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนพิณิตประชานาถ คือ เจ้าจอมมารดาแพ หรือเจ้าคุณประยูรวงศ์) จึงกราบบังคมทูลว่า จะรับไปคิดอ่านกับเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้บิดา สนองพระเดชพระคุณไม่ให้เกิดเหตุการณณ์นี้

วันพฤหัสบดี เดือน ๑๑ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เวลา ๕ โมงเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ จึงมีพระราชดำรัสสั่งให้พระยานุสรรัตนราชพัลลภ

ออกไปเชิญเสด็จพระเจ้านองยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ สมุหพระกลาโหม เจ้าพระยาภูธราภัย สมุหนายก เข้าเฝ้าข้างพระที่บรรทม มีพระราชดำรัสว่า

“เห็นจะเสด็จสวรรคตในวันนี้ ท่านทั้งสามกับพระองค์ นั้นได้ทำนุบำรุงประคับประคองกันมา บัดนี้กาลจะถึงพระองค์แล้ว ขอลาท่านทั้งหลาย ในวันนี้ ขอฝากพระราชโอรสธิดา อย่าให้มีภัยอันตรายหรือเป็นที่กีดขวางในการแผ่นดิน ถ้าจะมีความผิดสิ่งเป็นข้อใหญ่ขอแต่ชีวิตไว้ ให้เป็นโทษเนรเทศ ขอท่านทั้งสามจงเป็นที่พึ่งแก่พระราชโอรสธิดาต่อไปด้วยเถิด”

บุคคลทั้งสามเมื่อได้ฟังแล้วต่างพากันร้องไห้สะอึกสะอื้นด้วยความอาลัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ ทรงห้ามว่า

“อย่าร้องไห้ ความตายไม่เป็นอัศจรรย์อันใด ย่อมมียอมเป็นเหมือนกันทุกรูปทุกนาม ผิดกันแต่ที่ตายก่อนและตายทีหลัง แต่ก็อยู่ในต้องตายเหมือนกันทั้งสิ้น บัดนี้เมื่อกาลมาถึงแล้ว จึงได้ลาท่านทั้งหลาย”

พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่ามีพระราชประสงค์จะตรัสสั่งราชการแผ่นดิน แต่จะทรงสมาทานศีลเสียก่อน เมื่อทรงสมาทานศีลแล้ว พระองค์ก็ทรงตรัสเป็นภาษาอังกฤษ แล้วพระองค์ทรงตรัสว่า

“ที่พูดภาษาอังกฤษนี้ เพื่อจะให้ท่านทั้งหลายเห็นว่าสติสัมปชัญญะยังเป็นปกติ ถึงภาษาอื่นมิใช่ภาษาของตนก็ยังทรงจำได้ด้วยสติยังดีอยู่ ท่านทั้งปวงจะได้สำคัญในข้อความที่จะสั่ง ว่ามิได้สั่งโดยพินเพื่อน” แล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงมีพระราชดำรัสว่า

“ท่านทั้งสามกับพระองค์ได้ช่วยกันทำนุบำรุงแผ่นดินมาได้อยู่เย็นเป็นสุขตลอดมา จนถึงเวลาสิ้นพระชนมายุ ถ้าสิ้นพระองค์ล่วงไปแล้ว ขอให้ท่านทั้งปวงจงช่วยกันทำนุบำรุงแผ่นดินต่อไปให้เรียบร้อย ให้สมณพราหมณ์อาณาประชาราษฎร ได้พึ่งอยู่เย็น

เป็นสุขทั่วกัน ขอให้ทูลพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่ ให้เอาพระธุระวัฏฏีการของราษฎรอันมีทุกข์ร้อนให้ร้องได้สะดวกเหมือนพระองค์ได้ทรงเป็นพระธุระวัฏฏีการมาแต่ก่อน

อนึ่งผู้ซึ่งจะเป็นพระเจ้าแผ่นดินสืบพระบรมวงศ์ไปภายหน้านั้น ให้ปรึกษากันเลือกดูแต่ที่สมควรจะเป็นพระเจ้านองยาเธอก็ตาม พระเจ้าลูกยาเธอหรือพระเจ้าหลานเธอก็ตาม เมื่อปรึกษาเห็นพร้อมต้องว่าพระองค์ใดมีปรีชาสามารถควรจะรักษาแผ่นดินได้ ก็จงยกพระองค์นั้นขึ้น จะได้ทำนุบำรุงแผ่นดิน ให้พระราชวงศานุวงศ์ข้าราชการและอาณาประชาราษฎรอยู่เย็นเป็นสุขต่อไป อย่าได้หันเหินเอาโดยเห็นว่าจะชอบพระราชฤทัยเป็นประมาณเลย เอาแต่ความดีความเจริญของบ้านเมืองเป็นประมาณเถิด”

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ไม่ได้ตรัสสั่งถึงราชการแผ่นดินใดอีก จนเวลาเย็นพระองค์ได้รับสั่งให้พระยาศรีสุนทรโวหารเขียนพระราชดำรัสขอขมาและลาพระสงฆ์ ที่ทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษามคธ แล้วให้พระยาศรีสุนทรโวหารเชิญไปพร้อมกับเครื่องสักการะ อ่านในที่ประชุมสงฆ์ที่วัดราชประดิษฐ์ ซึ่งมีสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมหมื่นบวรวิรัชศรีสุริยพันธ์ เป็นประธาน เมื่อเวลาค่อนพระสงฆ์ทำพิธีปวารณา พอถึงเวลา ๙ นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ จึงเสด็จสวรรคต ณ พระที่นั่งภาณุมาศจรัสภูมิ

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ได้สั่งให้เจ้าพนักงานล้อมวงรักษาพระนครทั้งด้านนอกด้านใน แล้วให้นิมนต์พระสงฆ์ราชาคณะ ๒๕ รูป โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมหมื่นบวรวิรัชศรีสุริยพันธ์ เป็นประธาน ในการประชุมพระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ ที่พระที่นั่งอนันตสมาคมมหาหรือผู้สืบราชสมบัติต่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระเจ้านองยาเธอ กรมหลวงเทเวศร์วิชัยนคร ได้เสด็จจากพระชนงษ์หันพระพักตร์ไปข้าง ตะวันออก

ประธานพระหัตถ์ตรัสขึ้นท่ามกลางที่ประชุมว่า

“พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระเดชพระคุณได้ทรงทำนุบำรุงเลี้ยงพระบรมวงศานุวงศ์ และมุขมนตรีผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้งปวงเป็นอันมาก พระคุณเหลือล้น ไม่มีสิ่งใดจะทดแทนให้ถึงพระคุณได้ขอให้ยกสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ กรมขุนพิริยประสาธนา ซึ่งเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่ขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เหมือนหนึ่งได้ทดแทนพระคุณพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว”

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ จึงถามที่ประชุมเรียงตัวพระองค์และเรียงตัวขุนนางข้าราชการผู้ใหญ่ และถามสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมหมื่นบรมรังษีสุริยพันธ์ เพียงองค์เดียว ต่างเห็นชอบว่าสมควรพร้อมกันแล้ว เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์จึงอาราธนาพระสงฆ์สวดชยันโต และถวายอดิเรก จากนั้นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ได้ถามที่ประชุมว่า

“เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวรอยู่นั้น ตนได้กราบบังคมทูลให้ทรงทราบว่าจะถวายราชสมบัติแก่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนพิริยประสาธนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีรับสั่งว่า ทรงพระวิตกอยู่ด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ พระชันษายังทรงพระเยาว์ จะไม่สามารถว่าราชการแผ่นดินให้ร่มเย็นเป็นสุขแก่พระราชวงศ์บุวงศ์ ข้าทูลละอองธุลีพระบาท สมณพราหมณ์จารย์อาณาประชาราษฎร์ได้ตั้งสมควรพระกระสอที่ทรงพระปริวิตกเช่นนั้น จะคิดอ่านกันอย่างไร”

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทเวศร์วัชรินทร์ ได้ตรัส “ขอให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ว่าราชการแผ่นดินไปจนกว่าสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ จะทรงผนวชพระ” ที่ประชุมจึงเห็นชอบ

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์จึงว่า “ส่วนตัวนั้นก็จะรับสนองพระเดชพระคุณโดยเต็มสติปัญญา แต่ในเรื่องการพระราชพิธีต่าง ๆ นั้นตนไม่เข้าใจ ขอให้เจ้าฟ้าฯ กรมขุนบำราบปรปักษ์ช่วยในส่วนการพระ

ราชนิเวศน์ด้วยอีกพระองค์หนึ่ง” ที่ประชุมเห็นชอบด้วย และเมื่อเสร็จการปรึกษาการถวายราชสมบัติแล้ว จึงมีการปรึกษาถึงตำแหน่งพระมหาอุปราช ฝ่ายหน้าตามธรรมเนียมของแผ่นดิน กรมหลวงเทเวศร์วัชรินทร์ ได้ยก พระองค์เจ้ายอดยิ่ง ประยูรยศฯ (กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ) พระโอรสพระองค์ใหญ่ของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชวังบวรสถานมงคล

ในที่ประชุมนั้นได้มีความเห็นของพระเจ้าน้องยาเธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพว่า “ไม่ใช่หน้าที่ของที่ประชุมจะเลือกพระมหาอุปราช” กล่าวคือตามราชประเพณีการเลือกพระมหาอุปราชนั้น พระเจ้าแผ่นดินจะทรงเลือกเอง พระราชวงศ์และเสนาบดีนั้นมีหน้าที่เลือกแต่พระเจ้าแผ่นดินพระองค์เดียว ทำให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ขัดเคืองว่ากล่าวจนที่สุดมีการทูลถามว่า “ที่ไม่ยอมนั้นอยากจะเป็นเองหรือ” ทำให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมขุนวรจักรธรานุภาพจำต้องตอบว่า “ถ้าจะให้ชอบก็ต้องยอม”

พระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศ บวรราไชยสรรัตนราชกุมาร (กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ) เป็นพระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวกับเจ้าคุณจอมมารดาเอน ประสูติวันพฤหัสบดี เดือน ๑๐ แรม ๒ ค่ำปีจอ จุลศักราช ๑๒๐๐ (พ.ศ. ๒๓๔๑) ด้วยเหตุที่พระบรมชนกทรงคุ้นเคยกับพวกมิชชันนารีอเมริกาซึ่งสอนภาษาอังกฤษและวิชาการอย่างฝรั่ง (หมอจันดเลและหมอบลัดเล) ถวาย จึงพระราชทานพระนามพระราชโอรสองค์นี้ว่า ยอรัชวอชิงตัน ตามนามประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อเยาว์วัยหลังเสกกันต์ ใน พ.ศ. ๒๓๔๕ แล้ว ปีรุ่งขึ้นทรงผนวชเป็นสามเณรพร้อมกับพระองค์เจ้าสุธารส โดยประทับอยู่วัดพระเชตุพนในสำนักของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ส่วนพระองค์เจ้าสุธารสนั้นประทับอยู่วัดบวรนิเวศในสำนักสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์

พระเจ้ายอดยิ่งประยูรยศ ๗ ทรงช่วยงานพระราชกิจของสมเด็จพระบรมชนกที่สนพระทัยการทหารมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ คือฝึกหัดทหารอย่างฝรั่ง ต่อมา พ.ศ.๒๔๐๒ ได้ทรงผนวชเป็นพระภิกษุตามราชประเพณี เมื่อลาผนวชแล้วสมเด็จพระบรมชนกสร้างวังให้ประทับอยู่ที่คลองโรงใหม่เหนือถนนพระอาทิตย์ และสร้างอาคารตึกหน้าไว้ที่หน้าพระที่นั่งศิวโมกษพิมานอีกแห่งเพื่อจะได้รับใช้พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมชนก

ครั้งเมื่อสมเด็จพระบรมชนกสวรรคตแล้วพระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศฯ กรมหมื่นบวรวิชัยชาญนั้นได้ทรงมีพระภารกิจประจำคือ เวลาเช้าเสด็จข้ามฝั่งไปหาเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ที่บ้าน เพื่อศึกษาราชการ และช่วยงานในบ้าน เช่น ตกแต่งบ้านเรือน เวลาค่ำจึงเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในพระบรมมหาราชวัง ทรงปฏิบัติเช่นนี้อยู่ตลอดรัชกาล

สำหรับการที่เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์เสนอพระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศ ๗ กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ (เจ้านายที่คุ้นเคยดังกล่าว) ดำรงตำแหน่งพระมหาอุปราชหรือ กรมพระราชวังบวรสถานมงคลนั้น จึงเป็นข้อที่ผิดราชประเพณี ด้วยตำแหน่งพระมหาอุปราชนั้น เมื่อพระเจ้าแผ่นดินสวรรคต พระมหาอุปราชย่อมได้รับราชสมบัติสืบสันตติวงศ์ ด้วยเหตุนี้พระเจ้าแผ่นดินจึงแต่งตั้งพระราชโอรสพระองค์ใหญ่เป็นพระมหาอุปราชเป็นธรรมเนียม ต่อไม่มีพระราชโอรสจึงจะแต่งตั้งพระอนุชาธิราชได้

เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงสถาปนา สมเด็จพระอนุชาธิราชขึ้นเป็นพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว เสนอพระเจ้าแผ่นดินนั้นก็ด้วยเหตุที่รัชกาลที่ ๔ นั้นทรงเชื่อในคำพยากรณ์ว่า สมเด็จพระอนุชาธิราชนั้นต้องเป็นพระเจ้าแผ่นดินด้วย จึงได้สถาปนาพระอนุชาธิราชพระองค์มีพระยศอย่าง

พระเจ้าแผ่นดิน ทรงพระราชทานเครื่องราชูปโภคให้วังหน้าเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับวังหลวง พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้นทรงถ่อมพระองค์ไม่โปรดที่จะแสดงยศศักดิ์ ไม่เสด็จออกให้ขุนนางเข้าเฝ้าในห้องพระโรง แต่เสด็จออกให้เฝ้าที่โรงรถ หากจะเสด็จก็ต่อเมื่อมีงานพระราชพิธีสำคัญ พระองค์โปรดที่จะเสด็จเที่ยวเตร่ตามลำพัง โปรดทรงฝึกซ้อมทหาร นัดขี่ม้า เล่นคลี่ เล่นซอนหา ปล่อยเรือบ้านเมืองนั้นให้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไม่ทรงเป็นพระราชธุระอย่างใด แม้แต่การพระราชไมตรีขอทำสนธิสัญญาก็ไม่ทรงเกี่ยวข้องหรือราชการด้วย ครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ตำแหน่งข้าราชการวังหน้าและให้มีทหารบกทหารเรือฝ่ายวังหน้าทำเทียบกับวังหลวงด้วย

ดังนั้นการที่ยกเอาพระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศฯ (กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ) เป็นพระมหาอุปราชนั้นแม้จะมีคำอ้างว่า เพื่อจะได้ทรงควบคุมกำลังทหารของวังหน้าครั้งพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งคนอื่นจะไปบังคับบัญชาไม่ได้ (ความจริงแล้วข้าราชการวังหน้ากับข้าราชการวังหลวงนั้นเป็นคนร่วมสกุลเดียวกัน) อีกประการหนึ่ง กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ เป็นเพียงพระองค์เจ้า ไม่ใช่เจ้าฟ้าและพระราชบุตรของพระเจ้าแผ่นดิน ดังนั้นการยกขึ้นเป็น สมเด็จพระราชวังบวรสถานมงคลครั้งนั้นจึงผิดราชประเพณี แต่ด้วยเหตุที่เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ปรารถนาจะให้พระองค์เจ้าที่คุ้นเคยผู้ขึ้นเป็นพระมหาอุปราชนั้น น่าจะมีความคิดมาแต่ครั้งรัชกาลที่ ๔ แล้ว ด้วยครั้งหนึ่ง (พ.ศ. ๒๔๑๐?) พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้นทรงตรัสกับเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ที่เข้าไปกราบทูล (ไม่ได้ยินความที่ชัดเจน) แต่คำกราบบังคมทูลครั้งนั้น ได้ทำให้พระองค์มีสุรเสียงตรัสออกมาได้ยินว่า “ถ้าเช่นนั้นทำกำแพงบั่นเขตกันเสียที่ห้องสนามหลวงก็แล้วกัน”

ดังนั้นเมื่อเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์พยายามที่

จะแต่งตั้งพระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศ เป็นสมเด็จพระ
กรมพระราชวังบวรสถานมงคลหรือพระมหากุปราช
เช่นนี้ จึงต้องจำยอมเห็นชอบด้วยดังกล่าว ทั้งนี้
เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์นั้นน่าจะเตรียมการไว้ว่า เมื่อ
สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ กรมขุน
พินิตประชานาถ ครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดิน
พระองค์ก็ทรงจะชวนขวายเป็นตนออกจากตำแหน่ง
ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน หากมีพระมหากุปราชเป็น
พวกของตนแล้วก็จะกันพระราชอำนาจได้ ด้วยทาง
ฝ่ายวังหน้านั้นเข้ากับวังหลวงไม่ได้ ก็จะทำให้ทั้ง
วังหลวงและวังหน้านั้นต้องอาศัยตนเป็นคนกลาง
เชื่อมงานราชการอยู่ เป็นการทำให้ตำแหน่งของตน
นั้นสามารถบริหารงานบ้านเมืองได้สะดวกและ
มั่นคงขึ้น

แต่ด้วยเหตุที่ขณะนั้นมีเจ้านายบางคนเกิด
หวาดหวั่นกันว่าเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์เดิณอยู่ใน
ตำแหน่งที่จะเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน หาก
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสวรรคตไป
โดยด่วน ก็เกรงว่าเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์จะชิงเอา
ราชสมบัติ ทำให้เจ้านายและข้าราชการร่วมสัญญา
กันว่าจะปกป้องสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลง
กรณ์ฯ ซึ่งจะเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เจ้าพระยาศรี
สุริยวงศ์ลำบากใจอยู่ก่อนแล้ว ครั้นเมื่อมีการแต่งตั้ง
ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน
จริงขึ้นมา ก็ยอมทำให้เกิดความไม่พอใจและทำให้
ยากที่จะบังคับบัญชาให้พอใจได้ทั้งหมด ผู้ที่ชิงชัง
เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์คือผู้ที่คอยทูลยุยง ให้เป็นอริ
กัน ทำให้การว่าราชการบ้านเมืองนั้นยากลำบากขึ้น
ด้วยขณะนั้นได้มีคนต่างชาติเข้ามาเป็นไมตรีและ
แสวงหาอำนาจมากกว่าแต่ก่อน

ด้วยเหตุนี้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์จึงหาหนทาง
ออกและแก้ปัญหานี้ โดยจะต้องไม่เป็นผู้สำเร็จ
ราชการแผ่นดินเสีย หรือ ถ้าเป็นผู้สำเร็จราชการ
แผ่นดินแล้ว ก็ต้องหาทางป้องกันอย่าให้เกิดข้อ
สงสัยว่าตนนั้นคิดจะชิงราชสมบัติ ดังนั้นการที่

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์พยายามที่จะยกเอา พระองค์
เจ้ายอดยิ่งประยูรยศฯ กรมหมื่นบวรวิชัยชาญ ขึ้น
เป็น พระมหากุปราชเพื่อให้ตรงกับความคิดของเจ้า
นายส่วนใหญ่ และคงไม่ต้องกังวลเรื่องสืบราชสันตติ
วงศ์เนื่องจาก กรมหมื่นบวรวิชัยชาญนั้นมีพระชันษา
แก่กว่าสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์
ถึง ๑๖ ปี ก็คงจะล่วงลับไปก่อน แต่ภายหลังเมื่อเกิด
เหตุการณ์วิกฤตวังหน้าขึ้น สมเด็จพระบรมมหาศรี
สุริยวงศ์ (เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์) จึงต้องเข้าแก้
ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นด้วยความจงรักภักดีต่อพระบาท
สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เหตุการณ์จึงสงบ
เรียบร้อยลง

การครองราชย์ครั้งแรกของพระบาทสมเด็จพระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๑ นั้น
อำนาจที่เป็นฝ่ายของพระองค์จึงอ่อนแอมาก ด้วย
เหตุที่ “เจ้านายทั้งปวงนั้นอยู่ในอำนาจสมเด็จพระเจ้า
พระยาฯ และต้องรักษาชีวิตอยู่ด้วยกันทั่วทุกองค์”
แต่เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์นั้นก็ขอให้สมเด็จพระเจ้าฟ้า
กรมขุนบารบปรบักษ์ เป็นผู้สำเร็จราชการในราช
สำนักด้วยพระองค์หนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดข้อคิดที่ว่าตน
เป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว ในครั้งนั้นได้จัดวาง
ระเบียบการดูแลเป็น ๓ ฝ่ายคือ เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์
เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน มีอำนาจเหนือแผนกอื่น
ทั่วไป สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนบารบปรบักษ์ เป็นผู้
สำเร็จราชการในราชสำนัก ที่กำหนดให้มีฝ่ายหน้า ที่
ต้องบังคับบัญชาพวกผู้ชาย และฝ่ายในที่บังคับบัญชา
พวกผู้หญิงโดยมี กรมสมเด็จพระสุदारัตนราชประยูร
ทรงบัญชาการฝ่ายใน ส่วนงานราชการแผ่นดินนั้น มี
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ใน
รัชกาลที่ ๔ ประทับเป็นที่ปรึกษาอีกพระองค์หนึ่งใน
สภาข้าราชการเสนาบดี กรมหลวงวงศาธิราชสนิท
นั้นทรงประชวรเป็นโรคอัมพาตแต่พอที่จะเสด็จเข้า
วังได้ ทรงอยู่ได้ไม่นานนักก็สิ้นพระชนม์

ความในพระทัยครั้งนั้นทำให้พระองค์ทรงมี
พระราชหัตถเลขาเล่าให้สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ

เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ ถึงความในพระทัย ในวโรกาสที่ “เป็นเวลาที่เขา มีอายุเต็มเสมอเท่ากับพ่อ เมื่อได้รับสมบัติเป็น เจ้าแผ่นดิน” มีความปรากฏว่า “คำซึ่งกล่าวว่าได้รับศิริราชสมบัติ เป็นคำไพเราะจริงหนอเพราะสมบัติย่อมเป็นที่ปรารถนาของบุคคลทั่วหน้า และย่อมจะคิดเห็นง่าย ๆ ว่าผู้ซึ่งได้เป็น พระเจ้าแผ่นดินแล้วย่อมมีเกียรติยิ่งกว่าคนสามัญ ย่อมจะมีอำนาจอาจจะลงโทษแก่ผู้ซึ่งไม่พอใจ อาจจะยกย่องเกื้อกูลผู้ซึ่งพอใจ และเป็นผู้ซึ่งมีสมบัติมาก อาจจะใช้สอยเล่นหัวหรือปันแก่ผู้พอใจได้ตามประสงค์ ผลแห่งเหตุที่ควรยินดีกล่าวโดยย่อเพียงเท่านี้ ยังมีข้ออื่นอีกเป็นหลายประการจะกล่าวไม่รู้สิ้น

แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เวลาซึ่งกล่าวมาแล้วอันจะพูดตามคำไทยอย่างเลว ๆ ว่า มีบุญขึ้นนั้น ที่แท้จริงเป็นผู้มีกรรมและมีทุกข์ยิ่งขึ้นดังตัวพ่อได้เป็นมาเอง อันจะเล่าโดยย่อให้ทราบดังต่อไปนี้

ในเวลานั้นอายุเพียง ๑๕ ปี กับ ๑๐ วัน ไม่มีมารดาและญาติฝ่ายมารดาก็ล้วนแต่โลเลเหลวไหลหรือไม่โลเลเหลวไหลก็ได้ตั้งอยู่ในตำแหน่งราชการใดเป็นหลักฐาน ฝ่ายญาติข้างพ่อคือเจ้านายทั้งปวงก็ตกอยู่ในอำนาจสมเด็จพระเจ้าพระยา และต้องรักษาตัวรักษาชีวิตอยู่ด้วยกันทั่วทุกองค์ ที่ไม่เอื้อเพื่อต่อการอันใดเสียก็มีโดยมาก ฝ่ายข้าราชการถือว่าผู้ที่ได้รักใคร่สนิทสนมอยู่บ้าง ก็เป็นแต่ผู้น้อยโดยมากที่เป็นผู้ใหญ่ก็ไม่มีกำลังสามารถอาจจะอุดหนุนอันใด ฝ่ายพี่น้องซึ่งร่วมบิดา หรือที่ร่วมมารดา ก็เป็นเด็กมีแต่อายุต่ำกว่าพ่อลงไป ไม่สามารถจะทำอะไรได้ทั้งสิ้น ส่วนตัวพ่อเองก็ยังเป็นเด็กอายุเพียงเท่านั้น ไม่มีความสามารถรอบรู้ในราชการอันใดที่จะทำการในตามหน้าที่ แม้แต่เพียงเสมอเท่าที่ทูลกระหม่อม (พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ทรงประพุดติมาแล้วได้ ยังซ้ำเจ็บเกือบจะถึงแก่ความตายอันไม่มีผู้ใดสักคนเดียวซึ่งเชื่อว่าจะรอด ยังซ้ำถูกอันตรายอันใหญ่คือ ทูลกระหม่อมเสด็จสวรรคตใน

ขณะนั้น เปรียบเสมือนกับศิระชาดแล้ว จับเอาแต่ร่างกายขึ้นตั้งไว้ในที่สมมติกษัตริย์ เหลือที่จะพรรณาถึงความทุกข์อันต้องเป็นกำพัวในอายุเท่า นั้น และ ความหนักของมงกุฎอันเหลือที่คอจะทานไว้ได้ ทั้งมีศัตรูซึ่งมุ่งหมายอยู่โดยเปิดเผยรอบข้าง ทั้งภายในภายนอก หมายเอาทั้งกรุงและเอาต่างประเทศ ทั้งโรคภัยในกายเบียดเบียนแสนสาหัส

“เพราะฉะนั้นพ่อจึงถือว่าวันนั้น เป็นวันเคราะห์ร้ายอย่างยิ่ง อันตั้งแต่เกิดมาพึงได้มีแก่ตัว...”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นกษัตริย์เมื่อยังมีพระชันษาน้อย แล้วยังมีผู้สำเร็จราชการแผ่นดินปกครองบ้านเมือง ดังนั้นการที่จะได้รับอำนาจอย่างสมบูรณ์นั้นจึงต้องรอเวลาที่พระองค์บรรลุนิติภาวะ อันเป็นเรื่องในกาลเวลาข้างหน้า การรักษาพระองค์ในยามนี้จึงทำให้พระองค์มีพระราชประสงค์ที่จะศึกษาและทอดพระเนตรความเจริญของประเทศต่าง ๆ เพื่อเตรียมการเป็นพระเจ้าแผ่นดินโดยสมบูรณ์

อำนาจในแผ่นดินนั้นตั้งแต่ต้นราชวงศ์ เนื่องจากมีความใกล้ชิดและได้ร่วมเป็นพระญาติกันมา แต่ก่อนมีการสถาปนาราชวงศ์จักรี โดยบรรพบุรุษ

ของตระกูลขุนนางนั้นได้แต่งงานกับบุคคลในราชินิกุลกล่าวคือ เจ้าคุณนวล ซึ่งเป็นพระน้องนางของพระมหาลีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแผ่นดินต้น (รัชกาลที่ ๑ ภายหลังรัชกาลที่ ๓ ได้สถาปนาพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกตามนามพระพุทธรูปฯ) นั้นได้แต่งงานกับ นายขุนนาง (ต้นตระกูล ขุนนาง) ซึ่งต่อมานั้นบุคคลผู้นี้ได้มีบุตรหลานเข้ารับราชการและได้รับพระราชทานยศศักดิ์มีตำแหน่งสูงจนมีอำนาจมากในปลายรัชกาลที่ ๓ ประการสำคัญคือ ขุนนางสำคัญในตระกูลนี้ได้เข้าสนับสนุนพระภิกษุเจ้าฟ้ามงกุฎ พระราชโอรสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินกลาง (รัชกาลที่ ๒ ภายหลังได้รับการสถาปนาพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยตามพระนามพระพุทธรูป) ขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ของแผ่นดิน ทำให้ขุนนางในตระกูลขุนนางได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็น **ขุนนางชั้นสมเด็จเจ้าพระยา** และมีอำนาจ **“สำเร็จราชการ”** คือ เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ) ว่าที่สมุหพระกลาโหม เป็นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ สำเร็จราชการหัวเมืองปักษ์ใต้ฝ่ายเหนือทั้ง ๔ ทิศ และพระยาศรีพิพัฒน์ (ทัต) เป็นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติ สำเร็จราชการในพระนครทุกสิ่งทุกพนักงาน

พระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง) ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในรัชกาลที่ ๕ ผู้นี้เป็นบุตรคนโตของ เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ) คือสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์) กับท่านผู้หญิง จัน น้องสาวของกรมหมื่นนรินทรภักดี เกิดวันศุกร์เดือนยี่ ขึ้น ๗ ค่ำ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๓๕๑ นั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวครองราชย์นั้น พระองค์ทรงโปรดให้มีตำแหน่งสูงกว่าปกติโดยการเฉลิมยศขุนนางผู้นี้เป็นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ที่มีศักดินา ๒๐,๐๐๐ มีเครื่องยศเทียบเสมอเจ้าต่างกรม

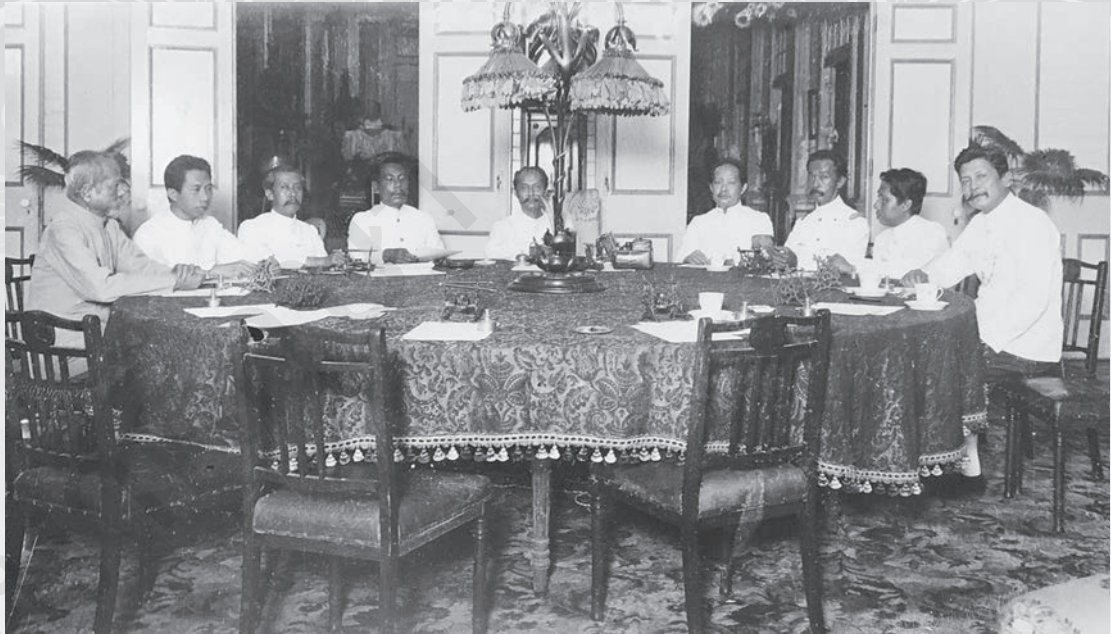
เนื่องจากเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ เกิดปีมะโรง จึงมีสหชาติร่วมปีเกิดเดียวกันคือ พระบาทสมเด็จพระ

พระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท (ต้นสกุล สนิทวงศ์) และเจ้าพระยาภูธราภัย (นุช บุณยรัตพันธุ์) สมุหนายก จึงทำให้ทั้งบุคคลดังกล่าวมีความผูกพันและสนิทสนมกันจนสามารถมีอำนาจสูงสุดในการบริหารบ้านเมืองในเวลาต่อมา

บทบาทสำคัญของเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง) ในรัชกาลที่ ๔ นั้นคือ การเจรจาตกลงกับอังกฤษในการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ร่วมกับ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ขุนนางผู้เป็นที่ปรึกษาของกษัตริย์ ที่คอยช่วยคานอำนาจ ซึ่งในขณะนั้นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง) มีบทบาทสำคัญเกือบทุกด้าน ทั้งในตำแหน่งสมุหพระกลาโหมและอัครมหาเสนาบดี เป็นผู้มีอำนาจในกลุ่มขุนนางและข้าราชการทั้งปวงของแผ่นดิน

ทำให้ต้นรัชกาลที่ ๕ นั้นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง) เป็นผู้ที่มีอำนาจในแผ่นดินสูงสุด ด้วยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงฝากการจัดการบ้านเมืองและพระราชโอรสพระราชธิดา ให้เจ้าพระยาผู้นี้คิดอ่าน **“อย่าให้มีเหตุการณณ์เกิดขึ้นได้”**

เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ อัครมหาเสนาบดี จึงได้เป็นประธานที่ประชุมในการเลือกกษัตริย์วังหลวงขึ้นครองราชย์ตามกฎหมายเถียรบาล พร้อมกับมีการจัดการให้เลือกพระมหาอุปราชวังหน้าพร้อมกันโดยไม่ยอมรับฟังผู้คัดค้าน แม้จะไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมประเพณี กล่าวคือ กษัตริย์เท่านั้นจะเป็นผู้ทรงเลือกพระมหาอุปราชวังหน้าด้วยพระองค์เอง แต่ครั้งนั้นที่ประชุมอยู่ในอำนาจของเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ได้แสดงอำนาจด้วยการสถาปนาทั้งพระเจ้าแผ่นดินวังหลวงและพระมหาอุปราชวังหน้าขึ้นในคราวเดียวกัน แล้วเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ยังได้รับการเสนอจากที่ประชุมให้เป็น ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน จนกว่า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาลงกรณ์ (กรมขุนพินิตประชานาถ) จะทรงบรรลุนิติภาวะ คือ มีพระชนมายุ ๒๐ พรรษาบริบูรณ์

ตั้งนั้นระยะเวลาที่พระองค์จะทรงบรรลุนิติภาวะในวันข้างหน้าเพื่อขึ้นครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดินแห่งกรุงสยามนั้น จากการผู้สำเร็จราชการแผ่นดินไม่สนองความต้องการของยุวกษัตริย์ในการเสด็จประพาสประเทศที่มีความเจริญทางยุโรปใน พ.ศ.๒๔๑๕ โดยให้เสด็จประพาสประเทศในการปกครองของอังกฤษ ฮอลันดา คือ สิงคโปร์ อินเดียและปัตตาเวีย (ชวา) แทน เป็นต้นนั้น เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ช่วงระยะเวลา ๕ ปีนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีอำนาจในการเปลี่ยนแปลงบ้านเมืองได้ไม่มากนัก หรือไม่ได้ตามพระราชประสงค์ อันเนื่องจากอำนาจในแผ่นดินนั้นมีผู้สำเร็จราชการแผ่นดินอยู่ ประกอบกับพระองค์และพระเจ้าพี่พระเจ้าน้องนั้นได้มีการรวมกลุ่มขึ้นสนับสนุนกันเพื่อทำการปฏิรูปบ้านเมืองให้เจริญทันตามที่ได้ตามเสด็จทอดพระเนตรในการเสด็จประพาส สิงคโปร์ อินเดีย ปัตตาเวีย เจ้านายกลุ่มนี้ หนังสือพิมพ์ SIAM WEEKLY ADVERTISER (ฉบับเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๔๑๕) ได้เรียกกลุ่มสนับสนุนนี้ว่า กลุ่ม “สยามหนุ่ม” (YOUNG SIAM) โดยรวมผู้สำเร็จราชการแผ่นดินอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย ต่อมาหนังสือพิมพ์

ฉบับนี้ (พ.ศ.๒๔๑๖) ได้แบ่งกลุ่มการเมืองชัดเจนขึ้นเป็น ๓ กลุ่ม คือ สยามหนุ่ม นำโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สยามอนุรักษนิยม นำโดย เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินและสยามเก่า นำโดย กรมพระราชวังบวรวิชัยชาญ (พระองค์เจ้ายอดยิ่งประยูรยศ) ขณะนั้นหนังสือพิมพ์ได้มีความเห็นว่า กลุ่มสยามหนุ่มนั้นมีอำนาจมากที่สุด ด้วยผู้นำกลุ่มนั้นคือพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงพระราชอำนาจในการปกครองแผ่นดิน แต่ความจริงนั้น กลุ่มของผู้สำเร็จราชการแผ่นดินนั้นมีอิทธิพลในกลุ่มขุนนางมากที่สุดและได้ควบคุมกิจการต่าง ๆ ของประเทศที่สามารถสร้างความมั่งคั่งให้กับกลุ่มพวกได้มากที่สุด และยังมีความสัมพันธ์กับ กลุ่มสยามเก่า มาตั้งแต่เมื่อใช้อำนาจเลือกพระมหากษัตริย์หน้า

กล่าวคือ เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินนั้นประสงค์ที่จะให้พระมหากษัตริย์นั้นมีพระอำนาจ จึงให้ทรงมีหน้าที่เช่นเดียวกับยามตีกงศคราม (ขณะนั้นไม่มีตีกงศครามแล้ว) โดยให้มีหน้าที่ตรวจตราป้อมในเมืองสมุทรปราการและเมืองจันทบุรี และได้ให้สมเด็จพระราชวังบวร

วิชัยชาญ์นั้นทรงบัญชาการซ่อมแซมป้อมเสื่อช่อน
เล็บที่เมืองสมุทรปราการด้วย

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงบัญชาการซ่อมแซมป้อมเสื่อช่อน
เล็บที่เมืองสมุทรปราการด้วย พระองค์
นี้ปกตินั้นทรงถ่อมพระองค์เช่นเดียวกับสมเด็จพระ
พระบรมชนก มีพระจริยาวัตรตามราชประเพณี คือ
เสด็จลงมาเฝ้าในเวลาเสด็จออกขุนนางและในงาน
พระราชพิธีอยู่เสมอ แต่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับงานราชการ
บ้านเมือง พระองค์ไม่โปรดที่จะเสด็จออกขุนนาง
ในท้องพระโรง ออกขุนนางที่โรงรถ และไม่โปรดการ
เล่นกีฬา ไม่เสด็จเยี่ยมเยียนเจ้านาย เนื่องจากมี
ทหารบกทหารเรือประจำวังหน้าอยู่ โดยไม่ลดเครื่อง
ยศและจำนวนบริวารฝ่ายวังหน้าเมื่อพระราชทาน
ครั้งยกเสมอพระเจ้าแผ่นดินให้เป็นเพียงชั้นพระ
มหาอุปราช จึงเหมือนเป็นการยอมให้วังหน้านั้น
มีเครื่องยศและกำลังเช่นเดียวกับครั้งพระบาท
สมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ภายหลังจึงเป็นเหตุ
ให้เกิดวิกฤตการณ์ระหว่างวังหลวงกับวังหน้าขึ้น

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงบรรลุนิติ
ภาวะนั้น พระองค์ทรงผนวชเป็นพระภิกษุตาม
ราชประเพณี เพื่อที่จะทรงมีอำนาจแห่งพระเจ้า

แผ่นดินสยามอย่างสมบูรณ์ โดยนำมติของการสละ
ทางโลกสู่เพศบรรพชิต และลาผนวชกลับขึ้นครอง
ราชย์ใหม่โดยสวมมงกุฎอีกครั้งหนึ่งเหมือนครั้ง
สมเด็จพระชนกนาถ (ร.๔) ลาผนวชขึ้นครองราชย์

ดังนั้นพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งที่สอง
ใน พ.ศ.๒๔๑๖ นั้นจึงเป็นพระราชประสงค์ที่จะครอง
ราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดินอย่างสมบูรณ์โดย ไม่มี
อำนาจของผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน จึงทำให้ต่อมา
นั้นพระองค์มีพระราชอำนาจในการปฏิรูปบ้านเมือง
ได้ในที่สุด ครั้งนั้นพระองค์ทรงโปรดให้สถาปนา
เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ ได้เฉลิมยศเป็น สมเด็จ
เจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เพื่อตอบแทนคุณ
ความดีและเป็นหนทางออก ในการที่พระองค์จะทรง
ใช้พระราชอำนาจเป็นพระเจ้าแผ่นดินสยามโดย
สมบูรณ์ต่อไป

- (อ่านต่อฉบับหน้า) -

นักเรียนนายร้อย

อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สายัณห์นิโครธ

วันเวลาที่ผ่านพ้นมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.๒๕๖๓ ซึ่งทั่วโลกมีปัญหาเดียวกันแทบทุกประเทศ คือการระบาดของเชื้อไวรัส โควิด-19 จนถึงปัจจุบัน คือวันที่ผู้เขียนกำลังเขียนหนังสือฉบับนี้ หรือจะเป็นวันที่ผู้อ่านกำลังอ่านเรื่องราวนี้ก็อยู่ท่ามกลางโรคระบาดยังคงกระจายและมีผู้ป่วย – ผู้เสียชีวิต เพิ่มขึ้นทุกวัน เชื้อไวรัสพันธุ์ใหม่นี้ ทำอันตรายและก่อปัญหาให้แก่มวลมนุษยชาติมากมายเหลือเกิน

ผู้คนทุกคนล้วนมีความทุกข์ เจ้าหน้าที่ของรัฐในสายงานสาธารณสุขเห็นเดเห็นน้อยแทบจะขาดใจแรก ๆ ผู้คนรักตัวกลัวตายก็ให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี แต่ ณ วันนี้ ความร่วมแรง ร่วมใจ สูญหายไปจากสังคมมาก บางคนและหลายคนมีความคิดว่าตัวเองแข็งแรง ไม่มีวันจะเป็น ป่วยด้วยเชื้อพันธุ์ใหม่นี้ มั่นใจมากจริง ๆ แต่เจ้าเชื้อโรคพันธุ์ใหม่มันก็มีฤทธิ์เดชสูงมากเอากาย คนที่ไปรับเชื้อมาไม่เจ็บป่วยก็มาก แต่มันไม่ได้หยุดแค่คนคนนั้น มันแพร่กระจายต่อไปอย่างรวดเร็ว เช่น ลูกชายไปที่ยวบยบกินเหล้า เฮฮา นำเชื้อโรคกลับบ้านส่งต่อให้ พ่อ – แม่ บังเกิดเกล้า ป่วยตายกันไปหลายราย ชาวนี้เราทุกคนก็รู้อยู่

สำหรับผู้เขียนมองเห็นสังขรณ์ตามแนวพุทธศาสนาหลายแง่มุม แง่แรก แง่ใหญ่มาก ก็มองไปที่ผู้คนในประเทศที่ยิ่งใหญ่นั้น มีเสรีภาพ มีสิทธิบุคคลสูงส่งล้ำฟ้า คำพูดที่พวกเขาแสดงให้ชาวโลกรับรู้คือ ไม่มีการบังคับให้มีการป้องกันโดยการสวมหน้ากากอนามัย รัฐไม่มีสิทธิที่จะมาบังคับพลเมืองในเรื่องนี้ แม้แต่ผู้นำประเทศก็คิดอย่างนั้น มีหน้าซำยังมีความคิดที่สูงส่งว่า ในจำนวนผู้คน ๑๐๐ คน ถ้ามีคนป่วย ๕ คน คนป่วยทั้ง ๕ คน นั้นต้องสวมหน้ากากอนามัย และปฏิบัติตนไม่ให้เป็นผู้แพร่เชื้อโรค มันไม่ถูกต้องเลย ที่จะบังคับให้คน ๙๕ คน ที่มีสุขภาพดีต้องสวมหน้ากากอนามัย ต้องปฏิบัติตนในระบบการป้องกันทางสาธารณสุขต่าง ๆ ในวิธีการป้องกันการระบาดของโรค ผลที่ปรากฏก็เห็นได้ว่า ผู้คนในประเทศที่มีสิทธิเสรีภาพสูงส่งนั้น ล้มตายมากที่สุด มีคนติดเชื้อมากที่สุด นับเป็นแง่คิดในหัวข้อชาวพุทธ คือ “ความหลง” “ความประมาท” ชัดเจน

ประเทศไทยของเรา มีการป้องกันที่ร่วมมือกันดี แต่ก็มีมนุษยพันธุ์พิเศษบางรายออกมาโจมตีการปฏิบัติของส่วนรวม การหยุดเรียน การปิด

สนามบิน ทำให้ลูกฉันบินกลับมาไทยไม่ได้ แสดงความเห็นออกมาให้สาธารณชนเขาได้วิเคราะห์นิสัยอุปนิสัย ความรู้สึกนึกคิดของเขาเหล่านั้นได้ง่ายมากขึ้น เคนชัดจริง ๆ

มีคนใจบุญคิดช่วยเหลือ แบ่งปันสิ่งของอาหารให้แก่คนขาดแคลนยากไร้แต่ก็ยังไม่มีปรตที่ยังมีชีวิตอยู่ไปสูบกิน ขนสิ่งของที่คนใจบุญบริจาคให้ส่วนรวมไปเป็นของตนในจำนวนและปริมาณที่เกินพอ พฤติกรรมดังเช่นผู้แฉ่งแย่งกินศพ

ที่เขียนมาอย่างนี้เป็นเรื่องเริ่มต้น ให้เป็นข้อคิดแก่นักเรียน เพราะเมื่อจบการศึกษาออกมารับราชการแล้ว ในภารกิจทหารของชาติ ต้องเป็นทั้งผู้ให้และเป็นผู้รับ ในเวลาเดียวกัน การทำงานของทหารไม่มีค่าชื่นชมจากผู้รับมากนักทั้ง ๆ ที่เราเป็นผู้ให้ และในโอกาสที่จะเป็นผู้รับส่วนใหญ่เรามักจะได้รับความเฉยเมย ความดูหมิ่น ดูแคลน มากกว่าการขอบอกขอบใจ เรื่องนี้ตั้งหลักไว้ตั้งแต่ก่อนจบทุกงานได้เลย

ที่พูดและเขียนอย่างนี้ก็เพื่อจะบอกให้ตั้งอกตั้งใจ ไว้เสียตั้งแต่แรกว่าพวกเราจะต้องออกไปทำงานแบบปิดทองหลังพระ จิตใจเราต้องปมเพาะไว้ให้หนักแน่นมั่นคง ทำงานให้แล้วเสร็จโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน สมัยที่ผู้เขียนเป็นนักเรียนนายร้อยบรรดารุ่นที่สี่ให้ท่องโคลง ที่เขียนไว้บนฝาผนังของสโมสรนักเรียนนายร้อย ซึ่งจดจำไว้จนบัดนี้ก็คือ

“พระเป็นเจ้า และเหล่าทหาร รับการเทิด”

เฉพาะเกิดภัยร้อน ใช้ก่อนหน้า

เมื่อหมดภัยร้อน ได้สิ่งใด ตอบแทนมา

ลี้มพระหา เหตุเกลียดเหยียดเสนี้

ก็ผู้คนไทยจำนวนไม่น้อยเขาสงสัย เขาไม่เข้าใจจริง ๆ ว่า ประเทศไทยมีทหารเอาไว้ทำไม? เคยดูหนังจีนกำลังภายใน จดจำคำพูดของของอาจารย์ของพระเอกซึ่งกล่าวว่า “เสียงนกร้อง เจ้าว่า

ไพเราะจับใจ เสียงสิงโตร้องคำรามเจ้าก็หวาดกลัว เสียงสุนัขเห่าหอน เจ้าเดือดร้อนรำคาญ ถ้าเช่นนี้เจ้าไม่มีวันเข้าใจเหล่ายุทธจักร ได้ถ่องแท้ อย่างหวังเลยที่สุนัขจะร้องได้เหมือนเสียงนก อย่างหวังเลยที่เสียงสิงจะร้องเห่าโหยหวนนำรำคาญ สรรพสิ่งมันเป็นธรรมชาติที่แท้ของมัน เจ้าต้องดูให้เห็นความจริงข้อนี้ ผู้เขียนดูแล้วรีบจดใส่สมุดบันทึก แล้วเขียนต่อท้ายว่า “อาจารย์ แต่ข้าว่าธรรมชาติที่แท้ที่อาจารย์ว่ากล่าวนั้น มันใช้กับมนุษย์ไม่ได้ มนุษย์ร้องได้ทั้งเสียงนก เสียงเสือสิง หรือ เห่าหอน มนุษย์ทำได้ไม่ผิดเพี้ยน” มนุษย์จำพวกที่วานี้ ในยุทธจักรมีอยู่มากมาย

มนุษย์อยากได้ก็จะพูดได้เสียงสดใสราวกับนกน้อย ๆ ในฤดูฝน แต่ถ้าไม่ชอบใจไม่อยากได้ ไม่อยากให้อีกจะคำรามน่ากลัว แต่สำหรับมนุษย์กวณเมืองทั้งหลาย เห่าหอนได้ทุกวัน ไม่ต่างจากสุนัขจรจัด หิวโหย

นักเรียนทุกคนจะต้องเป็นผู้ให้และเป็นผู้รับที่มีสติปัญญา คิดให้ดีกว่าคนอื่น คิดมาก ๆ ก่อนรับ

กับคนไทยในปัจจุบันผู้เขียนคิดว่า คนส่วนใหญ่ยังไม่จิตใจสูง เห็นแก่ส่วนรวม แต่ก็ว่าดีกว่าคนส่วนน้อยที่เห็นแก่ตัว ไร้ระเบียบวินัย ความคิดเห็นนอกคอกมีมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เขาเหล่านั้นถือความคิดตนเองเป็นสำคัญ และที่ผู้เขียนเห็นว่าคนเหล่านั้นแย่มาก ๆ ก็ตรงที่เอาเรื่องนอกบ้านมาแอบอ้าง และบังคับ บีบบังคับ คนในบ้านให้คิดและทำตามอย่างตน เขามักพูดว่าคนที่มีความคิดต่าง ควรอยู่ร่วมกันได้ แต่ในความเป็นจริง เขาไม่ได้คิดต่างเท่านั้น เขาทั้งพูดแตกต่างและมีการกระทำที่แตกต่างด้วย มีหน้าซำยังเรียกร้องให้สังคม ยอมตามเขา

ป็นรัฐมีค่าใช้จ่ายมาก ต้องใช้จ่ายเพื่อดูแลสุขภาพของพลเมือง ทั้งในการเยียวยาผู้ที่ขาดรายได้ ทั้งลดค่าใช้จ่าย ไฟฟ้า ประปา ทั้งกระตุ้นให้มีค่าใช้จ่าย เช่น การให้ส่วนลดการท่องเที่ยว เงินเหล่านี้ได้มาจากภาษีซึ่งเป็นรายได้หลักของแผ่นดิน ผู้เขียน

ในฐานะราษฎรที่เสียภาษีคนหนึ่ง ก็ยินดีที่เงินภาษี มีคุณค่า แต่คนหลีกเลี่ยงภาษีจะคิดอย่างไรก็สุด บัญญาที่จะหยั่งรู้ มีคนพูดว่าคนจนรายได้น้อยไม่ ต้องเสียภาษีเลย มันไม่เท่าเทียม แต่เขาผู้พูดคงจะ ลืมไปว่า คนมีรายได้น้อยเสียภาษีให้รัฐมากกว่าคน พุดเสียอีก เขาเสียภาษีผ่านให้รัฐทางสลากกินแบ่ง ที่เขาซื้อแต่ละงวดเป็นเงินพอสมควร คนถูกรางวัลมี ไม่กี่คนคนถูกกินมีมากกว่า ผู้เขียนมีความเห็นว่าเป็น ี่คือการเสียหรือชำระภาษีให้ชาติบ้านเมืองวิธีหนึ่ง ของผู้คน

ย้อนกลับมาดูตัวเอง นักเรียนสำรวจตัวเอง เดียวนี้ว่า นักเรียนมีความพร้อมหรือไม่ ที่จะทำงาน อุทิศตนให้ชาติบ้านเมือง เงินเดือนทหารมันไม่ทำให้ เรารำรวยแต่เราพออยู่ได้เป็นปกติสุขด้วยคำว่าชีวิต อย่างพอเพียง อย่ายุ่งเพ้อ อย่ายุ่งหวังสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ี่ทั้งหลายจะมาช่วยเหลือ คุ้มครอง จงช่วยตัวเอง อย่าประมาท คนเราจะดีจะชั่ว จะทุกข์ยาก สุขสงบ ก็ด้วยเหตุแห่งการกระทำของตน ี่คือความหมาย ของสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม มีกรรมเป็น กำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ ซึ่งแปลได้ว่า คนเราขึ้นอยู่กับ การกระทำ (กรรม) การกระทำล้วนเป็นต้นเหตุ ของทุกเรื่องราว และส่งผลไปสู่ครอบครัวด้วย (ตาม เผ่าพันธุ์) จงคิดและศรัทธาในความบริสุทธิ์ ความดี งาม อยู่ตลอดเวลา เราจำไม่ทำดี เราชี้เกี้ยว ก็พอ อยู่ได้ ขอแต่อย่าทำชั่วก็พอแล้ว

วันนี้ เดือนนี้ ทำอะไรให้คุณพ่อคุณแม่บ้าง วันนี้ ทำอะไรให้ พี่ – น้อง บ้าง หรือว่าอยู่ไปแค่วัน – วัน อะไรก็ช่าง เรียนหนังสือก็เรียนไปอย่างนั้น จะไปเอาอะไรมา เอาแค่ผ่านก็พอ จบแล้วก็เป็น ไปตามดวงอย่างนั้นหรือ เวลาเรียนก็หลับ เวลาฝึก ก็อู้ หลีกเลี้ยง เวลาสอบก็คอยลอกเพื่อน แต่พอจบ ออกมาได้ ยึดดอกเบ่งว่า อาตมา จบ.เว้ย ใครจะพูด อะไรฉันรู้ไปหมด ใครจะทำอะไรฉันไม่เข้าทำไป หมด คนเช่นนี้หลุดรอดตัว จบ.ออกไปได้ก็พอมีให้ เห็น เป็นน้ำจิ้มในหมู่พวกเรา เอาไว้ด่ามันเล่น แต่

คนดีคนเก่ง คนอึดมีเยอะมาก คนพันธุ่อึดตายยาก สร้างผลงานให้บ้านเมืองมีมากมาย แต่เขาไม่พูดไม่ บอกเล่า แต่ชอบนั่งฟังเฉย ๆ ึ่ง ๆ

วันนี้ชัดเครื่องหมาย ชัดรองเท้าหรือยัง เครื่อง หมายหรือรองเท้าชัดวันนี้ พรุ่งนี้ก็ต้องชัดอีก ฝุ่นได้ เติงกวาดไปเมื่อวาน วันนี้ก็มีให้กวาดอีก ี่ก็เหมือน กิเลสของเรา เราต้องขัดเกลาตัวเองทุกวัน ต้องทำ เหมือนกับชัดเครื่องหมาย ชัดรองเท้านั้นแหละ และ การเรียนในสมัยผู้เขียนนั้น ต้องอ่านหนังสือล่วงหน้า ตามตารางสอน เมื่อถึงเวลาเรียนต้องถามอาจารย์ ถ้าไม่ถามก็ต้องเข้าสู่การสอบประจำวัน เวลา ๕ ปี บ่มเพาะให้นักเรียนนายร้อย ช่วยเหลือตัวเอง ช่วย เหลือเพื่อน โดยการติวเพื่อน บางคนช่วยส่งคำตอบ ให้เพื่อนในเวลาสอบ ก็ต้องเจอผลเด็ดที่ว่า สอบได้ เป็นตก สอบตกเป็นออก เป็นการทำให้พื้นฐานทุจริต ความผิดอีกสถานหนึ่งที่จะไม่มีการยกโทษให้เลยคือ โทษฐานขโมย เดียวนี้เป็นอย่างไรกันก็ไม่ทราบแล้ว

เวลา ๕ ปี ในรั้ว จปร.ตอนอยู่รู้สึกว่ายาวนาน เวลาสามสิบกว่าปีในการทำงานรู้สึกว่ายาวเดียว เดียว ตอนนี่เกษียณอายุมาได้ ๑๕ ปี แล้ว ได้แต่นั่ง ทบทวนว่าชีวิตนี้ รร.จปร. สอนอะไรเราบ้าง การ ทำงานให้ชาติบ้านเมือง สามสิบเจ็ดปีของเรา ทำ อะไรไปบ้าง คิดแล้วก็ได้แต่หัวเราะ ี่ ๆ

ชีวิตของคนมีแต่การรับและการให้ จะรับ อย่งไร จะให้อย่างไร ในเรื่องเดียวกันกับคนคน เดียวกัน ที่มีต่อผู้อื่นอีกหลายคนก็แตกต่างกันไป กับ คนคนหนึ่งให้ได้มาก กับอีกคนหนึ่งให้ไปเพียงเล็ก น้อย มันมีความแตกต่างไม่เท่ากันเสมอไป ขึ้นกับ สิ่งแวดล้อมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นการเป็นผู้ให้ และผู้รับที่ดี ผู้คนจะเคารพนับถือ เกรงอกเกรงใจ นักเรียนต้องหมั่นสังเกตและทบทวน สติ-อารมณ์ ของตัวเองอยู่ให้สม่ำเสมอ ฝึกควบคุมจิตใจให้สงบ ไม่แสดงอาการให้ผู้อื่นได้เห็นและรับรู้อารมณ์และ ความรู้สึกของตัวเอง เลิกคิดถึงประโยชน์ที่ว่า ฉันเป็น คนตรงไปตรงมา คิดอ่านอย่างไรก็พูดก็บอกอย่าง

นั่น เพราะในความเป็นจริงของโลก ของสังคม
ปัจจุบัน มันเท่ากับเป็นคนชี้เพื่อ ยิ่งโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่
ขึ้นยิ่งต้องเก็บซ่อนความรู้สึก ต้องเก็บซ่อนอารมณ์
ให้มิดชิด ถ้าไม่ฝึกเสียตั้งแต่เด็ก แก่ตัวไปจะมีแต่
ความยุ่งยาก การปกครองบังคับบัญชาทหาร เป็น
การปกครองคนหมู่มาก เราไม่รู้จริง ๆ ว่าที่เราบอก
ที่เราสั่งการออกไปนั้น ถึงแม้จะเป็นการชอบด้วย
หน้าที่ ถูกต้องตามหลักการและถูกกฎหมาย
ทุกขั้นตอน ก็อย่าหวังได้ว่า ลับหลังเราผู้ใต้บังคับ
บัญชาของเราจะทำตามโดยไม่บิดเบือน ไม่บิดพลิ้ว
มันเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยากมาก

ในชีวิตข้าราชการทหาร หากเป็นผู้ที่ถือ
กำเนิดมาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจน ย่อมจะมี
ชีวิตที่มีความจำเป็นอย่างสูงสุดที่จะต้องเป็นคน
ประหยัด มัธยัสถ์ รู้เก็บรู้ออมเงินเอาไว้ ในบั้นปลาย
ชีวิตจะพึ่งพาใครไม่ได้ ต้องพึ่งตัวเอง ถึงแม้บางคน
จะมีบุตร ธิดา ก็อย่าหวังพึ่งพามากนัก เพราะเขา
มีภาระในครอบครัวของเขาที่หนักกว่าสมัยก่อน ใน

อดีตแต่ละครอบครัวมีลูกกัน ๓ - ๔ คน เลี้ยงดูส่ง
เสียจนสำเร็จการศึกษาสูงสุดครบทุกคนได้ แต่
ปัจจุบันนี้เพียงมีลูกคนเดียวเรียนอยู่ในระดับอนุบาล
ชั้นประถม พ่อแม่ต้องใช้จ่ายแทบจะหมดตัว

ถึงเวลานั้นจะได้คิดถึงคำว่า ผู้ให้และผู้รับ
แต่ในขั้นแรก จงเป็นผู้ให้ให้ถึงที่สุด ทุกสิ่งทุกอย่าง
เพื่อชาติบ้านเมือง ยังหนุ่มแน่น ทุ่มเทีให้กับชาติบ้าน
เมืองให้หมดหน้าดัก แต่อาจจะมองอะไรไม่เห็น
เด่นชัดนัก โดยเฉพาะปัญหาต่าง ๆ ปัญหาในการ
ดำรงชีวิต ปัญหาในการทำงาน ยังเด็กอยู่สายตา
มีดม้วยยิ่งกว่าคนแก่ ซึ่งคนแก่แทบทุกคน มองเห็น
ปัญหาต่าง ๆ ได้ทะลุปรุโปร่ง ที่เห็นได้ชัดเพราะมี
ประสบการณ์ ผู้ใหญ่ตกเดือนก็อย่าดีดิ่ง ถ้าเขาไม่
รักเขาจะไม่พูดอะไรกับเรา คิดให้ดี ตั้งใจให้ดี
ท่านผู้ให้ทุกท่านในอนาคตอันใกล้

เปิด โลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

อากาศยานไร้คนขับลาดตระเวนทางทะเล

ในปัจจุบันนี้ ทวีโลกมีความต้องการอากาศยานไร้คนขับลาดตระเวนทางทะเลเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อทดแทนวิธีการลาดตระเวนแบบเก่าที่ต้องมีนักบินในการขับเครื่องบินและมีค่าใช้จ่ายสูง ทำให้อากาศยานไร้คนขับที่พบเห็นในปัจจุบันมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งรูปแบบโครงสร้างอากาศยานที่เป็นแบบปีกนิ่งเพื่อเพิ่มพิสัยการปฏิบัติการได้ไกลมากขึ้น ความสามารถในการบรรทุก Payload ที่เพิ่มขึ้น วัสดุที่ใช้สร้างเครื่องบินที่มีน้ำหนักเบา และทนทานมากขึ้น และเทคโนโลยีที่สูงขึ้นของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่นำมาติดตั้งในอากาศยานไร้คนขับลาดตระเวนทางทะเล เพื่อให้มีศักยภาพในการปฏิบัติการภารกิจรวบรวมข่าวกรอง ตรวจการณ์ และลาดตระเวน (Intelligence Surveillance and Reconnaissance: ISR) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปฏิบัติการกิจครอบคลุมพื้นที่ลาดตระเวนได้ทั้งทางบกและทางทะเล ตรวจสอบเส้นทางการเดินเรือและเส้นทางหลักสำหรับการสัญจรทางทะเล (Sea Lines of Communication: SLOC) รวมทั้งการลาดตระเวนในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone: EEZ) เพื่อรักษาความปลอดภัย และเพิ่มความตระหนักรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ของหน่วยรักษาความปลอดภัยทางทะเล

ในบทวิเคราะห์ฉบับนี้ จะกล่าวถึงอากาศยานไร้คนขับประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ลาดตระเวนทางทะเลในปัจจุบัน ได้แก่ ๑) อากาศยานไร้คนขับแบบเพดานบินปานกลางและบินได้นาน (Medium-altitude,

Long Endurance Unmanned Aerial Vehicles: MALE UAV) ๒) อากาศยานไร้คนขับแบบเพดานบินสูงและบินได้นาน (High-altitude, Long Endurance Unmanned Aerial Vehicles: HALE UAV) และ ๓) อากาศยานไร้คนขับที่ปฏิบัติการบนเรือ (Shipboard UAS) ดังนี้

๑. อากาศยานไร้คนขับแบบเพดานบินปานกลางและบินได้นาน (Medium-altitude, long Endurance Unmanned Aerial Vehicles (MALE UAV)

ระบบนี้มีความสามารถที่จะบินลาดตระเวนได้ไกล มีเพดานบินสูงประมาณ ๑๘,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ฟุต สามารถบินได้นานประมาณ ๑๐ - ๔๘ ชม. บรรทุก Payload ได้ระหว่าง ๑,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ปอนด์ มีพื้นที่ปฏิบัติการในประเทศ [๑] โดย MALE UAV ที่เป็นที่รู้จักกันทั่วโลกมีดังนี้

รูปที่ ๑ อากาศยานไร้คนขับ Hermes 900 MALE UAV (Wikipedia)

Hermes 900 MALE UAV ผลิตโดยบริษัท Elbit Systems ของอิสราเอล มีน้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑,๑๘๐ กิโลกรัม ความยาวปีก ๑๕ เมตร บรรทุก Payload ๓๕๐ กิโลกรัม [๒] ติดตั้งเรดาร์ตรวจการณ์ทางทะเล ระบบระบุตัวตนอัตโนมัติ (Automatic Identification System: AIS) กล้องกลางวัน/กลางคืน Electro-optical/Infrared (EO/IR) และระบบสนับสนุนการข่าวกรองทางอิเล็กทรอนิกส์ (SM/ELINT) สถานีควบคุมภาคพื้น (UGCS) สามารถบังคับอากาศยานไร้คนขับได้ ๒ ลำพร้อมกัน ใช้ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมร่วมกับการบูรณาการระบบ C4I ทำให้สามารถปฏิบัติการได้ไกลในระยะนอกสายตา (Beyond Line-of-Sight: BLOS) และสามารถบูรณาการระบบเข้ากับระบบอำนาจการรบของเรือได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของเรือในการปฏิบัติการกิจลาดตระเวนทางทะเล

รูปที่ ๒ อากาศยานไร้คนขับ Heron 1 MALE UAV (Wikipedia)

Heron 1 MALE UAV ผลิตโดยบริษัท Israel Aerospace Industries (IAI) ของอิสราเอล มีน้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๑,๑๐๐ กก. บรรทุก Payload ๒๕๐ กก. ติดตั้งกล้องอินฟราเรดที่มีความละเอียดสูง และเลเซอร์ติดตามและค้นหาเป้าหมาย ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ Rotax 914 แบบ ๔ สูบ ขนาด ๑,๒๑๑ ซีซี เพดานบิน ๑๕,๐๐๐ ฟุต ความเร็วสูงสุด ๑๔๐ นอต บินได้นาน ๔๕ ชม. (ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของ Payload) ใช้ระบบสื่อสารผ่านดาวเทียมทำให้มีพิสัยทำการ ๑,๐๐๐ กม. มีพื้นที่บรรทุกสัมภาระปริมาตร ๘๐๐ ลิตร ลำตัวเครื่อง

มีความสูงจากพื้น ๖๐ ซม. ทำให้สามารถติดตั้ง Payload ภายนอกเพิ่มเติมได้สะดวก และมีความสามารถในการผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ถึง ๑๐ กิโลวัตต์ รองรับการจัดตั้งเรดาร์ตรวจการณ์ EL/M-2022U ที่สามารถติดตามได้ครั้งละหลายเป้าหมาย และมีพิสัยทำการไกลถึง ๒๐๐ ไมล์ทะเล เมื่อใช้โหมด ISAR สามารถล็อกเป้าและจำแนกชนิดของเป้าหมายได้ หรือติดตั้งเรดาร์ EL/M-2055 แบบ SAR/GMTI นอกจากนี้ ยังสามารถติดตั้งระบบข่าวกรองทางสัญญาณ Signal Intelligence (SIGINT) ได้แก่ ELK-7071 หรือ ELK-7065 และกล้อง EO/IR แบบมาตรฐาน [๓]

๒. อากาศยานไร้คนขับแบบเพดานบินสูงและบินได้นาน (High-altitude, long Endurance Unmanned Aerial Vehicles (HALE UAV)

ระบบนี้มีความสามารถที่จะบินลาดตระเวนได้ไกล มีเพดานบินสูงมากกว่า ๖๐,๐๐๐ ฟุต สามารถบินได้นานประมาณ ๑๐ - ๔๘ ชม. บรรทุก Payload ได้ระหว่าง ๑,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ปอนด์ มีพื้นที่ปฏิบัติการในประเทศและระหว่างประเทศ [๑] โดย HALE UAV ที่เป็นที่รู้จักคือ MQ-4C Triton มีรายละเอียดดังนี้

MQ-4C Triton HALE UAV พัฒนาโดยบริษัท Northrop Grumman มีความยาว ๑๔.๕ ม. ปีกกาง ๓๙.๙ ม. พิสัยทำการ ๒,๐๐๐ ไมล์ทะเล

รูปที่ ๓ อากาศยานไร้คนขับ MQ-4C Triton HALE UAV (Wikipedia)

ปฏิบัติการกิจได้นานกว่า ๒๔ ชม. ทำความเร็วได้ถึง ๓๒๐ นอต [๔] โดยกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาใช้ปฏิบัติการกิจงานข่าวกรอง การเฝ้าตรวจ และการลาดตระเวน (ISR) ติดตั้งเรดาร์ X-band AN/ZPY-3 Multi-Function Active Sensor (MFAS) แบบ Active Electronically Scanned Array (AESA) เป็นกล้องแบบ ๓๖๐ องศา สามารถเก็บข้อมูลครอบคลุมพื้นที่ ๒.๗ ล้านตารางไมล์ต่อการบินในแต่ละเที่ยว ติดตั้งกล้อง AN/DAS-3 MTS-B EO/IR ความละเอียดสูง ใช้งานได้ทั้งกลางวันและกลางคืน

๓. อากาศยานไร้คนขับที่ปฏิบัติการบนเรือ (Shipboard UAS)

อากาศยานไร้คนขับที่ปฏิบัติการบนเรือ หรือ Shipboard UAS เป็นอากาศยานไร้คนขับที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้สามารถบินขึ้นและลงจอดบนเรือได้ มีทั้งแบบปีกหมุนและปีกนิ่ง แต่อากาศยานแบบปีกหมุนจะเป็นที่นิยมใช้มากกว่า เนื่องจากไม่ต้องใช้พื้นที่ในการบินขึ้นเหมือนกับอากาศยานไร้คนขับแบบปีกนิ่ง อีกทั้งไม่ต้องใช้รันในการลงจอด ทำให้สามารถบินขึ้นและลงจอดทางดิ่งบนเรือได้สะดวก โดยอากาศยานไร้คนขับที่ปฏิบัติการบนเรือ หรือ Shipboard UAS ที่เป็นที่รู้จักมีดังนี้

V-200 Block 20 UAS ปัจจุบันเข้าประจำการในกองทัพเรือของแคนาดาและเยอรมนี เป็นอากาศยานไร้คนขับแบบปีกหมุน มีความยาว ๔ ม.

รูปที่ ๔ อากาศยานไร้คนขับแบบปีกหมุน V-200 UAS (Wikipedia)

สร้างจากวัสดุคาร์บอนไฟเบอร์ ไทเทเนียม และอลูมิเนียม ติดตั้งใบพัดหลัก ๒ ใบ ซึ่งมีความยาวเส้นผ่านศูนย์กลาง ๔.๖ ม. สามารถบรรทุก Payload หนัก ๔๕ กก. น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๒๓๕ กก. ทำความเร็วสูงสุด ๑๕๐ กม./ชม. และมีเพดานบิน ๙,๘๔๒ ฟุต ติดตั้งกล้องแบบ Visual Detection and Ranging (ViDAR) ที่สามารถสำรวจพื้นที่ในมหาสมุทร และส่งข้อมูลไปยังสถานีควบคุมภาคพื้นดินตามเวลาที่เกิดขึ้นจริง สามารถตรวจจับเป้าหมายได้ไกลถึง ๒๐ ไมล์ทะเล ถูกออกแบบมาให้สามารถบูรณาการเข้ากับระบบการจัดการการรบพร้อมระบบ C4I ซึ่งสามารถใช้งานร่วมกับเรือรบ เรือตรวจการณ์ จนถึงเรือพิรเกด [๓]

รูปที่ ๕ อากาศยานไร้คนขับแบบปีกหมุน Camcopter S-100 VTOL UAS (Wikipedia)

Camcopter S-100 VTOL UAS พัฒนาโดยบริษัท Schiebel ของออสเตรีย มีใบพัดหลัก ๒ ใบ ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง ๓.๔ ม. ทำจากวัสดุคาร์บอนไฟเบอร์ มีความยาว ๓.๑๑ ม. ความกว้าง ๑.๒๔ ม. และสูง ๑.๑๒ ม. น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด ๒๐๐ กก. บรรทุกน้ำมันได้ ๕๐ กก. เครื่องยนต์แบบปีกหมุนให้กำลัง ๕๐ แรงม้า ทำความเร็วได้ ๑๐๒ กม./ชม. เพดานบิน ๑๗,๙๙๕ ฟุต บินได้นาน ๖ ชม. ในขณะบรรทุก Payload ๓๔ กก. โดยสามารถบินได้นานถึง ๑๐ ชม. หากติดตั้งถังน้ำมันภายนอกเพิ่มเติม นอกจากนี้ ได้ติดตั้งกล้องตรวจจับแบบ L3 Harris Wescam EO/IR และระบบ Overwatch Imaging PT-8 Oceanwatch [๕]

สรุป

ในปัจจุบัน อากาศยานไร้คนขับสำหรับลาดตระเวนทางทะเลถูกพัฒนาขึ้นให้มีศักยภาพสูงขึ้นเพื่อรองรับการปฏิบัติการลาดตระเวนตรวจการณ์ในทะเล แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการบรรทุกและการติดอาวุธที่ยังเป็นข้อจำกัดที่สำคัญ ทำให้อากาศยานไร้คนขับสำหรับลาดตระเวนทางทะเลจะเป็นส่วนเสริมสำหรับเครื่องบินตรวจการณ์ทางทะเล มากกว่าจะทดแทนกันได้ทั้งหมดในระยะเวลาอันใกล้

อากาศยานไร้คนขับสำหรับลาดตระเวนทางทะเลส่วนใหญ่จะใช้ปฏิบัติการหลักในการลาดตระเวนและตรวจการณ์เพื่อปราบปรามการรุกล้ำน่านน้ำ ตรวจจับการประมงผิดกฎหมาย หรือการค้นหาลูกเรือที่ประสบภัยทางทะเล ซึ่งเป็นภารกิจที่ไม่ต้องใช้หรือมีความต้องการใช้อาวุธโจมตีต่ำ การใช้งานอากาศยานไร้คนขับสำหรับลาดตระเวนทางทะเลจะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้วยการแบ่งชั่วโมงการบินมาจากเครื่องบินลาดตระเวนทางทะเล ทำให้เครื่องบินลาดตระเวนทางทะเลสามารถนำไปใช้สำหรับภารกิจทางทหารโดยเฉพาะ และลดความต้องการชั่วโมงบินลงได้

ในประเทศไทย กองทัพอากาศประสบความสำเร็จในการวิจัยร่วมกับภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนาอากาศยานไร้คนขับแบบ RTAF U1 ซึ่งได้รับการออกแบบและผลิตตามมาตรฐาน รวมถึงข้อกำหนดความสมควรเดินอากาศสากล สามารถปฏิบัติการได้ต่อเนื่อง ๔ ชม. มีพิสัยทำการ ๑๐๐

กม. และมีแผนที่จะพัฒนาโดยติดตั้งอาวุธเพิ่มเติม และมีโครงการพัฒนาต่อยอดให้เป็นอากาศยานไร้คนขับแบบ MALE โดยพัฒนาระบบสื่อสารและตัวอากาศยานให้มีความเหมาะสมกับการทำการบินเป็นระยะเวลานาน โดย MALE UAV ของกองทัพอากาศที่กำลังพัฒนานั้นยังมีขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้ในการลาดตระเวนทางทะเลได้ด้วย ซึ่งถือเป็นตัวเลือกหนึ่งในอนาคตให้กับกองทัพเรือเพื่อช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

ในปัจจุบันกองทัพเรือได้จัดหาอากาศยานไร้คนขับแบบปีกหมุนรุ่น Schiebel Camcopter S-100 จากออสเตรเลียเข้าประจำการแล้ว และในประเทศไทยยังไม่มีโครงการพัฒนา UAV แบบปีกหมุน ดังนั้น จึงเป็นโอกาสสำหรับ สทป. ในการพัฒนาอากาศยานไร้คนขับแบบปีกหมุนสำหรับตรวจการณ์ทางทะเล เพื่อเป็นอีกหนึ่งตัวเลือกสำหรับเข้าประจำการในกองทัพเรือได้ในอนาคต นอกจากนี้ ปัจจุบัน สทป. ได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับหน่วยงานของมิตรประเทศ เพื่อพัฒนาอากาศยานไร้คนขับขนาดกลางที่มีระยะปฏิบัติการ ๒๐๐ กม. บินได้นาน ๑๒ - ๒๐ ชม. และมีเพดานบิน ๒๔,๐๐๐ ฟุต โดยมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน จึงเป็นอากาศยานไร้คนขับแบบ MALE อีกตัวเลือกหนึ่งสำหรับปฏิบัติการลาดตระเวนตรวจการณ์ที่จะเข้าประจำการในกองทัพไทยได้ในอนาคต

บทความจาก

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม
Defence Technology Institute Ministry of Defence, The Kingdom of Thailand

เอกสารอ้างอิง

- [๑] R. E. Weibel, "Safety Considerations for Operation of Different Classes of Unmanned Aerial Vehicles in the National Airspace System," *MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY*, pp. 40, 43, 2002.
- [๒] E. Systems, "Hermes TM 900," <https://dspace.mit.edu/bitstream/handle/1721.1/30364/61751476-MIT.pdf?sequence=2>, Accessed: January 24, 2020.
- [๓] K. Wong, "Top down perspective: Maritime UASs take on greater domain presence," *Jane's International Defence Review*, 2019.
- [๔] Navy.mil, "MQ-4C Triton," https://www.navy.mil/navydata/fact_display.asp?cid=4350&tid=500&ct=4, Accessed: January 27, 2020.
- [๕] Schiebel, "Camcopter S-100 Unmanned Air System," <https://schiebel.net/products/camcopter-s-100/>, Accessed: January 27, 2020.

การลงทัณฑ์ทหาร

ที่น่าจะได้มีการพิจารณากบฏจนแก้ไขในอนาคต

พลโท ดร.ทวี แจ่มจำรัส ข้าราชการบำนาญ

ในช่วงระยะเวลา ๒-๓ เดือน มานี้ (ก.พ.-พ.ค. ๖๓) มีข่าวของข้าราชการทหารแพร่กระจายทางสื่อมวลชน พร้อมคำวิพากษ์วิจารณ์มากมาย **ข่าวแรก** เกิดขึ้นที่ จังหวัดนครราชสีมา เมื่อมีทหารยศจำลิบเอกนายหนึ่ง แค้นเคืองผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจแล้วถึงนายทหารยศพันเอก ผู้บังคับกองพันเสียชีวิต ยิ่งแม่ยายและก่อกองเหตุยิงชาวบ้านเสียชีวิตอีกเกือบ ๓๐ ศพ ปรากฏว่าผู้บัญชาการถูกย้าย เมื่อ ๑ เม.ย. ๖๓ **ข่าวที่สอง** เกิดที่ กรุงเทพมหานคร เมื่อมีการจัดมวยการกุศลขึ้นเวทีหนึ่ง โดยมีนายทหารชั้นนายพล เป็นนายสนามมวย เป็นเหตุให้มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา มีการเรียกร้องให้มีการลงโทษที่ได้มีการฝ่าฝืนการแจ้งเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ร.ก. กฤษฎีกาว่าด้วยเรื่องระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจที่ฝ่าฝืนการแจ้งเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ร.ก. กฤษฎีกาว่าด้วยเรื่องระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการจังหวัดตรัง ท้ายสุดในครั้งแรกถูกสั่งจำขังจากผู้บัญชาการกองพล ถึง ๔๕ วัน และงดบำเหน็จประจำปีด้วย ต่อมาแม่ทัพภาคที่ ๔ สั่งให้แก้ไขลดวันจำขังลง **ข่าวที่สี่** มีลิบเอกนายหนึ่งสังกัดกรม

ใหญ่กรมหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ร้องเรียนว่าผู้บังคับบัญชามีการทุจริตเบิกงบเดินทางไปราชการ หลังเปิดเผยตัวเอง ถูกลงโทษทางวินัย ถูกอาฆาตมาดร้ายจนต้องหนีราชการ

การเป็นข้าราชการทหาร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองทุกฉบับเหมือนกับประชาชนทั่วไปแล้ว ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายพิเศษฉบับที่สำคัญอีก ที่ใช้เฉพาะในวงการทหาร คือ

๑. ประมวลกฎหมายอาญาทหาร พ.ศ. ๒๔๕๔ (ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๙, พ.ศ. ๒๔๗๐, พ.ศ. ๒๔๗๓, พ.ศ. ๒๔๗๖, พ.ศ. ๒๔๗๗ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๐๗) กฎหมายฉบับนี้ใช้กับทหารและบุคคลพลเรือนที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร กระทบความผิดในเวลาที่มีสงคราม ประกาศใช้กฎอัยการศึก ก่อนการจลาจล ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๙๘ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๕, พ.ศ. ๒๕๒๖, พ.ศ. ๒๕๐๓, พ.ศ. ๒๕๑๑, พ.ศ. ๒๕๒๐ และล่าสุดเป็นฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. ๒๔๗๖ (ได้แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๗, ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๔๘๐, ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๐๕) ทหารเป็น

ผู้ถือและใช้อาวุธ ใช้เฉพาะในหมู่ทหาร ให้ผู้บังคับบัญชา**สั่งลงทัณฑ์**แก่ผู้กระทำผิดวินัยทหาร วินัยทหารนั้น คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมของทหารและวินัยทหาร แบบธรรมเนียมทหาร ได้แก่ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง และสรรพหนังสือต่าง ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาได้ออก หรือได้วางไว้เป็นหลักฐานให้ทหารปฏิบัติ ซึ่งรวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีของทหารทั้งที่เป็นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร วินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาโดยเคร่งครัด อยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืน ท่านให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดอย่างการกระทำผิดวินัยทหารมีดังต่อไปนี้

๑) ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน ๒) ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ๓) ไม่รักษามารยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร ๔) ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ทหาร ๕) เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเดินเลอต่อหน้าที่ราชการ ๖) กล่าวคำเท็จ ๗) ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร ๘) ไม่ตักเตือนสั่งสอนหรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ และ ๙) เสพเครื่องดองของเมาจนถึงเสียกริยา

ถ้าทหารผู้ใดกระทำผิดต่อวินัยทหาร จักต้องรับทัณฑ์ตามวิธีที่ปรากฏในหมวดอำนาจลงทัณฑ์ และอาจต้องถูกปลดจากประจำการ หรือถูกถอดจากยศทหาร ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหาร ได้มีกำหนดเป็น ๕ สถาน คือ ๑) ภาคทัณฑ์ เช่น ทำให้ปรากฏความผิดไว้เป็นหนังสือ ๒) ทัณฑ์กรรม เช่น ให้กระทำการสุขา โยธา ฯลฯ เพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยาม นอกจากหน้าที่ประจำ ๓) กัก คือกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามแต่จะกำหนดให้ ๔) ชัง คือชังในที่ควบคุม แต่เฉพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคน แล้วแต่จะให้มีความ ๕)

จำขัง คือชังโดยส่งไปฝากให้อยู่ในความควบคุมเรือนจำทหาร และยังกำหนดไว้ว่า นอกจากทัณฑ์ ๕ สถานดังกล่าวไว้นี้ **ห้ามมิให้คิดขึ้นใหม่ หรือใช้วิธีลงทัณฑ์อย่างอื่นโดยเด็ดขาด** มีประเด็นที่น่าจะได้มีการพิจารณาทบทวนแก้ไข ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การให้ออกกำลังกาย

ประเด็นนี้จะพบได้โดยทั่วไปในทุกหน่วยทหารว่า ทหารทุกคนทั้งชายและหญิงไม่เคยมีผู้ใดที่ไม่เคยทำผิดวินัยทหาร เมื่อมีการกระทำความผิดวินัยทหารเล็กน้อยที่ไม่เป็นเหตุรุนแรง ก็จะมีสิ่งทำโทษทางร่างกาย เช่น ให้ออก ยืดพื้น ลูกนั่ง ฯลฯ หรือ ใช้ระบบ “ซ่อม” เมื่อมีความผิดมากขึ้น เป็นการปรับปรุงเพื่ออำนวยการวินัย ถ้าดูตามกฎหมายไม่มีกำหนดไว้ เหมือนเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย แต่ถ้าทหารไม่ทำตามคำสั่งดังกล่าว ซึ่งเป็นคำสั่งที่ผิดกฎหมาย ก็เกรงว่าจะเป็นการผิดวินัยฐานคือ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน และอาจจะได้รับทัณฑ์ขั้นสูงกว่าขึ้นไปอีก จึงต้องทำตามคำสั่งไปตามสภาพ ปฏิบัติตาม ๆ กันเรื่อยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การออกกำลังกาย ถือเป็นกิจวัตรประจำวันของทหารที่มีการออกกำลังกายตอนเช้า บางครั้งก็มีตอนเย็นด้วย ทำให้มีร่างกายแข็งแรงขึ้น และเพื่อให้มีกฎหมายรองรับ น่าจะแก้ไขเพิ่มทัณฑ์อีกหนึ่งสถานเป็นสถานแรก คือ ๑) การให้ออกกำลังกาย (โดยต้องให้ความหมายรวมถึงไม่มีการบันทึกทัณฑ์นี้ในประวัติรับราชการ) จบแล้วเลิกกันไป ส่วนทัณฑ์เดิม ๕ สถาน ถ้าเพิ่มอีก ๑ จะเป็น ๖ สถาน ตามปกติต้องมีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เดิมนายทหารสัญญาบัตรถ้าได้รับทัณฑ์ต้องรายงานถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วย

ประเด็นที่ ๒ อำนาจของผู้ลงทัณฑ์ ผู้รับทัณฑ์ ตามตารางเกณฑ์เทียบชั้นผู้ลงทัณฑ์และผู้รับทัณฑ์ จะปรากฏว่าอำนาจการลงทัณฑ์จะกำหนดให้ในตำแหน่ง**ของผู้บังคับบัญชาหน่วยทหาร**

เทียบเคียงทั้งสามเหล่าทัพ มี ๑๐ ลำดับ ตั้งแต่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แม่ทัพ ผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกรม (ในกฎหมายใช้คำว่า ผู้บัญชาการกรม) ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับหมวด ผู้บังคับตอน

แต่ผู้รับทัณฑ์ นั้น จะเริ่มจากผู้บังคับการกรม ผู้บังคับกองพัน ลงมาจนถึงลูกแถว โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดให้นายทหารชั้นนายพลขึ้นไปนั้น ไม่สามารถลงทัณฑ์ทางวินัยทั้ง ๕ สถานได้เลย ไม่เหมือนส่วนราชการพลเรือนที่ข้าราชการทุกประเภททุกระดับชั้น เมื่อทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษ ในส่วนของข้าราชการกระทรวงกลาโหม ที่มี พ.ร.บ.นี้ ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งในช่วงนั้น เมื่อเกือบ ๘๐ ปีแล้ว นายพลคงมีจำนวนน้อยมาก หรือไม่มีเลย เพราะผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ได้แก่ พันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี และนายพล (ถ้ามี) คงจะไม่ได้ทำผิดวินัยแต่อย่างใด และในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ ถึงปัจจุบันก็ไม่ได้มีการแก้ไขในประเด็นนี้ จึงทำให้นายทหารชั้นนายพลซึ่งปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก บางนายเมื่อทำผิดตามแบบธรรมเนียมทหารและผิดวินัย จึงลงทัณฑ์ไม่ได้ ทำให้เกิดผลเสียต่อการใช้อำนาจทางปกครอง ไม่สามารถนำตัวอย่าง ๙ ประการ ของวินัยทหาร มาบังคับใช้กับนายทหารชั้นนายพลได้สมควรแก้ไขให้นายทหารชั้นนายพลเมื่อทำผิดแบบธรรมเนียมและวินัยทหาร ก็ต้องถูกลงทัณฑ์เหมือนกัน เช่น ภาคทัณฑ์ เป็นต้น

ประเด็นที่ ๓ วิธีร้องทุกข์ มาตรา ๒๕
บัญญัติว่า ห้ามมิให้ร้องทุกข์ว่าผู้บังคับบัญชา
ลงทัณฑ์แรงเกินไป ถ้าหากว่าผู้บังคับบัญชานั้น มิได้ลงทัณฑ์เกินอำนาจที่จะทำได้ตามที่กำหนดไว้ มาตรา ๒๘ เมื่อผู้ใดได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่วางนี้แล้ว และเวลาล่วงพ้นไปสิบห้าวันยังไม่ได้รับการชี้แจงประการใด ทั้งความเดือดร้อนก็ยังไม่ปลดเปลื้องไป ให้ร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับ

บัญชาชั้นที่สูงถัดไปเป็นลำดับอีก และในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่าได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใดมาแล้วตั้งแต่เมื่อใด มาตรา ๒๙ ถ้าผู้บังคับบัญชาได้รับร้องทุกข์เมื่อใด ต้องรีบไต่สวนและจัดการแก้ไขความเดือดร้อน หรือชี้แจงให้ผู้ยื่นใบร้องทุกข์เข้าใจ จะเพิกเฉยเสียมิได้เป็นอันขาด ผู้ใดเพิกเฉยนับว่ากระทำผิดต่อวินัยทหาร มาตรา ๓๐ ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ได้ชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์ทราบแล้ว แต่ผู้ร้องทุกข์ยังไม่หมดความสงสัย ก็ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้ และต้องชี้แจงด้วยว่าได้ร้องทุกข์นี้ต่อผู้ใด และได้รับคำชี้แจงอย่างไรแล้วด้วย

จะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดเรื่องนี้ไว้อย่างกว้าง ๆ และจบอย่างด่วน ๆ เมื่อผู้ได้บังคับบัญชา ร้องทุกข์แล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่รีบแก้ไข มีความผิดทางวินัย แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาที่เป็นนายทหารชั้นนายพล เมื่อได้รับเรื่องร้องทุกข์แล้วไม่แก้ไข ก็เป็นความผิดทางวินัย แต่ก็ไม่สามารถลงทัณฑ์ใด ๆ ได้ เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดทัณฑ์ไว้ และถ้าผู้บังคับบัญชาได้แก้ไขแล้ว แต่เกิดความไม่เป็นที่พอใจขึ้นอีก ไม่มีใครหรือองค์กรใดเข้ามาตัดสินว่าผลสุดท้ายควรเป็นอย่างไร ได้แต่ร้องทุกข์ต่อไปเรื่อย ๆ จนถึง รมว.กท. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด กว่าจะมาถึงขั้นตอนนี้ ก็ใช้ระยะเวลายาวนานมาก จึงเป็นเหตุผลว่า ถ้าผู้ได้บังคับบัญชาไม่เดือดร้อนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมถึงขั้นเรียกว่า **เลือดเข้าตา**แล้ว ก็จะไม่ร้องทุกข์เป็นอันขาด เพราะจะกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ผู้บังคับบัญชาบางท่านที่ไม่มีคุณธรรมก็จะได้ใจ กระทำต่อผู้ได้บังคับบัญชาคนอื่นต่อไปอีกอย่างไม่สิ้นสุด ผู้ได้บังคับบัญชาที่ต้องคอยรับกรรมไปจนกว่าผู้บังคับบัญชานั้นจะย้ายไปรับราชการที่อื่นและก็จะไปใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรมต่อไปอีก

สิ่งที่สมควรแก้ไข คือ แก้ไขเรื่องวิธีการร้องทุกข์ว่าในแต่ละขั้นตอนควรจะใช้เวลานานเท่าใด

และจบตรงไหน ควรจะมีคณะกรรมการหนึ่งคณะ พิจารณาเรื่องการลงทัณฑ์ทางวินัย ในระดับเหล่าทัพ เพื่อพิจารณาให้ได้เป็นข้อยุติ เหมือนกับข้าราชการ พลเรือนที่มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เป็นผู้พิจารณา ถ้ามีผลการพิจารณาเป็น ประการใดแล้ว ผู้ร้องเห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็น ธรรม จึงให้ไปฟ้องศาลต่อไป

ประเด็นที่ ๔ ศาลที่รับพิจารณาคดีวินัย ทหารควรเป็นศาลใด เนื่องจาก พ.ร.บ.จัดตั้งศาล ปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคสอง เว้นเรื่องวินัยทหาร ศาลปกครอง จึงไม่รับคำฟ้อง ถ้ามีเหตุที่เกิดขึ้นที่เป็นผลจากการ ดำเนินการเกี่ยวกับวินัยทหารและแบบธรรมเนียม ทหาร แต่ถ้าเป็นความผิดวินัยของข้าราชการพลเรือน ศาลปกครองรับฟ้องได้ จะหันไปฟ้องศาลทหาร ก็ไม่ รับคำฟ้องอีก เพราะมาตรา ๑๓ ของ พ.ร.บ.ธรรมนูญ ศาลทหาร พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่บัญญัติว่า ศาลทหารมี อำนาจพิจารณาพิพากษาวางบทลงโทษผู้กระทำผิด ต่อกฎหมายทหาร หรือกฎหมายอื่น ในทางอาญา ในคดีซึ่งผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาล ทหารในขณะที่กระทำความผิด คดีวินัยทหารไม่ใช่คดีอาญา ศาลทหารก็จะไม่รับคำฟ้องเช่นกัน ผู้ใต้บังคับบัญชา ถ้าจะฟ้อง จึงต้องไปฟ้องคดีวินัยทหารที่ศาลยุติธรรม ซึ่งต้องรับคดีเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น ที่ไม่อยู่ในอำนาจ ของศาลใด ศาลยุติธรรมซึ่งตามปกติก็มีคดีอาญา- คดีแพ่ง ของประชาชนมากมายอยู่แล้ว ผู้พิพากษา บางท่านก็คงไม่คุ้นเคยกับพฤติกรรมองค์กรของ หน่วยทหาร เมื่อรับคดีวินัยของทหารไว้ จึงต้องใช้ เวลาพิจารณาคดีที่เนิ่นนานพอสมควร จนทำให้ผู้ ร้องถอดใจ ไม่ไปฟ้องที่ศาลยุติธรรม จึงเป็นเสมือน ว่า คดีวินัยทหารนั้นจะขาดการตรวจสอบความชอบ ด้วยกฎหมายไปโดยปริยาย ทำให้ผู้บังคับบัญชานายทหารชั้นนายพลบางท่านก็เลยได้ใจ เพราะไม่มี องค์กรใดเข้ามาตรวจสอบ การใช้อำนาจได้

ข้อเสนอ การใช้อำนาจลงทัณฑ์ของผู้บังคับ

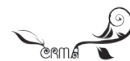
บัญชาทหาร ซึ่งเป็นการกระทำของฝ่ายปกครอง (ตามกฎหมายปกครองถือว่า ข้าราชการทุกประเภท เป็นฝ่ายปกครอง) ต้องได้รับการตรวจสอบความ ชอบด้วยกฎหมายจากฝ่ายตุลาการ คือศาล ปัจจุบัน ศาลปกครองก็รับพิจารณาพิพากษาคดีวินัยของ ข้าราชการพลเรือนทุกกระทรวงอยู่แล้ว ถ้าจะแก้ไข กฎหมายให้ยกเลิกข้อยกเว้น ศาลปกครองก็สามารถ เข้ามาตรวจสอบการใช้อำนาจได้ แต่ถ้าเห็นว่าใน เมื่อมีศาลทหารอยู่แล้ว มีอัยการและตุลาการที่คุ้น เคยกับพฤติกรรมองค์กรของทหารด้วยแล้ว จะให้อำนาจศาลทหาร เป็นผู้ตรวจสอบคดีวินัยทหารก็ได้ โดยแก้กฎหมาย พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร จาก เฉพาะในคดีอาญาก็เพิ่มคดีวินัยทหารด้วย ก็จะทำให้การใช้อำนาจลงทัณฑ์ทางวินัย ซึ่งมีทัณฑ์ที่ จำกัดเสรีภาพของบุคคล คือ กัก ขัง จำขัง ในศาล ยุติธรรมโทษทางอาญายังต้องมีการพิจารณาถึง ๓ ศาล แต่คดีวินัยทหาร กฎหมายให้อำนาจผู้บังคับ บัญชาทหารไว้มาก สามารถสั่ง กัก ขัง จำขัง อย่าง เด็ดขาดได้ทันทีโดยไม่มีการตรวจสอบการใช้อำนาจ ที่สมดุลง ถ้าหน่วยใดได้ผู้บังคับบัญชาที่ดี มีคุณธรรม ก็จะทำงานอยู่กันอย่างมีความสุข ถ้าหน่วยใดได้ผู้ บังคับบัญชาไม่มีคุณธรรม บ้าอำนาจ ก็จะรู้ว่า เมื่อไรผู้บังคับบัญชานี้จะย้ายไปเสียที ทำให้ บางครั้งเกิดการเก็บกดสะสมเรื่อยมา จนถึงจุด ระเบิด ทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงขึ้น

ประเด็นที่ ๕ ในเรื่องการใช้อำนาจลง ทัณฑ์ทหาร ผู้บังคับหน่วยทุกท่านต้องยึด ๔ หลัก ได้แก่ ๑) **หลักความได้สัดส่วน** (Proportion) หรือ **หลักความสมควรแก่เหตุ** คือต้องพิจารณาว่า การกระทำผิดวินัยที่เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อส่วน รวมเป็นอย่างไร ถ้าเป็นคดีวินัยเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็ลง ทัณฑ์สถานเบา แต่ถ้าเป็นความผิดขั้นรุนแรง เพื่อ มิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อทหารคนอื่น ก็ลงทัณฑ์หนัก มากขึ้นตามลำดับ มิใช่ลงทัณฑ์เต็มอำนาจ จะต้อง มีผ่อนปรน มีเหตุบรรเทา และเหตุอื่นด้วย ๒) **หลัก**

ความเป็นธรรม หรือหลักฟังความสองฝ่าย (Bilateral hearing) เป็นสิ่งสำคัญ คือต้องมีการสอบสวน การที่จะลงทัณฑ์วินัย เช่น การจำกัคดีสรภาพ คือ กัก ซึ่ง จำขัง จะต้องตั้งกรรมการสอบสวนที่เป็น ธรรม ให้ผู้จะถูกลงโทษได้มีโอกาสโต้แย้งและแสดง พยานหลักฐานของตนในข้อกล่าวหาได้ด้วย ใช้หลัก ฟังความสองฝ่ายไม่หุบหา เชื่อใครง่าย ๆ ชีวิตทหาร จะต้องทำงานอยู่กับลูกน้อง มีผู้ใต้บังคับบัญชาช่วย ทำงานตลอดเวลา จะลงทัณฑ์ใครต้องมีความผิด แน่ชัด ไม่ใช่ลงทัณฑ์ตามคำกล่าวหรือบอกเล่าจาก บุคคลภายนอก หรือบุคคลอื่น อย่างน้อยก็ต้อง ปกป้องลูกน้องไว้ก่อน เมื่อสอบสวนมีความผิดจริง จึงสั่งลงทัณฑ์ ๓) **หลักความเสมอภาค** (Equality) คือถ้าลงทัณฑ์ใครในความผิดวินัยสถานใดแล้ว ถ้าจะลงทัณฑ์คนอื่นอีกในเหตุเดียวกัน ก็จะต้องทำ เหมือน ๆ กัน มิใช่กับคนนี้ทำอย่าง พอคคนโน้นทำอีก อย่าง อย่างนี้ไม่เสมอภาค ลูกน้องจะขาดความ เคารพเชื่อถือ และ ๔) **หลักความเป็นกลาง** หรือ หลักความไม่มีส่วนได้เสีย (Impartiality) ตาม พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่ทุกส่วนราชการต้องใช้เป็น พื้นฐานของหน่วยตน ในมาตรา ๑๓ ผู้บังคับบัญชา ก็จะต้องแต่งตั้งบุคคลที่เป็นกลาง เป็นคณะกรรมการ สอบสวนอย่างน้อยประกอบด้วย นายทหารพระ ธรรมานุญ ๑ ท่าน เป็นกรรมการร่วมด้วย เมื่อผลออก มาจึงสั่งลงทัณฑ์ไม่ควรสั่งโดยพลการ และไม่มีหลัก ฐานใดรองรับการใช้อำนาจ เว้นความผิดซึ่งหน้า

ท่านผู้อ่านคงมีข้อสงสัยว่าเหตุใดผู้เขียนจึง มาเขียนเสนอแนะตอนนี้ ในอดีตเคยมีข้อเสนอแนะ ไว้บ้างหรือเปล่า จึงขอชี้แจงว่า ไม่ต้องการให้ เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กล่าวในตอนต้นเกิดกับใครและ หน่วยใด ที่เกิดจากการเก็บกดและไม่เป็นธรรมอีก ผู้เขียนได้รับราชการในกองทัพบกมานานกว่า ๔๐ ปี ได้เกษียณอายุราชการมา ๑๐ ปีแล้ว เคยผ่านชีวิต ของนักเรียนนายสิบ (นนส.) นักเรียนเตรียมทหาร (นตท.) และนักเรียนนายร้อย (นนร.) เคยเป็นผู้ช่วย

ยศสิบตรี สิบโทมาก่อน ได้ศึกษาเพิ่มเติม ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต (นบ) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อตอนมียศร้อยเอก ในวิชากฎหมายทหาร (Military Law) ซึ่งมีอาจารย์เป็นนายทหารชั้นนายพล ของกรมพระธรรมนูญ เป็นผู้สอน ก็เคยเสนอแนะกับ อาจารย์ให้ช่วยเสนอแก้กฎหมาย พ.ร.บ.วินัยทหาร อาจารย์ตอบว่า การแก้กฎหมายเป็นนโยบายของ ผู้บังคับบัญชาระดับรัฐมนตรี ไม่สามารถเสนอจาก ระดับล่างขึ้นไปได้ และในการศึกษาเพิ่มเติมใน หลักสูตรอื่น ๆ อีก เมื่อมีการบรรยายกฎหมายทหาร ก็ได้นำเสนอผู้บรรยายทุกท่านเช่นกัน แต่ก็ไม่เป็นผล เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้เขียนได้ไปเข้าศึกษาหลักสูตร กฎหมายปกครองและการพิจารณาคดีปกครอง ตาม มาตรฐานที่คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง รับรอง (ก.ศป.) รุ่นที่ ๑ ของศาลปกครอง ก็ได้เคย นำเสนอเรื่องนี้ให้ตุลาการศาลปกครองระดับสูง ว่า น่าจะรับพิจารณาคดีวินัยของทหาร ก็ได้รับคำตอบ ว่าต้องแก้ไขกฎหมายก่อน ตลอดเวลาที่ผู้เขียนรับ ราชการ ได้ดำรงตำแหน่งหลักเป็นผู้บังคับบัญชา ทหารมาโดยตลอด ทำยสุดได้ปกครองทั้งพนักงาน ราชการ ลูกจ้างประจำ พลทหาร นักเรียนนายสิบ นายทหารชั้นประทวน นายทหารชั้นสัญญาบัตรทุก ชั้นยศจำนวนมาก เรื่องงานในหน้าที่ไม่เคยกลัว แต่ มีสองสิ่งที่ลำบากใจที่สุดคือ **การให้ความดีความ ชอบและการลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชา** ว่าเราจะ ให้ความเป็นธรรมมากที่สุดได้อย่างไร บทความนี้ ผู้เขียนต้องขอโทษและขออภัยต่อนายทหารชั้น นายพลที่ยังรับราชการอยู่ทุกท่านว่า น่าจะถึงเวลาที่ พวกท่านจะต้องเข้าสู่ความเสมอภาคกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับความคุ้มครองตาม กฎหมายเท่าเทียมกัน ผู้เขียนหวังว่าท่านผู้อ่านที่มี ส่วนเกี่ยวข้องคงเข้าใจและเห็นความจำเป็น จะได้ ช่วยพิจารณาแก้ไขตามแต่จะเห็นสมควรต่อไปด้วย

เสนาบดีเกษ

คลองกระ...

ไฟใบสุดท้าย ในมือคนไทยพลิกผัน ความหายนะสู่มหาอำนาจเศรษฐกิจโลก

“ไฟใบสุดท้าย” เป็นสำนวนไทย มีความหมายว่า เป็นการทิ้งทวน โดยใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เป็นครั้งสุดท้าย เพื่อให้ชนะคู่แข่ง หรืออีกความหมายหนึ่ง คือ จำต้องทำ เพราะไม่เหลือทางเลือกแล้ว ตีกว่าเกิดความพ่ายแพ้อย่างราบคาบ ตัวอย่าง เช่น ไฟใบสุดท้าย ของฝ่ายสัมพันธมิตร นำโดยสหรัฐฯ ใช้เป็นเครื่องมือปิดฉากสงครามโลกครั้งที่ ๒ (ค.ศ. ๑๙๓๙-๑๙๔๕) ส่งผลให้จักรวรรดิ ญี่ปุ่นพ่ายแพ้อย่างราบคาบและเด็ดขาด โดยประธานาธิบดีสหรัฐฯ แฮร์รี เอส ทรูแมน (Harry S. Truman) สั่งให้ฝ่ายสัมพันธมิตรทิ้งระเบิดนิวเคลียร์ ณ เมือง ฮิโรชิมา และเมือง นางาซากิ หวังปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ (เมื่อวันที่ ๖-๘ สิงหาคม ๒๔๘๘) ตามลำดับ

ผู้นำประเทศต้องมี ไฟใบสุดท้าย เป็นเครื่องมือกู่วิกฤต

การเกิดภาวะวิกฤตจากภัยร้ายไวรัส โควิด-19 กำลังสร้างหายนะทุกมิติต่อชาวโลกครั้งนี้ ตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ทุกประเทศและทุกองค์กร ต้อง การผู้นำ ที่มีภาวะในการตัดสินใจที่ดี โดยสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว เฉียบขาด และแหลมคม บนพื้นฐานความรอบคอบ เพราะในภาวะวิกฤตการตัดสินใจที่

ล่าช้า หรือขาดความรอบคอบ อาจนำไปสู่ปัญหา การเกิดวิกฤตของผู้นำ ภายหลังได้ ดังนั้น **ผู้นำที่มี ประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ ในอดีต** นอกจากจะมีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังต้องมีความชาญฉลาด ในการจัดลำดับ ความสำคัญของภารกิจ โดยเฉพาะหากเพลิง พลุ หรือ มีแนวโน้มจะเกิดวิกฤตศรัทธา ผู้นำที่ดี ต้องเตรียมไฟใบบที่สุดท้ายไว้ เพื่อหยาย หรือ ทิ้ง พลิกวิกฤตเป็นโอกาสแห่งชัยชนะ ต่อ สถานการณ์คับขันต่าง ๆ

กูรูด้านเศรษฐศาสตร์ ทุกสำนัก ต่างฟันธง ตรงกันว่า การกักหนายะจากพิษโควิด-19 จากโลก ทั้งใบครั้งนี้ ไฟใบบที่สุดท้ายของผู้นำประเทศก็คือ ต้องอัดฉีดเม็ดเงินจำนวนมหาศาล เข้าระบบ การเงิน และการคลัง เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ให้เกิดการจ้างงาน สร้างงาน และสร้างอาชีพ ซึ่งเป็นสูตรสำเร็จ ที่สำคัญในการเพิ่มรายได้ให้ประชาชน บรรเทาความ หิวโหยเป็นเบื้องต้นก่อน ขณะเดียวกันก็ระดม สรรพกำลัง และทรัพยากรของประเทศ ฟันฟู เศรษฐกิจ และสังคมสู่ปกติต่อไป

ทุกประเทศในโลก คือ ผู้แพ้ จากสงครามเชื้อโรควิกฤตโควิด-19

ขณะกำลังเขียนต้นฉบับ บทความนี้ สถานการณ์โควิด-19 ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ มียอดติดเชื้อทั่วโลก จำนวน ๒๒,๐๔๑,๓๐๔ คน รักษาตัวหายแล้ว จำนวน ๑๔,๗๘๖,๖๗๐ คน และมียอดสะสมผู้เสียชีวิตจำนวน ๗๗๗,๑๙๔ คน (www.thebangkokinsight.com) นอกจาก โควิด-19 จะสร้างความเสียหายต่อชีวิตมวลมนุษยชาติแล้ว ยังสร้างความเสียหายในมิติอื่น ๆ อีก ได้แก่

- ๑) หายนะต่อประชาคมชาวโลก ธนาคารโลก (world bank) เผยแพร่

รายงาน (๑๐ มิ.ย. ๒๕๖๓) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 โดยระบุว่า ได้ก่อให้เกิดสภาวะ ช็อกที่รุนแรง และกะทันหัน ทำให้เศรษฐกิจเสียหาย เป็นวงกว้างที่สุด นับตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๗๐ หรือ พ.ศ. ๒๔๑๓ เกิดความเสียหายมากที่สุด ในรอบ ๑๕๐ ปี แม้ว่ารัฐบาลประเทศต่าง ๆ จะพยายามออกมา มาตรการมาเยียวยาตามลำดับก็ตาม เศรษฐกิจ โลกจะติดลบประมาณ ร้อยละ ๕.๒ (-๕.๒%) ขณะเดียวกัน ความรุนแรงของวิกฤตเศรษฐกิจ ครั้งนี้ อาจทำให้ประชากรโลก ๗๐-๑๐๐ ล้าน คน เข้าสู่ภาวะยากจนสุดขีด ส่วนในปี ๒๕๖๔ แม้จะประเมินว่าเศรษฐกิจโลก เริ่มกระเตื้องและ เติบโตได้ ร้อยละ ๔.๒ แต่ก็ยังมีความเสี่ยงจากการ แพร่ระบาด ระลอกที่ ๒ อาจทำให้สถานการณ์ เลวร้ายลง และเปลี่ยนให้วิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้ กลายเป็นวิกฤตทางการเงิน จากการผิมนัด ชำระหนี้ของบริษัทต่าง ๆ นอกจากนั้นนัก เศรษฐศาสตร์ พยายามประเมินความเสียหายจาก โควิด-19 หากระบาดเป็นวงกว้างในหลายมิติ และ ลามไปทั่วทุกภูมิภาคโลก โดยคาดการณ์ว่า เศรษฐกิจโลก อาจจะติดลบถึงร้อยละ ๘ (-๘%) (คัดย่อจาก Thai PBS NEWS และ PPP Online ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

- ๒) หายนะต่อประเทศในภูมิภาคอาเซียน

- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ระบุว่า ประเทศไทยจะเป็นชาติที่มีอัตราการ เติบโตต่ำสุดในภูมิภาคนี้ หดตัวอยู่ที่ -๗.๗% ของ GDP ขณะเดียวกัน ประเทศที่เติบโตในแดนบวก

ได้แก่ เวียดนาม มีอัตราการเติบโต ๒.๗% , เมียนมาเติบโต ๑.๘% , บรูไนเติบโต ๑.๓% และ สเปน.ลาวเติบโต ๐.๗% ส่วน **ประเทศที่เติบโตติดลบ** นอกจากไทยแล้ว ได้แก่ อินโดนีเซีย -๐.๓% , กัมพูชา -๑.๖% , สิงคโปร์ -๓.๕% , ฟิลิปปินส์ -๓.๖% และมาเลเซีย -๓.๘% (คัดย่อจาก BBC.COM ๑๗ สิงหาคม ๒๐๒๐)

๓) หายนะต่อประเทศไทย

- ธนาคารโลก (world bank) (๓๐ มิ.ย. ๖๓) ระบุว่า การระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๓ หดตัวอย่างน้อยร้อยละ ๕ (-๕% GDP) และจะใช้เวลาอย่างน้อย ๒ ปีในการฟื้นตัว กลับไปสู่จุดเดียวกับช่วงก่อนมีโรคระบาด ขณะเดียวกันจะมีประชากร ๘.๓ ล้านคนต้องตกงาน หรือสูญเสียรายได้ เพราะวิกฤตโควิด -19 ครั้งนี้ ส่งผลกระทบอย่างมาก ต่อภาคการท่องเที่ยว (คัดย่อจาก หนังสือพิมพ์แนวหน้า ๒๐ สิงหาคม ๖๓)

- **สภาการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ** แดงตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ประจำไตรมาส ๒ ของปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ -๑๒.๒% สาเหตุหลักมาจากการปิดเมืองเพื่อควบคุมการระบาดของโควิด-19 ทำให้การบริโภค อุปโภคภาคเอกชน การลงทุน และภาคการค้าต่างประเทศ ทุกตัวติดลบหมด เหลือตัวที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจ อยู่เพียงปัจจัยเดียว คือ การอุปโภค บริโภค และการลงทุนภาครัฐ ขณะเดียวกัน ภาคการผลิตในทุกสาขา มีอัตราการขยายตัวลดลงหมด ทั้งภาคอุตสาหกรรม, การท่องเที่ยว, การโรงแรม และภาคการเกษตร นอกจากนั้น ยังพบว่า มีผู้ถูกเลิกจ้างงาน ในระบบประมาณ ๔.๒ แสนคน ที่เหลืออีกประมาณ ๑.๗-๑.๘ ล้านคน มีความเสี่ยงที่จะถูกเลิกจ้าง

- กระทรวงการคลัง โดย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ได้รายงานตัวเลข หนี้

สภาพัฒน์ แกล้งจัดพีโตรมาส 2 หดตัว -12.2 เปอร์เซนต์

สาธารณะของไทย ช่วงครึ่งแรกของปี ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๗.๔๔ ล้านล้านบาท (เพิ่มขึ้น ๔.๙ แสนล้านบาท จากสิ้นปีก่อน ที่ ๖.๙๕ ล้านล้านบาท) ส่งผล ให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ๔๑% เป็น ๔๔.๗๖% นอกจากนั้น รัฐบาลต้องออก พ.ร.ก.กู้เงิน รวม ๑.๙ ล้านล้านบาท นำมาใช้จ่ายเยียวยาประชาชน และฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยปกติแล้วหนี้สาธารณะของไทย จะเฉลี่ยอยู่ระดับที่ ๖.๙-๗.๐ ล้านล้านบาท หรือ คิดเป็น ๔๐-๔๑% ของ GDP ทั้งนี้ การก่อหนี้สาธารณะจำนวนมากจำเป็นต้องเก็บภาษีจากประชาชน เพื่อนำชำระคืนหนี้สาธารณะอันจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน อีกทั้งจะทำให้รัฐบาลใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยขาดความรับผิดชอบ (คัดย่อจาก หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓), (๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๓)

มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทุกประเทศ ต้องมีขนาดใหญ่ที่สุด!!!

หายนะ จากโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อ การสูญเสียชีวิต และเศรษฐกิจ ทั่วทุกมุมโลก โดยเฉพาะมีการลือคดวุ่นพื้นที่ต่าง ๆ ในหลายประเทศ เป็นเหตุทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก กระทบต่อแรงงาน ในภาคการท่องเที่ยว

เที่ยว ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ทั้งนี้ ข้อมูลล่าสุดขององค์การงานระหว่างประเทศ (ILO) ระบุว่ามาตรการล็อกดาวน์ในหลายประเทศทั่วโลก เกิดการเลิกจ้างงาน หรือหยุดจ่ายเงินเดือนชั่วคราว มีมากถึง ๘๑% ของแรงงานทั่วโลก กว่า ๓,๓๐๐ ล้านคน และคาดว่าจะมีพนักงานประจำ กลายเป็นคนว่างงาน ราว ๑๙๕ ล้านคน

นอกจากนั้น ฝ่ายเศรษฐกิจมหภาคธนาคารแห่งประเทศไทยได้เสนอ ครม. (๒๖ พ.ค. ๒๕๖๓) เรื่องโควิด-19 : วิกฤตที่ทำให้โลกไม่เหมือนเดิม สรุปว่าโควิด-19 กระทบเศรษฐกิจโลกในหลายมิติ โดยมิติแรก คือ “ความลึก” หรือ ความรุนแรง ของการหดตัวที่มากกว่าในอดีต โดยเฉพาะผลพวงของการปิดเมือง ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก สะท้อนตัวเลข GDP ของหลายประเทศ หดตัวลึกกว่าคาด และมีอัตราการว่างงานที่เพิ่มสูงขึ้น ทำลายสถิติทั่วโลก มิติที่สอง คือ ความ “ความชัน” หรือ ความเร็วในการฟื้นตัว ที่มีแนวโน้มช้ากว่าในอดีต โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป ยังถูกกระทบมาตรการ การกักกันโรคที่เข้มงวด จนกว่าจะค้นพบวัคซีนรักษาโควิด-19 ได้ ซึ่งอาจจะใช้เวลา ๑ ปี หรือมากกว่านั้น และมีที่สุดท้ายคือ “ระดับ” หรือศักยภาพทางเศรษฐกิจที่อาจปรับลดลง โดยโควิด-19 ทำให้ภูมิทัศน์โลกเปลี่ยนไปอย่างมาก

มองได้อย่างชัดเจน คือ ภาคการท่องเที่ยว ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ คนอาจตกงานมากขึ้น จนทำให้เศรษฐกิจบอบช้ำ ยากที่จะฟื้นตัว

เพราะฉะนั้น มาตรการของแต่ละประเทศ จึงต้องมีขนาดใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์อย่างเพียงพอ เพื่อรับมือ เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฟื้นฟูเศรษฐกิจนั้น ต้องสร้างความแข็งแกร่ง และเร่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ เช่น ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และสนับสนุนโครงการฟื้นฟูการท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

“คลองกระ” คือ ไฟไฟสุดท้าย จากอดีตสู่ปัจจุบัน ของบรรพบุรุษไทย !!!

จากการศึกษาความเป็นไปได้ในการขุดคลองกระ เชื่อม ๒ ฝั่งทะเลไทย ของนักวิชาการหลายสถาบัน ทั้งชาวไทย และต่างประเทศ ได้ข้อสรุป ในทิศทางเดียวกัน คือ การสร้าง “คลองกระ” จะเกิดเป็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ และคมนาคม ที่สำคัญของไทย และโลก เป็นการปฏิวัติศาสตร์ประเทศไทยให้มีที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเดินเรือของโลก ให้เชื่อมต่อระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย เอื้อประโยชน์ต่อการคมนาคมของประชากรทั้งสองฝั่งมหาสมุทร ประมาณ ๓,๐๐๐-๔,๐๐๐ ล้านคน ซึ่งเป็นเขตมีความอุดมสมบูรณ์ ด้วยทรัพยากรสำคัญของโลก ขณะเดียวกัน ก็เป็นเขตที่ประชากรมีกำลังการบริโภคสูงสุดในโลก ประกอบกับจะเกิดการลงทุนเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณ ๒ ฝั่งคลองและ ๒ ฝั่งทะเล หลายโครงการต่อเนื่องกัน บนพื้นที่ประมาณ ๒ แสนไร่ คาดว่า จะใช้เงินลงทุนประมาณ ๒.๐-๒.๕ ล้านล้านบาท ก่อให้เกิดพลังการกระตุ้นเศรษฐกิจทันที จะมีการจ้างงาน สร้างงาน และสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ประมาณ ๒.๕-๓.๕ ล้านคน สามารถสร้างรายได้ให้กับคนไทย และ

ประเทศไทย อย่างมหาดล จึงถือว่า “คลองกระ” เป็นไฟโบรสุดท้าย ในมือบรรพบุรุษจากอดีตสู่ปัจจุบัน หากทิ้งไฟโบรนี้ออกมาเมื่อใดคือชัยชนะเหนือคู่ต่อสู้เมื่อนั้น

“คลองกระ” คือไฟโบรสุดท้าย จารึกไว้ในประวัติศาสตร์ไทย และโลก

ประวัติศาสตร์ความสำคัญ ของ “คลองกระ” เป็นมหากาพย์ มีมายาวนานกว่า ๔๐๐ ปี ตั้งแต่ยุคล่าอาณานิคมจวบจนปัจจุบัน ไม่ว่าไทยและเทศต่างมองเห็นความสำคัญของ “คลองกระ” มีทั้งต้องการให้โครงการเกิดขึ้น หรือ ชะลอไว้ก่อนหรือยกเลิกไปเลย โดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละยุคสมัย ปรากฏ ตามหลักฐาน ดังนี้

● **รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๐๙)** รัฐบาลอังกฤษ ได้กราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต ขุดคลองคอดกระ ตามแนวระหว่างจังหวัดระนอง และอำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพร โดยพระองค์ได้ทรงเห็นชอบแต่รัฐบาลอังกฤษประสบปัญหาด้านเงินทุน จึงหยุดชะงักโครงการไป สำหรับฝรั่งเศสภายหลังประสบความสำเร็จในการขุดคลองสุเอซ ได้ส่งตัวแทนมาเจรจาขอขุดคลองคอดกระ เช่นเดียวกับอังกฤษ กระทั่ง พ.ศ. ๒๔๑๑

รัชกาลที่ ๔ ไม่ทรงอนุญาต เนื่องจากทรงเกรงจะเสียไมตรีกับอังกฤษ ซึ่งครอบครองและมีผลประโยชน์อยู่ในสิงคโปร์ และมาเลเซีย

● **รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕** ทั้งอังกฤษและฝรั่งเศส ต่างก็มีความพยายาม ที่จะขุดคลองคอดกระให้ได้ โดยทั้งสองชาติมหาอำนาจนักล่าอาณานิคม ได้พยายามใช้วิถีทางการทูตในเชิงรุก เพื่อขอเป็นฝ่ายมีสิทธิ์ ขุดคลองคอดกระเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง โดยเหตุการณ์ดังกล่าวได้สร้างความลำบากพระทัยให้แก่รัชกาลที่ ๕ เป็นเหตุให้พระองค์ ไม่ทรงอนุญาต ด้วยเหตุผลเรื่องปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ

● **ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ (๑ มกราคม ๒๔๘๙)** ไทยอยู่ในฐานะประเทศผู้แพ้สงครามโลกครั้งที่ ๒ ร่วมกับญี่ปุ่น ต้องลงนามในความตกลงสมบูรณแบบ เพื่อเลิกสถานะสงคราม ระหว่างประเทศไทย กับ อังกฤษ โดยในข้อ ๗ ระบุห้ามไทยขุดคลองเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับอ่าวไทย หากมิได้รับยินยอมจากรัฐบาลอังกฤษ และในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ (ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙) ประเทศไทย (ขบวนการเสรีไทย) ได้อยู่ในฐานะเป็นประเทศผู้ชนะสงครามร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร จึงได้รับสิทธิให้ยกเลิก ความตกลงสมบูรณแบบกับอังกฤษ นับเป็นระยะเวลา ๘ ปี มีผลทำให้ประเทศไทยไม่สามารถ ดำเนินการสานต่อ การขุดคลองเชื่อมสองฝั่งทะเล

“คลองกระ” คือ ไฟโบรสุดท้ายของผู้นำไทย และคนไทย

จากการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการคลองกระ (ขั้นต้น) ปรากฏผลว่า มีความเหมาะสม (Suitability), ความเป็นไปได้ (Feasibility) และ

มีความยอมรับได้ (Acceptability) ในระดับสร้างความเชื่อมั่น นำมาใช้เป็นข้อมูลตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้น ทุกครั้งที่ประเทศไทย และคนไทย เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคม บุคคลสำคัญของไทย ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายการเมือง ตลอดจนประชาชนทั่วไป จะยกศักราชแห่งพลังทางเศรษฐกิจ จาก “คลองกระ” นำมาเป็นโครงการแก้ปัญหาวิกฤตทุกครั้ง ด้วยเหตุผลดังนี้

- ☛ เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทางเรือ เชื่อมต่อ ทางบก และ ทางอากาศ ของภูมิภาคโลก
- ☛ เป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ เชื่อมโยงโลกเข้าด้วยกัน
- ☛ เป็นศูนย์กลาง การค้า การลงทุน และการธนาคาร ของโลก
- ☛ เป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยว และ การบริการ ของโลก
- ☛ เป็นศูนย์กลาง บีโตร์เคมี และพลังงานโลก
- ☛ เป็นศูนย์กลาง อุตสาหกรรม Information Technology (IT) ระดับโลก
- ☛ สร้างศักยภาพขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยทุกมิติ อย่างยั่งยืน

เหรียญมี ๒ ด้านฉันใด “คลองกระ” ก็เป็นไฟโบลสุดท้าย สำหรับฝ่ายต่อต้าน ฉันนั้น

จากการศึกษาความเป็นไปได้ ของโครงการคลองกระ ทั้งนักวิชาการจากไทย และต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของประเทศไทย อ่างเหตุผล “คลองกระ” ด้วยความหวาดกลัว เสมือนโลกแห่งยุคล่าอาณานิคม เมื่อ ๑๐๐ ปีที่แล้ว ว่า ไม่สมควรมีการศึกษาโครงการดังกล่าว ต่อไปขณะเดียวกันก็ไม่สมควรบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ชาติไทย (๒๐ ปี) อีกด้วย ทั้งนี้ หลุมพรางแห่งความหวาดกลัวต่าง ๆ ของนักยุทธศาสตร์ “เต่าล้านปี” มี ๓ บัจฉัย ได้แก่

- ☛ ไม่คุ้มค่าในการลงทุน
- ☛ เป็นพื้นที่ยุทธบริเวณ ล่อแหลมทางยุทธศาสตร์ระหว่างมหาอำนาจ แย่งชิงผลประโยชน์
- ☛ เสี่ยงต่อการแบ่งแยกดินแดน และการก่อการร้ายจาก ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตื่นจากภวังค์ จาก หลุมพรางแห่งความกลัวที่สกัดกั้นศักยภาพ ของ “คลองกระ” ได้แล้ว

ผู้เขียน ในฐานะได้ทำการศึกษาโครงการคลองกระ มานานกว่า ๒๐ ปี จึงขอลุกผู้นำประเทศ และนักยุทธศาสตร์ไทย ซึ่งยังตกอยู่ในหลุมพรางแห่งความกลัว กับ โครงการคลองกระให้ตื่นภวังค์ได้แล้ว ดังจะสาธยายต่อไปนี้

๑) โครงการฯ เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน ทั้งทางตรง และทางอ้อม

- ☛ เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ
- ข้อมูลจาก ธนาคารโลก (World bank) และองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO) คาดการณ์ไว้ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน มีเรือสินค้า ผ่านช่องแคบมะละกา ประมาณ ๑๔๖,๐๐๐ ลำ และมีเรือสินค้าผ่านช่องแคบซุนดา-ลอมบ็อก ปีละประมาณ ๘๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ ลำ รวมมีเรือสินค้าผ่านระหว่างมหาสมุทรอินเดียและ มหาสมุทรแปซิฟิก

ประมาณปีละ ๒๐๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐ ลำ ด้วยเหตุที่ ช่องแคบมะละกา มีการจราจรทางเรือหนาแน่น และเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ประกอบกับมีโจรสลัด ทำการปล้นสะดมเรือ หรือยึดเรือ เพื่อเรียกค่าไถ่ด้วยเงินสด บริเวณพื้นที่น่านน้ำ รอยต่อมาเลเซีย สิงคโปร์ และ อินโดนีเซีย ดังนั้น นักเศรษฐศาสตร์ จึงมั่นใจว่า การสร้างคลองกระจะเป็นทางเลือก และเอื้อประโยชน์ให้เรือสินค้าหันมาใช้ “คลองกระ” ซึ่งเป็นเส้นทางลัด ประหยัดและปลอดภัย แทนเส้นทางในช่องแคบธรรมชาติ ดังกล่าว พร้อมทั้ง ได้คำนวณความคุ้มค่าของคลองกระแล้ว จะมีรายได้จากส่วนแบ่งการตลาดเรือสินค้า ประมาณปีละ ๒๕% ของเรือที่ผ่าน ๒ มหาสมุทร ปีละ ๒๐๐,๐๐๐ - ๒๕๐,๐๐๐ ลำ หรือปีละ ๕๕,๐๐๐ ลำ หรือ วันละ ๑๕๒ ลำ โดยคิดค่าธรรมเนียมการผ่านคลองของเรือ ให้มีอัตราถูกกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับราคาที่เรือสินค้าไปผ่านช่องแคบต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ โครงการคลองกระ จะสามารถคืนทุนได้ในระยะเวลา ๕๐-๗๐ ปี

หากต้องการให้เกิดความคุ้มค่าเร็วขึ้น จะต้องมีการบริหาร และบูรณาการ หรือควมรวมกิจการหลายโครงการเข้าด้วยกัน เช่น มีการเก็บค่าธรรมเนียมการผ่านคลอง การบริหารท่าเรือ การบริหารระบบโลจิสติกส์ และ

การบริหารอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งคาดว่าจะเกิดความคุ้มค่าในระยะเวลา ๔๐- ๕๐ ปี

มีบทเรียนสำคัญ ซึ่งชี้ชัดว่า คลองเดินเรือต่าง ๆ เช่น คลองสุเอซในประเทศอียิปต์ คลองปานามาในประเทศ ปานามา และ คลองคีล ในเยอรมนี นับเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มีพลังงานสะสม และ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (Infrastructure Stock) ได้ยาวนานกว่า ๑๐๐ ปี ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างในอดีตของสหรัฐฯ ที่ได้ก่อสร้างคลองปานามา และ เข้าสัมปทานการบริหารกิจการ เป็นเวลา ๙๙ ปี หลังจากนั้นประเทศ ปานามา ได้ทำการบริหารกิจการคลองฯ ด้วยตัวเอง โดยในปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ และ สร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจ ปีละ ๒.๐% ของ GDP

สำหรับคลองสุเอซในประเทศอียิปต์ มีรายได้หลักจากการเก็บค่าธรรมเนียมผ่านคลอง สามารถสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ ปีละ ๒.๐% ของ GDP และสร้างรายได้จากกิจการท่าเรือ และ เขตเศรษฐกิจพิเศษอีกจำนวนมาก ส่วนคลองคีล ในเยอรมนี นอกจากมีรายได้จากค่าธรรมเนียมการผ่านคลอง (ราคาประหยัด) ยังเป็นแกนสร้างมูลค่าเพิ่มในห่วงโซ่ทางเศรษฐกิจ ของอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ เช่น กิจกรรรมท่าเรือ หรือ เมืองท่า กิจกรรรมโลจิสติกส์ กิจกรรรมท่องเที่ยว และกิจการภาคบริการ ๒ ฝั่งทะเล สามารถสร้างอัตราจ้างงานได้ถึง ๕๐๐,๐๐๐ ตำแหน่ง สร้างมูลค่าเพิ่ม ของรายได้ประมาณ ๒๙ พันล้านยูโร (29 billion euros) ต่อปี และรัฐบาลเก็บภาษีได้ถึง ๑๑.๖ พันล้านยูโร (11.6 billion euros)

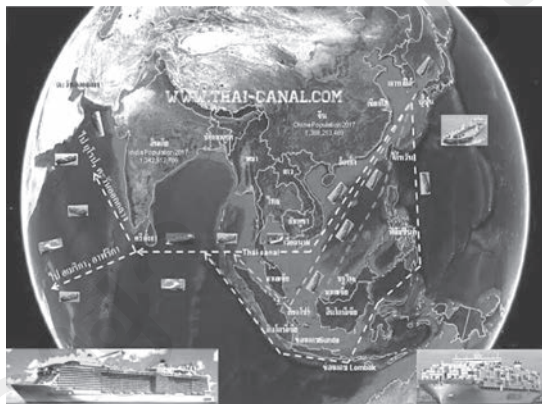
เกิดความคุ้มค่าต่อผู้ประกอบการด้านพาณิชย์นาวี

ในกรณี คลองกระประเทศไทย นอกจากมีการเก็บค่าธรรมเนียมของเรือผ่านคลอง

ในอัตราที่ประหยัด เหมาะสมแล้ว ยังเอื้อประโยชน์ให้ธุรกิจด้านพาณิชย์นาวี เช่น เรือท่องเที่ยว และกองเรือประมง เป็นต้น สามารถ ประหยัดเวลา ประหยัดต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อวัน (daily operating cost) ของน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าซ่อมบำรุงเรือ ตลอดจนค่าใช้จ่ายลูกเรือ รวมทั้งสามารถลดปัญหาภาวะโลกร้อนได้อีกด้วย นอกจากนี้ ยังเกิดประโยชน์ต่อกองเรือประมงไทย ซึ่งมีประมาณ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ลำ สามารถผ่านเข้าออก ๒ ฝั่งทะเลไทยไปยังน่านน้ำการทำประมงได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยโดยไม่ต้องผ่านช่องแคบมะละกา จึงได้ประโยชน์อย่างมหาศาลในการลดต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักที่จะส่งผลกระทบต่อ การขาดทุน หรือ สร้างกำไรของผู้ประกอบการ ดังนั้น การมีคลองกระจะ จะสร้างศักยภาพ และรายได้ ให้กองเรือประมงไทยกลับมายิ่งใหญ่ เหมือนในอดีตที่เคยติดอันดับ ๑ - ๑๐ ของโลก

๒) โครงการฯ สร้างเศรษฐกิจจากการเดินเรือ และการค้าขายทางทะเล

ข้อพิจารณาสำคัญพบว่า ช่องแคบธรรมชาติในการเดินเรือพาณิชย์ เช่น ช่องแคบฮอร์มุซ ตั้งอยู่ระหว่าง อิหร่าน กับ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, ช่องแคบมะละกา อยู่ระหว่าง ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย และช่องแคบซุนดา-ลอมบอก ในอินโดนีเซีย แม้จะไม่เก็บค่าธรรมเนียม

การเดินเรือ ผ่านช่องแคบเหล่านั้น ก็ตาม แต่เมืองท่า และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในบริเวณช่องแคบดังกล่าว ต่างก็สามารถสร้างรายได้ เป็นกอบเป็นกำอย่างมหาศาล จากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือ และการค้าขายระหว่างประเทศ ดังนั้น กรณีคลองกระจะประเทศไทย อาจให้เรือผ่านฟรี โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียมหรือเก็บค่าธรรมเนียมขั้นต่ำที่สุด ก็ยังสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจำนวนมหาศาล จากกิจกรรมการเดินเรือ การค้าขายทางทะเล และเขตเศรษฐกิจพิเศษ บริเวณแนวคลอง และ ๒ ฝั่งทะเล เช่นเดียวกับ กิจกรรมในช่องแคบมะละกา และ ช่องแคบอื่น ๆ ในภูมิภาคโลก

๓) โครงการฯ เกิดความคุ้มค่าทางสังคมหรือทางอ้อม

จากเม็ดเงินจำนวนมหาศาล ที่นำมาลงทุนในการก่อสร้างคลองและเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะเป็นพลังดึงดูด นักลงทุน และนักธุรกิจทั่วโลก ให้แห่เข้ามาลงทุน ในประเทศไทย ส่งผลให้ตลาดเงิน ตลาดทุน และตลาดการค้าคึกคัก สร้างมูลค่าทรัพย์สิน เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว รวมทั้งเป็นมหัศจรรย์ฟันเฟือง ขับเคลื่อนเชื่อมโยงห่วงโซ่เศรษฐกิจ ของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ทุกตัว เกิดพลัง

หมุนเวียนทางเศรษฐกิจหลายรอบ สามารถจ้างงาน และ แก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนคนไทย ที่ได้รับผลกระทบโควิด-19 ไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านคน นอกจากนั้น ยังเกิดการพัฒนา และสร้างอาชีพใน ระยะยาวอย่างมั่นคง ให้กับประชาชนทุกระดับ จึง เป็นการสร้างขวัญกำลังใจอย่างยิ่ง ในภาวะการณ์ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ และสังคมขณะนี้

“คลองกระ” คือ ยุทธบริเวณ และ ยุทธศาสตร์ สร้างสรรค์การค้าโลก แบบใหม่

บริเวณพื้นที่แห่งความเจริญรุ่งเรืองทาง เศรษฐกิจ มักจะมีที่ตั้ง อยู่บนเส้นทางเดินเรือของ โลก และเราเรียกกันว่า “เมืองท่า” กล่าวคือ เป็น เมืองที่มีท่าเรือขนาดใหญ่ ขนส่งสินค้าทางเรือ ขณะ เดียวกันเป็นศูนย์กลางการคมนาคม เคลื่อนย้าย ทรัพยากรต่าง ๆ เชื่อมภูมิภาคโลก เมืองท่าดังกล่าว จึงสร้างความมั่งคั่ง ทางเศรษฐกิจ ให้ประชาชน และ ประเทศนั้น เช่น นิวยอร์กในสหรัฐ, ลอนดอนใน อังกฤษ, อัมสเตอร์ดัมในเนเธอร์แลนด์, ฮัมบูร์ก ในเยอรมนี, เซี่ยงไฮ้ และฮ่องกงในจีน, รวมทั้ง มะละกาในมาเลเซีย และสิงคโปร์ เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย อยุธยาในอดีตเป็น เมืองท่าการค้าสำคัญในภูมิภาคเอเชีย ที่ค้าขาย กับชาวตะวันตก และปัจจุบัน มีการยอมรับของ นักภูมิรัฐศาสตร์ทั่วโลกว่า ตั้งอยู่บนทำเลที่เป็น ศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน และ ภูมิภาค เอเชีย รวมถึงเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคโลกทั้งใบ อีกด้วย ในกรณี การสร้างคลองกระ เชื่อม ๒ ฝั่ง ทะเลไทย และ ๒ ฝั่งมหาสมุทรไทย ส่งผลให้ ภูมิรัฐศาสตร์ไทย เพิ่มศักยภาพ ของการเป็น “เมืองท่า” อย่างสมบูรณ์ กล่าวคือ สามารถเชื่อม การค้าโลกทั้งใบ ทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ จึงถือว่าเป็นพื้นที่ยุทธบริเวณ และยุทธศาสตร์ สำคัญของโลก แต่ประเทศไทย ยังสามารถรักษา

เอกราชและอธิปไตย ไม่ตกเป็นเมืองขึ้นของใคร ไม่ ว่ายุคใดสมัยใดก็ตาม ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

• บรรพบุรุษไทย และ คนไทย มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล รวมทั้ง สามารถดำเนินการ กำหนดนโยบายและ คุศโลบาย ทางทหารทูตได้ อย่างชาญฉลาด เข้าใจสภาพความเป็นจริงระหว่าง ประเทศ ประกอบกับมีความยืดหยุ่นในการเจรจา ความเมือง จึงสามารถปรับตัว รักษาประเทศให้อยู่รอดปลอดภัยจนถึงทุกวันนี้

• ประเทศไทยมีนโยบายอยู่ร่วมกันกับ ทุกประเทศในโลกอย่างสันติภาพ และเป็น กลางทางการเมืองระหว่างประเทศ โดยผูกมิตร กับทุกประเทศ รวมทั้ง เข้าเป็นสมาชิกในองค์การ ระหว่างประเทศ และองค์การการค้าโลก ตลอดจน องค์การการค้าระหว่างประเทศ, องค์การทาง เศรษฐกิจระหว่างประเทศ และองค์การทางทะเล ระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งผลให้ประเทศไทย มีความสัมพันธ์อันดีกับมิตรประเทศ ในองค์การต่าง ๆ ดังกล่าว

• ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการ ก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (ASEAN) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ มีวัตถุประสงค์ สนับสนุนและส่งเสริม

กิจกรรม ด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อ
สร้างสรรค์ให้ภูมิภาคนี้ เป็นดินแดนที่มีความมั่นคง
ความสงบสุข และพัฒนาก้าวหน้าตลอดไป ปัจจุบัน
มีประชาชาติอาเซียน จำนวน ๑๐ ประเทศ
ประกอบด้วย ประชาคมอาเซียนยังได้จัดตั้งกลุ่ม
อาเซียน +๓ ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น
ทำให้มีประชากรมากกว่า ๒,๐๐๐ ล้านคน
(ประมาณ ๑ ใน ๓) ของประชากรโลก มีการ
เติบโตทางเศรษฐกิจ ๑๖% ของ GDP นอกจากนี้
ประชาคมอาเซียนยังมีนโยบายเกี่ยวกับแนวคิด
อินโด-แปซิฟิก เพื่อสร้างความร่วมมือทางทะเลกับ
กลุ่มประเทศสหรัฐฯ อินเดีย ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย
เพื่อให้อาเซียนเป็นกลาง ระหว่าง สหรัฐฯ จีน และ
อินเดีย ดังนั้น บทบาทของประชาคมอาเซียน จึง
มีส่วนสร้างสรรค์ ให้พื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ
คลองกระดำรงอยู่เหนือความขัดแย้งใด ๆ เพื่อ
สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับภูมิภาค จึงเป็นยุทธ
บริเวณทางการค้าเชิงสันติภาพ ที่สำคัญของ
อาเซียนและเอเชีย และโลก

● บทบาทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ของไทย สู่อนาคต ต้องถ่วงดุลอำนาจให้เป็นกลาง
อย่างเหมาะสมระหว่าง สหรัฐฯ และจีน หรือวลี
ที่ว่า “อยู่ให้เป็น” กล่าวคือ ไม่สนับสนุนฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง ให้ได้เปรียบในเวทีการแข่งขันระหว่าง
ประเทศ ประเทศไทยต้องทำให้มหาอำนาจเกรงใจ
และเคารพบนความเท่าเทียมซึ่งกันและกัน ขณะ
เดียวกัน ต้องใช้ศักยภาพและเวทีประชาคม
อาเซียน ประกาศเจตนารมณ์ความต้องการ
สันติภาพ ทั่วทุกภูมิภาคของโลก หากประเทศไทย
“อยู่เป็น” เช่นนี้แล้ว พื้นที่คลองกระ ซึ่งเป็นดิน
แดนและอธิปไตยของไทย จะไม่เกิดยุทธบริเวณ
ให้มหาอำนาจมาแย่งชิงผลประโยชน์อย่าง
แน่นอน และ ในกรณีตรงข้ามกัน คลองกระ จะ
เป็นยุทธศาสตร์ “สันติภาพของโลก” ในการสร้าง
ความเจริญทางเศรษฐกิจ และสังคม ต่อไทย และโลก

● การลงทุนก่อสร้างคลองกระ และเขต
เศรษฐกิจพิเศษ ประเทศไทย จะเชื้อเชิญนัก
ลงทุน และนักธุรกิจ จากทุกภูมิภาคโลก ร่วม
ลงทุนเชิงสร้างสรรค์ บนความยุติธรรม ของ
กฎหมายไทย และกฎหมายสากลตลอดจน
กติกากาการค้าโลก โดยจะไม่มีกีดกันจาก
นายทุน กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ของประเทศใด
ประเทศหนึ่ง

การสร้างคลองกระ และเขตเศรษฐกิจ พิเศษ ไม่ใช่เหตุแห่งการแบ่งแยก ดินแดน

มีงานวิจัยหลายฉบับเปิดเผยสถานการณ์
ปัจจุบันว่า ปัญหาเศรษฐกิจ และความยากจน
ตลอดจนการขาดประสิทธิภาพ การจัดการ
ทรัพยากร เพื่อพัฒนาท้องถิ่น และขาดการมี
ส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดวิถีชีวิต
อีกทั้ง นโยบายการลงทุน และพัฒนาท้องถิ่น จะมา
จากรัฐส่วนกลาง ปัจจัยดังกล่าว เกิดเป็นแรง
กดดัน นำไปสู่การก่อความไม่สงบ ในพื้นที่
๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

เมื่อรัฐบาล ยังแก้ปัญหา เบื้องต้นไม่ลุล่วง
หรือ ล่าช้า เป็นเหตุให้พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาค
ใต้ มีความรู้สึก ว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจาก
การกระทำ และทัศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือ
บางกรณีก็ยังมี การเลือกปฏิบัติ จึงเกิดความไม่ไว้
เนื้อเชื่อใจซึ่งกันและกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับ
ประชาชน และระหว่างประชาชนด้วยกันเอง ส่งผล
กระทบและตอกย้ำความรู้สึกว่า ไม่ได้รับความเป็น
ธรรมในจิตใจ นับว่าเป็นสาเหตุหลักที่สุด นำไป
สู่การสร้างปัจจัยต่อรอง เพื่อให้ได้รับความเป็น
ธรรม โดยเฉพาะการนำปัญหา การแบ่งแยก
ดินแดน ของ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ ที่มาจาก
อุดมการณ์ทางการเมือง ศาสนา และวัฒนธรรม มา
ใช้เพื่อบีบบังคับให้เจ้าหน้าที่รัฐ แก้ปัญหาด้วยความ

เป็นธรรม และรวดเร็วต่อไป

รัฐบาลชุดปัจจุบัน ได้กำหนดให้มีการแก้ปัญหาชายแดนภาคใต้ เป็นนโยบายระดับชาติ มีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่ประสานงาน ระหว่างหน่วยระดับของส่วนกลาง กับหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่เป็นไปค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งไปสู่สภาพปัญหา และสันติสุขอย่างยั่งยืน อีกทั้ง สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่น ทำให้การอ้างเงื่อนไข การแบ่งแยกดินแดน บรรเทาเบาบางลง เหลือเพียงเชิงสัญลักษณ์

การสร้างคลองกระเพาะ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการกระจายเม็ดเงินลงทุน และกระจายความเจริญทั่วพื้นที่ภาคใต้โดยตรง แม้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เสมือนมีแม่น้ำลำคลองเกิดขึ้นอีกสายหนึ่ง เชื่อม ๒ ฝั่งทะเลไทย แต่ก็อยู่ในพื้นที่และเขตอธิปไตยของไทย ไม่ใช่อยู่ในพื้นที่ หรือน่านน้ำสากลระหว่างประเทศ ขณะเดียวกัน เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างฝั่งเหนือและฝั่งใต้ของแนวคลอง ยังเกิดการคมนาคมได้เป็นปกติ

โดยจะสร้างสะพาน ๕ - ๖ สะพาน และอุโมงค์ ๒ อุโมงค์ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพดังกล่าว จึงไม่มีลักษณะของการแบ่งแยกประเทศให้เป็น ๒ ส่วน หรือเป็นเกาะแยกการบริหารแผ่นดินออกไป แต่ ประโยชน์จากการสร้างคลองกระ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจน สาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้อง จะเกิดการจ้างงาน สร้างงาน และรายได้ให้คนไทย จำนวนมหาศาล โดยเฉพาะพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ จะได้รับโอกาสเข้าทำงานในลำดับแรก จึงเป็นการแก้ปัญหาความยากจนอย่างเบ็ดเสร็จและยั่งยืน ชัดแจ้งเรื่องสำคัญในการแบ่งแยกดินแดน

ผู้นำประเทศต้องก้าวข้ามกำแพงแห่งความกลัว

อุปสรรคในการพัฒนาประเทศไทย เกิดขึ้นมายาวนาน และยิ่งแก้ไขไม่สำเร็จก็คือ รัฐบาลมีงบประมาณรายจ่ายแผ่นดิน เพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศจำนวนน้อยมาก ขณะเดียวกันในแต่ละปี ก็มีการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุลมานานกว่า ๑๐ ปี โดยในปี ๒๕๖๔ กำหนดวงเงินไว้ ๓.๓ ล้านล้านบาท แต่ประมาณการรายได้สุทธิที่จะเก็บภาษีได้ เพียง ๒.๖๗ ล้านล้านบาท ดังนั้น ต้องกู้เงิน ขดเซยการขาดดุล ประมาณ ๐.๖๓ ล้านล้านบาท ขณะเดียวกันมีรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และ ค่าสาธารณูปโภคภาครัฐสูงถึง ๒.๕๒ ล้านล้านบาท หรือ คิดเป็น ๗๖.๕% ของวงเงินงบประมาณ จะเหลือเงินลงทุนพัฒนาประเทศเพียง ๖.๗๔ แสนล้านบาท หรือคิดเป็น ๒๐.๕% ของวงเงินงบประมาณ

ประกอบกับการลงทุนพัฒนาประเทศในอดีตกระทั่งปัจจุบัน ไม่ว่าจะรัฐบาลยุคใดสมัยใดก็ตาม มักดำเนินนโยบาย และการปฏิบัติเหมือนกัน กล่าวคือเป็นการลงทุนโครงสร้างด้านถนนบนบกเป็นหลัก โดยกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ และ

ปริมาณพลมากที่สุด ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หรือ ไม่ให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ ตลอดจน ขาดการกระจายการลงทุน ไปสู่ท้องถิ่น ส่งผลให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีอันดับอยู่ในระดับกลาง ๆ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๓ สถาบัน International Institute for Management Development (IMD)

สวีเดนจัดให้ประเทศไทยอยู่ลำดับที่ ๒๙ จากทั้งหมด ๖๓ ประเทศ ดังนั้น หากประเทศไทยสร้างคลองกระ และเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะสามารถเชื่อมการคมนาคม และ เชื่อมเศรษฐกิจโลก สร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศอยู่ในระดับ ๑๐ อันดับแรกของโลก

นักเศรษฐศาสตร์ก็กล่าวกันว่า หายนะจากโควิด-19 ครั้งนี้ นำไปสู่การเกิดวิกฤตซ้อนวิกฤตของไทย กล่าวคือ ไทยมีวิกฤตทางเศรษฐกิจมาก่อนที่จะเกิดภัยร้ายโควิด-19 ดังนั้น ผู้นำประเทศพึงสำนึกว่า จะใช้ยุทธศาสตร์แบบเดิมๆ ในการแก้ปัญหาประเทศไม่ได้เสียแล้ว เพราะจะนำประชาชนไปสู่ความหายนะอย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผู้นำต้องกล้าตัดสินใจ “คิดใหม่ ทำใหม่” ก้าวข้ามหลุมพรางแห่งความกลัว “คลองกระ” และนำมาเป็นไฟโอบสุดท้าย ทิ้งทวนแก้หายนะ “วิกฤตซ้อนวิกฤต” ครั้งนี้

เมื่อเชื้อโรค มา... โลก ก็เปลี่ยน (ตอนจบ)

พันโทฐนัส มานวงศ์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

- ต่อจากเล่มที่แล้ว -

จากความเดิมตอนที่แล้วที่กล่าวถึงประเด็นการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากมาตรการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical Distancing) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสถิติของผู้ติดเชื้อในแต่ละประเทศที่มีความเข้มงวดต่อการใช้มาตรการที่แตกต่างกัน และการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตประชากรในเขตเมือง และเขตชนบทจากการดำเนินนโยบายปิดเมือง (Lock down) ทั้งนี้ในบทความ “เมื่อเชื้อโรคมา...โลกก็เปลี่ยน (ตอนจบ)” ขอกล่าวถึงประเด็นต่อเนื่องอีก ๒ ประเด็น ที่ยังคงค้างไว้ได้แก่ ๑) การเปลี่ยนแปลงของสภาวะสิ่งแวดล้อมหลังจากมนุษย์ใช้ชีวิตอยู่กับบ้าน และ ๒) การเปลี่ยนแปลงของการใช้เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ในการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งสองประเด็นดังกล่าวมีความน่าสนใจให้ชวนคิดไม่แพ้ในประเด็นที่ผ่านมา

การเปลี่ยนแปลงของสภาวะสิ่งแวดล้อม หลังจากมนุษย์ใช้ชีวิตอยู่กับบ้าน

เมื่อการดำเนินมาตรการจำกัดการเดินทางเพื่อลดการแพร่ระบาดและช่องทางการติดต่อของเชื้อโรค ทำให้มนุษย์ (ในหลาย ๆ เมือง) ต้องหยุดกิจกรรมที่สืบเนื่องกับการเดินทางไปนอกพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมการผลิตที่ต้องอาศัยแรงงานมนุษย์ในการควบคุม แต่สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาที่มนุษย์เองก็ไม่ได้คาดเดาว่าจะเกิดขึ้น กลับต้องทำให้มนุษย์ต้องกลับมาฉุกคิดว่า “มนุษย์เป็นสัตว์โลก หรือเป็น

สัตว์ประหลาดของโลก” เพราะหลังจากที่มนุษย์หยุดกิจกรรมนันทนาการ และจำกัดการถือครองพื้นที่ของโลกใบนี้ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอันเป็นพื้นที่ชีวิตของสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ถูกเปิดมากขึ้น ดังมีปรากฏการณ์ที่เห็นได้ชัดเจน อาทิ การฟื้นตัวของชายฝั่งทะเล ตามสถานที่ที่มนุษย์เรียกว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในความเป็นจริงแล้วพื้นที่เดียวกันนี้คือแหล่งพักพิงและอยู่อาศัยอีกหลายสรรพชีวิต เมื่อมนุษย์ออกไปจากพื้นที่ ธรรมชาติกลับฟื้นคืนสภาพได้อย่างรวดเร็ว สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือปริมาณสิ่งแปลกปลอมของระบบนิเวศในพื้นที่ หรือขยะต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเมื่อได้ไปเยือน มีปริมาณเท่ากับศูนย์ ในภาพประกอบคือ บริเวณพื้นที่ชายหาดของหมู่เกาะสุรินทร์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมของมนุษย์ที่ได้แวะเข้าไปเยือนอย่างไม่ขาดสายในทุก ๆ เทศกาลการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ไม่เพียงแต่เฉพาะบริเวณชายหาดที่มีการฟื้นตัวของสภาพธรรมชาติที่ดีขึ้น ยังรวมไปถึงระบบนิเวศใต้ทะเลบริเวณชายฝั่งที่คุณภาพของน้ำทะเลที่ปราศจากสิ่งแปลกปลอม และความสงบจากวิถีการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ของธรรมชาติถูกเปิดขึ้นอีกครั้งสำหรับเจ้าของพื้นที่จริง ๆ โดยพบว่าแหล่งปะการังและสัตว์ทะเลจำนวนมากหลายชนิด ได้แก่ ปะการังเขากวาง ปะการังอ่อน ปะการังสมอง ปะการังผักกาด ดอกไม้ทะเล ปลานกแก้ว ปลานกขุนทอง ปลาการ์ตูน ปลาลิ้นสมุท ปลาผีเสื้อ เต่าทะเล ฉลามวาฬ

แนวปะการังบริเวณหมู่เกาะสุรินทร์
จังหวัดพังงา ประเทศไทย

ปลากะเบนราหู และกุ้งมังกร สิ่งมีชีวิตที่กล่าวมาสามารถกลับมาใช้ชีวิตแบบปกติสุข โดยอยู่ในพื้นที่ซึ่งปราศจากการรุกรานจากมนุษย์ได้อีกครั้ง ทั้งนี้เรายังพบการฟื้นตัวของระบบนิเวศในอีกหลายพื้นที่ธรรมชาติของประเทศไทย

ปรากฏการณ์ในทำนองเดียวกันที่เกิดขึ้นทั่วโลก ถือเป็นประจักษ์พยานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ใช้ชีวิตอย่างเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้จนเบียดบังสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ มากเกินคณานับ เมื่อมนุษย์อยู่บ้านภายในกรอบพื้นที่ของตนเอง อีกหลายพื้นที่จึงกลับมาเป็นบ้านของสัตว์อื่นอีกครั้ง ดังตัวอย่างเหตุการณ์ ได้แก่ เมื่อวันที่ ๒๔ มี.ค. ๖๓ พบเต่าทะเล Olive Ridley หนึ่งในสัตว์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ กว่าแสนตัวกลับขึ้นมาวางไข่บนชายหาด Rushikulya และ Gahirmatha รัฐโอฑิศา ประเทศอินเดีย หลังจากทีเว้นการขึ้นมาบนชายฝั่งตั้งแต่ปี ๒๐๑๓ อันถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่ดีในรอบ ๗ ปี รวมถึงที่ชายฝั่งทะเลในเมืองมูมไบ ที่มีคนพบเห็นโลมาว่ายน้ำเข้าใกล้บริเวณชายฝั่งมากกว่าเดิม และมีการกระโดดน้ำอย่างมีความสุขกับการได้พื้นที่ชีวิตกลับคืนมา เช่นเดียวกับโลมาในชายฝั่งทะเลของประเทศฝรั่งเศส ก็พบฝูงโลมาเข้ามาใช้ชีวิตใกล้กับบริเวณชายฝั่งเช่นกัน

นอกจากนี้ เรายังได้เห็นยอดเทือกเขาหิมาลัยในประเทศอินเดียเป็นครั้งแรกในรอบ ๓๐ ปี โดย

ชายหาดหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา ประเทศไทย

เทือกเขาหิมาลัย มองจากเมืองปัญจาบ ประเทศอินเดีย

เห็นได้จากเมืองปัญจาบ ซึ่งมีระยะทางห่างจากเทือกเขาหิมาลัยกว่า ๒๐๐ กิโลเมตร หลังจากที่มีการหยุดกิจกรรมของมนุษย์อื่นทำให้เกิดฝุ่นละอองในอากาศจนบดบังทัศนียภาพจนทำให้มนุษย์มองไม่เห็นธรรมชาติอันยิ่งใหญ่

ในประเทศจีนที่มีอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงปริมาณความแออัดจากการใช้รถยนต์ ซึ่งผลิตก๊าซไนโตรเจนและฝุ่นละอองขนาดเล็กเติมพื้นที่ในเขตเมือง โดยเฉพาะในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ แต่เมื่อมีการประกาศมาตรการปิดเมือง (Lock down) ทำให้กิจกรรมดังกล่าวหยุดนิ่ง ทั้งนี้ องค์การอวกาศยุโรปได้สังเกตเห็นการลดลงของฝุ่นละอองขนาดเล็กที่เป็นมลพิษทางอากาศในเขตเมืองถึงร้อยละ ๔๐ และเมื่อมีการศึกษาเปรียบเทียบค่าฝุ่นละอองกับสถิติใน ๓ ปีที่ผ่านมา พบว่า ฝุ่นละอองทั่วประเทศจีนลดลงประมาณร้อยละ ๒๐-๓๐ ซึ่งทำให้คุณภาพของอากาศในพื้นที่ดีขึ้น ส่งผลให้มีทัศนวิสัยดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

ในพื้นที่ของแคว้นคาตาลูญญา ประเทศสเปน ผู้คนได้พบเห็นหมาป่าที่ออกมาหากินโดยลงมาจากเนินเขาเหนือเมืองบาร์เซโลนา เนื่องจากเริ่มมีความกล้าหาญในการออกมาหาอาหารมากยิ่งขึ้น เพราะในพื้นที่ดังกล่าวไม่มีมนุษย์เข้าไปรบกวนอย่างที่เคยเป็นมา

สิ่งที่น่าฉงนคือการมองเห็นสัตว์นานาชนิดเข้ามาทวงคืนพื้นที่ที่มนุษย์ได้เข้าไปยึดครอง ดังใน

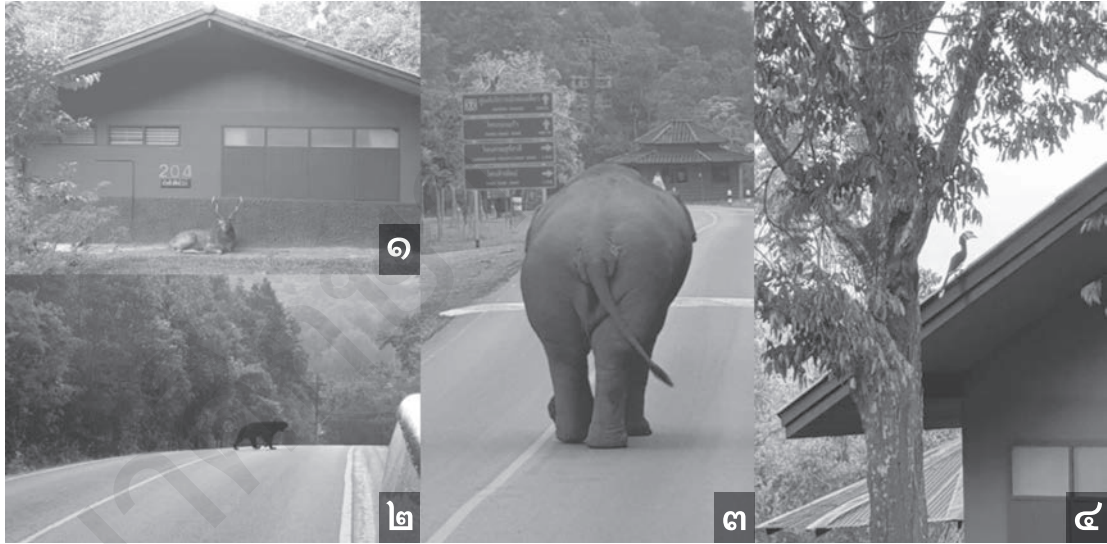

ฝูงสิงโตในอุทยานแห่งชาติครูเกอร์ ประเทศแอฟริกาใต้

หลาย ๆ ภาพที่มีการเผยแพร่ลงในสื่อ ไม่ว่าจะเป็นบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในบ้านเรา หรือพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งพบว่า ถนนที่ตัดเข้าไปยังพื้นที่ที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าทั้งหลาย เมื่อไม่มีมนุษย์สัญจรเข้ามาครอบครองพื้นที่ ถนนเหล่านั้น ก็กลายเป็นพื้นที่ที่สัตว์นานาพันธุ์เข้ามาใช้เป็นลานพักผ่อน อยู่ในรูปที่ฝูงสิงโต เสือ และสุนัขป่าในอุทยานแห่งชาติครูเกอร์ (Kruger National Park) ประเทศแอฟริกาใต้ ได้ออกมานอนบนถนนที่เป็นพื้นที่ที่มีความร้อนสะสมมากกว่าพื้นดินตามธรรมชาติ สร้างความอบอุ่นให้กับฝูงสิงโตให้ได้หลับนอนในเวลากลางวันอย่างสงบสุข ทั้งนี้ ยังมีเหตุการณ์ที่สะท้อนให้เห็นการใช้พื้นที่ของสัตว์อื่น ๆ ในพื้นที่ที่มนุษย์เคยยึดครองได้แก่ ในเมืองซานดิเอโก เมืองหลวงประเทศชิลี ประชาชนในเมืองได้พบเห็น เสือพูมาเพชเมียปรากฏ

เสือพูมาเพชเมียในเมืองซานดิเอโก ประเทศชิลี

ภาพที่ ๑ กวางป่าที่เข้ามานอนพักผ่อนในบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเขาใหญ่ ภาพที่ ๒-๓ หมีหมาและข้างป้าออกมาเดินใช้ชีวิตบนถนนในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เวลากลางวัน (ปกติจะไม่ออกมาในเวลากลางวัน) และ ภาพที่ ๔ นกเงือกเข้ามาหากินบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (ปกติอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่เงียบสงบและปลอดภัยเท่านั้น) ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายก

ตัวในโลกกลางเมือง ซึ่งสิ่งที่น่าตกใจกลัวหากมองในมุมมองของมนุษย์ย่อมมองว่า เสือพุ่ม่านุกรุกพื้นที่เมืองซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ และอาจสร้างอันตรายให้แก่มนุษย์ได้ แต่หากเรามีการพิจารณาหมกกลับอย่างรอบคอบและไม่เห็นแก่ตัวจนเกินไปนัก ภาพเหตุการณ์เหล่านี้กำลังประกาศฟ้องและประท้วงทวงถามการใช้ชีวิตของมนุษย์

อย่างไรก็ดี แม้นทุกอย่างที่เป็นพื้นที่ตามธรรมชาติจะฟื้นตัวได้เร็วขึ้น และดูเหมือนว่าสถานการณ์สิ่งแวดล้อมทั่วโลกกำลังจะดีขึ้น แต่สภาพการณ์ดังกล่าวอาจไม่สามารถกล่าวได้เต็มปากเต็มคำ เพราะเราพบว่าการใช้ชีวิตอยู่กับบ้านแต่ไม่ได้จำกัดการบริโภค ล้วนทำให้มนุษย์สร้างขยะในปริมาณที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น อย่างมากมายมหาศาล ซึ่งขยะเหล่านี้จะย้อนกลับมาเป็นปัญหากับสิ่งแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ และสภาพแวดล้อมอย่างแน่นอน

การเปลี่ยนแปลงของการใช้เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ในการจัดการศึกษา

การดำเนินมาตรการเว้นระยะห่างทางกายภาพ (Physical Distancing) ในห้วงที่ยังคงมีกิจกรรมในการจัดการศึกษา ถือเป็นอีกประเด็นที่มีการพูดคุยกันในสังคม จนคาดว่าจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของสภาพปกติใหม่ (New Normal) ก็คือการนำเทคโนโลยีสื่อออนไลน์เข้ามาใช้กับการจัดการกิจกรรมการศึกษา การสอนผ่านโปรแกรมออนไลน์ รวมถึงการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่ประยุกต์โปรแกรมดังกล่าวมาใช้ ทำให้ผู้คนที่ต้องการปรับสภาพทั้งความคิด ความรู้ และทัศนคติ ในการเรียนรู้ใหม่ อันเป็นการตอกย้ำว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในกรอบพื้นที่ของห้องเรียนเสมอไป

ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีออนไลน์รูปแบบใหม่ในกระบวนการสอนแบบเดิม คือ เน้นการบรรยายผ่านกิจกรรมเพียงแค่ว่าดูหูฟังในจอสี่เหลี่ยม อาจไม่ใช่คำตอบที่ดีและถูกต้องนักสำหรับการจัดการ

เรียนการสอนในรูปแบบนี้ เนื่องจากการจ้องหน้าจอเป็นเวลานาน ส่งผลต่อสุขภาพทางสายตาได้อย่างชัดเจน ข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเหล่านี้ คือ งบประมาณหรือต้นทุนที่ต้องเกิดขึ้นในการสร้างความพร้อมต่อการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวได้ แน่แน่นอนว่าเด็ก ๆ ยังมีต้นทุนของชีวิตไม่เท่าเทียมกัน ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และกำไรจากผู้ประกอบการในการจกขวยโอกาสเกี่ยวกับการดำเนินการย่อมเกิดขึ้นได้ในโลกของตลาดเสรี อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ สัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Wifi) เพื่อให้เข้าถึงช่องทางในการจัดการศึกษา ยังคงเป็นประเด็นที่มีการถกเถียงในสังคม トラบดที่ช่องทางติดต่อดังกล่าวไม่ได้ อยู่ในระบบของรัฐสวัสดิการ ความเท่าเทียมของการศึกษาด้วยวิธีนี้ก็คงยังหาข้อสรุปไม่ได้

อย่างไรก็ดี การพยายามแก้ไขปัญหาล้างต้น โดยการใช้การสอนผ่านการสื่อสารทางโทรทัศน์ (ครูตู้) ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ในสังคมการศึกษา เนื่องจากเป็นโครงการทางการศึกษาทางไกลผ่านระบบดาวเทียมที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเคยมีพระราชดำริและดำเนินการเป็นรากฐานไว้ อยู่แล้ว การสอนผ่านการสื่อสารทางโทรทัศน์จึงถูกนำมาใช้อีกครั้งกับสังคมการศึกษา ประเด็นที่สำคัญคือ เด็กและเยาวชนไทยรู้จักการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไม่น้อยเพียงใด หรือเป็นเพียงกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามาในชีวิตในช่วงการเกิดวิกฤตแพร์

ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 ความรู้ความสามารถในการใช้สื่อออนไลน์ที่ต้องควบคู่ไปกับจิตสำนึก อันหมายถึงคุณธรรมและจริยธรรม ต่อการใช้สื่อ และการฝึกตนเอง ปรับสภาพความพร้อมในการเรียนที่ต้องถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ เนื่องจากการเรียนการสอนในสภาพดังกล่าว เด็กหรือผู้เรียนต้องมีวินัยในตนเองต่อการเรียนและการบริหารจัดการเวลาได้เป็นอย่างดี และถือเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ สิ่งจำเป็นพื้นฐานดังกล่าว “สังคมไทยได้เตรียมพร้อมและฝึกให้เด็กหรือผู้เรียนมีไว้แล้วหรือยัง” “ครูผู้สอนมองเห็นปัญหาหรือสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ต่างไปจากกรอบของห้องเรียนได้หรือไม่” และ “ผู้ประกอบการบริหารจัดการทรัพยากรรวมถึงเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ของเด็กหรือผู้เรียน เมื่อเขาเหล่านั้นต้องนั่งเรียนอยู่ที่บ้านได้มากน้อยเพียงใด”

การดำเนินการด้านการจัดการศึกษา (ทั้งที่ผ่านระบบออนไลน์และระบบปกติ) จึงเป็นสิ่งละเอียดอ่อนและต้องการข้อมูลหลายด้านที่เป็นข้อเท็จจริง รวมทั้งความรู้ลึกซึ้งที่คิดที่มาจากตัวตนของผู้เรียนและผู้สอนเป็นสำคัญ มากกว่าความเห็นของผู้บริหารมาเป็นข้อพิจารณาและเลือกแนวทางการปฏิบัติให้เหมาะสม เพราะเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ต้องมุ่งหวังที่สัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก ไม่ใช่การสร้างกิจกรรมเพื่อให้เกิดงานทางการศึกษา หรือเพื่อให้เกิดภาพประกอบการนำเสนอผลการดำเนินการ ฐานคติในการทำงานด้าน

การศึกษาคือสิ่งที่ต้องเปลี่ยนแปลงเช่นกัน

ประเด็นคำถามต่าง ๆ ข้างต้นรวมถึงในบทความก่อนหน้านี้ ล้วนเป็นเรื่องที่สังคมต้องพิจารณาและหันมาเอาจริงเอาจังอย่างเป็นรูปธรรม เพราะการที่โลกจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไปไม่ใช่เฉพาะเพียงในห้วงเหตุการณ์การระบาดของเชื้อโรคเท่านั้น แต่ความปกติใหม่ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในการใช้ชีวิตในห้วงระหว่างมาตรการ กลับสร้างให้เกิดวิถีและทัศนคติต่อการใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ สิ่งสำคัญที่มนุษย์ต้องตระหนักอยู่เสมอ ได้แก่ โลกใบนี้ยังคงเป็นโลกใบเก่าที่งดงามและมีความหลากหลายของสรรพชีวิต ไม่ใช่เป็นโลกของสิ่งมีชีวิตที่เรียกตัวเองว่า “มนุษย์” เพียงอย่างเดียว และการเปลี่ยนแปลงในวิถีใหม่ของมนุษย์ ที่กำลังสร้างความปกติใหม่ (New Normal) ยังคงใช้ทรัพยากรจากโลกใบเดิมและใบเดียวกับทุก ๆ ชีวิต หลาย ๆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีมาตรการเพื่อจัดการกับการระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 สะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์ต้องเปลี่ยนแปลงความคิดใหม่ ด้วยการสร้างจิตสำนึกที่

มีความรับผิดชอบต่อผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม

โควิด-19 เป็นเพียงเชื้อโรคที่เราต้องระวังและป้องกัน แต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโรค คือ บทเรียนและแนวทางไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีกว่า ถ้าสังคมคิดได้เช่นนี้ ไม่ว่าจะเชื้อโรคร้ายใด ๆ เกิดขึ้นมาอีกในภายภาคหน้า เชื่อได้ว่าเราจะสามารถบริหารจัดการได้เสมอ แต่หากยังแปลความและมองประเด็นต่าง ๆ ไม่ออก ความเปลี่ยนแปลงอันใกล้ที่จะเกิดขึ้นกับท่านนั้น ไม่น่าหลีกเลี่ยงกับสภาพความมืดมนทางปัญญา

ขอขอบคุณภาพข่าวจาก

สำนักข่าวช่องวัน ผู้จัดการออนไลน์
เว็บไซต์สถานี PPTV และโพสต์ทูเดย์

คดีบอส- วรยุทธ อยู่วิทยา

ปัญหาน้ำผึ้งหยดเดียวสะเทือนถึงรัฐบาล และกระบวนการยุติธรรมของไทยทั้งระบบ

พล.ต.ดร. เจนวิทย์ ยามะรัตน์

คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการกฎหมายการยุติธรรมและการตำรวจ
วุฒิสภาคณะกรรมาการตรวจสอบข้อเท็จจริง สำนักงานคณะกรรมาการเลือกตั้ง

กรณี “นายวรยุทธ อยู่วิทยา” หรือ “บอส” ทายาทตระกูลอยู่วิทยา ขั้บรดเฟอร์รารีไปชนตำรวจ สน.ทองหล่อ เสียชีวิตตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ หลังจากนั้น บอสกลับเข้าบ้าน ตำรวจตามรอยรั้วไปถึงบ้าน พ่อ บ้านออกมากล่าวรับโทษเอง แต่ตำรวจไม่เชื่อ ต่อ มาบอสยอมรับว่าเป็นคนขั้บรดคันดังกล่าวเอง ยังคง มีเสียงวิจารณ์ไม่หยุด กรณีอัยการสั่งไม่ฟ้อง “นาย บอส” หรือ “วรยุทธ อยู่วิทยา” ทั้ง ๆ ที่สั่งฟ้องข้อหา หลักไปแล้ว แต่มาเปลี่ยนคำสั่งภายหลังจากเกิดเหตุ นานถึง ๘ ปี กระแสเรียกร้องที่สังคมอยากรู้ก็คือ อะไรเป็น “หลักฐานสำคัญ” หรือ “หลักฐาน ใหม่” ที่ทำให้อัยการสั่งคดีใหม่ เปลี่ยนจาก “สั่ง ฟ้อง” เป็น “สั่งไม่ฟ้อง” ก่อนอื่นต้องย้อนเรื่องคดีนี้ แบบสั้น ๆ เหตุเกิดปี ๒๕๕๕ ผ่านมา ๕ ปี คือปี ๒๕๖๐ มีชาวดังจากสื่อต่างประเทศว่า นายบอสใช้ ชีวิตสุขสบายที่เมืองนอก ในขณะที่ข้อหาต่าง ๆ ททยอยขาดอายุความ ครั้งนั้นคณะทำงานของอัยการ ต้องตั้งโต๊ะแถลงข่าวใหญ่ ชี้แจงว่า มีบางข้อหาขาด

อายุความจริง แต่ข้อหาหลักยังอยู่ในอายุความ คือ ข้อหาขั้บรดโดยประมาททำให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ย้อนไปดูข้อมูลของอัยการตอนนั้น แบ่ง ข้อหาเป็น ๓ ข้อหาดังนี้

๑. ขั้บรดเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ขาด อายุความตั้งแต่หลังเกิดเหตุครบ ๑ ปี

๒. ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือผู้ถูกชน ขาด อายุความเป็นข้อหาที่ ๒

๓. ขั้บรดโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ ความตาย ยังอยู่ในอายุความ (หมดอายุความปี ๒๕๗๐)

ทั้ง ๓ ข้อหา เคยเป็นข้อหาที่ตำรวจ หรือ “พนักงานสอบสวน” มีความเห็น “สมควรสั่งฟ้อง” และส่งสำนวนมาให้อัยการ โดยในส่วนของข้อหาเมา แล้วขั้บ ตำรวจไม่ฟ้อง จะเห็นได้ว่าเมื่อฟ้องมาแล้ว ๓ ข้อหา ก็ขาดอายุความอีก ๒ ข้อหา เมื่อยังไม่ได้ ตัวนายบอสมาฟ้องตามกำหนดอายุความ ก็ต้อง ถือว่าคดีสิ้นสุดไป เหลือเฉพาะข้อหาที่ ๓ ข้อหานี้

สำคัญ เพราะอัยการเคยสั่งฟ้องไปแล้ว แต่มาเปลี่ยนคำสั่งในภายหลัง ข้อหานี้บัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ระบุว่าโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท อายุความ ๑๕ ปี จะเห็นได้ว่า ข้อหาข้อบรรณตำรวจตายอัยการมีความเห็นสั่งฟ้องไปแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ (ซึ่งอาจจะฟ้องไปแล้วก่อนหน้านั้น แต่เพิ่งมาแถลงตอนปี ๒๕๖๐) ตอนนั้นคณะทำงานอัยการแถลงชัดเจนว่า ได้มีการสั่งให้ตำรวจสอบสวนเพิ่มเติมในหลายประเด็น จนมีหลักฐานชัดเจน จึงมีความเห็นสั่งฟ้อง และเมื่อนายบอสอยู่ต่างประเทศ ก็ต้องดำเนินการขอส่งผู้ร้ายข้ามแดน ถ้ายังจำกันได้ ตอนนั้นมีการเกี่ยกันระหว่างอัยการกับตำรวจ ว่าใครจะต้องเป็นผู้แปลเอกสาร สุดท้ายต้องไปจ้างเอกชนแปล นี่คือความน่าอานาจใจของคดีนี้ คำถามก็คือ เมื่อหลักฐานชัดเจนแล้ว สอบสวนเพิ่มเติมก็แล้ว แปลเอกสารขอส่งผู้ร้ายข้ามแดนก็แล้ว เหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งของอัยการในภายหลัง เรื่องนี้มีข่าวว่า คณะทำงานอัยการชุดเดิม ก็โยกย้ายขยับตำแหน่งกันไป ตามระบบราชการ มีอัยการชุดใหม่เข้ามา แล้วก็มีทนายของนายบอส เข้าไปยื่นร้องขอความเป็นธรรม ทำให้มีการรีอคดีขึ้นมาอีก และสั่งตำรวจสอบสวนเพิ่มเติม

และเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ รองโฆษกตำรวจก็ยอมรับประเด็นนี้ จากนั้นเมื่อตำรวจส่งหลักฐานจากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้อัยการ อัยการก็มีความเห็นใหม่ เปลี่ยนเป็น “สั่งไม่ฟ้อง” โดยมีข่าวว่าคนที่นั่งใหม่ไม่ใช่คณะทำงานของอัยการ หรืออธิบดีอัยการสำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้ แต่เป็นระดับ “บ๊ิกกว่านั้น” และน่าจะเป็นคนเดียวกับที่เคยสั่งไม่อุทธรณ์ลูกอติตนายกษคนดัง จนเป็นข่าวเกรียวกราวด้วย คำถามก็คือ อะไรคือหลักฐานใหม่ที่ตำรวจส่งไป ทำให้อัยการสั่งไม่ฟ้อง คำตอบที่มีการวิเคราะห์กันก็คือ คดีนี้ตำรวจทำสำนวนไม่ชัดเจนตั้งแต่แรก ทั้งเรื่องเมา ก็ไม่มีการตรวจวัดแอลกอฮอล์ทันที และเรื่อง “ความเร็วของ

รถ” ก็มีการอ้างว่าไม่มีหลักฐานจากกล้องวงจรปิด ซึ่งประเด็นนี้คณะทำงานของอัยการชุดแรกที่มีคำสั่งฟ้อง ได้สั่งให้ตำรวจสอบสวนเพิ่ม และให้หาวิธีตรวจสอบความเร็วรถด้วยวิธีอื่น จึงมีการไปทำรวบรวมพยานหลักฐานมาใหม่ ใช้การวัดระยะจากรอยเบรกบนถนน ประกอบกับสภาพการยุบตัวของโครงรถ ผลจึงออกมาว่าข้อบรรณเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

ประเด็นนี้ พันตำรวจเอก วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร ที่ปรึกษาอนุกรรมการการกฎหมาย สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเคลื่อนไหวเรื่องการปฏิรูปตำรวจมาตลอด บอกว่า อาจจะเป็นช่องโหว่ หรือความไม่ชัดเจนของคดีที่ฝ่ายทนายหยิบมาใช้ประโยชน์ ยื่นร้องเรียนอัยการให้ตรวจสอบใหม่ เพราะถ้าพิสูจน์ไม่ได้ว่าข้อบรรณเร็ว ก็เท่ากับไม่ประมาท ก็จะไม่มีความผิดในข้อหาข้อบรรณประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย นี่คือจุดเปลี่ยนของคดี ซึ่ง พันตำรวจเอก วิรุฒม์ บอกว่า ต้องตรวจสอบย้อนกลับไปที่การทำงานของพนักงานสอบสวนด้วย ไม่ใช่ใช้อัยการฝ่ายเดียว

นี่คือปัญหาในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดขึ้น ทั้งในชั้นตำรวจ และชั้นอัยการ คำถามที่ทั้งสองฝ่ายต้องตอบ ก็คือ ตำรวจจงใจทำสำนวนอ่อนหรือไม่หลักฐานกล้องวงจรปิด หรือการตรวจวัดความเร็วของรถ ไม่มีจริง ๆ หรือ และคณะทำงานของอัยการชุดใหม่มีเหตุผลมากเพียงใดในการรีอสำนวนคดีมาสั่งใหม่ เพราะการสั่งคดีของคณะทำงานชุดเดิม ก็ได้สั่งสอบเพิ่ม และรวบรวมพยานหลักฐานจน “สิ้นกระแสะความ” แล้ว ทางออกที่ดีที่สุดคือต้องเปิดหลักฐาน รายละเอียดในสำนวนเฉพาะที่ไม่กระทบกับคู่ความ และกระบวนการทำงานของตำรวจและอัยการ มาให้ประชาชนได้ทราบอย่างโปร่งใส

นอกจากประชาชนที่ติดตามคดีนี้ที่ออกมาแสดงความเห็นในสื่อโซเชียล และนายอรรถพล ใหญ่สว่าง ประธานคณะ กรรมการอัยการ (ก.อ.) และอดีตอัยการสูงสุด ที่ออกมาแสดงความเห็นข้อกังขากรณีนี้ นายเนตร นาคสุข รองอัยการสูงสุดมี

คำสั่ง ที่มากลับความเห็น ทั้งที่อัยการสูงสุดได้วินิจฉัยไว้แล้วและให้ยุติกรณีร้องขอความเป็นธรรม คำสั่งดังกล่าวจึงอาจจะไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ตามกฎหมาย ป.วิอาญามีการเริ่มใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๗๗ และมีระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญา ๒๕๕๗ ซึ่งต่อมามีการแก้ไข ๙ ครั้ง โดยยืนยันว่าทางระเบียบและกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายที่ดีที่สุดในโลก เนื่องจากให้สิทธิพนักงานอัยการ รวมถึงผู้เสียหายให้ฟ้องคดีอาญาได้ ตนเห็นด้วยกับหลักการดังกล่าวนี้ ซึ่งการทำงานตามระเบียบดังกล่าวเปรียบเสมือนตราชู ส่วนที่กล่าวกันว่าตราชูเอียงตรงนี้ไม่ได้อยู่ที่ระบบ เพราะระบบกฎหมายดีอยู่แล้ว “แต่ตราชูจะเอียงนั้น อยู่ที่คนชั่งตราชู” ตรงนี้จึงต้องไปดูตรงบุคคลากรว่า ได้สั่งคดีตามกฎหมายและระเบียบถูกต้องโดยชอบหรือไม่ เพราะดุลพินิจในการสั่งคดีนั้น จะต้องชี้แจงให้ชัดว่าเป็นอย่างไร ถ้าสั่งโดยชอบก็หมดปัญหา แต่ถ้าสั่งโดยไม่ชอบก็จะต้องดูเรื่องวินัย ตนในฐานะ ประธาน ก.อ. ได้ลงไปตรวจสอบแล้ว แต่ในสำนวนนี้ประชาชนยังเข้าใจผิดจากคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องตามที่ทราบกันตามที่ปรากฏ เพราะในมาตรการสั่งคดีนั้น สำคัญที่ว่าถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องหรือไม่”

นายอรรถพล กล่าวต่อว่า ตนซึ่งเป็นประธาน ก.อ. เปรียบเสมือนผู้คุมกฎขอชี้แจงให้ประชาชนสบายใจว่าเราไม่มีการแบ่งแยกคนจน คนรวย การร้องขอความเป็นธรรมจำนวนหลายครั้งของนายวรยุทธ ผู้ต้องหาในชั้นหลังที่มีประเด็นที่มีการพิจารณาของ ศ.ดร.สายประสิทธิ์ เกิดนิยม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านยานยนต์ และรายงานพิจารณาศึกษาของกมธ.กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ ของ สนช.ด้วย ร.ต.ต.พงษ์นวัต วิฑูรย์ภณฑิ์บริการ อัยการสูงสุดในขณะนั้นได้สั่งให้ยุติการพิจารณา คำร้องขอความเป็นธรรมของนายวรยุทธ ผู้ต้องหาที่ ๑ แล้ว ดังนั้นต้องถือว่าคำสั่งฟ้องที่สั่งไว้มีผล

สมบูรณ์ตามกฎหมาย คือคำสั่งของอธิบดีอัยการ สำนักงานกรุงเทพใต้ที่สั่งฟ้องไปก่อนหน้านี้ส่วน ประเด็นเรื่องที่น่าายเนตร นาคสุข รองอัยการสูงสุด มากลับความเห็นก็ต้องไปดูข้อ ๔ ของหนังสือซึ่ง ตนเขียนเรียนต่ออัยการสูงสุดไว้ว่า “หลังจากนั้นหาก มีกรณีร้องขอความเป็นธรรมเข้ามาสู่การพิจารณา ของพนักงานอัยการอีกกรณีที่พนักงานอัยการคนใด จะหยิบยกเพื่อพิจารณาให้ความเป็นธรรมโดยสั่งให้ สอบสวนเพิ่มเติมและมีคำสั่งใด ๆ ใหม่ต้องมีคำสั่ง จากอัยการสูงสุดก่อนจึงจะดำเนินการได้”

กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่อัยการสูงสุดได้วินิจฉัยไว้แล้วและให้ยุติกรณีร้องขอความเป็นธรรม หาก พนักงานอัยการผู้ใดมีการหยิบคำร้องขอความเป็นธรรมขึ้นพิจารณาอีกและมีคำสั่งให้ดำเนินการเพิ่มเติมโดยมิได้ขออนุญาตหรือความเห็นชอบต่ออัยการสูงสุด ซึ่งคดีนี้ทราบว่ามีมีการขอ ขึ้นตอนต่อไปหลัง ออกคำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและ ระเบียบทำให้คำสั่งไม่ฟ้องดังกล่าวไม่อาจมีผลใช้ บังคับ และในข้อ ๕ ตนเน้นให้เห็นชัดว่า คำสั่งฟ้อง ของอธิบดีอัยการสำนักงานอาญากรุงเทพใต้ยังมี ผลอยู่นั้นคือตอนนี้อัยการมีคำสั่งฟ้องอยู่ ที่บอกว่า ต้องไปรื้อ ไม่ต้องไปรื้อเพราะคำสั่งฟ้องเดิมยังใช้ได้ อยู่ ซึ่งตนได้ทำหนังสือถึง อสส.ในฐานะ ประธาน ก.อ.และอยากชี้แจงให้ประชาชนทราบว่าจนหรือ รวยติดคุกได้หมด คนรวยติดคุกหลายคนแล้วบางคนตายในคุกด้วย

นอกจากนี้ด้านนายจรัญ ภักดีธนากุล อดีต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญว่า กรณีที่เกิดขึ้นขณะนี้เกิน ขั้นตอนของคำพยานหลักฐานใหม่ แต่จะต้อง กลับไปเริ่มตรวจสอบใหม่ทั้งหมดเรื่องนี้มีความ ชัดเจนมาตั้งแต่ต้นว่า มีพยานมากมายของพยาน หลักฐานเดิมที่เคยสั่งฟ้องไปแล้ว แต่ผ่านไป ๘ ปี กลับศาลปัดไม่สั่งฟ้องมีการนำพยานแปลกเข้ามา “แต่ปัญหาที่อัยการไม่ได้แถลงไปถึงคือเราจะทำ อย่างไรกับรัฐวิสาหกิจทางมหาศาลได้กระบวนการยุติธรรม

ที่เกิดขึ้นให้เราเห็นเป็นครั้งคราว” ประเด็นที่สองคือ คนที่บิดเบือนกระบวนการยุติธรรมในเรื่องนี้ ต้องรับผิดชอบถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ในราชการต้องเจอข้อกล่าวหาทุจริตคอร์รัปชันใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ แม้จะเป็นพยานก็ต้องถูกดำเนินคดีฐานให้การเท็จ เช่นเดียวกับคนที่สร้างพยานหลักฐานเท็จที่ต้องถูกดำเนินคดีถัดมาคือการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างจริงจังเพื่ออุดช่องโหว่และ รื้อรั้วที่มีอยู่มากมายและสกัดกั้นคนเถรอย่างจริงจังอย่าให้แฝงตัวเป็นนักเปาคดี นักวิ่งคดีอย่างนี้อยู่ในกระบวนการยุติธรรม

สำหรับคดีบอส อยู่วิทยา หากไม่มีคำชี้แจงที่สมเหตุสมผลก็มีแนวโน้มส่งคอมมิวนิสต์ไม่ได้ กลายเป็นปัญหา “น้ำผึ้งหยดเดียว” สะเทือนถึงรัฐบาลและกระบวนการยุติธรรมไทยทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์อันหนักหน่วงกรณีอัยการสั่งไม่ฟ้องบอส อยู่วิทยา ทำให้หน่วยงานองค์กรในกระบวนการยุติธรรมทั้งอัยการ และตำรวจ ต้องออกมาเร่งดับกระแสไม่ให้ลุกลาม ร้อนแรงมากกว่านี้ นายประยุทธ์ เพชรคุณ อัยการพิเศษ ฝ่ายคดีอาญา ๓ ในฐานะรองโฆษกสำนักงานอัยการสูงสุด ระบุสำนักงานอัยการสูงสุดขอชี้แจงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่าการสั่งสำนวนคดีนี้เป็นไปตามหลักกฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่และมีเหตุผลในการสั่งคดีอย่างไร จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบการพิจารณาสั่งคดีดังกล่าว มีนายสมศักดิ์ ติยะวานิช รองอัยการสูงสุด เป็นหัวหน้าคณะทำงานและคณะทำงานอื่นรวมทั้งสิ้น ๗ คน คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่เรียกสำนวนมาตรวจสอบ รวมถึงสอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยให้ดำเนินการด่วนที่สุด

นายวงศ์สกุล กิตติพรหมวงศ์ อัยการสูงสุด ยังกำชับให้คณะทำงานเริ่มดำเนินการตรวจสอบทันที ให้รายงานผลภายใน ๗ วัน เช่นเดียวกับฝั่งตำรวจที่ตั้งทีมขึ้นมาตรวจสอบข้อเท็จจริงปมร้อนนี้

เช่นกันโดย พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมกับทุกฝ่าย มอบหมายให้ พล.ต.อ.ศตวรรษ หิรัญบุรณะ ที่ปรึกษาพิเศษ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตร.) เป็นประธานตรวจสอบ พร้อมคณะกรรมการรวม ๑๐ คน พร้อมกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน และรายงานผลให้ทราบเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

เรื่องนี้ยังร้อนลามไปถึง พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะผู้นำสูงสุดฝ่ายบริหาร ซึ่งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายคดีนี้เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา มอบหมายให้นายวิชา มหาคุณ เป็นประธานคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย พร้อมเสนอแนะแนวทางเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือวิธีปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ก่อนรายงานมายังนายกรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน

ความข้องใจต่อการไม่ฟ้องคดีบอส อยู่วิทยา ยังเกิดขึ้นในแวดวงนักวิชาการด้านกฎหมาย เมื่อ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมลงนามในแถลงการณ์กรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญานายวรยุทธ อยู่วิทยา แถลงการณ์ระบุ ช่วงหลายปีที่ผ่านมาประชาชนจำนวนมากตั้งคำถามเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมที่หล้อมล่าและเลือกปฏิบัติ เพราะเหตุของความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสถานะทางสังคม ขณะที่บุคลากรส่วนใหญ่ในกระบวนการยุติธรรมและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย พยายามอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กฎหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต พยายามกอบกู้ศรัทธาของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของประเทศ แต่หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรวมถึงการดำเนินคดีอาญาต่อ

นายวรุณท ทำให้ความพยายามดังกล่าวไร้ความหมายในสายตาของประชาชน ตามมาด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมที่มีต่อองค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม บันทอนกำลังใจของผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อธำรงไว้ซึ่งหลักความเสมอภาคภายใต้กฎหมายและหลักนิติรัฐ พร้อมกอบกู้ศรัทธาของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรมของไทย คณะกรรมาธิการคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงเรียกร้องให้สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการดังต่อไปนี้โดยเร็ว

๑. ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการคดีอาญากับนายวรุณทโดยละเอียดและอธิบายเหตุผลอย่างชัดเจนถึงผลของคดีที่ขาดอายุความและการใช้ดุลพินิจไม่ฟ้องคดีอาญา

๒. ตรวจสอบว่าการดำเนินการและการใช้ดุลพินิจดังกล่าวถูกต้องตามกฎหมาย สุจริตและโปร่งใสหรือไม่หากพบการดำเนินการหรือการใช้ดุลพินิจในขั้นตอนใดไม่เป็นไปตามกฎหมาย ไม่สุจริต หรือไม่โปร่งใสให้พิจารณาดำเนินการและใช้ดุลพินิจใหม่ให้ถูกต้อง ความเคลือบแคลงสงสัยในข้อเท็จจริงเริ่มขยายเป็นวงกว้าง พร้อมกันนั้นได้มีการเรียกร้องให้องค์กรในกระบวนการยุติธรรมออกมาตอบคำถามสังคมและประชาชนถึงเหตุผลการไม่สั่งฟ้องคดี

จากคดี “บอส อยู่วิทยา” ที่อัยการสั่งไม่ฟ้องตำรวจไม่ได้แย้ง เป็นที่โจษขานในสังคม สร้างความคลางแคลงใจ เสื่อมศรัทธา ต่อระบบยุติธรรมของไทย จนเกิดกระแสเรียกร้องให้มี “การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม” ถึงแม้ที่ผ่านมา การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม จะมีการศึกษาจากคณะกรรมการหลายต่อหลายคณะ ทั้งการปฏิรูปโครงสร้างระบบยุติธรรมในภาพรวมหรือ มองแยกย่อย ไปในเรื่องที่เกี่ยวข้อง อย่างปฏิรูปนิติวิทยาศาสตร์ หรือปฏิรูปตำรวจ แต่ผลการศึกษาเหล่านั้น ก็ยังถูกเก็บ

ไว้ในลิ้นชัก เพราะได้รับแจ้งว่า ยังไม่ถึงเวลา หรือไม่ได้รับสัญญาณให้เดินหน้าจากรัฐบาลซึ่งอาจจะเป็นเพราะ คณะกรรมการทุกชุด ต่างเห็นตรงกันว่า ปัญหาทั้งหมดเกิดจากระบบ โดยเฉพาะในส่วนของกฎหมายให้อำนาจในการใช้ดุลพินิจ ถ้าเราทำผิดกฎหมาย เราควรได้รับผิดเหมือนกัน เรื่องนี้ต้องไปถึงศาลเพราะสันคลอนความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสำนักงานอัยการอาจต้องตั้งหลักกันใหม่ ในคดีที่เป็นที่สงสัยขนาดนี้ ส่งไปที่ศาลดีกว่า ถ้าสั่งไม่ฟ้องแล้ว มาสั่งฟ้อง จะต้องมีหลักฐานใหม่กฎหมายไทยไม่ได้ล้าหลัง แต่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องทำอย่างจริงจัง ซึ่งผลกระทบจากคดีนายวรุณท อยู่วิทยานี้ ถือว่ามีส่วนทำให้กระบวนการยุติธรรมของไทย ถูกมองในเชิงลบ ทั้งกระแสจากสังคมไทยเองหรือแม้กระทั่งต่างชาติเอง สำนักข่าวบีบีซี ระบุว่าคดีที่สังคมไทยจับตาอย่างใกล้ชิดนี้ทำให้เกิดเสียงวิจารณ์อย่างหนักว่า บรรดาชนชั้นสูงของไทยได้รับการปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษจากเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ตามสำหรับความคืบหน้าคดีนี้ล่าสุดคณะกรรมการตรวจสอบคดีฝ่ายอัยการ แถลงผลการสอบสวนพบว่า ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเร็วรถเฟอร์รารีและผลตรวจเลือดของบอสไม่อยู่ในสำนวนทำให้อัยการสั่งไม่ฟ้อง คดียังไม่ถือว่าถึงที่สุด จะให้ตำรวจสอบสวนประเด็นเหล่านี้ใหม่มาประกอบการพิจารณาสั่งคดี นายวิชา มหาคุณ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย กรณีคำสั่งไม่ฟ้องคดีอาญาที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ให้สัมภาษณ์ก่อนประชุมกรณีอัยการแถลงว่า คดีนายวรุณท อยู่วิทยา เป็นความบกพร่องเรื่องการทำสำนวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า ก็ว่ากันไปในคณะกรรมการแต่ละชุด แต่คณะกรรมการของเราจะดูทั้งหมดว่าเกี่ยวข้องกันอย่างไร ต้องนำข้อมูลที่ตำรวจสอบแล้วมาดูด้วยเมื่อถามว่า จะเรียกพยานที่เคยสอบปากคำมาแล้ว

มาให้ข้อมูลกับคณะกรรมการชุดนี้หรือไม่ นายวิชา กล่าวว่ายู่ในระบบตรวจสอบอยู่แล้ว ในการประชุมวันนี้จะพิจารณาว่าจะเรียกพยานเหล่านี้มาให้ข้อมูลเมื่อใด บางทีอาจต้องสอบกันในวันหยุดด้วย เพื่อให้เสร็จเร็วขึ้น คณะกรรมการ มีอำนาจเรียกพยานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และยืนยันว่าขณะนี้หมายจับยังอยู่ เนื่องจากคดียังไม่ยุติ ยังเป็นปัญหาอยู่ ส่วนหมายจับตำรวจสากลยังไม่ชัดเจน ไม่สามารถแทรกแซงอินเตอร์โพลได้เพราะอยู่นอกอำนาจเรา ต่อไปคง

ขอรายละเอียดอีกทีเพราะต้องการรายละเอียดส่วนนี้ด้วย

จากนี้จึงต้องจับตาถึงการตรวจสอบข้อเท็จจริงของทั้งอัยการ ตำรวจ และรัฐบาลในการสร้างความกระจ่างให้สังคมเพื่อเรียกคืนศรัทธาจากประชาชน โดยไม่ปล่อยให้คดี “บอส อยู่วิทยา” ลุกกลามกลายเป็นน้ำผึ้งหยดเดียว

บรรณานุกรม

บทวิเคราะห์ | ไม่ฟ้อง “บอส อยู่วิทยา” งานเข้า ‘อัยการ-ตำรวจ’ / รัฐบาล “ตุ๋น-ป้อม” งานงอก จับตาน้ำผึ้งหยดเดียว?,มติชนสุดสัปดาห์

เผยแพร่เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓) <https://www.bangkokbiznews.com> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

นักวิชาการกฎหมายจี้นำคดีบอสขึ้นศาลผู้วิฤตเสื่อมศรัทธากระบวนการยุติธรรม, <https://www.posttoday.com/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

คดีบอส อยู่วิทยา” ถึงเวลาปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม,<https://news.thaipbs.or.th/>(สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

ประธานอัยการ’ ชัดคำสั่ง ‘เนตร นาคสุข’ สั่งคดีบอสไม่ชอบ,<https://www.bangkokbiznews.com/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

อัยการ ‘เสียงแตก’ คดีบอส ชง อสส. ชี้ ‘เนตร นาคสุข’ ใช้อำนาจมิชอบ <https://www.bangkokbiznews.com/> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

IDIOMS

เสนาศึกษา

อาจารย์ไก่

หลังจากเบาใจเรื่อง COVID-19 ไปได้สักหน่อย ชาวคราวก็จะเริ่มเปลี่ยนจุดเน้นกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตรงนั้นตรงนี้ที่อาจน่ารำคาญใจสำหรับเหล่า YOLD หรือ YOUNG OLD อันได้แก่ผู้คนวัยเกษียณที่มาจากยุค Baby-boomers คนเหล่านี้ยังไม่เกษียณจริงเพราะมีสมาชิกส่วนใหญ่ยังคงทำงาน **not actually retiring** ยังคงมีส่วนร่วมทางสังคมไม่มากนักน้อย **staying socially engaged** ยังแข็งแรงและมีเงินทองใช้จ่าย ท่องเที่ยวไปอย่างกว้างขวาง **healthy and wealthy** การที่กลุ่มคนเหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเป็นเรื่องที่ดีต่อทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม **a boon to economies and societies** คนกลุ่มนี้สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว **vital to the tourism industry** พวกเขาใช้จ่ายเงินมากกว่ากลุ่ม **younger adults** เวลาเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ นอกจากนี้พวกเขายังเปลี่ยนแปลงการศึกษาในแง่การหาความรู้

ต่อเนื่อง **Continuing education** สำหรับอุบัติเหตุเรื่อง **Young old** จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมในแง่ทัศนคติของสาธารณชนต่อผู้สูงอายุ **public attitudes towards older people** คนกลุ่มนี้ไม่ใช่ไดโนเสาร์เต่าล้านปีหมดไฟไร้ประสิทธิภาพไปเสียทั้งหมด เยาวชนในยุคประชาธิปไตยแบ่งบานสิทธิเสรีภาพไร้ขีดจำกัด อุดมการณ์เป็นอุดมเกินควรเปิดหูเปิดใจรับฟัง อารมณ์บทบาทพอควรผู้อ่านอาจงงว่าเกี่ยวข้องกับสำนวนหรือ **IDIOMS** ซึ่งขึ้นไว้เป็นหัวเรื่อง สืบเนื่องมาจากผู้เขียนนั่งดูข่าวเหตุการณ์บ้านเมืองแล้วก็คิดเลยเถิดว่าจะใช้คำภาษาอังกฤษอย่างไรกับสิ่งที่เกิดขึ้น ความรู้สึกต่าง ๆ นานา วิธีนี้เป็นวิธีที่ผู้เขียนฝึกฝนตนเองอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้วในการรักษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ สำนวนหลายสำนวนผุดขึ้นมาในหัวคงไม่ต้องชี้แจงแถลงไขว่าผู้เขียนรู้สึกอะไร แต่คิดว่าสำนวนต่าง ๆ ที่นึกคิดได้หรือค้นหาเพิ่มเติมให้

คงจะเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจใฝ่รู้เพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษได้ แม้ว่าอาจนำไปใช้ในสถานการณ์หรือบริบทที่แตกต่างออกไป จำนวนในภาษาต่าง ๆ มีความหลากหลาย มีเอกลักษณ์ของตนเอง อันที่จริงคำว่า **idiom** มาจากรากศัพท์ภาษากรีก **idio** ซึ่งแปลว่า **“a unique signature”** ดังนั้นแต่ละภาษา

จะมีสำนวน ที่เมื่อแปลเป็นอีกภาษาหนึ่งจะไม่ได้ความหมายที่ต้องการสื่อสาร มีวิธีเดียวที่จะใช้สำนวนได้ถูกต้องคือการจำและนำไปใช้ในบริบทที่ถูกต้อง สำนวนที่จะนำเสนอต่อไปนี้จะเรียงตามตัวอักษร

Albatross around one's neck: An annoying burden ภาระที่น่ารำคาญ: **“That old car is an albatross around my neck.”** นกอัลบาทรอสเป็นนกทะเลที่ตัวใหญ่มาก วลีนี้อ้างถึงโคลง **COLERIDGE'S poem** ของ **Samuel Taylor** ที่ว่ากลาสีที่ยิงนกอัลบาทรอสที่เป็นมิตรจะถูกลงโทษโดยการบังคับให้ห้อยซากศพนกอัลบาทรอสไว้รอบคอตนเอง

Black sheep: A person who is considered a disgrace to a particular group, usually a family แกะดำ: **“Uncle Jack, who was imprisoned for forgery, is the black sheep of the family.”**

By hook or by crook: By whatever means possible fair or unfair ไม่ได้ด้วยเล่ห์หรือด้วยกำลัง: **“Ed was determined to get an A on the exam by hook or by crook.”**

Castles in the air: Extravagant hopes and plans that will never be carried out วิมานในอากาศ: **“I told him he should stop building castles in the air and train for a sensible profession.”**

Cock-and-bull story: A story that is false เรื่องไม่จริง: **“When John came home at 3:30 A.M., he gave his mother some cock-and-bull story about having a flat tire on the way home.”** วลีนี้อาจเกี่ยวข้องกับนิทานอีสปซึ่งสัตว์พูดสื่อสารกันได้

Cold feet: To “have cold feet” is to be too fearful to undertake or complete an action ขลาดกลัว: **“The backup quarterback was called into the game, but he got cold feet and refused to go in.”**

The devil to pay: Trouble to be faced as a result of one's actions รับผลกรรมที่ก่อ: **“When the principle hears of Bobby's pranks, there will be the devil to pay.”**

Drive a nail into one's coffin: To do something that causes you serious and permanent harm ตอกตะปูฝังใจตัวเอง = สร้างความเดือดร้อนให้ตนเองอย่างใหญ่หลวง: **“My uncle has a bad liver; I tell him that every time he drinks, he's driving another nail into his coffin.”**

Fly off the handle: To become suddenly enraged โกรธขึ้นในบัดดล: “When Jack’s father found out about the car, he really flew off the handle.”

For the birds: Worthless ไร้ค่า: “The last scheme you cooked up was really for the birds.”

Go off the deep end: To act recklessly or hysterically ทำตัวประมาทเสียสติ: “The students were behaving themselves at the party, but then a couple of kids started to go off the deep end.”

Go the whole hog: To engage in something without reservation or constraint เข้าร่วมแบบไม่บันยะบันยัง: “At first, the general had his doubts about the plan, but finally he decided to go the whole hog.”

Hold water: To seem logical and consistent ดูมีเหตุผลสมเหตุสมผล: “At first I was persuaded by the politician’s speech, but upon reflection, I decided that his arguments didn’t hold water.”

Hubris: Arrogance or overbearing pride หยิ่งผยองภาคภูมิใจเกินเหตุ จากภาษากรีกซึ่งมีความหมายว่า “insolence”

Hue and cry: Any loud clamor or protest intended to incite others to action การประท้วงปลุกกระดม: “In the 1980s, arose a great hue and cry for educational reform.”

Murphy’s Law: A rule originated by engineers that states, “If something can go wrong, it will.” An addition to this law reads, “and usually the worst time.” กฎของเมอร์ฟี: หากมีสิ่งใดที่อาจเกิดการผิดพลาดได้ มันมักจะพลาด

Pell-mell: In a confused, disorderly manner สับสนวุ่นวาย: “After the assembly, the students ran pell-mell from the auditorium.”

Read the riot act: To chastise loudly, or to issue a severe warning ว่ากล่าวตักเตือนอย่างรุนแรง: “After the students stormed the administration building, the president of the university came out and read them the riot act.”

Salad days: An expression from SHAKESPEARE’S ANTONY AND CLEOPATRA that refers to the time of youth when one is inexperienced or “green” (like salad) ชาติประสพการณ์

Trial balloon: A small campaign or test designed to gauge public response; the term originally referred to a balloon sent up to determine WEATHER conditions: การรณรงค์หรือการทดสอบเพื่อวัดการตอบสนองของสาธารณชน: “The speech on FREE TRADE that the candidate delivered in Texas last month must have been a trial balloon; the audience reacted with hostility, and he has not mentioned the subject since.”

On the warpath: From a NATIVE AMERICAN expression for war, to be “on the war path” is to be exceedingly angry and to be inclined to take some hostile action: บนเส้นทางสงคราม = โกรธจัดและพร้อมเป็นศัตรู: “Watch out! John got up on the wrong side of the bed and is on the warpath today.”

Wet behind the ears: To be inexperienced and naïve ไร้ประสบการณ์ไม่เดียงสา

Idioms ในภาษาอังกฤษมีมากมาย ผู้สนใจ และปรารถนาใช้ศัพท์สำนวนในการพูดหรือเขียน ต้องอ่านหนังสือภาษาอังกฤษให้มาก ๆ และต้องจำ และนำมาทดลองใช้เมื่อสบโอกาสและอยู่ในบริบทที่เหมาะสม สำนวนทั้งหมดที่นำเสนอเป็นเพียงแค

ตัวอย่างที่ผู้เขียนต้องการสะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รอบ ๆ ตัวเราในปัจจุบัน และความรู้สึกของผู้เขียน ที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุเหล่านั้น

References: The Decade of the “Young Old” Begins by John Parker The Dictionary of Cultural Literacy by E.D. Hirsch et al.

หมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly) ทะเลจีนใต้ เป็นความขัดแย้งระดับโลก ประกอบด้วย สาธารณรัฐประชาชนจีน ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน (พื้นที่ ทะเล ๓.๕ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นเกาะขนาดเล็กจำนวนมาก นำดินมาถม เป็นเกาะเทียมจึงมีขนาดใหญ่ ก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง อ้างสิทธิ์เข้าครอบครอง เกิดเป็นพื้นที่ทับซ้อน)

เสนาศึกษา

พลเอก ทรงพล ไพนุพงศ์

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) กับปฏิบัติการทางทหาร

การลาดตระเวนตามแนวชายแดนด้วยเครื่องบินลาดตระเวนมีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ มีความขัดแย้งเกิดขึ้นตามแนวชายแดนมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น กองทัพต้องการทราบข้อมูลทางทหารในเวลาจริง ประเทศกลุ่มอาเซียนมีความขัดแย้งในหลายพื้นที่ เป็นความขัดแย้งในระดับนานาชาติที่สำคัญคือความขัดแย้งหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly) พื้นที่ขนาด ๓.๕ ล้านตารางกิโลเมตร เป็นความขัดแย้งที่พัฒนาเป็นความขัดแย้งระดับโลก... บทความนี้ กล่าวถึงอากาศยานไร้คนบิน (UAV: Unmanned Aerial Vehicle) ขนาดเล็กและขนาดกลาง การกิจลาดตระเวนหาข่าว ประจําการในกองทัพกลุ่มประเทศอาเซียนกับปฏิบัติการ

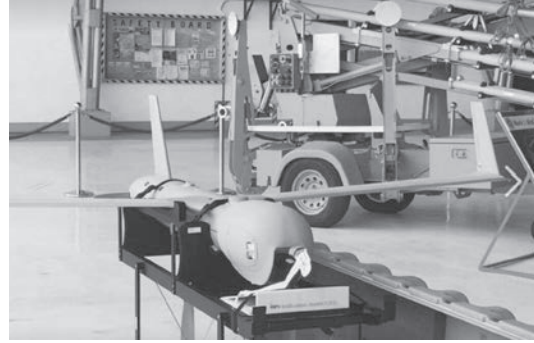
๑. กล่าวทั่วไป

เอเชียแปซิฟิกมีความขัดแย้งระดับนานาชาติ ในหลายพื้นที่ มีผลกระทบต่อนโยบายคือความขัดแย้ง ในปัญหา หมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly) ประกอบด้วย สาธารณรัฐประชาชนจีน ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน เป็นเส้นทางคมนาคมทางทะเลขนส่งสินค้าทั้งวัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูป

และน้ำมันเชื้อเพลิงสู่ประเทศอุตสาหกรรมหนัก เป็นเส้นทางคมนาคมทางทะเลที่สำคัญสายหนึ่งของโลกเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก ผ่านช่องแคบมะละกา (มีเรือสินค้าผ่านปีละกว่า ๗๐,๐๐๐ ลำ) มีความตึงเครียดเกิดขึ้นตลอดมา ของสองชาติมหาอำนาจทางทหารของโลกคือสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศ

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบอาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) ในภารกิจปรับปืนใหญ่ของเรือประจัญบานวิสคอนซิน (BB-64 USS Wisconsin) ปืนใหญ่เรือขนาด ๑๖ นิ้ว มีระยะยิงไกล ๓๘,๐๐๐ เมตร ทำการระดมยิงชายฝั่งเพื่อสนับสนุนหน่วยนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา (USMC) อากาศยานไร้คนขับ (UAV) อาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) ทำการบินได้ ๓๔๘ ชั่วโมงบิน

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ขณะรับมอบของกองทัพอากาศพิลิบปินส์ (PAF) ภารกิจลาดตระเวน กลุ่มประเทศอาเซียนประจำการ ประกอบด้วย พิลิบปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และเวียดนาม

อาเซียนมีส่วนร่วมในความขัดแย้งรวม ๔ ประเทศ คือ พิลิบปินส์ เวียดนาม มาเลเซีย และบรูไน ทุกประเทศได้เพิ่มขีดความสามารถทางด้านความมั่นคงในทุกด้าน ที่สำคัญคือการลาดตระเวนทางอากาศตามแนวชายแดนมีความขัดแย้งให้ทราบข้อมูลข่าวสารทางทหารในเวลารวดเร็ว ต้องใช้เครื่องบินลาดตระเวนตลอดเวลา แต่มีค่าใช้จ่ายที่สูงมากเช่นกัน ดังนั้นต้องใช้การลาดตระเวนทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าและสามารถที่จะทราบข่าวสารทางทหารในเวลาจริง ด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ภารกิจลาดตระเวนมีขนาดเล็ก (อาเซียนประจำการ ๕ ประเทศ คือสแกนอีเกิ้ล น้ำหนัก ๒๒ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๑.๕ แรงม้า ความเร็ว ๑๔๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทำการบินได้ ๒๔ ชั่วโมง) และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ขนาดกลาง (สิงคโปร์ ประจำการคือเฮรอน น้ำหนัก ๑,๑๕๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๑๑๕ แรงม้า ความเร็ว ๑๑๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทำการบินได้ ๕๒ ชั่วโมง)

๒. อากาศยานไร้คนขับ (UAV) กับปฏิบัติการทางทหารในอดีต

๒.๑ สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง

สงครามอ่าวเปอร์เซียครั้งที่หนึ่ง พ.ศ.

๒๕๓๓-๒๕๓๔ กองทัพเรือสหรัฐอเมริกา (US Navy) ใช้อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบอาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) ในภารกิจปรับปืนใหญ่ของเรือประจัญบานวิสคอนซิน (BB-64 USS Wisconsin) ขนาด ๕๗,๕๐๐ ตัน ปืนใหญ่เรือขนาด ๑๖ นิ้ว (หรือ ๔๐๖ มิลลิเมตร มีระยะยิงไกล ๓๘,๐๐๐ เมตร ลูกกระสุนหนัก ๑,๒๐๐ กิโลกรัม รวม ๙ กระบอกต่อหนึ่งลำ) ทำการยิงชายฝั่งสนับสนุนหน่วยนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา (USMC) รวม ๒๔ นัด เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ จากเรือประจัญบานอยู่นอกชายฝั่งอ่าวเปอร์เซีย ได้ทำการยิงชายฝั่งทำลายบังเกอร์และปืนใหญ่ของกองทัพกบฏอิรัก ใกล้กับเมืองคัฟจี (Khafji) เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ การรบยุติลงเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๔ ได้ยิงปืนใหญ่เรือขนาด ๑๖ นิ้ว จำนวน ๓๑๙ นัด เป็นครั้งแรกที่อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบอาร์คิว-๒ (RQ-2 Pioneer) นำออกปฏิบัติการทางทหารขนาดใหญ่ทำการบินได้ ๓๔๘ ชั่วโมงบิน

๒.๒ สงครามกลางเมืองอัฟกานิสถาน

สงครามกลางเมืองอัฟกานิสถานโดยกองกำลังไอซาฟ (ISAF) เริ่มต้นปฏิบัติการ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๔ กำลังทหารส่วนใหญ่จากกองกำลังนาโต้ (NATO) และพันธมิตร นำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ปฏิบัติการส่วนใหญ่ใช้ในภารกิจ

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ขณะเตรียมทำการบินสู่อากาศ สามารถทำการบินขึ้นจากเรือรบ น้ำหนัก ๒๒ กิโลกรัม ยาว ๑.๗๑ เมตร ช่วงปีก ๓.๑๑ เมตร เครื่องยนต์ ขนาด ๑.๕ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๑๔๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทำการบินได้นาน ๒๔ ชั่วโมง (แบบสแกนอีเกิ้ล เป็นอากาศยานไร้คนขับขนาดเล็ก ภารกิจลาดตระเวนหาข่าว)

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮรอน (Heron) ขณะปฏิบัติการทางทหารในอัฟกานิสถาน มีน้ำหนัก ๑,๑๕๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๑๑๕ แรงม้า ความเร็ว ๑๑๒ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และทำการบินได้ ๕๒ ชั่วโมง (ส่วนประกอบที่สำคัญคือ โครงอากาศยาน เครื่องยนต์ ระบบควบคุมระบบส่งและนำกลับ ระบบนำร่อง อุปกรณ์ตรวจจับ และระบบเชื่อมต่อและเก็บข้อมูล)

ลาดตระเวนที่สำคัญ ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา (เอ็มคิว-๑ พีรีเดเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐), เยอรมัน (เฮรอน แคมป์ มาร์มอล จังหวัดบัลด์ พ.ศ.๒๕๕๓), อังกฤษ (เฮอร์เมส ๔๕๐ แคมป์ บาสซัน จังหวัดเฮลมันด์ พ.ศ.๒๕๕๐ ปฏิบัติการนาน ๘ ปี ทำการบินได้ ๗๐,๐๐๐ ชั่วโมงบิน), แคนาดา (เฮรอน จังหวัดกันดาฮาร์ พ.ศ.๒๕๕๒), ออสเตรเลีย (เฮรอน จังหวัดคูรุซกัน เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๗ ทำการบินได้ ๒๗,๐๐๐ ชั่วโมงบิน) และสิงคโปร์ (เซดเซอร์ จังหวัดคูรุซกัน พ.ศ.๒๕๕๐ ปฏิบัติการนาน ๓ ปี)

๓. ประเทศอาเซียนกับอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

๓.๑ กลุ่มประเทศที่ขัดแย้งในปัญหาหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly)

๓.๑.๑ มาเลเซีย

กองทัพเรือมาเลเซีย (RMN) จัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่นใหม่สแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) จำนวน ๑๒ เครื่อง เป็นเงิน ๑๙.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒ รับมอบชุดแรก ๖ เครื่อง พร้อมด้วยระบบส่งกำลังบำรุง เมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓

ประจำการฝูงบินที่ ๖๐๑ จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๑ ส่วนอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ที่เหลือจะรับมอบในปี พ.ศ.๒๕๖๕ มาเลเซียมีชายฝั่งทะเลยาว ๔,๖๗๕ กิโลเมตร

๓.๑.๒ ฟิลิปปินส์

กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAF) จัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่นใหม่สแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) จำนวน ๘ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒ ประจำการฝูงบินที่ ๓๐๓๑ กองบินข่าวอากาศและรักษาความปลอดภัยที่ ๓๐๐ ฐานทัพอากาศที่เกาะปาลาวัน (Palawan) ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอยู่ใกล้กับพื้นที่ความขัดแย้งของหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly) พื้นที่ขนาด ๑๔,๖๔๙ ตารางกิโลเมตร และ ประชากร ๐.๔๙ ล้านคน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการลาดตระเวนบริเวณพื้นที่ขัดแย้งได้อย่างรวดเร็วทราบสถานการณ์ในเวลาจริง ฟิลิปปินส์มีชายฝั่งทะเลยาว ๓๖,๒๘๙ กิโลเมตร

กองทัพอากาศฟิลิปปินส์ (PAF) จัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮอร์เมส ๔๕๐

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮร์เมส ๔๕๐ (Hermes 450) กองทัพบกไทย น้ำหนัก ๔๕๐ กิโลกรัม ยาว ๖.๑ เมตร ช่วงปีก ๑๐.๕ เมตร เครื่องยนต์ ขนาด ๕๒ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๑๗๖ กิโลเมตร และบินได้นาน ๒๐ ชั่วโมง กลุ่มอาเซียนประจำการ ประกอบด้วย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และไทย (แบบเฮร์เมส ๔๕๐ อากาศยานไร้คนขับขนาดกลาง ภารกิจลาดตระเวนหาข่าว)

(Hermes 450) น้ำหนัก ๕๕๐ กิโลกรัม (ผลิตครั้งแรก พ.ศ.๒๕๔๑) น้ำหนักบรรทุก ๑๘๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุด ๑๗๖ กิโลเมตร และบินได้นาน ๒๐ ชั่วโมง) จำนวน ๔ เครื่อง และแบบเฮร์เมส ๙๐๐ (Hermes 900) ขนาดกลาง น้ำหนัก ๑,๑๐๐ กิโลกรัม (ผลิตครั้งแรก พ.ศ.๒๕๕๕) น้ำหนักบรรทุก ๓๕๐ กิโลกรัม ความเร็วสูงสุด ๒๒๐ กิโลเมตร และบินได้นาน ๓๖ ชั่วโมง) จำนวน ๙ เครื่อง จากประเทศอิสราเอล ฟิลิปปินส์จะรับมอบปลายปี พ.ศ.๒๕๖๓

๓.๑.๓ เวียดนาม

กองทัพเรือเวียดนามจัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่นใหม่สแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) จำนวน ๖ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒ เวียดนามมีชายฝั่งทะเลยาว ๓,๔๔๔ กิโลเมตร อยู่ใกล้กับพื้นที่ความขัดแย้งของหมู่เกาะสปรตลีย์ (Spratly)

๓.๒ กลุ่มประเทศอาเซียนที่ไม่ได้ขัดแย้งในปัญหาหมู่เกาะสปรตลีย์ (Spratly)

๓.๒.๑ อินโดนีเซีย

กองทัพเรืออินโดนีเซีย (TNI-AL) จัดหาอากาศยานไร้คนขับ (UAV) รุ่นใหม่แบบสแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) จำนวน ๘ เครื่อง เป็นเงิน ๙.๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๒ จะได้รับมอบในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕ อินโดนีเซียมีชายฝั่งทะเลยาว ๙๕,๑๘๑ กิโลเมตร เมื่อสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ประกาศแผนที่เส้นประเก้าเส้น (Nine-dash line) ครอบคลุมพื้นที่หมู่เกาะสปรตลีย์ (Spratly) ถึงร้อยละ ๙๐ ยิ่งเพิ่มความขัดแย้งมากยิ่งขึ้นและไม่มีประเทศใดยอมรับ เพราะเป็นแนวอยู่ใกล้ชิดกับชายฝั่งของประเทศที่ขัดแย้งทั้งสิ้น

๓.๒.๒ สิงคโปร์

กองทัพเรือสิงคโปร์ (RSN) ประจำการด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) สแกนอีเกิ้ล (ScanEagle) ประจำการบนเรือคอร์เวตจรวดนำวิถีชั้นวิคทอรี (Victory-class) ขนาด ๕๙๐ ตัน ลูกเรือ ๔๙ นาย ความเร็ว ๓๗ นอต นำเข้าประจำการระหว่างปี พ.ศ.๒๕๓๓-๒๕๓๔ จำนวน ๖ ลำ เมื่อปฏิบัติการทางทะเลได้ส่งอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ขึ้นทำการ

อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮอริเมส ๙๐๐ (Hermes 900) น้ำหนัก ๑,๑๐๐ กิโลกรัม ยาว ๘.๓ เมตร ช่วงปีก ๑๕ เมตร เครื่องยนต์ ขนาด ๑๑๕ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๒๒๐ กิโลเมตร และบินได้นาน ๓๖ ชั่วโมง (ในภาพของกองทัพอากาศฟิลิปปินส์ขณะทำการบินทดสอบ) มีผู้ควบคุมภาคพื้นดิน ๒ นาย (อากาศยานไร้คนขับมี ๓ ขนาด คือขนาดเล็ก, ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ใช้ติดจรวดนำวิถีด้วยแสงเลเซอร์แบบเฮลไฟร์ รวม ๒ ลูก โจมตีภาคพื้นดิน ต้องมีผู้ชี้เป้าหมาย)

บินเหนือพื้นที่เป้าหมายจะสามารถตรวจการณ์ได้อย่างกว้างขวางทราบข้อมูลในทุกมิติได้อย่างรวดเร็วในเวลาจริง ทำเรื่องสิงคโปร์มีความสำคัญต่อการขนส่งสินค้าในภูมิภาค (เช่น น้ำมันปาล์ม ยางพารา ข้าว และกาแฟ) พร้อมด้วยเรือบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่จากอ่าวเปอร์เซียสู่กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหนัก ประเทศสิงคโปร์อยู่ใกล้กับพื้นที่ขัดแย้งหมู่เกาะสปรตลีย์ (Spratly)

กองทัพอากาศสิงคโปร์ (RSAF) ประจําการด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ภารกิจลาดตระเวน ประกอบด้วยฝูงบินที่ ๑๑๙ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮอรอน (Heron) แคมป์มูไร (Murai), ฝูงบินที่ ๑๒๘ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเซิร์ชเชอร์ (Searcher) แคมป์มูไร (Murai) และฝูงบินที่ ๑๑๖ อากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเฮอเมส ๔๕๐ (Hermes 450) ฐานทัพอากาศเตงกาอี (Tengah Air Base)

๓.๒.๓ ไทย

กองทัพบกไทย (RTA) ประจําการด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) เฮอริเมส ๔๕๐ (Hermes 450) จำนวน ๔ เครื่อง ประจําการกองพันบินที่ ๒๑ ศูนย์การบินทหารบก ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทร์รา จังหวัดลพบุรี ก่อนนั้นกองทัพบก (RTA) ประจําการด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบเซิร์ชเชอร์ (Searcher) กองร้อยทหารปืนใหญ่ค้นหาเป้าหมาย กองพลทหารปืนใหญ่ จังหวัดลพบุรี น้ำหนัก ๕๐๐ กิโลกรัม เครื่องยนต์ ขนาด ๔๗ แรงม้า ความเร็วสูงสุด ๒๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และปฏิบัติการนาน ๑๘ ชั่วโมง กองทัพอากาศไทย (RTAF) นำอากาศยานไร้คนขับ (UAV) แบบแอโรโรสตาร์ (Aerostar) จากกองบิน ๔ ค้นหาเฮลิคอปเตอร์แบบเบลล์-๔๑๒ ประสบอุบัติเหตุตก เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง รอยต่อจังหวัดระยองและจังหวัดจันทบุรี

๔. อากาศยานไร้คนบิน (UAV) กับปฏิบัติการทางพลเรือน

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) เริ่มต้นปฏิบัติการโดยกองทัพอิสราเอลใช้ในการลาดตระเวนสามารถได้ข้อมูลทางทหารในเวลาจริง ต่อมาหลายประเทศนำเข้าประจำการอย่างแพร่หลายส่วนใหญ่ใช้ในการทางทหารด้านการลาดตระเวน แต่ปัจจุบันหลายประเทศมีภัยคุกคามทางด้านความมั่นคงของประชาชนหลายด้าน เช่น พายุไต้ฝุ่น ไฟไหม้ป่าขนาดใหญ่ (แนวชายแดนเพื่อนบ้าน และที่เกาะสุมาตรา) และแผ่นดินไหว (อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์อยู่ในแนวแผ่นดินไหวของโลก) เป็นปฏิบัติการของอากาศยานไร้คนบิน (UAV) ทางด้านพลเรือนสามารถส่งอากาศยานไร้คนบิน (UAV) ปฏิบัติการลาดตระเวนเพื่อสำรวจความเสียหายในทุกมิติของพื้นที่ประสบภัยสามารถเป็นข้อมูลให้ความช่วยเหลือภารกิจค้นหาและกู้ภัยได้อย่างรวดเร็ว

ปี พ.ศ.๒๕๖๓ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีพายุหมุนในมหาสมุทรแปซิฟิก สามารถขยายตัวมีความเร็วที่จุดศูนย์กลางเร็วมากจนเป็นพายุไต้ฝุ่นจำนวน ๑๑ ลูก ระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๓ เมื่อพายุเคลื่อนตัวเข้าสู่ชายฝั่งจะก่อ

ความเสียหายอย่างมากตามทิศทางของพายุ ความเร็วของลมและมวนน้ำจำนวนมากก่อความสูญเสียจำนวนมากต่อประชากรในพื้นที่ การช่วยเหลือประชากรที่เดือดร้อนเกิดจากพายุไต้ฝุ่นอย่างรวดเร็วมีความสำคัญยิ่ง ข้อมูลความเสียหายที่เกิดขึ้นได้จากการใช้อากาศยานไร้คนบิน (UAV) สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

๕. บทสรุป

อากาศยานไร้คนบิน (UAV) นำมาใช้ในภารกิจทางทหารโดยกองทัพอิสราเอล ทำการลาดตระเวนเพื่อให้ได้ข่าวสารทางทหารในเวลาจริง เป็นข้อมูลทางทหารเพื่อจะปฏิบัติการทางทหารต่อไป แต่ปัจจุบันมีภัยคุกคามทางด้านพลเรือนที่ได้รับ ความเสียหายจากธรรมชาติ ที่สำคัญประกอบด้วย พายุไต้ฝุ่น ไฟไหม้ป่า และแผ่นดินไหว อากาศยานไร้คนบิน (UAV) สามารถทำการลาดตระเวนเพื่อให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทำการประเมินความสูญเสียได้อย่างรวดเร็ว เพื่อจะช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับ ความเสียหายได้อย่างรวดเร็วมากที่สุด

บรรณานุกรม

1. en.wikipedia.org/wiki/Boeing_Instu_ScanEagle
2. en.wikipedia.org/wiki/Republic_of_Singapore_Air_Force
3. en.wikipedia.org/wiki/Philippine_Air_Force
4. en.wikipedia.org/wiki/Royal_Lhai_Army
5. en.wikipedia.org/wiki/USS_Wisconsin_(BB-64)
6. en.wikipedia.org/wiki/AAI_RQ-2_Pioneer
7. en.wikipedia.org/wiki/Indonesia_Navy
8. en.wikipedia.org/wiki/Elbit_Hermes_450
9. The World Defence Almanac 2015, Asian and Far East P.321-P.355.

เสียงช็อกโกแลตซิสต์ (Chocolate Cyst)

พ.อ.นพ.ยรรยงค์ อิมสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.)

กองบัญชาการกองทัพไทย

ช็อกโกแลตซิสต์ (Chocolate Cyst) เป็นโรคเยื่อโพรงมดลูกเจริญเติบโตผิดที่ชนิดหนึ่ง ทางแพทย์เชื่อว่าเกิดจากการที่เลือดประจำเดือนไหลย้อนกลับ ปกติเลือดประจำเดือนจะไหลออกมาทางช่องคลอด แต่กลับมีเลือดประจำเดือนส่วนหนึ่งไหลย้อนไปทางหลอดมดลูกเข้าไปในช่องท้องแล้วไปฝังตัวที่รังไข่จนทำให้เกิดเป็นถุงน้ำหรือซิสต์ที่มีเลือดคั่งภายในนานจนกลายเป็นเลือดสีน้ำตาลเข้มเหมือนช็อกโกแลต (อธิบายได้ว่า ถุงน้ำซิสต์เลือดที่มีเลือดอยู่ในถุงซิสต์นั้น เมื่อเลือดหยุดไหลน้ำเลือดก็จะถูกดูดซึมกลับทำให้เลือดในถุงเข้มข้นขึ้นและ

เมื่อเลือดค้างอยู่ในถุงนาน ๆ ก็จะกลายเป็นสีน้ำตาลเข้มมีลักษณะเหมือนช็อกโกแลต) และเลือดประจำเดือนส่วนหนึ่งที่ไหลย้อนไปทางหลอดมดลูกเข้าไปในช่องท้องนั้นอาจไปเจริญเติบโตในอวัยวะต่าง ๆ เช่น อังเชิงกราน ท่อรังไข่ ลำไส้ ช่องคลอด มดลูก กระเพาะปัสสาวะ คุณผู้หญิงทุกคนมีโอกาสเป็นโรคนี้ได้เพียงแต่จะแสดงอาการหรือส่งผลต่อร่างกายมากน้อยต่างกันไปในแต่ละคน ถึงแม้จะไม่ใช่วิธีร้ายที่อันตรายถึงชีวิตโอกาสเป็นมะเร็งน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ) แต่ก็สร้างความทรมานให้หญิงที่เป็นโรคนี้ได้ไม่น้อย

อาการเสี่ยงเป็นช็อกโกแลตซิสต์

• **ปวดท้องประจำเดือนมากผิดปกติ** และปวดประจำเดือนมากขึ้น ๆ ทุกเดือน รวมถึงการปวดท้องน้อยเวลามีเพศสัมพันธ์

• **ประจำเดือนมามากผิดปกติ หรือ ประจำเดือนมานานกว่า ๗ วัน** และการมีเลือดออกทางช่องคลอดอย่างผิดปกติ

• **ประจำเดือนมาถี่** หรือระยะห่างระหว่างที่เป็นประจำเดือนแต่ละรอบสั้นกว่าปกติ คือ มีประจำเดือนมากกว่าเดือนละ ๒ ครั้ง

• **บัสสาวะบ่อยขึ้นกว่าปกติ** อาจเป็นเพราะก้อนซิสต์มีขนาดใหญ่ และไปเบียดกระเพาะปัสสาวะจนทำให้ปวดบัสสาวะเร็วบ่อยขึ้นกว่าปกติ

• **ถ่ายอุจจาระเป็นเลือด** หรือบัสสาวะเป็นเลือด ในช่วงมีประจำเดือน

• **ผอมแต่มีพุงและคลำพบก้อนผิดปกติที่ท้องน้อย** ให้ตั้งข้อสงสัยว่าอาจมีถุงน้ำขนาดใหญ่เกิดขึ้นภายในท้อง

• **บางรายตรวจพบว่าโรคนี้อาจเป็นสาเหตุของการมีบุตรยาก** เนื่องจากท่อ นำไข่ตีบตันทำให้ไข่ไม่สามารถเดินทางได้สะดวกซึ่งเป็นอีกหนึ่งสาเหตุมาจากช็อกโกแลตซิสต์ เพราะเมื่อเยื่อโพรงมดลูกนี้ไปเกาะอยู่บนรังไข่ ทำให้รังไข่มีพื้นที่ในการผลิตไข่และสร้างฮอร์โมนน้อยลงเพราะถูกแทนที่ด้วยช็อกโกแลตซิสต์ ไข่ที่ผลิตได้ก็ด้วยคุณภาพ และยังทำให้ท่อรังไข่คดงอ ไข่กับอสุจิที่ผสมกันแล้วจึงผ่านมาฝังตัวได้อย่างไม่สมบูรณ์

• **บางรายอาจไม่มีอาการใดๆ แสดงออกมาเลยแต่คลำพบก้อนผิดปกติบริเวณท้องน้อย** ซึ่งอาจจะอยู่ตรงกลางหรือด้านข้างท้องน้อย เนื่องจากถุงน้ำโตขึ้นจนมีขนาดใหญ่และอยู่ในระยะที่เป็นอันตรายอาจแตกได้

• **หากสำรวจตัวเองแล้วพบว่ามีอาการดังที่กล่าวมานี้** ให้ตั้งข้อสงสัยไว้ก่อนเลยว่าคุณอาจเป็นช็อกโกแลตซิสต์ จึงควรรีบพบสูตินรีแพทย์เพื่อ

ตรวจอัลตราซาวด์ ทำการวินิจฉัยและหาวิธีรักษาต่อไป

สาเหตุของช็อกโกแลตซิสต์

ปัจจุบันยังไม่ทราบสาเหตุการเกิดที่แน่ชัด แต่สันนิษฐานว่าน่าจะเกิดจาก ประจำเดือนไหลย้อนกลับไปในรังไข่ (Retrograde Menstruation) เพราะในสภาวะปกติของแต่ละเดือนจะมีการสร้างเยื่อบุขึ้นในมดลูก เพื่อรองรับไข่ที่จะมาฝังตัว แต่เมื่อไม่มีการฝังตัวก็จะทำให้เยื่อบุโพรงมดลูกที่ถูกสร้างขึ้นหลุดลอกออกมาเป็นประจำเดือนทางช่องคลอด แต่ในกรณีของการเกิดช็อกโกแลตซิสต์ การบีบตัวของมดลูกบางจังหวะทำให้ประจำเดือนไหลย้อนไปทางปลายท่อ นำไข่แทนที่จะไหลลงข้างล่างทางช่องคลอดเพียงทางเดียว จึงทำให้เซลล์เยื่อบุโพรงมดลูกไปฝังตัวและเจริญเติบโตในรังไข่จนเกิดเป็นถุงน้ำหรือซิสต์ขึ้น เมื่อถึงช่วงเวลาเป็นประจำเดือนถุงน้ำหรือซิสต์ดังกล่าวก็จะมีเลือดออกในถุงเหมือนเยื่อบุโพรงมดลูกลอกตัว จนถุงน้ำมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ และมีลักษณะเป็นเลือดเก่า ๆ (สีน้ำตาลเข้มเหมือนช็อกโกแลต) อยู่ภายใน นอกจากนี้ยังมีอีกหลายข้อสันนิษฐานที่พยายามอธิบายสาเหตุการเกิดของช็อกโกแลตซิสต์ เช่น เยื่อบุช่องท้องเกิดการระคายเคือง (Transformation Of Peritoneal Cells) จากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนหรือระบบภูมิคุ้มกัน การเปลี่ยนแปลงของเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อน (Embryonic Cell Transformation) จากอิทธิพลของฮอร์โมน แผลหลังผ่าตัด (Surgical Scar Implantation) หรือ ความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน (Immune System Disorder) ทั้งนี้ยังพบว่า มีปัจจัยเสี่ยงที่พัฒนาให้เกิดช็อกโกแลตซิสต์ขึ้นในบุคคลบางกลุ่มได้ง่าย โดยเฉพาะผู้หญิงที่อยู่ในช่วงอายุ ๒๕-๔๐ ปี มีประวัติบุคคลในครอบครัวเป็นโรคนี้นี้ ไม่เคยมีบุตรมาก่อน หรือมีรอบเดือนผิดปกติ เช่น ประจำเดือนมามากและมีระยะเวลา นานกว่า

ปกติ รอบเดือนสั้น เริ่มมีประจำเดือนครั้งแรกตั้งแต่อายุยังน้อย

การวินิจฉัยซ็อกโกแลตชีสต์

แพทย์จะสอบถามประวัติทางการแพทย์ของผู้ป่วยและบุคคลในครอบครัวที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับตัวโรค อาการของผู้ป่วยตั้งแต่ปวดในลักษณะไหน บริเวณที่มีอาการปวด เกิดขึ้นเมื่อไร หรือประวัติการปวดประจำเดือนและการมีเพศสัมพันธ์ จากนั้นจะมีการตรวจสุขภาพทั่วไปซึ่งการตรวจหลักที่ใช้ประกอบการวินิจฉัยจะควบคู่กับข้อมูลที่สอบถามผู้ป่วยจะแบ่งออกเป็น

- **การตรวจภายใน** เป็นการตรวจหาความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับอวัยวะบริเวณอุ้งเชิงกราน อวัยวะเพศ และทวารหนัก ทำให้แพทย์สามารถตรวจดูว่ามีเยื่อบุมดลูกเจริญผิดที่หรือไม่ หรือมดลูกมีขนาดใหญ่มากกว่าเดิม มีก้อนบริเวณมดลูกและรังไข่เกิดขึ้นไม่ แต่ในกรณีที่ถุงน้ำหรือซีสต์มีขนาดเล็กมากก็อาจมีโอกาสดูไม่พบได้เช่นกัน

- **การตรวจอัลตราซาวด์** เป็นการตรวจวิเคราะห์ด้วยคลื่นเสียงความถี่สูงผ่านผนังหน้าท้องเข้าไปภายในช่องท้องหรือสอดอุปกรณ์สำหรับการตรวจอัลตราซาวด์เข้าไปทางช่องคลอด เพื่อตรวจดูอวัยวะภายในอุ้งเชิงกราน ซึ่งสามารถตรวจพบก้อนถุงน้ำหรือซีสต์ขนาดเล็ก แต่ไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้อย่างละเอียด เช่น การเกิดพังผืดภายในช่องท้อง

- **การผ่าตัดส่องกล้องตรวจช่องท้อง (Laparoscopic Surgery)** เมื่อการตรวจภายใน

และตรวจอัลตราซาวด์ให้ข้อมูลไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัยโรค แพทย์อาจมีการส่องกล้องตรวจดูความผิดปกติภายในช่องท้อง ซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยวินิจฉัยได้แม่นยำมากที่สุด โดยเริ่มจากการยาสลบในห้องผ่าตัด จากนั้นเปิดแผลขนาดเล็กได้สะดือและสอดกล้องพิเศษลงไปตรวจดูภายในช่องท้องทำให้สูตินรีแพทย์สามารถมองเห็นความผิดปกติได้ชัดเจน สามารถระบุตำแหน่งและขนาดของถุงน้ำหรือซีสต์ที่ตรวจพบได้ เพื่อเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยต่อไป

การรักษาซ็อกโกแลตชีสต์

แนวทางในการรักษาส่วนใหญ่จะเป็นการใช้ยาและการผ่าตัด โดยขึ้นอยู่กับความรุนแรงของอาการและความประสงค์ในการมีบุตรของผู้ป่วย

การรักษาซ็อกโกแลตชีสต์โดยการใช้ยา จะแบ่งตัวยากออกเป็น ๒ กลุ่มได้แก่

- **ยาแก้ปวดที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non Steroidal Anti-Inflammatory Drugs)** หรือเรียกแบบย่อว่า ยาเอ็นเสด (NSAIDs) เพื่อช่วยบรรเทาอาการปวดท้องน้อยหรือปวดระหว่างมีรอบเดือนที่ไม่รุนแรง ตัวอย่างยาที่นิยมใช้ เช่น ยาไอบรูโพรเฟน (Ibuprofen) ยานาพรอกเซน (Naproxen)

- **ยาฮอร์โมนเพศหญิง (Hormone Therapy)** ใช้ในกรณีที่ผู้ป่วยมีอาการปวดมากและไม่ได้วางแผนตั้งครรภ์ในระยะอันใกล้ แพทย์อาจแนะนำให้ใช้ยาฮอร์โมนเพศหญิง เพราะการเพิ่มหรือลดของฮอร์โมนในช่วงรอบเดือนอาจส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเยื่อบุมดลูก โดยตัวยาคจะช่วยชะลอการเจริญเติบโตของเซลล์ให้ช้าลงและป้องกันการฝังตัวใหม่ของเซลล์เยื่อบุมดลูก ผู้ป่วยอาจต้องให้ยาเป็นระยะเวลาประมาณ ๓-๖ เดือนตามอาการแต่ละคน แต่ในบางรายอาจพบอาการได้ใหม่หลังหยุดให้ยาคือ ตัวอย่างยาที่ใช้บ่อย เช่น ยาคุมกำเนิดรูปแบบต่าง ๆ ยากลุ่มฮอร์โมนโกนาโดโทรปิน รีลีสซิง (Gonado-

ซีออกโกแลตซีสต์

โรคที่ผู้หญิงเสี่ยงเป็นทุกคน

อาการปวดท้อง เป็นอาการเตือนที่ชัดเจนกรณีที่จะเกิดซีออกโกแลตซีสต์ โรคนี้เกิดขึ้นได้ 10-20% ในผู้หญิง

สาเหตุ ประจำเดือนไหลย้อนไปทางปีกมดลูก แล้วเข้าไปฝังตัวในจุดอื่นๆ ส่วนมากพบบริเวณ รังไข่

อาการ ปวดท้องมาก หรือปวดท้องน้อยเรื้อรังและปวดมากขึ้นทุกเดือน ปวดตั้งแต่สะตอไปถึงเชิงกราน และบั้นเอวไปถึงก้นกบ

tropin Releasing Hormone: GnRH) ยาฮอร์โมนโปรเจสเตอโรน (Progestin Therapy) ยาดานาซอล (Danazol)

การผ่าตัดซีออกโกแลตซีสต์ เมื่อการรักษาด้วยยาไปเป็นระยะเวลาช่วงหนึ่งแล้วไม่ช่วยให้อาการดีขึ้นผู้ป่วยยังคงมีอาการปวดท้องอย่างรุนแรงเนื่องจากถุงน้ำมีขนาดใหญ่จนอาจกระทบกับอวัยวะอื่น แพทย์มักจะแนะนำให้ผู้ป่วยผ่าตัด เพื่อนำเซลล์เยื่อโพรงมดลูกนี้ออกจากรังไข่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการผ่าตัดผ่านกล้องมากกว่าการผ่าตัดทางหน้าท้อง เนื่องจากรอยแผลมีขนาดเล็ก ใช้ระยะเวลาพักฟื้นน้อย และยังสามารถมีบุตรได้ในอนาคต ในกรณีที่อาการรุนแรงมาก แพทย์อาจพิจารณาให้ผ่าตัดมดลูกหรือรังไข่ออกทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ผู้ป่วยเข้าสู่ภาวะหมดระดูหรือหมดประจำเดือนเร็วกว่าปกติ และต้องมีการใช้ฮอร์โมนทดแทน (Hormone Replacement Therapy) เข้ามาช่วยเสริม

ภาวะแทรกซ้อนของซีออกโกแลตซีสต์

ผู้ป่วยมักมีอาการปวดท้องน้อยเรื้อรัง บางรายอาจเกิดถุงน้ำแตกหรือฉีกขาด จึงต้องได้รับการผ่าตัดอย่างเร่งด่วน รวมไปถึงมีบุตรยาก เนื่องจาก

ถุงน้ำอาจไปขวางการเดินทางของไข่ที่ได้รับการปฏิสนธิแล้วไม่เข้าไปฝังตัวที่โพรงมดลูกได้อย่างสมบูรณ์

การป้องกันซีออกโกแลตซีสต์

ซีออกโกแลตซีสต์ไม่สามารถป้องกันได้ เนื่องจากยังไม่ทราบสาเหตุการเกิดที่แน่ชัด แต่เชื่อว่าการใช้ยาคุมกำเนิดเป็นระยะเวลานาน เช่น ห่วงคุมกำเนิด ยาเม็ดหรือแผ่นแปะคุมกำเนิด อาจช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดซีออกโกแลตซีสต์ให้น้อยลง อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยควรดูแลสุขภาพให้แข็งแรง ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อพบความผิดปกติใดๆ ควรไปพบแพทย์

เอกสาร และ ภาพอ้างอิงบทความนี้ :

- <https://images.app.goo.gl/zfzQPBe4nw4YGyZS6>
- <https://images.app.goo.gl/ZTBo2bjzQGYVWEas5>
- <https://images.app.goo.gl/oYtJStLa2BnTrfb57>
- <https://images.app.goo.gl/anQMJuajRxEbGyg6>
- <https://images.app.goo.gl/irRWKyaiTFUxiL8o6>

ตำนาน...

สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

โดย ปารมิตตา สุทรนันท์

(ภาค ๑)

ตอนที่ ๑๑

“วันแรกที่ สิน เป็นเด็กวัด”

ตั้งแต่เช้า จนถึงก่อนเข้านอน ที่เด็กวัดทั้ง ๑๔ คน ได้ใช้ชีวิตร่วมกัน ในสายตาผู้พบเห็นก็คิดว่า สิน เป็นหัวโจกเสียแล้ว ทั้ง ๆ ที่ สิน เป็นคนสุขุม เยือกเย็น และพูดน้อย แต่ด้วยความที่ สิน มีเพื่อนรัก ติดตามมาเป็นเด็กวัดด้วยกันถึง ๕ คน เวลาเดินไป ไหนมาไหน สินก็จะถูกห้อมล้อมและแวดล้อมด้วย เพื่อนสนิททั้ง ๕ คน รวมทั้งเพื่อนคนอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง จึงทำให้ดูเหมือนว่า สิน เป็น หัวโจก นั้นเอง

สินอายุ ๙ ปี รูปร่างมีเค้าที่เด่นชัดว่า...สูงใหญ่ ได้สัดส่วน หน้าตาคมสัน จมูกโด่ง ดวงตาโตคม แต่แววตาเปี่ยมไปด้วยความสุข และ อ่อนโยน คิ้วดกดำ ริมฝีปากสมส่วนกับใบหน้า และผิวขาวสะอาดสะอาดอันเมื่อมองตั้งแต่เส้นผมจรดปลายนิ้วเท้า สง่างามยิ่ง

จะว่าอย่างไรก็ตาม ผู้คน และ พระเณรในวัด รวมทั้งเด็กวัดทั้งหมด ต่างมองว่าสิน เป็นเพียงลูกคนจีน ชื่อ ไหฮอง เป็นนายอากรบ่อนเบี้ย และมีคุณตาคุณยายเป็นผู้ที่มั่งคั่ง แต่คุณตาก็ยังเป็นคนจีนอีก เพราะ เจ้าพระยาจักรีได้ ขอมมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม จึงทำให้สินดูดีขึ้น ทุกคนในวัดเข้าใจเช่นนี้ แม้แต่เพื่อนรักทั้ง ๔ คน คงมีแต่ ขต เท่านั้นที่รู้ความจริง ขต เป็นคนเชื่อใจได้ความจริงนี้จึงไม่แครงพราย...

ในสมัยนั้น การแบ่งชั้นวรรณะกันมีสูงมาก

เจ้าขุนมูลนายหรือขุนนางทั้งหลายล้วนถือตัว ไม่ค่อยลดตัวมาคบกับชาวบ้านหรือคนธรรมดา ความคิดและความยึดถือต่าง ๆ เหล่านี้ ก็ได้ถูกถ่ายทอดมาถึงบุตรหลาน สืบต่อกันมาเป็นรุ่น ๆ และนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ ตัวง บุนนาค ผู้ที่เป็นลูกเจ้าขุนมูลนาย ยังตะขิดตะขวงใจ ที่จะคบหาและเป็นเพื่อนกับลูกชาวบ้านหรือลูกเจ้าลูกจिनอย่างสินได้อย่างสนิทใจ ถึง ตัวง กับ บุนนาค จะรู้สึกอย่างไรกับเพื่อน ๆ

ก็ตาม แต่สำหรับวัดโกชาวาส แห่งนี้ พระอาจารย์ทองดี ตั้งกฎระเบียบไว้ว่า เด็กทุกคนที่เข้ามาอยู่ในวัดนี้ ต่างก็เข้ามาศึกษาเล่าเรียนเหมือนกัน ดังนั้นทุกคนจะมีศักดิ์และสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นลูกเจ้าขุนขุนนาย หรือลูกบ่าวไพร่ และก่อนที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะนำบุตรหลานเข้ามาฝากที่วัดนี้ ทางวัด หรือพระอาจารย์ทองดี จะแจ้งกฎข้อนี้ให้รับรู้ก่อน และถ้ารับไม่ได้ก็ไม่ต้องส่งบุตรหลานเข้ามา

ทั้งตัว และ บุณนาค จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงกฎข้อนี้ได้...

คืนแรก ที่ลินนอนที่วัด

ในฐานะเด็กวัด นี่เป็นครั้งแรกในชีวิต ที่ ลินห่างแม่ เขารู้สึกเหงา ว่าเหว เหมือนขาดสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตไป แม้จะมีเพื่อนรักทั้ง ๕ คน นอนขนบข้างข้างซ้ายขวา และ หยอกล้อเล่นกันอย่างสนุกสนาน แต่ก็ไม่มีอะไรจะมาทดแทน แม่คนเอี้ยงของเขาได้ ลินคิดถึงแม่อย่างจับใจ แต่ก็ไม่แสดงอะไรให้ใครได้เห็น คบเล่นกับเพื่อนตามปกติ

คืนนี้...กว่า ลิน จะนอนหลับได้ ก็เกือบเที่ยงคืน ลิน นอนสะดุ้งผวา หลับ ๆ ตื่นตลอดทั้งคืน ทั้งด้วยความแปลกที่ และด้วยความกังวลถึงแม่ ทำให้บางครั้งสะดุ้งตื่นขึ้นมา สะลิมสะลือ ยังคิดว่าตัวเองนอนอยู่ที่บ้าน พอตั้งสติได้จึงรู้ว่าตอนนี้นอนอยู่ที่วัดถึง ลิน จะเป็นคนเข้มแข็งอดทน แต่ลิน ก็อดคิดถึงตากับยายไม่ได้เหมือนกัน และ โดยเฉพาะกับแม่คนเอี้ยงนั้น เมื่อลินนึกขึ้นมา ใจลิน ก็หวิว ๆ

นกเอี้ยง ก็เช่นกัน ทั้งคิดถึงและห่วงลูก รู้แน่ ๆ ว่าคืนนี้จะไม่ได้นอนด้วยกันกับลูก นกเอี้ยงอยากให้ใครไปดูแลลินที่วัดให้ แล้วกลับมารายงานให้ตัวเองรับรู้ จึงชวนเหมยฮั่ว เดินไปหาพ่อ กับ แม่ เพื่อจะให้ช่วยส่งคนไปดูลูกให้

ระหว่างรอทานอาหารมื้อเย็น เจ้าสัวซุ่น นั่งคุยกับไหสอง อยู่หน้าบ้าน มองเห็นนกเอี้ยงกับเหมยฮั่ว กำลังเดินมาแต่ไกล เจ้าสัวซุ่น หัวเราะเบาๆ สะกิดไหไหสองดู พร้อมกับพูดว่า ...

“ดูท่าคงจักเหงาคิดถึงลูก จนอยู่ไม่สุข”

“ก็น่าเห็นใจนะขอรับ สองแม่ลูกไม่เคยแยกเรือนนอนกัน”

“มันก็จริงอยู่ แต่ที่นี่มันก็เป็นเรื่องธรรมดาของลูกผู้ชาย และยังลูกผู้ชายเยี่ยงเจ้าสินด้วย ”

นกเอี้ยง กับ เหมยฮั่ว เดินเข้ามาหยุดตรงหน้าบิดา ที่กำลังคุยกับไหสองอยู่

“อ้าว...คุณหนู...แม่” ไหสอง ร้องทัก นกเอี้ยงและเหมยฮั่ว ผู้เป็นแม่ พร้อมกับลูกขี้ขี้และขี้ขี้ นกเอี้ยงนั่งที่เก้าอี้ตัวที่ตัวเองเพิ่งจะลุกขึ้น ที่อยู่ฝั่งตรงข้ามกับเจ้าสัวซุ่น... นกเอี้ยง ธิบนั่งลง และเอ่ยกับบิดาทันทีว่า

“ท่านพ่อ ลูกเป็นห่วงเจ้าสิน ลูกอยากไห้ไหสอง ไปดูที่วัด”

เจ้าสัวซุ่น...มองหน้าบุตรสาวด้วยความเข้าใจ และพูดออกไปว่า

“ลูกอย่าทำเอียงนั้นเลย เขาโตพอดูแลตัวเองได้แล้ว และที่สำคัญเราต้องไห้เขาได้เผชิญกับโลกภายนอก ที่เราเร่งไห้เขาบวช เพราะอันใดนั้นลูกก็รู้ดี มิใช่ที่วัดนั้นก็ปลอดภัยทุกอย่างและ ชด ก็อยู่ด้วยทั้งคน ลูกจักห่วงเขาไปไยกัน วันพรุ่งไปวัดแต่เช้า ก็ได้เจอเขาแล้ว วันนี้ลูกจงนอนเสียที่นี้เถิด จักได้ตื่นแต่เช้าเตรียมมารับกับข้าว ไปทำบุญที่วัดกัน”

นกเอี้ยง ยังไม่ทันได้ตอบบิดา คุณพลอยเดินออกมาเห็นลูกสาวนั่งอยู่...

“อ้าว...นกเอี้ยง มาถึงแต่เมื่อใดลูก ไหนบอกแม่ว่าวันนี้จักเก็บข้าวของที่ห้องเจ้าสิน แล้วกินข้าวที่บ้านโน้นเลย”

เจ้าสัวซุ่น...จึงเล่าเรื่องราวไห้ภรรยาฟัง...

“เชื้อพ่อเขาเถอะลูก ไป... เราไปทานข้าวกันสำหรับกับข้าวจัดเรียบร้อยแล้ว พรุ่งนี้จักได้ตื่นแต่เช้ากัน” นกเอี้ยง เชื้อฟังพ่อแม่และเดินไปที่โต๊ะอาหารอย่างว่าง่าย

คืนนี้...ความรู้สึกนกเอี้ยงหนักกว่าลิน รู้สึกทั้งเหงาและว่าเหว คิดถึงลูกชายจับใจ กว่าที่จะหลับได้ก็

เกือบ ๖ พุ่ม และสะดุ้งตื่นตลอดทั้งคืน ด้วยความ
อยากให้อรุณรุ่งไว ๆ

“อรุณรุ่ง ณ วัดโกษาवास”

เช้าวันแรกที่วัดโกษาवास สิ้น ตื่นนอนตั้งแต่
เข้าตู่ ด้วยความหวังว่าจะได้เจอแม่ เพราะสิ้นแน่ใจ
ว่าแม่คิดถึงเขามาก และต้องมาทำบุญที่นี่แต่เช้า
“ตื่นแต่โกโห้เจียวรี สิ้น...รีแปลกที่จนนอนไม่หลับ
เอ... รีว่า คิดถึงบ้าน”

สิ้น ยิ้มอย่างเขินอาย ที่พระอาจารย์ของดีรู้ทัน
พระอาจารย์ของดี เดินมาตรวจตราเด็กวัดใหม่
เห็นสิ้น แต่งตัวเรียบร้อยยืนอยู่หน้ากุฏิคนเดียว โดย
มีชด กำลังยืนก้มเมย ๆ ทำอะไรอยู่ข้างกุฏิ ในขณะที่
เพื่อน ๆ กำลังทยอยกันเดินออกมาจากกุฏิ และ กราบ
พระอาจารย์ของดีกัน

พระอาจารย์ของดี ได้ถามไถ่ทุกข์สุขของ
เด็ก ๆ ด้วยความเอ็นดู ก่อนจะไปตรวจตรา เด็ก
วัดรุ่นใหญ่ หมายถึงเด็กวัดที่จะบวชเป็นพระ พระ
อาจารย์ของดีได้กำชับและบอกเด็กทั้ง ๑๔ คนว่า

“ขอให้พวกเอ็งได้ปฏิบัติตามวินัยและกฎ
ระเบียบ ที่พระอาจารย์เทียน ได้อบรมสั่งสอนไว้ให้
หมั่น ท่องบทสวดต่าง ๆ ที่กำหนดให้คล่อง จนท่อง
ด้วยปากเปล่าได้ และ ถ้าเมื่อใดท่องได้หลงตา จัก
สอนเพลงดาบ และ ศิลปะป้องกันตัวให้”

เด็ก ๆ ทุกคน รับคำพระอาจารย์ของดี ด้วย
ความตื่นเต้นดีใจ เพราะพระอาจารย์ของดี เก่งทาง
ด้านการศิลปะการต่อสู้ และ เพลงดาบชั้นเอกหรือ
ชั้นบรมครู ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากอาจารย์ผู้
เก่งกล้า...

เมื่อพระอาจารย์ของดี เดินคล้อยหลังไป เด็ก
ทุกคน ก็ช่วยกันเก็บกวาดหน้ากุฏิ ทั้งสามหลัง เหมือน
ตอนเย็นเมื่อวานหลังจากนั้น ก็หิวจึงไปช่วยกันตักน้ำ
ในบ่อหลังวัด มาใส่ไว้ในตุ่มที่กุฏิ ทั้ง ๓ จนเต็มทั้งหมด
และ ก็ช่วยกันหิ้วไปใส่ตุ่มที่กุฏิของพระอาจารย์ของดี
และ ของพระทั้งหมดในวัด จนเต็มด้วยเช่นกัน ส่วน
ตุ่มน้ำ ที่อยู่บริเวณอื่นของวัด เป็นหน้าที่ของเด็กวัดรุ่น
ใหญ่ เพราะพระอาจารย์ของดี แบ่งบริเวณกันให้ดูแล

เสร็จกิจตรงนี้ เด็กวัดทุกคน รวมทั้งเด็กวัดรุ่น
ใหญ่ต่างต้องเข้าไปที่ศาลาการเปรียญ เพื่อเตรียม
บาตร เตรียมถ้วยชาม และอุปกรณ์ต่าง ๆ วางให้
ญาติโยมได้ใส่บาตร และช่วยจัดอาสนะและสิ่งของ
ต่าง ๆ ให้พระ เณรในการนั่งฉันอาหาร และให้ศิลาให้
พระแก่ญาติโยม โดยมีพระอาจารย์เทียนและพระ
อาจารย์โมก พระพี่เลี้ยง ของเด็กวัดเณร และเด็ก
วัดพระ คอยบอกสอนและเป็นพี่เลี้ยงดูแลจนกว่า
จะจัดเสร็จ เพราะวันนี้เป็นวันแรกของเด็กวัดทุกคน
ในรุ่นนี้

เมื่อญาติโยมทยอยกันเดินเข้ามาในบริเวณวัด
เด็กวัดใหม่ทุกคนต่างชะเง้อมองหาพ่อแม่ พี่น้อง
เพราะทุกคนก็หวังเช่นเดียวกับ สิ้น ว่าพวกเขาจะมา
และก็เป็นไปอย่างที่คิด เด็ก ๆ หลายคนสมหวัง และ
สิ้น ก็ได้เจอ แม่ กับตาและยายแต่เข้าอย่างที่ได้คิดไว้

ชด เองก็ดีใจที่เห็น เจ้าสัวชุ้น คุณพลอย และ
นกเอี้ยงมา เพราะ ชด คิดว่า นี่คือครอบครัวของตน
เช่นกัน ชด อยู่พระตำหนักของพระสนมนกเอี้ยง ก็ได้
รับการดูแลอย่างดี ตั้งเป็นญาติพี่น้อง ทำให้ชดไม่รู้สึก
ว่าเหว แต่กลับรู้สึกเหมือนเขาเป็นคนในครอบครัว
จริง ๆ ทั้งเจ้าสัวชุ้น คุณพลอย นกเอี้ยง ผลัดเปลี่ยน
กันกอดสิ้น เจ้าสัวชุ้น ตบไหล่ ชด ด้วยความจริงใจ
และให้กำลังใจ..

เสร็จกิจในตอนเช้าที่ศาลาการเปรียญ สิ้น กับ
ชด กราบลา ตากับยาย และแม่ เด็กวัดคนอื่น ๆ ก็
กราบลาพ่อแม่ และญาติผู้ใหญ่ ของตนเช่นกัน
ก่อนที่จะพากันไปทำกิจวัตรในชั้นตอนต่อไป

สิ้นกับชด และเพื่อนอีกหลาย ๆ คน ปฏิบัติ
ตามกฎระเบียบและวินัยอย่างเคร่งครัด กิจวัตรต่าง ๆ
ก็ไม่ได้ขาดตกบกพร่อง จนพระอาจารย์ของดีและพระ
พี่เลี้ยงเอ่ยปากชม

ผ่านไปได้ ๓-๔ วัน สิ้นเริ่มคุ้นเคยกับสถานที่
และกับเพื่อนใหม่ พร้อมกับปรับตัวเข้ากับทุกคนและ
ทุก ๆ อย่างได้ แม่ และยายของสิ้น จะมาทำบุญที่วัด
เกือบทุกวัน ไม่มาเข้า ก็มาเพล บางวันก็แม่ หรือ ยาย
มาคนเดียว บางวันก็มาทั้งสองคน ส่วนคุณตานั่น

ต้องทำงาน จะมาได้เฉพาะวันพระเหมือนเดิม ทุกครั้งที่แม่กับยายมา ก็จะมีอาหารดี ๆ มาให้สินกับชด ซึ่งมักจะทำมาเพื่อเพื่อน ๆ ของสินด้วย และ สิน ก็จะนำไปแบ่งให้เพื่อน ๆ กินทุกครั้ง โดยสินจะเก็บไว้กินเองเท่า ๆ กับที่แบ่งให้เพื่อน หรือ น้อยกว่าที่แบ่งให้เพื่อน และหากครั้งไหนมีมาน้อย สิน จะแบ่งให้เพื่อนให้พอ ก่อน หากเหลือจึงจะเก็บไว้กินเอง

นานวัน สิน ยิ่งเป็นที่รักและยอมรับ ของเพื่อน ๆ มากขึ้น แต่ฉันไม่ใช่เพียงมีข้าวของมาแจกเพื่อนบ่อย ๆ เพราะเด็กวัดคนอื่น ๆ ก็มีมาแจกเหมือนกัน แต่อาจจะต่างกันตรงที่วิธีแจกนั่นเอง หากแต่เป็นเพราะนิสัยใจคอส่วนตัวของสินเป็นสำคัญ สิน เป็นคนใจคอกว้างขวาง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ จริงใจ พูดคำไหนคำนั้น อีกทั้งเป็นคนกล้าได้กล้าเสีย จึงทำให้เพื่อน ๆ นิยมชมชอบ...

ถึงไม่มีใครรู้ฐานะที่แท้จริงของสิน นอกจากชดสิน ก็ยังเป็นคนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในบรรดาเพื่อน ๆ

ทุกคราที่เจ้าพระยาจักรีแวะมาดูสิน ก็จะไปกราบพระอาจารย์ทองดีเพื่อสอบถามเรื่องราวความเป็นอยู่ของสิน ซึ่งพระอาจารย์ทองดีก็จะเล่าเรื่องราวพฤติกรรม และ ความเป็นอยู่โดยละเอียดของสินให้ฟัง เจ้าพระยาจักรี มักจะรับฟังด้วยความปลื้มใจ และฝากฝังให้ดูแล ทั้งบอกให้ลงโทษสินได้ตามเห็นควร โดยไม่ต้องเกรงใจ หากสินไม่อยู่ในระเบียบวินัยหรือ ประพฤติไม่เหมาะสม

“๑ เดือนผ่านไป” สิน...กลายเป็นหัวโจก หรือ เจ้าพ่อหน่อย ๆ ในหมู่เพื่อนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้จะมีบ้างที่เหล่าลูกขุนนางยังกังขา แต่ก็ไม่ใช่ปัญหาใหญ่ และทุกคน ก็ยังเป็นเพื่อนกันอยู่ทุก ๆ วัน สินนำเพื่อนทำกิจวัตรประจำวันได้อย่างไม่ขาดตกพร่อง และตรงเวลาทุกขั้นตอนโดยเฉพาะกับการท่องบทสวดด้วยปากเปล่าที่พระอาจารย์ทองดี ตั้งรางวัลไว้ว่า หากทุกคนท่องบทสวดตามที่กำหนดไว้ได้ด้วยปากเปล่า จะสอนวิทยายุทธให้ แม้ว่าสินจะฝึกวิทยายุทธกับชดมาตั้งแต่เด็ก ๆ และ มีฝีมือในระดับหนึ่งแล้ว

แต่สิน ก็ยังอยากเรียนรู้อีก สินบอกให้เพื่อนรักทั้ง ๔ คน คิดเหมือนกันกับตัวเอง สิน จึงเคี้ยวเข็ญเพื่อนทั้งหมดให้ตั้งใจท่อง เพื่อน ๆ ทุกคนให้ความร่วมมือรวมทั้งเพื่อนใหม่ที่มาเจอที่นี้ เพราะต่างก็อยากฝึกวิทยายุทธกัน

เด็กทุกคนตื่นนอนตี ๕ สวดมนต์เช้า ในบทสั้น ๆ ตามที่ทางวัดกำหนด จากนั้นก็ช่วยกันไปตักน้ำมาใส่ตุ่มตามจุดต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายไว้จนเต็มเสร็จแล้วกลับมาช่วยกัน กวาดลานกุฏิ ทั้ง ๓ หลัง แล้วจึงอาบน้ำแต่งตัว และ แบ่งหน้าที่กันออกเป็น ๒ ทีม...

ทีมที่ ๑ เดินตามพระอาจารย์ออกบิณฑบาต

ทีมที่ ๒ ไปที่ศาลาการเปรียญ เพื่อจัดเตรียมสถานที่ และ ภาชนะรอไว้ให้ญาติโยมใส่อาหารถวายพระสงฆ์ในตอนเช้า

สิน และ เพื่อน ๆ มักจะได้เจอ พ่อแม่และญาติ ๆ ในตอนเช้าอย่างนี้เสมอ และก็จะเป็นเวลา ที่ สินและเพื่อน ๆ มีความสุขที่สุด หลังจากญาติโยมกลับ เด็กวัดทั้งหลายก็จะนำอาหารที่เหลือจากพระฉัน มากินกันอย่างมีความสุขจนอิมหันสำราญ และ ช่วยกันเก็บล้าง และทำความสะอาดที่นั้งสงฆ์ และ ศาลาฯ

เสร็จกิจวัตรในช่วงเช้า เด็กวัดทุกคน มีเวลาพักผ่อนเป็นส่วนตัวกัน ครึ่งชั่วโมง เด็ก ๆ จะใช้เวลาส่วนนี้ นั่งล้อมวงคุยกัน และอาจจะมัววิงเล่นหยอกล้อกันบ้างเล็กน้อย ตามประสาเด็กผู้ชาย และตอนสายจะต้องไปพบพระอาจารย์ทองดี ที่พระอุโบสถ เพื่อศึกษาพระธรรมวินัยของเณร รวมทั้งท่องบทสวดต่าง ๆ ส่วนมากในช่วงเวลานี้ เด็ก ๆ จะนั่งคุยกันบนศาลาการเปรียญ บางคนก็นอนเหยียดพุง บางคนก็ไปเดินเล่น ส่วนสินนั้น จะนั่งอ่านนิยายจีน เรื่องสามก๊กที่หอบหิ้วมาจากบ้าน โดยมีเพื่อนรักทั้ง ๕ คนและเพื่อนคนอื่นนั่งห้อมล้อม บางคราวเพื่อน ๆ ก็ขอให้สินอ่านออกเสียงให้ฟัง และสินก็จะอ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังเสมอ แม้จะฟังกันไม่รู้เรื่องแต่ก็อยากฟังกัน

ในขณะที่ลิน อ่านสามก๊ก เพื่อนหลาย ๆ คนก็ขอให้ลิน เล่าให้ฟัง เพราะเห็นลินอ่านอย่างตั้งหน้าตั้งตา ก็คิดกันว่าต้องสนุกแน่ ลิน เล่าให้เพื่อนฟังพอดมปากหอมคอ เพราะช่วงเช้าเวลานี้น้อย เพื่อน ๆ ตัดใจกันเป็นประจำ ขอร้องให้ลินเล่าต่อ เนื่องจาก ลิน เป็นคนตรงเวลามาก จึงไม่เล่าต่อ คงบอกแต่ว่า ตอนเย็นค่อยฟังต่อ พูดเสร็จก็ลุกขึ้น ขวนเพื่อนไปหาพระอาจารย์ทองดี

ประมาณ ๒ โมงครึ่ง (๐๘.๓๐ น) ลินพร้อมเพื่อนทั้งหมดเดินมาถึงหน้าประตูพระอุโบสถ และเดินเข้าไปข้างในแต่ไม่เห็นพระอาจารย์ทองดีอยู่ที่นั่น จึงพากันนั่งรออยู่ ลักครู่พระอาจารย์ทองดี เดินเข้ามาเห็นเด็กทั้ง ๑๔ คน นั่งรออยู่ก่อนด้วยท่าทางที่มีความพร้อม จึงออกปากชมเชยเด็ก ๆ ที่มีวินัย ตรงต่อเวลา และพูดคุยกุศุมภ์สุข ของเด็ก ๆ เมื่อรู้ว่าเด็กทุกคนสบายดีไม่มีปัญหาอะไร จึงเริ่มเข้าสู่บทเรียนต่าง ๆ และสอนพระธรรมวินัยของเนร และให้ทบทวนบทสวดต่าง ๆ

การสอนในวันนั้นจบลงด้วย ให้ทุกคนปิดตำรา และท่องบทสวด ด้วยปากเปล่า ปรากฏว่า เด็กทุกคนท่องด้วยปากเปล่าได้ พระอาจารย์ทองดี จึงรักษาสัจจะที่ให้ไว้กับเด็ก ๆ ก่อนจะออกจากพระอุโบสถไป ได้บอกเด็ก ๆ ว่า...

“๔ โมงเย็นวันนี้ ให้ไปเจอกันที่ศาลาริมน้ำ” เด็ก ๆ ต่างดีใจ พระอาจารย์ทองดี กลับไป ก็ใกล้เวลาเพล ลิน และ เพื่อน ๆ ก็เดินออกตามทันที และ มุ่งหน้าไปยังศาลาการเปรียญเพื่อร่วมกันทำกิจวัตรในช่วงเพลพระ เหมือนทุกวัน

อาหารมื้อเที่ยงผ่านไป อย่างอึมหม่นสำหรับารูดกันทุกคน ภาคบ่าย ทุกคนร่วมกันทำกิจวัตรด้วยความตื่นเต้นดีใจ กับสิ่งที่คิดว่าพวกตนจะได้เจอในเย็นนี้...

ที่ศาลาริมน้ำ หน้าวัดโกษาवास วันนั้น ผู้คนที่ผ่านไปมาทางเรือแลเห็นพระอาจารย์ ทองดี นั่งเป็นประธาน โดยมีไม้เรียว เป็นไม้ไผ่ ยาวประมาณ 2 ศอก เศษ วางอยู่ข้าง ๆ โดยมี ศิษย์วัด ๑๔ คน นั่งเรียงราย

อยู่เบื้องหน้า ลักครู่หนึ่ง พระอาจารย์ ทองดี จึงพูดออกมาว่า...

“เอาหละ เมื่อพวกเอ็ง มีความมุมานะ ทำสำเร็จตามวาทะที่ข้าได้ลั่นไว้ ข้าก็จักต้องรักษาวิชาของข้า ตกลงว่า ข้าจักสอนวิชาการป้องกันตัวให้แก่พวกเจ้า” เด็กวัด ทุกคน ยกมือพนม ก้มศีรษะ ด้วยท่าทางดีใจ...

“ขอให้พวกเอ็งจงจำไว้ วิชาใด ๆ มันจักต้องมีการเบียดเบียน ถ้าคิดจักเล่าเรียน จักต้องตั้งใจกันแต่เบียดเบียน หากมิตั้งใจแต่เบียดเบียนแล้ว เอ็งจักมิกระจ่างในบั้นปลาย ทุกๆ วิชาความรู้ จักเริ่มยากลำบากขึ้นทุกชั้นตอน หากมิมีความขยันหมั่นเพียร กันไปตั้งแต่ต้น พวกเอ็งจักได้เพียงกระพี้ของวิชา มิใช่แก่นแท้ที่ครูบาอาจารย์ ท่านบัญญัติไว้...”

เด็กวัด ทุกคนยกมือขึ้นพนม ก้มศีรษะ รับคำสอนของ พระอาจารย์ ทองดี อีกครั้งหนึ่ง...

“ขอให้พวกเอ็งจำไว้อีกอย่าง หากจักเรียนวิทยายุทธจากข้า กิจวัตรประจำวันพวกเอ็ง ต้องไม่ขาดตกบกพร่อง และ ข้าก็จักสอนพวกเอ็ง ก็จำเพาะเวลาที่ว่างเว้นจากกิจวัตร หากผู้ใดทำมิได้ตามที่ข้าว่า ก็มิต้องมาเรียน” พระอาจารย์กล่าวทิ้งท้ายในที่สุด...

เด็กวัด ทุกคน รับคำพร้อมกัน
“ถ้าเอ็งยงนั้น ก็จงเดินไปรอข้าที่ต้นโพธิ์ใหญ่ ด้านหลังโบสถ์”

เด็กวัด ทุกคน เดินกันไปเป็นกลุ่ม ตามที่อาจารย์สั่ง ชด เดินประจบสนิมิห่าง เพื่อนรักทั้ง ๔ คน ก็เดินตามกันมาติด ๆ

เมื่อมาถึงลานดินใต้ต้นโพธิ์ใหญ่หลังโบสถ์ ศิษย์วัดทั้ง ๑๔ คน มานั่งรอ ด้วยใจจดใจจ่อตามที่ พระอาจารย์ทองดี สั่ง..

เกือบครึ่งชั่วโมงผ่านไป พระอาจารย์ทองดี ได้เดินนำพระภิกษุอีก ๒ รูป ตรงมาที่บริเวณลานดิน รูปหนึ่งถือพานพุ่มดอกไม้ ธูป เทียนแพ... อีกรูปหนึ่งถือดาบเพื่อซ้อม พร้อมโต๊ะเล็ก ๆ อีกหนึ่งตัว ลิน และ ศิษย์วัด รีบไปรับของใช้จากพระภิกษุทั้ง ๒ รูป แล้วนำ

มาจัดตั้งตามที่ พระอาจารย์ ทองดี กำหนด...

เมื่อทุกสิ่งในการประกอบพิธีพร้อมแล้ว พระอาจารย์ ทองดี ก็สั่งให้ศิษย์วัดทั้ง ๑๔ คน มานั่งคุกเข่าหน้าโต๊ะพิธี พระภิกษุทั้ง 2 รูป ยืนขนาบข้าง ลูกศิษย์วัดทั้ง ๑๔ คน พระอาจารย์ ทองดี ยืนอธิบาย ให้ทุกคนในที่นั้นฟัง

“ทุกวิชาความรู้ย่อมมี ครู ผู้คิดค้น แล้วตั้งเป็นกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ ครูบาอาจารย์ท่านต่อ ๆ มา อาจจักคิดต่อเติมเสริมแต่งให้รัดกุมขึ้น เราคงไม่แจ้งหรืออกว่า มีท่านผู้ใดบ้าง...

พระภิกษุทั้ง 2 รูป และ ศิษย์วัดทั้ง ๑๔ คน ต่างนั่งฟังอย่างสำรวม

“ด้วยเหตุนี้...ก่อนที่เราจักเรียนรู้วิชาการ ของบูรพาจารย์เหล่านั้น เราจำเป็นจักต้อง ไหว้ครู เพื่อขอวิชาความรู้จากท่านเสียก่อน...พวกเอ็งต้องตั้งสัจจะอธิษฐานว่า จักไม่นำความรู้ของท่านไปใช้ในทางที่มีชอบ จักไม่นำไปใช้ในทางข่มเหงรังแกผู้อื่น แต่จักใช้เพื่อป้องกันตัวเองแลทรัพย์สิน จักใช้เพื่อปกป้องบ้านเมืองแลแผ่นดินเมื่อถึงคราจำเป็น หากบูรพาจารย์ทุกท่านองค์ เล็งเห็นในเจตนาอันบริสุทธิ์นี้ ขอท่านปกป้องคุ้มครองในการฝึกให้ แคล้วคลาด ปลอดภัยไปทุกรูปทุกนาม พวกเอ็งพร้อมก็จุดธูปเทียนบอกกล่าวเสียก่อน...”

พระอาจารย์ ทองดี ถอดจีวรพาดไว้ที่ต้นโพธิ์ เหลือเพียงอังสะคลุมร่าง ขยับสบงที่นุ่งให้สูงขึ้นเพื่อความคล่องแคล่ว ก่อนเดินไปหยิบดาบหวายขึ้นมาเล่มหนึ่ง ในขณะที่ศิษย์วัดทั้ง ๑๔ คน กำลังจุดธูปเทียน

สิน และ เด็กวัดทุกคน จุดธูปเสร็จ ก็ทรุดลงนั่งคุกเข่าพนมมือ ต่างคนก็อธิษฐาน ให้สัจจะปฏิญาณกันพิมพ์...

เมื่อทุกคนปักธูปเรียบร้อย ก่อนที่จะให้เด็ก ๆ เริ่มลงมือ พระอาจารย์ทองดี จึงเอ่ยวาจาออกมาว่า

“นักสู้ทุกคนทุกนาม ยึดถือกันว่า ผู้ใดลงมือก่อน ผู้นั้นได้เปรียบ”

สายตาก็เป็นสิ่งสำคัญในการต่อสู้ พวกเอ็งจงจำไว้ให้มั่นคงว่า เอ็งจักละสายตาคู่ต่อสู้มิได้ แม้เพียงกระพริบตา หากมีเช่นนั้น บ่ากับคอของเอ็งอาจจักขาดจากกัน โบราณจึงกล่าวกันว่า...

“พริบตาเดียว” เอ่ยวาจานี้จบ พระอาจารย์ทองดี เริ่มเข้าสู่กระบวนการสอน ในเบื้องต้น และให้ศิษย์วัดทุกคนฝึกจับดาบและเรียนรู้วิธีใช้ดาบอย่างถูกวิธี จนทุกคนเริ่มคล่องแคล่ว..

การเรียนในวันแรก จึงจบลงด้วยเพียงนี้..

นับตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ชีวิต เด็กวัดทั้ง ๑๔ คน ก็มีกิจวัตรประจำวันเพิ่มขึ้นมาอีก ๑ อย่าง คือ การฝึกศิลปะป้องกันตัว จากพระอาจารย์ทองดี

สำหรับชด ขอเป็นผู้ช่วยของพระอาจารย์ทองดี ในการฝึกเด็กวัด ส่วนสิน นั้น ฝึกมาได้สักระยะหนึ่ง สิ่งที่ซ่อนอยู่ข้างในก็ไม่สามารถหลุดลอดสายตาของพระอาจารย์ทองดีได้ พระอาจารย์ทองดี จึงแต่งตั้งให้ สินเป็นผู้ช่วยฝึกเด็กวัดคู่กับชด

การที่ สิน ได้เข้ามาเป็นผู้ช่วยของพระอาจารย์ทองดี ในการฝึกเด็กวัด มันทำให้สิน มีโอกาสได้ฝึกศิลปะป้องกันตัวให้กับศิษย์วัดรุ่นใหญ่ด้วย ดังนั้นจากเดิมที่สินเคยเป็นหัวโจก และ เป็นเจ้าพ่อน้อย ๆ ในกลุ่มเพื่อนเด็กวัดเถร ตอนนี้นั้นสินได้กลายเป็นที่รักและนับถือ ของเด็กวัดพระ หรือ เด็กวัดรุ่นใหญ่อีกทางด้วย

“๒ เดือนผ่านไป” กับชีวิตการเป็นลูกศิษย์วัดของสิน สิน ได้เรียนรู้ชีวิตของผู้คนที่รายล้อมอย่างมากมาย และได้ประสบการณ์ ที่หลากหลายทั้งด้านดี และ ด้านร้าย กับ ทั้งได้วิชาความรู้เพิ่มเติมจากวัด ทำให้ชีวิตสิน แข็งแกร่งขึ้นกว่าเดิม ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งเป็นที่พึงของเพื่อนได้ด้วย...

โปรดติดตามตอนต่อไป

ไฟรักไฟสงคราม

บัญชา ชวาลศิลป์

สงครามครั้งที่ ๒ : การให้อภัย

บทที่ ๗ จำปูนป่า

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

เย็นวันนั้น แลวขบวนของนักรบ ทปท.ก็เคลื่อนตัวออกจากฐานที่ตั้งอย่างเงียบเชียบตามเส้นทางในป่า ลัดเลาะเข้าสู่สวนยางที่ติดต่อกันเป็นพืด ตลอดเวลาในการเดินทางทุกคนเข้มงวด รักษาระเบียบวินัยในการเดินทางทุกคนเต็มที่ แทบจะไม่มีใครพูดคุยกันในระหว่างการเดินทางมีบางคนควักยาเส้นออกมาสูบบ้างเมื่อมีการแวะพักตามเส้นทางเป็นระยะ ๆ แต่ก็ด้วยความระมัดระวังอย่างที่สุด

ประมาณสี่ห้าทุ่ม กำลังทั้งหมดก็เคลื่อนตัวเข้าสงบนิ่ง รอคอยอยู่ในราวป่ารอบหมู่บ้าน หลังจากจัดวางกำลังพร้อมแล้วทุกคนก็ได้รับการถ่ายทอดคำสั่งให้เริ่มคืบคลานอย่างเงียบที่สุดเข้าไปประชิดป้อมค่ายของข้าศึกที่ละน้อย ๆ สายตาของนักรบทุกคนพุ่งเหม็งผาคความมืดออกไปทางด้านหน้า มีอกุมปืนประจำกายไว้ มั่นใจนึกถึงแผนการสู้รบโดยเฉพาะในส่วนของตนที่จะต้องรับมือตอ

ติกเข้าไปทุกที แสงไฟจากบ้านของมวลชนแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นแสงไฟจากฐานปฏิบัติของข้าศึกปรากฏอยู่บ้าง ๆ แวม ๆ เสียงขลุ่ยส่งสัญญาณ

ภายในค่ายของข้าศึกดังแว่วมาเป็นระยะ ๆ แสดงว่าข้าศึกไม่ประมาท จัดเวรยามเฝ้าระวังเป็นอย่างดี นักรบบางคนคลานเข้าไปติดอยู่ในคอกวัว เสียงวู่ววที่ร้องและกระโจนขึ้นด้วยความตกใจ แม้ที่จริงจะไม่ได้ดังมากมายนักแต่ในความรู้สึกของนักรบทุกคนมันเหมือนดังก้องไปทั่วทั้งหมู่บ้าน เสียงขลุ่ยสัญญาณในค่ายของข้าศึกดังถี่ขึ้น เหมือนกับพวกเขาจะรู้ตัวแล้วว่า มีบางอย่างผิดปกติอยู่รอบค่าย แต่นักรบทุกคนก็ยังคงคลานคืบหน้ากันต่อไปด้วยความพยายามที่จะให้เงียบที่สุดเท่าที่จะเงียบได้ รอคอยด้วยความกระวนกระวายใจว่า เมื่อไรเสียงปืนบัญชาการรบจะดังขึ้นเสียที

และแล้วเวลาที่ทุกคนรอคอยก็มาถึง เมื่อเสียงปืนบัญชาการสู้รบได้แผดก้องขึ้นท่ามกลางความเงียบสงัดของราตรี นักรบทุกคนลุกขึ้นวิ่งพุ่งตรงไปโจมตีไปข้างหน้าเข้าประชิดบังเกอร์ของข้าศึกพร้อมกับเหนี่ยวไกปืนชุดแรกขึ้นพร้อม ๆ กัน ขณะเดียวกันเสียงปืนของข้าศึกก็แผดเสียงต้อนรับการมาเยือนของนักรบ ทปท.เกือบจะทันทีทันใด

“เสธ.ครับ...” ยังไม่ทันขาดคำ พันโทหนุ่มก็ลุกขึ้นจากที่นอนนายทหารเวรศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธี กองทัพอากาศที่ ๔ ในค่ายวิชาวุธนครศรีธรรมราช ซึ่งตั้งขึ้นสำหรับเผชิญเหตุการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมงไม่เว้นวันหยุด ผ่านภพเพิ่งเข้านอนในชุดสนามเพียงแต่ไม่คาดอาวุธปืน เหลือบดูนาฬิกาแขวนข้างห้องที่บอกเวลาใกล้ ๒๒.๐๐ น.

“วิทยุจากผู้บังคับฐาน ตชด.ที่บ้านทำยุ่งครับ” สิบเวรรายงานเพิ่มเติม ผ่านภพเดินตรงไปยังเครื่องรับส่งวิทยุสนาม พนักงานวิทยุส่งไมโครโฟนมาให้ ผ่านภพเหลือบสายตาไปที่บัญชีนามเรียกขานหน่วยซึ่งแปะติดไว้เหนือเครื่องรับส่งแล้วส่งข่าว

“สิงห์ดำ จากโทรภพ ๑ พร้อมรับข่าว...เปลี่ยน”

“จากสิงห์ดำ...” เสียงตอบจากที่ตั้งซึ่งอยู่ห่างไปอีกจังหวัดหนึ่งดังกลับมาชัดเจนทันทีทันใดด้วยเสียงกระซิบ “จากสิ่งบอกเหตุหลายประการ คาดว่าฝึกินควายจะเข้าปฏิบัติการต่อสิงห์ดำคืนนี้... เปลี่ยน”

คำว่า “ฝึกินควาย” เป็นคำย่อแฝงมาจาก “ผกค.” ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันในหมู่ทหารและตำรวจในยุคนั้น

“รับทราบ ฝึกินควายจะเข้าปฏิบัติต่อสิงห์ดำคืนนี้...” ผ่านภพทวนข่าวสำคัญเพื่อความมั่นใจว่าไม่ผิดเพี้ยน

“ขอให้เตรียมการสนับสนุนทางอากาศ เปลี่ยน...” เสียงจากบ้านทำยุ่งยังคงกระซิบราวเกรงศัตรูจะได้ยิน

“รับทราบ เตรียมการสนับสนุนทางอากาศ... เปลี่ยน” แต่ยังไม่ทันที่ผ่านภพจะหันไปสั่งส่วนต่าง ๆ ในศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธี เสียงปิ่น เสียงระเบิดก็ดังแว่วผ่านลำโพงขยายเสียงจนได้ยินไปทั่วห้อง

“ฝึกินควายเข้าตีแล้ว...ขอการสนับสนุนทางอากาศด่วน...” เสียงกระซิบกลายเป็นเสียงตะโกน แต่กระนั้นก็ไม่มีความตื่นตระหนก ผ่านภพนึกเห็นภาพใบหน้านายตำรวจหนุ่มนักเรียนเตรียมทหารรุ่น

น้องซึ่งเพิ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพรานมาเมื่อไม่กี่เดือนนี้ และภารกิจแรกที่ได้รับมอบหมายก็คือการเป็นผู้บังคับฐานบ้านทำยุ่งอันมีความสำคัญยิ่ง ซึ่งผ่านภพเพิ่งเดินทางไปเยี่ยมและตรวจความพร้อมเมื่อไม่กี่วันก่อนหน้านี้อีก

“ใจเย็น ๆ...สุรเดช...อีกไม่เกิน ๒๐ นาที เครื่องบินจะไปถึง” ผ่านภพส่งเสียงปลอบใจผ่านสัญญาณวิทยุ

“ไม่ต้องห่วงครับพี่...ตชด.ไม่มีถอยอยู่แล้ว...”

เสียงตอบกลับว่าจริง

แล้วการสู้รบที่ดุเดือดเลือดพล่านที่สุดของทั้ง ๒ ฝ่ายก็ติดพันกันไปอีกหลายชั่วโมง นักรบ ทบ.บางส่วนเริ่มล้าละล้ง เพราะในหมู่ของตนมี ผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายคน แต่ในวินาทีแห่งความเป็นความตายจะแพ้หรือชนะจะรุกคืบหน้าต่อหรือจะถอยนั้นเอง นักรบส่วนหนึ่งที่อยู่ใกล้ชิดกับข้าศึกมากที่สุดได้ตัดสินใจบุกเข้าตะลุมบอนด้วยการคลานเข้าไปในป้อมของข้าศึก ยึดครุบเข้าไปที่ละส่วน ๆ ถึงขนาดที่บางคนคลานเข้าไปจับขาข้าศึกไว้ได้แต่ถูกสะบัดหลุดแล้วหนีไปได้ต่อหน้าต่อตา...

“ฝึกินควายทะเลดูแนวตั้งรับด้านทิศเหนือมาแล้ว...ขอพลุส่องสว่างด้านทิศเหนือด่วน” เสียงผู้หมวดหนุ่มประสานงานกับเครื่องบินของกองทัพซึ่งกำลังบินวนให้การสนับสนุนอยู่เหนือพื้นที่การสู้รบดังกล่าว โผงในศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธี และสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นการให้ความสว่างแก่สนามรบเพื่อให้ ตชด.สามารถใช้อาวุธได้อย่างแม่นยำต่อเป้าหมาย ซึ่งเคลื่อนที่เข้าตีผ่านที่โล่งและเครื่องกีดขวาง สร้างความสูญเสียแก่ฝ่ายเข้าตีได้เป็นอย่างมาก ส่วนการโจมตีทั้งด้วยการยิงและการทิ้งระเบิดแทบกระทำมิได้เนื่องจากมีบ้านเรือนกระจายอยู่ไม่ห่างจากที่ตั้ง โดยในความมืดเช่นนี้ย่อมยากต่อการกำหนดเป้าหมาย และใช้อาวุธโดยไม่ให้เป็นอันตรายต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์

บรรยากาศในศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธี

กองทัพภาคที่ ๔ เครื่องเครียด ไม่มีเสียงพูดจา ทุกคนรวบรวมสมาธิส่งกำลังใจไปช่วยเพื่อนนักรบ ตชด.ที่กำลังอยู่ในสถานการณ์คับขันอย่างถึงที่สุด ก่อนจะเงยไปพักใหญ่...

“จากสิงห์ดำถึงไตรภพ ๑... ข้าศึกบุกเข้ามาในฐานทุกทิศทางแล้วไม่สามารถตั้งรับได้อีกต่อไป ขออนุญาตสละฐาน”

“อนุญาตสละฐาน... ขอให้โชคดี” ผ่านภาพกำไมโครโฟนในมือไว้แน่นจนเส้นเลือดปูดโปน

“ผมจะทำลายวิทยุสื่อสารเดี๋ยวนี้... จากนั้นไปอีกครั้งชั่วโมงขอให้อาวุธทุกชนิดต่อฐานแห่งนี้ได้... ย้า... อีกครั้งชั่วโมงขอให้ทำลายฐานสิงห์ดำ... เลิกการติดต่อ” เสียงปืนดังระงมผ่านไมโครโฟนมาถึงศูนย์ปฏิบัติการทางยุทธวิธีจนได้ยินไปทั่วห้อง แล้วพลันเสียงสัญญาณก็ขาดหาย แทนที่ด้วยเสียงซ่าระคายหู อันแสดงว่าเครื่องรับส่งวิทยุสนามที่ฐานบ้านท่าช้างได้ยุติการส่งสัญญาณลงแล้ว...

เมื่อสถานการณ์มาถึงขั้นนี้ กำลัง ตชด. มว. ๙๓๓ กองร้อยที่ ๗ ก็หมดความสามารถที่จะต้านทานไว้ได้อีกต่อไป พวกเขาหนีกระเจิดกระเจิงออกจากค่ายเอาตัวรอด บางคนหลงอยู่ในป่าเป็นวัน ๆ กว่าจะกลับออกไปได้ ก่อนจะถึงรุ่งเช้ากำลังของกองร้อยก็สามารถยึดฐานปฏิบัติการ ตชด. แห่งนี้ไว้ได้อย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด

การสู้รบครั้งนี้เป็นการสู้รบที่ดุเดือดรุนแรงอย่างยิ่ง ใช้เวลาในการสู้รบติดพันกันหลายชั่วโมง ประสบกับความสูญเสียมากด้วยกันทั้งสองฝ่าย โดยทางการเสียชีวิต ๒๑ คน บาดเจ็บ ๒๔ คน ทพท.เองก็บอบช้ำอย่างหนัก มีนักรบเสียชีวิตถึง ๗ คน บาดเจ็บอีก ๒๕ คน จัดได้ว่าสูญเสียกำลังไป ๑ หมวดเต็ม ๆ ที่เดียว หลังจากการสู้รบได้ทำการยึดอาวุธยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ อบรมเชลยศึกที่ถูกจับตัวไว้ได้ก่อนจะปล่อยตัวไป แล้วถอนกำลังกลับที่ตั้ง

สภาพในการถอนกำลังกลับที่ตั้งในวันนั้น แม้จะประสบกับชัยชนะแต่ก็เต็มไปด้วยความ

ทุกข์ทูลุ่ นักรบส่วนหนึ่งถูกจัดให้ทำหน้าที่ลำเลียงศพเพื่อนากลับไปฝั่ง นักรบส่วนหนึ่งช่วยเหลือนำผู้บาดเจ็บไปยังจุดที่รักษาพยาบาลในถ้ำเชิงเขาแห่งหนึ่ง จึงยังคงเหลือนักรบที่อยู่ในสภาพปกติจำนวนเพียงไม่มากนักเพื่อขนอาวุธยุทธโปกรณ์ที่ยึดได้และเป็นหน่วยระวังป้องกันทางด้านหลัง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องทิ้งยุทธโปกรณ์ที่ไม่สามารถขนเอาไปได้ไว้สองข้างทางเต็มไปหมด

ศพของนักรบทั้ง ๗ คน ถูกนำมาฝังรวมกันที่เชิงเขาแห่งหนึ่งพร้อมทั้งจัดพิธีไว้อาลัยอย่างเรียบง่าย ๆ ง่าย ๆ ท่ามกลางน้ำตาที่นองใบหน้าของสหายร่วมรบ

ภายในถ้ำเชิงเขาที่นักรบบาดเจ็บทั้งหมดมารักษาตัว ขวักไขว้ไปด้วยสหายหน่วยหมอที่ระดมกันมาอย่างเต็มที่ได้ด้วยความเหน็ดเหนื่อยจากการสู้รบ บางคนแทบจะกินอาหารไม่ลง สายวันนั้นหลายคนนอนหงายตื่นไม่แล้วหลับอย่างสับสนโดยไม่ได้ใส่ใจกับเสียงปืนจากเครื่องบินที่บินมาวนเวียนรอบฐานปฏิบัติการของ ตชด. ที่ถูกตีแตกแล้วยิงกราดอย่างสุ่มสี่สุ่มห้าเหมือนคนบ้าคลั่งลงมาในแนวป่าแถบนั้น...

ตลอดคืนที่ผ่านมา ทุกคนในค่ายเขาแก้วไม่มีใครได้หลับนอน ต่างพากันจับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์คาดคะเนเรื่องราวในสนามรบที่อยู่เบื้องลางห่างไปไม่กี่กิโลเมตร เสียงปืนที่ยังต่อสู้อันได้ยินชัดเจนคราใดที่แสงสว่างจัดจ้านับล้านแรงเทียนจากพลุส่องสว่างซึ่งทิ้งจากเครื่องบินปรากฏขึ้นก็สร้างควมหวั่นไหวให้แก่จิตใจของทุก ๆ คน จนกระทั่งใกล้สว่างเสียงปืนก็เบาบางลงจนกระทั่งเงยไปในที่สุดทุกคนจึงต่างแยกย้ายกันไปตามหน้าที่เพื่อเตรียมดูแลสหายนักรบซึ่งอีกไม่นานก็จะกลับสู่ฐาน

ชนะหรือแพ้ไม่มีใครคาดเดาได้ ยิ่งใครจะได้กลับหรือไม่ได้กลับมาบ้างก็ยิ่งบอกไม่ได้ ทุกคนต่างห่วงใยนักรบ โดยเฉพาะสำหรับหัวใจบางคู่ที่ผูกโยงแน่นแฟ้น ความห่วงหา ยิ่งมากขึ้นเท่าทวีคูณ

เฝ้ามองไปทางตะวันออกอันเป็นที่ตั้งของ
สนามรบตลอดคืนที่ผ่านมา พออาทิตย์เริ่มทอแสง
ทาบทับขอบฟ้า อาทิตยาก็พร้อมจะให้คำตอบแก่
ธรณิน...

แต่เขาจะได้กลับมารับฟังตอบหรือไม่ ?

**ธรณินจะรักษาสัญญาที่จะกลับมารับฟัง
คำตอบจากเธอหรือไม่ ?**

บทที่ ๘ มิติแห่งสงคราม

**ตลอดคืนที่เฝ้ารอฟังข่าวจากสนามรบที่
อยู่ห่างออกไปไม่มากนัก** อาทิตยาก็ใช้เวลาหมดไป
กับการทบทวนเรื่องราวระหว่างเธอกับธรณิน ภาพ
เหตุการณ์ที่ผ่านมาผุดขึ้นในห้วงความคิดคำนึง
ครุ่นคิดใคร่ครวญหาคำตอบที่เธอสัญญาว่าจะให้แก่
ธรณินเมื่อเขากลับมาจากสนามรบในวันรุ่งขึ้น

ตั้งแต่ครั้งแรกที่พบกันในงานบอลและความ
ทิ้งกับการใช้ชีวิตอีกแบบหนึ่งของคนหนุ่มสาวที่
รับฟังจากปากของเพื่อนใหม่ ทำให้เธอเกิดแรง
บันดาลใจที่จะกลับไปสู่ความใฝ่ฝันจากชนบทซึ่ง
ระยะหลัง ๆ เริ่มเลือนรางไปจากแสงสีของกรุงเพ
มหานคร จากนั้นก็นำไปสู่เรื่องราวของการร่วมใช้
ชีวิตในชนบทเพื่อโอบอุ้มดูแลผู้คนที่ด้อยโอกาส
นึกถึงเรื่องราวของพี่หลัน อดีตทหารผ่านศึกที่จบ
ชีวิตลงด้วยน้ำมือของอิทธิพลมืด นึกถึงภรรยาและ
ลูก ๆ ของพี่หลันที่มาส่งเธอและเพื่อน ๆ ในวันที่
จากลา แววดตาของหนูน้อยและมือที่โอบอุ้มพร้อม
คำร้องขอให้ระลึกถึงและกลับมาเยี่ยมกันบ้าง นึกถึง
เด็ก ๆ ในสลัมที่เธอและธรณินนำเพื่อน ๆ ไปช่วย
สอนหนังสือ ฯลฯ

กระทั่งวันที่หันหลังชนกันเผชิญหน้ากระสุนที่
ธรรมศาสตร์

ไม่มีวันไหนที่ห่างจากธรณินซึ่งเป็นเสมือน
เงาตามตัวคอยพิทักษ์ปกป้อง

ถึงวันนี้ เวลาที่ห่างกัน หยิงสาวก็
จะมีความรู้สึกคล้ายสิ่งสำคัญของชีวิตหายไป ยิ่ง ณ

วินาทีนี้ที่ธรณินจากเธอไปเพื่อเข้าสู่การรบซึ่งใครก็
ไม่สามารถให้คำตอบได้ว่าเขาจะได้กลับมาหรือไม่
เธอก็รู้สึกหนาวสะท้าน รู้สึกหวั่นไหวอย่างถึงที่สุด
เหมือนเช่นตอนที่เฝ้าดูแลรักษาพยาบาลเขาครั้ง
เกือบเอาชีวิตไม่รอดจากระเบิดลูกระเบิดนั้น

ในช่วงที่ยังคงใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย มีชาย
หนุ่มไม่น้อยพยายามเข้ามาสนิทสนมเอาอกเอาใจ
จนเธอก็รู้สึกได้ว่าพวกเขามุ่งหวังมากกว่าความเป็น
เพื่อน แต่เธอก็ไม่เคยยินยอมให้เขาเหล่านั้นผ่านพ้น
เส้นแบ่งของความเป็นเพื่อน จะมีก็แต่ธรณินเท่านั้น
ที่เธอรู้สึกว่าเขาเป็นยิ่งกว่าเพื่อน

กระนั้นเธอก็ยังไม่รู้จักสิ่งที่เรียกว่า ‘ความรัก’
อาทิตยาก็เคยครุ่นคิดว่าที่แท้แล้วอะไรคือความรัก
แต่ดูเหมือนยังไม่เคยได้รับคำตอบที่ลงตัวที่พอจะมี
ประสบการณ์บ้างก็คือความรักที่เธอได้รับและมีต่อ
พ่อแม่ มันเป็นเรื่องของความผูกพัน ความห่วงหา
อาทร ความปรารถนาให้มีความสุข ฯลฯ

ถ้านี่คือความรัก ความรู้สึกเช่นนี้ที่เธอมีต่อ
ธรณินก็คงจะเป็นความรัก หรือไม่ ?

อาทิตยาก็หันไปมองสหายที่ต่างก็เฝ้ารอการ
กลับมาของเพื่อนนักรบคิดจะปรึกษาใครสักคนเพื่อ
ช่วยหาคำตอบแต่ก็ตระหนักกับตนเองว่าทำเช่นนั้น
ไม่ได้ เพราะงานปฏิบัติยิ่งใหญ่และมีค่าเกินกว่าจะ
เว้นที่ว่างไว้สำหรับความรัก

ความรักเป็นสัมภาระที่ใหญ่มากของนักรบ
ทพท. ชัยชนะของการปฏิบัติขึ้นอยู่กับจิตใจที่เด็ด
เดี่ยว เสียสละ อดทนของนักรบ ทพท. ทุกคน ภารกิจ
หลักที่สำคัญยิ่งเฉพาะหน้าคือการต่อสู้เพื่อพี่น้อง
ประชาชน เรื่องส่วนรวมต้องมาก่อนเรื่องส่วนตัว
ดังนั้น หากจัดการเรื่องความรักไม่ถูกต้องก็จะกลายเป็น
สัมภาระที่ทำให้ก้าวหน้าได้ช้าลง จึงต้องหลีกเลี่ยง
เรื่องของการความรักให้มากที่สุด คำสอนลักษณะ
นี้เป็นที่รับรู้และถูกปลูกฝังให้ยึดถือโดยเฉพาะ
นโยบาย ๓ ข้อ ยังไม่รักอย่าเพิ่งมีรัก ถ้ามีรักอย่าเพิ่ง
แต่งงาน ถ้าแต่งงานอย่าเพิ่งมีลูก

ถ้ายังอยู่ในมหาวิทยาลัย เธอคงมีเพื่อนบางคนที่พอจะหันหน้าไปช่วยขบคิดปัญหานี้ได้ แต่ที่นี่... ความรักของหนุ่มสาวนับเป็นเรื่องคอขาดบาดตาย เป็นปฏิปักษ์กับการปฏิบัติ

คิดมาได้ถึงตอนนี้ก็นับเป็นครั้งแรกที่อาทิตยารู้สึกอึดอัดกับชีวิตนักเรียน ทปท. ก่อนหน้านี้เธอเห็นด้วยกับการอุทิศตนเพื่องานปฏิบัติ ทุกอย่างเพื่อมวลชน เรื่องส่วนตัวตัดทิ้งไปเพื่อจะได้เป็นลูกที่ดีของพรรคฯ

เมื่อไม่มีใครหันหน้าไปขอคำแนะนำเพื่อช่วยค้นหาคำตอบเรื่องสำคัญของชีวิตนี้ได้ อาทิตยาก็หันมาค้นหาคำตอบด้วยตัวเอง ก่อนแสงทองจะทาทับบของฟ้า เมื่อเสียงปิ่นเริ่มสงบลง อาทิตยาก็ได้คำตอบความรักคือความห่วงหาอาทร เหมือนอย่างที่ธรณินมอบให้แก่เธอตลอดมาและเธอมีต่อธรณินไม่แตกต่างกัน นี่เองคือความรัก บัดนี้เธอมีคำตอบที่จะมอบให้แก่ธรณินแล้ว แต่ธรณินจะรักษาสัญญาที่จะกลับมารับฟังคำตอบหรือไม่

อาทิตยายังรู้สึกเป็นห่วงธรณินมากยิ่งขึ้นไปอีก มากกว่าทุก ๆ ครั้ง...

และท่ามกลางสายตาของนักเรียนชายหญิงที่รอการกลับมาของเพื่อน ๆ อยู่ด้วยความห่วงในคำยเขาแก้ว ร่างของนักเรียนคนแรกก็โผล่พ้นแนวป่าเข้ามา แต่เมื่อร่างนั้นหลุดจากการกำบังสายตาออกมาทุกคนก็เห็นว่าที่ติดตามมาก็คือร่างของเพื่อนนักเรียนอีกคนที่นอนอยู่บนเปลแสวงเครื่องซึ่งใช้ไม้ไผ่แทนคานหาม สูดปลายด้านมีเพื่อนนักเรียนอีกคนช่วยหามาด้วยท่าทางที่เหนื่อยอ่อน จากนั้นก็ติดตามมาด้วยขบวนแถวของเพื่อน ๆ ที่ได้รับบาดเจ็บและกลับสู่ฐานที่ตั้งด้วยลักษณะการที่แตกต่างกันตามอาการบาดเจ็บ

ทุกคนเข้าสู่หน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ต้องรอคำสั่ง หมอและพยาบาลแยกย้ายกันทำหน้าที่หน่วยพลากิจการแจกจ่ายอาหารที่จัดเตรียมไว้อย่างพร้อมพร้อม ใครที่ไม่มีหน้าที่เฉพาะก็ช่วยรับอาวุธและ

ปลดสัมภาระออกจากบ่าของเพื่อนพร้อมคำปลอบโยนและการแสดงความยินดีเมื่อได้ยินคำบอกกล่าวถึงชัยชนะที่ได้รับ

โดยไม่ต้องให้ใครร้องเตือนหรือนึกทบทวนบทบาทหน้าที่ อาทิตยาสัมเรื่องความรักและคำตอบที่ครุ่นคิดมาตลอดทั้งคืนและตั้งใจจะมอบให้แก่ชายคนรักทันทีที่พบหน้าเสียสิ้นแล้วทุ่มเทศมาธิทั้งหมดให้กับเรื่องของส่วนรวม ซึ่งในสถานการณ์เฉพาะหน้าก็คือชีวิตของเพื่อนนักเรียนที่เฝ้ารอการดูแลอยู่เบื้องหน้า

ลืมหอกทั้งธรณินจะได้กลับมาหรือไม่ จนกระทั่ง...

“มีอะไรให้ช่วยไหมครับ...” เสียงเอ่ยถามแสนสุภาพที่คุ้นเคยดังมาจากเบื้องหลัง อาทิตยาหันกลับไปมองอย่างดีใจ ธรณินกลับมาแล้วตามสัญญา

สายตาที่สบกัน วาจามิทันได้เอื้อนเอ่ย ธรณินได้รับคำตอบชัดเจนจากหญิงคนรักแล้ว

สงครามปฏิบัติดำเนินต่อไป บทเพลงแห่งการทำลายล้างครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ดินแดนด้ามขวานผ่านเหตุการณ์ที่ทำให้อาทิตยารู้สึกแปลก ๆ กับชีวิตนักเรียน ทปท. ที่เรื่องส่วนรวมต้องมาก่อนเรื่องส่วนตัว ไม่เว้นแม้แต่เรื่องของหัวใจ แต่สุดท้ายหญิงสาวก็ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวของความรักที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นไปกว่านั้นอีก

แม้ทหารปลดแอกทุกคนจะต้องเรียนรู้ข้อเรียกร้องจากพรรคฯ ในนโยบาย ๓ ชั่ว กระนั้นก็มีสหยาจจำนวนหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติซ้ำที่ ๓ ‘ถ้าแต่งงานอย่าเพิ่งมีลูก’ ได้ และเมื่อเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นกระทั่งทารกซึ่งยังไร้เดียงสาเกินกว่าจะเข้าใจและทำตัวให้เหมาะสมตามกฎสงครามปฏิบัติจนกลายเป็นปัญหาสำคัญของการสู้รบในเขตจระเข้แล้ว พรรคฯ ก็จะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ

เรื่องส่วนรวมต้องมาก่อนเรื่องส่วนตัว หลังจากการร่วมหารือในระดับผู้นำ ในที่สุดก็นำไปสู่มติ

ให้นำลูกของสหชายหญิงคู่หนึ่งที่เพิ่งคลอดในป่า ไปส่งให้แนวร่วมในเมืองช่วยเลี้ยงเพื่อให้สหชายที่เป็น พ่อและแม่มีโอกาสทำงานปฏิบัติได้คล่องตัวขึ้นและ ไม่เป็นจุดอ่อนต่อส่วนรวม อาทิตยาซึ่งมีความสนิท สนมกับสหชายหญิงผู้เป็นแม่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน หน่วยพยาบาลด้วยกันได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ ชี้แจงความจำเป็นนี้แก่เธอ

หากเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนที่อาทิตยาจะตั้ง ข้อสงสัยเรื่องส่วนตัวกับส่วนรวมในงานปฏิบัติก็คง จะไม่เป็นการยากนักสำหรับเธอ เพราะพรรคฯ มีคำ อธิบายสำเร็จรูปพร้อมให้เธอนำไปใช้อยู่แล้ว แต่ครั้ง นี้แม้จะยังยึดมั่นในแนวทางของพรรคฯ แต่อาทิตยา ก็เกิดความสงสัยไม่น้อยต่อคำอธิบายที่เธอให้แก่ สหชายสามีภรรยาซึ่งเพิ่งได้ลูกคนแรก เธอต้อง พยายามหลบเลี่ยงคำถามในใจเพื่อให้คำอธิบายมี น้ำหนักน่าเชื่อถือ ความรักระหว่างพ่อแม่กับลูกก็นับ เป็นอุปสรรคของงานปฏิบัติด้วยหรือ ?

สหชายหญิงคู่นี้เป็นอดีตสาวงามที่ถูกข่มเหง จากอำนาจรัฐจนต้องหนีเข้าป่าร่วมงานปฏิบัติกับ ทปท. ความเคียดแค้นชิงชัยเจ้าหน้าที่ บวกกับการปลุกฝัง ความคิดจากพรรคฯ ทำให้ไม่ยากลำบากนักในการ

ปฏิบัติตามมติของสหชายนำที่จะต้องแยกลูกน้อย ออกจากอก แม้ทั้งสองจะรักลูกมากเพียงใดจากแต่ ก็ยินยอมปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ หวัง เพียงงานปฏิบัติจะบรรลุชัยชนะโดยเร็วเพื่อจะได้อยู่ ร่วมกันพร้อมหน้าพ่อแม่ลูก

อาทิตยาได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นแม่ ตัวปลอมเพื่อนำทารกน้อยไปฝากให้แนวร่วมซึ่งก็คือ คุณหมอสามีภรรยาเจ้าของคลินิกเล็ก ๆ ในตัวจังหวัด ตรังที่เคยรักษาและให้ที่พักพิงแก่ธรณินและเธอเมื่อ คราวบาดเจ็บจากการทิ้งระเบิดของศัตรูเมื่อไม่นาน ก่อนหน้านั้นนั่นเอง

วันที่อาทิตยารับเด็กทารกจากมือของมารดา แม่หนูน้อยหลังกินนมจากอกเป็นครั้งสุดท้าย เธอ รู้สึกสะทอนใจอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนกับภาพที่ได้ เห็น สายตาสุดแสนอาลัยจากพ่อและแม่ที่เฝ้ามอง ลูกน้อยเป็นครั้งสุดท้ายกับน้ำตาที่หยาดริน...

นักปฏิวัติร้องไห้ได้หรือไม่ ?

น้ำตาก็นับเป็นอุปสรรคของงานปฏิบัติด้วย หรือ ?

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

มือองต์ มาฝาก

ฉบับนี้ ขอนำเรื่องเกี่ยวกับประเทศจีนมาฝาก แต่มีความยาวมาก จึงขอแนะนำเป็น ๒ ตอน สมาชิกบางท่านอาจเคยได้พบเห็นมาก่อนแล้วทางสื่อสังคมต่าง ๆ ซึ่งนายนก คิดว่า อ่านซ้ำอีกสักครั้งก็ยังไม่เสียหาย เติญรับของฝากได้แล้วครับ

๑๕ ข้อ ที่จะทำให้คุณเข้าใจจีนตั้งแต่ อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต #谈亿 #ถันอี #ถามกับอีกเรื่องลงทุนจีน “จีนไม่เคยหยุดพัฒนาตัวเอง” “จีนปฏิรูปตัวเองตลอด เพราะวิกฤตทุกครั้งทำให้เกิดโอกาสเสมอ”

ดร.อาร์ม ตั้งนิรันดร อ.ประจำคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เชี่ยวชาญเรื่องจีน พูดชนิดที่สามารถสะกดคนดูทั้งห้องสัมมนาในงาน “The truth behind the great wall” “เรื่องจีนที่คุณไม่เคยรู้” จำนวนกว่า ๓๐๐ คนได้อยู่หมัดเลยครับ เป็นงานที่จัดโดย บริษัทหลักทรัพย์ ซีจีเอส-ซีไอเอ็มบี (ประเทศไทย) CGS-CIMB ร่วมกับ CIMB Preferred และ Principle เมื่อวันที่ ๒๒ มิ.ย. ๒๕๖๒ วันนี้มีสรุปมาให้เต็มความรู้กัน บอกเลยว่า ถ้าอ่านจบจะเข้าใจจีนและรู้เท่าทันสงครามการค้ามากขึ้น

๑. สร้างชาติด้วยนโยบาย Great leap forward (大跃进) ทำให้จีนเติบโตก้าวกระโดด

“ตอนนี้จีนกำลังเข้าสู่ยุคใหม่ ยุค ๕.๐ ที่เน้น AI ปัญญาประดิษฐ์” และเป็นจีนที่อยู่ภายใต้ผู้นำรุ่นที่ ๕ อย่างท่าน สี จิ้น ผิง แต่จริง ๆ แล้วประเทศจีนถูกสร้างชาติ และเจอจุดเปลี่ยนที่สำคัญตั้งแต่ ๔๐ กว่าปีที่แล้ว ในช่วงปี ๑๙๗๘ เป็นช่วงที่ท่านประธานเหมา เจ๋อ ตุง (毛泽东) เป็นผู้นำท่านได้ริเริ่มใช้นโยบาย Great leap forward (大跃进) แปลงง่าย ๆ ว่า นโยบายที่จะทำให้จีนเติบโตอย่างรวดเร็ว “ท่านประธานเหมาที่มีความคิด ที่อยากจะทำทั้งหมดเลย” เหตุผลคือ ท่านอยากพัฒนาจีนเปลี่ยนจากการเป็นประเทศที่เน้นเกษตรกรรม เป็นประเทศอุตสาหกรรม แนวคิดดีมาก แต่อุตสาหกรรมขาดทุนหมด ล้มเหลวไม่เป็นท่า ส่วนหนึ่งเป็นเพราะบริหารโดยรัฐวิสาหกิจ

๒. วิเคราะห์เหตุผลที่รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ขาดทุน “โลกเราแปลก ไม่รู้ว่าทำไมรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ถึงทำกำไรไม่ได้” ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นทั่วโลก เช่นเดียวกับจีน เหตุผลแรกเป็นเพราะเมื่อไหร่ก็ตามที่รัฐวิสาหกิจทำธุรกิจแล้วขาดทุนก็จะมีรัฐบาลคอยอุดหนุน (ทำให้ขาดแรงจูงใจที่จะต้องทำกำไรให้ได้) “และอีกเหตุผลคือ รัฐวิสาหกิจจีนใช้ระบบ

วางแผนจากส่วนกลาง” ข้อเสียของระบบนี้คือ รัฐวิสาหกิจผลิตสินค้าและบริการแบบรีป ๆ โดยที่ไม่ได้ดูเรื่องความต้องการและปริมาณสินค้าในตลาด และไม่ได้ดูยุทธศาสตร์ประเทศ เพราะพอสินค้าและบริการไม่ตรงความต้องการของตลาด ก็ทำให้ขายของไม่ได้ การบริหารงานก็ขาดประสิทธิภาพนี้แหละที่ทำให้รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่เจอปัญหาขาดทุนหลายแห่ง

.....

๓. ความเจ๋งของผู้นำรุ่นที่ ๒ คือการเปลี่ยนวิธีคิดการบริหารเศรษฐกิจแบบพลิกแผ่นดิน “พ่อท่านเต็ง เสี่ยว ผิง (邓小平) ขึ้นมาเป็นผู้นำ” “ตัวท่านไม่รู้หรอกครับว่า ควรจะต้องทำอะไร แต่สิ่งที่ท่านทำอย่างหนึ่ง คือรู้ว่า ต้องไม่ทำเหมือนเดิม เพราะสิ่งที่ทำในอดีตมันไม่เวิร์ค” สิ่งที่ท่านทำคือ เปลี่ยนหมู่บ้านชาวประมงแห่งหนึ่ง ชื่อ เซินเจิ้น (深圳) ที่อยู่ตรงข้ามเกาะฮ่องกงให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ (ต่อนี้ก็ถึงสภาพเมื่อ ๔๐ ปีที่แล้ว เซินเจิ้น (深圳) ไม่เหมือนตอนนี้) ท่านได้ไปเชิญให้ เศรษฐีฮ่องกงมาลงทุน เพราะสมัยนั้นฮ่องกงมีพื้นที่น้อย แต่ค่าแรงสูง ตรงข้ามกับจีนเลย โดยเน้นให้ฮ่องกงมาผลิตสินค้าที่จีน แล้วส่งออกไปตลาดโลก จีนมีความโชคดึสองเต็ง “เต็งแรกคือมีชาวจีนโพ้นทะเล เป็นกลุ่มนักธุรกิจ คนรวย เศรษฐี ในประเทศต่าง ๆ ฮ่องกง ได้หวั่น อาเซียน” “เต็งที่สอง ช่วงนั้นเป็นช่วงที่โลก เริ่มมีการค้าขายเสรี เชื่อมโยงกันมากขึ้น และเป็นช่วงที่จีนปฏิรูปประเทศจริงจัง” โดยท่านเต็ง เสี่ยว ผิง (邓小平) ได้อนุญาตให้สามารถตั้งบริษัทเอกชนได้ (จากเดิมมีแต่รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ) นั่นจึงทำให้นักลงทุนทั่วโลกเริ่มสนใจและมองจีน ว่าเป็นโรงงานของโลก ใช้ประโยชน์จากค่าแรงราคาถูก แล้วส่งออกสินค้าไปทั่วโลก

.....

๔. จีนใช้ทั้งกลไกรัฐและเอกชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ “จีนไม่ได้แปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นเอกชนทั้งหมด ไม่ได้ทำเหมือนสหภาพโซเวียตที่ฝรั่งเคยแนะนำให้ทำ” “อุตสาหกรรมใหญ่ยังเป็นของรัฐ ทั้งเหล็ก ซีเมนต์ การต่อเรือ ยังเป็นของทางภาครัฐ” แต่จีนมีทั้งเอกชนที่เก่งมาก ๆ และมีกลไกรัฐที่มีเอกลักษณ์พิเศษ มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทำให้ระบบเศรษฐกิจของจีนถูกขับเคลื่อนทั้งภาครัฐและเอกชนไปพร้อม ๆ กัน เศรษฐกิจก็เติบโตอย่างรวดเร็ว

.....

๕. ผู้นำรุ่นที่ ๓ เน้นปฏิรูป เน้นสนับสนุนเอกชน “ผู้นำรุ่นที่ ๓ เจียง เจ๋อ มิน (江泽民) โดยมีท่านนายกฯ ที่มีชื่อเสียงมาก อย่าง จู หง จี (朱镕基)” ยุคนี้เป็นยุคแห่งการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ปฏิรูปเศรษฐกิจ เน้นให้เอกชนทำมากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจถูกขับเคลื่อนด้วยเอกชนมากขึ้น

.....

๖. ผู้นำรุ่นที่ ๔ เจอวิกฤติเศรษฐกิจโลกทำให้ต้องปรับยุทธศาสตร์ชาติ ถัดมาพอถึงช่วงที่ผู้นำรุ่นที่ ๔ ท่าน หู จิ้น เทา (胡锦涛) ขึ้นมาเป็นผู้นำปรากฏว่าเจอวิกฤติเศรษฐกิจโลก เศรษฐกิจโลกหดตัว “คนจีนเองก็ได้รับผลกระทบเพราะจากเดิมรัฐบาลจีนชวนคนมาลงทุน แล้วให้ส่งออกไปทั่วโลก แต่ตอนนี้คนทั้งโลกไม่มีดั่งค์แล้ว ทำให้จีนเองก็ได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้สิ่งที่รัฐบาลท่าน หู จิ้น เทา (胡锦涛) ทำ คือเน้นการลงทุนครั้งใหญ่ “เป็น package กระตุ้นเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ เน้นปล่อยสินเชื่อมหาศาล ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทั่วประเทศ” จากเดิมที่ก่อนหน้านี้เน้นสนับสนุนเอกชน กลายเป็นว่ายุคนี้ก็กลับมาเน้นการลงทุนของภาครัฐมากขึ้น “ทำให้เราได้เห็น สนามบิน สถานีรถไฟ ถนน สะพาน รถไฟ ความเร็วสูง มากมายในจีน”

.....

๗. ลงทุนภาครัฐครั้งใหญ่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งประวัติศาสตร์ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ทำให้เกิดชุมพลังทางเศรษฐกิจทั้งในด้านกำลังซื้อของชนชั้นกลางเพิ่มขึ้น การคมนาคมสื่อสารสะดวก “ตอนนี้เราต้องมองจีนให้เป็น cluster เมือง ซึ่งความใหญ่เทียบเท่ากับ ๑ ประเทศ” เป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นในโลก รถไฟความเร็วสูง ทำให้แต่ละเมืองของจีนเชื่อมโยงกัน เดินทางหากันสะดวกมากขึ้น เมื่อหลายเมืองรวมกันเชื่อมโยงกัน ก็ทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า cluster มีจำนวนคนกว่า ๖๐ - ๑๕๐ ล้านคน และที่สำคัญเป็นคนในเมือง ที่มีกำลังซื้อสูงขึ้น “ยุทธศาสตร์ Jing-Jin-Ji (京津冀) เชื่อมเมืองปักกิ่ง (北京) เทียนจิน (天津) และ ๑๐ เมืองของหูเป่ย์ (湖北) ด้วยรถไฟความเร็วสูง ทำให้การเดินทาง

ทางเข้าเมืองหลวง ใช้เวลาครึ่ง ชม. หรือ ๑ ชม. เท่านั้น” ถ้าทำสำเร็จจะกลายเป็นอภิมหานคร เชื่อมคนกว่า ๑๓๐ ล้านคนมากกว่าประชากรไทย ๑ เท่าตัว นอกจากนี้ยังมี cluster เมือง “Yangtze River Delta (长江三角洲)” เชื่อมเซี่ยงไฮ้ หนานจิง อังโจว ซูโจว ประชากรรวมกัน ๘๐ ล้านคน cluster เมือง “Pearl River Delta (珠江三角洲)” หัวใจอยู่ที่กวางเจา เซินเจิ้น ฮองกง จูไห่เชื่อม ๑๑ เมือง ประชากรรวมกัน ๘๐ ล้านคน เป็นยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนนิยามความเป็นเมืองไปโดยสิ้นเชิง จากเดิม “เมือง” ไม่จำเป็นต้องมีประชากรหนาแน่นบนพื้นที่ติดกันเป็นผืนเดียวกัน แต่อาจจะเป็นเมืองที่ห่างไกลกัน แต่เชื่อมคนด้วยรถไฟความเร็วสูง

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

เกมอักษรไขว้

เสนาศึกษา

จงวงกลมรอบคำต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ข้างใต้นี้ ให้ครบ

ส่งคำตอบได้ที่ เข้าร่วมกลุ่ม

ส่งคำตอบได้ตั้งแต่บัดนี้ ถึง ร.ศ. ๖๓ ✓ มีรางวัลสำหรับคนตอบถูกต้องและเร็วที่สุด ๒ รางวัล

Volkswagen Volvo Mercedes-Benz Mitsubishi Mazda MINI Suzuki
Nissan Triumph Lexus Porsche Lamborghini Subaru Daihatsu Hillman Jeep
Jaguar Hyundai Isuzu KIA Hummer Honda Ferrari Citroen Chevrolet

V	O	L	V	I	S	U	Z	U	R	G	B	N	V	M	L	H	V	X
O	O	A	F	G	N	V	N	C	D	J	K	L	O	I	S	F	M	D
L	C	L	F	H	M	P	O	R	S	C	H	E	L	T	D	F	H	K
V	V	T	K	M	F	G	S	Q	E	R	T	Y	V	S	O	W	T	Q
O	B	T	N	S	D	S	R	H	F	S	D	G	R	U	S	D	R	H
X	C	G	K	L	W	T	S	A	D	E	T	H	T	B	I	R	I	W
L	P	V	E	T	T	A	I	L	K	R	T	U	E	I	L	G	U	D
A	D	N	O	H	J	K	G	A	I	K	U	Z	U	S	A	M	M	E
Q	W	G	Q	W	R	R	O	E	A	W	R	Y	I	H	M	R	P	T
A	D	H	I	L	L	M	A	D	N	E	Q	A	D	I	B	T	H	A
D	M	A	S	D	A	H	Y	N	D	A	I	E	V	M	O	E	A	X
M	E	R	C	E	D	E	S	B	E	N	Z	Q	X	F	R	L	B	J
A	D	G	R	B	E	N	S	I	K	S	F	E	V	R	G	O	C	E
C	I	F	I	N	G	A	M	G	A	F	N	T	W	O	H	R	R	E
E	I	S	U	B	A	R	U	U	M	C	U	S	N	N	I	V	E	P
T	R	R	E	T	F	R	Y	S	T	Y	S	C	I	C	N	E	M	P
T	A	D	S	W	D	F	I	U	R	G	S	E	S	I	I	H	M	I
E	R	S	C	Q	A	M	A	Z	D	A	A	T	S	O	H	C	U	Y
R	R	A	I	A	C	I	D	R	B	M	N	U	A	S	R	T	H	R
R	E	Z	T	W	V	N	N	W	F	N	M	Y	N	B	T	G	W	F
A	F	C	R	E	N	I	U	R	T	H	J	R	W	F	W	H	E	B
C	E	V	O	R	E	R	Y	E	N	H	I	L	L	M	A	N	R	F
E	R	L	E	X	U	S	H	G	T	U	D	G	G	S	W	S	R	S
S	F	E	N	P	I	L	L	W	O	X	R	A	U	G	A	J	G	C
J	A	R	K	U	A	R	U	D	A	I	H	A	T	S	U	S	D	B

เกมอักษรไขว้

จงวงกลมรอบคำต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ข้างใต้นี้ ให้ครบ

ส่งคำตอบได้ที่ [@](#) เข้าร่วมกลุ่ม

ส่งคำตอบได้ตั้งแต่บัดนี้ ถึง ร.ศ. ๖๓ ✓ มีรางวัลสำหรับคนตอบถูกต้องและเร็วที่สุด 🎁🎁 ๒ รางวัล

ขนมโค กัวยี่ปัง บุหลันดั้นเมฆ ขนมวง ขนมเปียกปูน ม้าอ้อ ขนมน้ำดอกไม้ สังขยาฟักทอง ขนมต้ม
ขนมบ้าบิ่น ขนมลิ่มกลิ้ง ขนมอินทนิล ขนมดอกอัญชัน ขนมกล้วย ขนมกล้วยฟู ขนมผกากรอง ข้าวเหนียวสังขยา
ขนมตะลุ่ม ขนมการเวกสอดสี ขนมเกสรลำเจียก ขนมล้อจี่ ขนมบัวลอย ลำเตี้ยง ขนมก้นถั่ว ถั่วแปบ
ทองม้วนสด ขนมเล็บมือนาง ขนมจ่ามงกุฏ ขนมหม้อแกง พระพาย ขนมสายบัว ขนมกล้วย ขนมครก

ข	น	ม	กั	น	ถั	ว	แ	ป	บ	ข	น	ม	ข	ข	ร	พ	ไ	ข
น	ห	ข	น	ม	โ	ค	ถั	ง	แ	ป	บ	น	น	ก	ห	ด	ห	น
ม	ข	น	ม	จั	า	ม	ง	ก	ฎ	ข	ฆ	ม	ห	ง	ด	ส	ม	
เ	ข	น	ม	ลิ	ม	ก	ลิ	น	ข	น	ม	น้ำ	ด	อ	ก	ไ	ม	เ
ก	น	ข	ส	ข	พ	ลั	ห	ด	ฟ	ม	เ	ม	อ	แ	แ	ห	ด	ลิ
ส	ม	น	ข	น	ม	ว	ง	บ	ล	ผ	น	ย	ก	ม	อ	ส	ข	บ
ร	ค	ม	น	ม	น	ย	ข	น	ม	ก	ตั	ข	อ	ร	ม	ข	น	มี
ลำ	ร	ส	ม	ตั	ม	ปี่	ง	ส	ด	า	น	น	ญ	น	ห	น	ม	อ
เ	ก	ด	ง	ม	อ	ง	พ	ระ	ก	ลั	ม	ซั	ย	ม	ม	ก	น	
จี	ข	น	ม	เ	ปี	ย	ก	ปู	น	ร	ห	พ	น	ด	น	ส	า	า
ย	น	บ	ม	ย	ม	ข	น	ม	ไ	อ	บุ	ร	พ	ไ	ข	า	ร	ง
ก	ม	ร	า	น	อ	ง	เ	ร	ก	ง	ท	ข	ย	ข	น	ย	ะ	ข
ข	บ	พ	ฮ	ร	ป	ย	ฝ	า	ฟ	ลั	ง	น	ข	น	ม	บ	เ	น
น	า	ย	อ	พ	ลั	า	เ	ตี	ย	ง	แ	ม	น	ม	บ	ว	ว	ม
ม	บิ	อ	ย	ไ	พ	พ	ส	ย	ว	ข	อ	ต	ม	ลั	ว	ท	ก	ไ
แ	น	ล	พ	พ	ระ	ด	ง	ถั	ย	เ	ะ	ก	อ	ส	ฆ	ส	สั	
ป	พ	ว	ห	ร	อ	ร	ป	ก	ม	า	ก	ลั	ลั	จึ	อ	พ	อ	ไ
บ	น	บ	ฟ	ส	ย	พ	ห	ด	น	ฟิ	แ	ม	ว	พ	ก	น	ด	สิ
ข	น	ม	อิ	น	ท	นิ	น	แ	ข	ก	ผ	ฝ	ย	เ	ด	ม	สิ	ม
ข	ม	น	แ	ป	บ	ส	ด	ส	อ	ท	ข	น	ม	ท	อ	ง	ส	ด
น	พ	ข	น	ม	ปี่	ง	น	ม	ร	อ	ท	อ	ง	ม	ว	น	ส	ด
ท	อ	ง	ม	ว	น	ส	ก	จ	ข	ง	ข	น	ม	ถั	ว	ส	ด	ฟ
ซั	า	ว	เ	ห	นี้	ย	ว	ลั	ง	ข	ย	า	ผ	แ	ท	แ	ผ	ก
ข	น	ม	ลั	ง	ฆ	ย	า	ท	ข	น	ม	ถั	ว	ย	ฟู	ร	พ	ห

เสนาศึกษา

“กำลังของกรรม”

คำปิ่น อักษรวิไลย์ เรียบเรียง

พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรษา เป็นคำจริง เป็นคำอนุเคราะห์ เกื้อกูล เปิดเผยความจริงเพื่อให้พุทธบริษัทได้เข้าใจธรรมซึ่งเป็นสิ่งที่มีจริงอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของปัญญาโดยตลอด **ธรรมไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัวตน** เกิดขึ้นเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น สำหรับเรื่องกรรม ไม่พ้นไปจากธรรมที่มีจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละบุคคลย่อมมีกุศลกรรม และ อกุศลกรรม ตามการสะสมและมีการได้รับผลของกรรมด้วย เมื่อศึกษาพระธรรมไปตามลำดับก็จะมี ความเข้าใจ ว่าเจตนา คือ ความจงใจ เป็นกรรม เป็นธรรมที่มีจริง กรรมที่ได้กระทำแล้ว ทั้งกุศลกรรมและอกุศลกรรม ย่อมสะสมสืบต่ออยู่ในจิตทุก ๆ ขณะ เมื่อได้โอกาสที่จะทำให้เกิดผลเกิดขึ้น ผลก็เกิดขึ้น ตามสมควรแก่เหตุ เริ่มตั้งแต่จิตขณะแรกในภพนี้ชาตินี้คือปฏิสนธิจิต ก็เป็นผลของกรรม ถ้าเกิดเป็นมนุษย์ ก็เป็นผลของกุศลกรรม แต่ถ้าเกิดในนรก อย่างเช่นพระเทวทัต เป็นต้น ก็เป็นผลของอกุศลกรรม ซึ่งไม่มีใครทำให้เลย แต่ต้องเป็นไปตามกรรมที่ตนเองได้กระทำไว้นอกจากนั้นแล้ว ขณะที่ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส รู้สิ่งที่กระทบสัมผัสทางกาย ที่นำปวารณาบ้าง ไม่

นำปวารณาบ้าง ล้วนเป็นผลของกรรมที่ได้กระทำแล้วทั้งนั้น ซึ่งการที่จะมีความเข้าใจอย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง ก็ต้องได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง

ชีวิตของแต่ละบุคคลที่ดำเนินไปนั้น เป็นจิตแต่ละขณะ จิตเกิดดับสืบต่อกัน เป็นปัจจัยแก่กันและกัน ในชาติปัจจุบันนี้จิตขณะแรกเกิดขึ้นแล้วดับไปเป็นปัจจัยแก่จิตขณะต่อมาสืบต่อมาเรื่อย ๆ และจิตในขณะนี้ดับไปก็เป็นปัจจัยแก่จิตขณะต่อไปสืบต่อไปจนถึงจุติจิต (จิตขณะสุดท้ายในชาตินี้) จุติจิตในชาตินี้ก็ดับไปเป็นปัจจัยแก่ปฏิสนธิจิตในชาติต่อไปสืบต่อเนื่องไป อย่างนี้ เรียกว่าสังสารวัฏฏ์ อกุศลกรรมและกุศลกรรมที่กระทำในชาติก่อน ๆ รวมถึงชาตินี้ด้วย ย่อมสะสมสืบต่ออยู่ในจิต แม้ว่าจะเกิดเป็นบุคคลใหม่ในชาติใหม่แล้วก็ตาม ผลของกรรมย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้นตามสมควรแก่เหตุ เป็นธรรมที่เกิดเพราะเหตุปัจจัย ไม่ใช่เรา ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น **กรรมที่กระทำไว้ไม่ได้หายไปไหน แม้บุคคลผู้ทำกรรมจะล้มไปแล้ว แต่กรรมเมื่อถึงคราวที่จะให้ผลเกิดขึ้น ผลย่อมเกิดขึ้น เป็นธรรมที่เกิดเพราะเหตุปัจจัยใคร ๆ ก็ยับยั้งไม่ได้**

กรรมที่ได้กระทำแล้วทั้งกุศลกรรมและอกุศลกรรม เป็นสภาพที่ปกปิด เพราะเหตุว่าไม่สามารถที่จะรู้ได้เลยว่ากรรมที่ได้กระทำแล้วนั้น จะให้ผลเมื่อใด แต่จะต้องเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น **กุศลกรรม กับ อกุศลกรรม ต่างกัน มีผลไม่เสมอกัน** กล่าวคือ กุศลกรรม ย่อมทำให้เกิดผลที่ดี ที่น่าปรารถนา น่าใคร่ น่าพอใจ ส่วนอกุศลกรรมย่อมให้ผลที่ไม่ดี ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจ ทำให้มีความทุกข์เดือดร้อน เมื่อทำกรรมสำเร็จแล้ว ไม่ว่าจะเป็กรรรมในชาตินี้หรือกรรมในชาติก่อน ๆ ที่ผ่านมา เมื่อถึงคราวให้ผล ย่อมให้ผลตามควรแก่กรรมนั้น ๆ ยกตัวอย่างเวลาที่ได้อูชาวจากสื่อต่าง ๆ ก็ จะพบเห็นความทุกข์ของหลายบุคคลแต่ละชีวิต ประสบอุบัติเหตุบ้าง ถูกลอบปองร้ายบ้าง เกิดเจ็บป่วยด้วยโรคชนิดต่าง ๆ บ้าง หรือ ในทางตรงกันข้าม เมื่อได้ลาภ ได้ทรัพย์สมบัติ เป็นต้น ถ้าไม่มีเหตุที่จะทำให้เกิดสิ่งนั้นเกิด สิ่งนั้นก็เกิดไม่ได้ นั่น เป็นเพราะแรงของกรรมหรือกำลังของกรรมจริง ๆ สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน และสัตว์โลกก็เป็นที่ดูบุญ (ความดี) และบาป (ความชั่ว) และดูผลแห่งบุญและบาป อย่างแท้จริง อกุศลกรรมที่กระทำแล้ว เสร็จสิ้นแล้ว ไม่สามารถจะไปแก้หรือไปตัดได้ นอกจากจะเป็นผู้เห็นโทษของอกุศลกรรมแล้วมีความจริงใจที่จะไม่ทำกรรมชั่วยุ่อย่างนั้นอีก พร้อมกับเป็นผู้ไม่ประมาทในการเจริญกุศลสะสมความดีประการต่าง ๆ ส่วนความดีทั้งหลาย นั้น ก็ควรอย่างยิ่งที่จะสะสมอบรมเจริญ เพื่อขัดเกลาละคลายกิเลสของตนเองต่อไป

ข้อความในชาตกัฏฐกถา อรรถกถา ขุททกนิกาย ชาดก จุลลนันทยชาดก ได้แสดงความเป็นจริงของเหตุคือกรรม และการได้รับผลของกรรมดังนี้

“บุรุษทำกรรมเหล่าใดไว้ เขาย่อมเห็นกรรมเหล่านั้นในตน ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผล

ดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น”

การฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นปกติในชีวิตประจำวัน ย่อมเป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นแห่งปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูกในธรรมที่กำลังปรากฏตามความเป็นจริง แม้แต่ในเรื่องกรรมและการได้รับผลของกรรมก็เช่นเดียวกัน ไม่พ้นไปจากธรรมเลย ไม่พ้นจากชีวิตประจำวันด้วย ผู้ที่ได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ย่อมจะเป็นผู้มีความเข้าใจว่า **ผลที่เกิดขึ้นกับบุคคลแต่ละคน หรือแม้กระทั่งเกิดกับตัวเอง ไม่ว่าจะน่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนา ก็ตาม ล้วนแล้วแต่เป็นเพราะกรรมที่เคยได้กระทำมาแล้วทั้งสิ้น ไม่มีใครทำให้เลย** ซึ่งจะเห็นได้ว่า ถ้าไม่มีเหตุคือกรรมที่ได้กระทำมาแล้ว ผลที่จะเกิด ย่อมมีไม่ได้ แต่เพราะมีเหตุคือกรรมที่ได้กระทำแล้ว เมื่อได้โอกาสที่กรรมจะให้ผล ผลจึงเกิดขึ้น

ข้อที่น่าพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง เมื่อกล่าวถึงอกุศลกรรมแล้ว ย่อมเป็นสิ่งที่มิโทษเท่านั้น ไม่ควรทำเป็นอย่างยิ่ง แต่ถ้าประมาทกำลังของกิเลส ไม่เห็นโทษของกิเลส ก็ย่อมจะเป็นเหตุทำให้ทำอกุศลกรรมหรือทำบาป ได้ และเมื่อถึงคราวที่อกุศลกรรมหรือบาป นั้น ให้ผล จะไปโทษใครไม่ได้เลย เพราะมาจากเหตุคืออกุศลกรรมที่ตนทำไว้แล้วเท่านั้น ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก มัชฌิมนิกาย อุपरินิฆนณาสกั เทวทูตสูตร ดังนี้

“ก็บาปกรรมนี้นั้นแล ไม่ใช่มารดาทำให้ท่าน ไม่ใช่บิดาทำให้ท่าน ไม่ใช่พี่น้องชายทำให้ท่าน ไม่ใช่พี่น้องหญิงทำให้ท่าน ไม่ใช่มิตรอำมาตย์ทำให้ท่าน ไม่ใช่ญาติสายโลหิตทำให้ท่าน ไม่ใช่สมณะและพราหมณ์ทำให้ท่าน ไม่ใช่เทวดาทำให้ท่าน ตัวท่านเองทำเข้าไว้ท่านเท่านั้น จักเสวยวิบาก (ผล) ของบาปกรรมนี้”

จะเห็นได้จริง ๆ ว่า กรรมที่ตนเองได้กระทำแล้ว ของใครก็เป็นของคนนั้น จะแบ่งปันให้กันไม่ได้

ไม่เหมือนกับทรัพย์สมบัติหรือวัตถุสิ่งของที่พอจะแบ่งปันให้คนอื่นได้ บุคคลผู้ที่ทำบาปกรรมหรืออกุศลกรรมประการต่าง ๆ มี ชำล่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุดเท็จ พุดส่อเสียดใส่ความให้คนอื่นแตกแยกกัน เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะหนีไปอยู่ ณ สถานที่แห่งใดด้วยความมุ่งหมายว่าจะทำให้ตนเองรอดพ้นจากการได้รับผลของอกุศลกรรม ก็ย่อมไม่สามารถที่จะรอดพ้นจากการได้รับผลของอกุศลกรรมไปได้เลย อกุศลกรรมที่ได้ทำแล้ว เมื่อถึงคราวที่จะให้ผล ก็จะต้องให้ผล แล้วแต่ว่าจะให้ผลมาก เมื่อร้อน หนักเบา ก็ตามควรแก่อกุศลกรรมนั้นที่ตนได้ทำแล้วนั่นเอง ซึ่งไม่มีใครทำให้เลย ขึ้นอยู่กับกรรมที่ตนเองได้ทำไว้แล้วอย่างเดียว จะโทษใครก็ไม่ได้

เป็นความจริงที่ว่า อกุศลกรรมที่ได้ทำแล้ว ถ้าเป็นปัจจัยทำให้ปฏิสนธิ (เกิด) ก็ย่อมจะทำให้ปฏิสนธิในนรกบ้าง หรือว่าในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉานบ้าง หรือว่าปิตติวิสัย คือ เปรตบ้าง หรือว่า อสุรกาย (อธิบายภูมิที่ไม่ทุกข์ทรมานเหมือนนรกหรือเปรต แต่สัตว์ที่เกิดในภูมินี้ไม่มีความรำเริง ไม่มีความเจริญ) บ้าง ซึ่งเป็นภูมิที่ไม่สามารถจะเจริญกุศลธรรมจนกระทั่งสามารถรู้แจ้งอริยสัจธรรมได้ เป็นภูมิที่เต็มไปด้วยความทุกข์ ความเดือดร้อน แต่ละคนก็จะเห็นความวิจิตรของอกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้ว การฆ่าสัตว์ การถือเอาสิ่งของที่บุคคลอื่นไม่ได้ให้ การประพฤติผิดในกาม การพุดเท็จ การพุดส่อเสียด เป็นต้น ที่ได้ทำแล้ว ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม เป็นเหตุทำให้ปฏิสนธิในนรกก็ได้ ทำให้เกิดเป็นเปรตก็ได้ ทำให้เกิดเป็นอสุรกาย ก็ได้ ตามสมควรแก่อกุศลกรรม โดยไม่มีใครทำให้เลย นอกจากตนเองที่ได้ทำอกุศลกรรมนั้น ๆ เท่านั้นจริง ๆ สำหรับในภูมิมนุษย์ก็ยังเห็นสัตว์ดิรัจฉาน ซึ่งจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่าไม่มีกำเนิดดิรัจฉาน เพราะเหตุว่าแม้ในโลกนี้ก็มีภูมิมนุษย์และมีภูมิสัตว์ดิรัจฉาน ด้วย

การเกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉานนั้น เป็นผลของอกุศลกรรม ไม่ใช่ผลของกุศลกรรม การเกิดในนรกก็เป็นผลของอกุศลกรรม การเกิดเป็นเปรต การเกิดเป็นอสุรกาย ก็เป็นผลของอกุศลกรรม แต่การเกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉานนั้น มีความทุกข์ทรมานน้อยกว่าในภูมินรก

เมื่อได้ศึกษาเรื่องอกุศลกรรมหรือบาปกรรม และ ผลที่เกิดจากอกุศลกรรม ก็ย่อมจะเป็นเครื่องอุปการะเกื้อกูลที่ดี ให้เป็นผู้ที่มีความละเอียด มีความเกรงกลัวต่อการทำอกุศลกรรม เพราะอกุศลกรรม ให้ผลเป็นทุกข์ เดือดร้อน เท่านั้น พระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง เป็นเครื่องเตือนที่ดีสำหรับทุกชีวิตอย่างแท้จริง จึงควรอย่างยิ่งที่จะได้พิจารณาว่า เมื่อเกิดมาแล้ว ควรที่จะเห็นโทษของกิเลสที่เป็นเหตุให้กระทำอกุศลกรรมแล้วจะเป็นเหตุให้ได้รับผลที่ไม่ดีในภายหน้า โดยไม่เพียงแต่กลัวผลของอกุศลกรรมเท่านั้น ต้องกลัวที่เหตุ คือ อกุศลกรรม ด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อได้เกิดมาเป็นมนุษย์แล้ว ก็ไม่ควรที่จะประมาทในการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม อบรมเจริญปฏิบัติต่อไป และไม่ประมาทในการเจริญกุศลสะสมความดีทุกประการ เพราะเหตุว่า โอกาสที่จะมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ เหลือไม่มากแล้ว ซึ่งจะประมาทไม่ได้เลยทีเดียว เพราะความประมาทเป็นทางแห่งความเสื่อมจากกุศลธรรมทั้งหลาย เป็นเหตุให้อกุศลพอกพูนหนาแน่นเพิ่มมากขึ้นทำให้เวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏฏ์อย่างไม่มีวันสิ้นสุด

เพราะฉะนั้นแล้ว ชีวิตสั้นแสนสั้น ต้องไม่ลืมว่า ทุกคนกำลังจะตาย นี้แน่นอนที่สุด เดียวนี้ก็ได้เมื่อไหร่ก็ได้ และแต่ละคนก็ไม่สามารถรู้ได้ว่า กรรมใด จะให้ผลเมื่อใด ทางที่ดีที่สุดในระหว่างที่ยังไม่ตาย คือ พึ่งกระทำเฉพาะกรรมอันดีงาม คือ กุศลกรรม เท่านั้น โดยที่ไม่ใช่ว่ามีตัวตนที่ไปทำ แต่เป็นธรรมฝ่ายดีที่เกิดขึ้นทำกิจหน้าที่ ส่วน สิ่งที่ไม่ดีคืออกุศลกรรมทั้งหลายซึ่งไม่เป็นประโยชน์ทั้ง

แก้ตนและแก้บุคคลอื่น ไม่ควรที่จะกระทำ เพราะเหตุว่า อกุศลกรรม เป็นที่พึงไม่ได้ มีแต่จะทำให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อน เท่านั้น แต่สิ่งที่จะเป็นที่พึงในชีวิตอย่างแท้จริง ทั้งในโลกนี้และในโลกหน้านั้น ก็คือ ความดี เท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูก ซึ่งเป็นธรรมฝ่ายดีที่ประเสริฐที่สุด เป็นธรรมที่จะเกื้อกูลให้คุณความดีประการต่าง ๆ เจริญขึ้น นำพาชีวิตไปสู่คุณความดี

ทั้งปวง เป็นประโยชน์ทั้งกับตนเองและบุคคลอื่นนำมาซึ่งความสงบสุขในสังคมประเทศชาติ แล้วปัญญาจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ก็ต้องกลับมาที่เหตุที่สำคัญ คือ การได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง.

ธรรมเตือนใจ

“ดูกร พราหมณ์ ธรรมดาบัณฑิตทั้งหลาย ทำกุศลอยู่คราวละน้อย ๆ ทุก ๆ ขณะ ย่อมนำมาดทิน คือ อกุศล ของตน ออกโดยลำดับทีเดียว”

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่
มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

www.dhammadhome.com

[www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]

 YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

[พิมพ์ค้นหาในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์

มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษา เพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตามความเป็นจริง]

 Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

นายทหารย้ายออก

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.นภาพัญชา ชินอัสวโสภณ	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	หน.สพช.ข.ท.บ. (อัตรา พ.อ.)
๒	พ.ท.ชัชณู จรรย์บาลิขิต	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	หน.ข.ท.บ. (อัตรา พ.ท.)
๓	ร.อ.บัณฑิตวิช แสงสกุล	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	นายทหารการแปล รร.ข.ท.บ. (อัตรา ร.อ.)

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	ร.ท.พิริษฐ์ ผดุงพัฒนินดม	ประจำ ยศ.ท.บ.	รกก.อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒	ร.ต.ธนกฤต รัตนาวสี	พยาบาล รพ.ร.๖ (อัตรา ร.อ.)	นางพยาบาล รพ.ร.จปร. (อัตรา ร.อ.)
๓	ร.ต.เสาวณะ ชื่นสมบุญ	รอง ผบ.มว.ดย.มทบ.๑๓ (อัตรา ร.ท.)	ผบ.มว.ดย.สปร.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.หญิง ดรรชนีวรรณ เทศนธรรม	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๒	พ.ท.บุญโฮม ทาสีขาว	ประจำกอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๓	พ.ท.ถนัดกิจ ยามาลี	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๔	พ.ท.นิตติ จิรัฏฐิวิรุฒม์กุล	อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๕	พ.ท.หญิง สิริกาญจน์ เขี่ยมอาจหาญ	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๖	พ.ท.หญิง เอิบบุญ นุลสุข	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๗	พ.ต.ศุภสิทธิ์ สังวรวงษ์	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๘	พ.ต.เป้นไท ปิ่นม่วง	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๙	พ.ต.สำเร็จ คล้ายมงคล	ประจำแผนก สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๐	พ.ต.ธนกร งามจรุงจิต	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๑	พ.ต.ธิตินันท์ เดชบุญ	ประจำแผนก กกบ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	หน.กกบ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๒	พ.ต.หญิง ณริตศา สายสอาด	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)

